

การดำเนินงานของกระทรวงในรอบ ๑ ปี ของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

ห้ามจำหน่าย

ISBN : 974-261-020-7

**การดำเนินงานของกระทรวงในรอบ ๑ ปี
ของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี**

**สังพิมพ์รัฐบาล
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา**

ภาพพระราชทาน

รัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้เข้ามาบริหารประเทศโดยได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 และได้บริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ครบ 1 ปี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรที่จะรวบรวมการดำเนินงานของรัฐบาลเป็นรายกระทรวงเพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชน

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดส่งข้อมูลและภาพประกอบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชน นิสิต นักศึกษา นักวิชาการและผู้สนใจติดตามการบริหารงานของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

.....

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สารบัญ

• สำนักนายกรัฐมนตรี

- ◆ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 1
- ◆ สำนักงานประมาณ 9
- ◆ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน 15
- ◆ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ 23
- ◆ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค 27
- ◆ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 33
- ◆ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 39

• กระทรวงกลาโหม 45

• กระทรวงการคลัง 49

• กระทรวงการต่างประเทศ 57

• กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 65

• กระทรวงคมนาคม 75

• กระทรวงพาณิชย์ 81

• กระทรวงมหาดไทย 91

• กระทรวงยุติธรรม 95

• กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม 101

• กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม 107

• กระทรวงศึกษาธิการ 115

• กระทรวงสาธารณสุข 121

• กระทรวงอุตสาหกรรม 127

• ทบวงมหาวิทยาลัย 135

สำนักนายกรัฐมนตรี

The Prime Minister's Office

สำนักงาน กปร.

➤ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในรอบปีงบประมาณ 2544 สำนักงาน กปร. มีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

1) การตามเสด็จ

การตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ เพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นหน้าที่รับผิดชอบหลักที่สำคัญของสำนักงาน กปร. โดยในรอบปี 2544 สำนักงาน กปร. ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์จำนวน 29 ครั้ง ระยะเวลาในการตามเสด็จ รวมทั้งสิ้น 221 วัน

การตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ดังกล่าว สำนักงาน กปร. ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยรับพระราชดำริมาประสานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาจัดทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ สนองพระราชดำริ ตลอดจนปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ตามที่ได้รับพระราชกระแส

2) การบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีผลการดำเนินงานโดยสรุป ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2544 (งบกลาง) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลจำนวน 2,000 ล้านบาท สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลับกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอ กปร. อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริจำนวน 29 หน่วยงาน โดยมีโครงการและกิจกรรมดำเนินงานรวมทั้งสิ้น 224 โครงการ/กิจกรรม ซึ่งกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ได้แก่ ภาคกลาง จำนวน 56 โครงการ (ร้อยละ 25.0) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 64 โครงการ (ร้อยละ 28.6) ภาคเหนือ จำนวน 61 โครงการ (ร้อยละ 27.2) ภาคใต้ จำนวน 32 โครงการ (ร้อยละ 14.3) และไม่ระบุภาคและอื่นๆ จำนวน 11 โครงการ (ร้อยละ 4.9)

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ดังกล่าว การพัฒนาแหล่งน้ำและการป้องกันแก้ไขปัญหอุทกภัยและน้ำท่วมมีความสำคัญเป็นลำดับแรก โดยในปี 2544 มีการพัฒนาแหล่งน้ำและการป้องกันแก้ไขปัญหอุทกภัยและน้ำท่วม รวมทั้งสิ้น 80 โครงการ หรือร้อยละ 35.7 ของโครงการทั้งหมด รองลงไปได้แก่ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 42 โครงการ (ร้อยละ 18.8) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ 34 โครงการ (ร้อยละ 15.2) การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร 10 โครงการ (ร้อยละ 4.5) การคมนาคมและสื่อสาร 2 โครงการ (ร้อยละ 0.9) การพัฒนาด้านการศึกษา 1 โครงการ (ร้อยละ 0.4) การพัฒนาด้านสาธารณสุข 1 โครงการ (ร้อยละ 0.4) และการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม 1 โครงการ (ร้อยละ 0.4) นอกจากนี้มีการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 53 โครงการ (ร้อยละ 23.7)

ในปีงบประมาณ 2544 สำนักงาน กปร. ได้ประสานการดำเนินงาน และกลั่นกรอง วิเคราะห์ แผนงาน/โครงการงบประมาณเพื่อเสนอ กปร. อนุมัติ ให้แก่หน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับพัฒนา ด้านอื่นๆ เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 80 โครงการ หรือร้อยละ 35.7 ของโครงการทั้งหมด โดยมีโครงการในด้านการปรับปรุง พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตรที่สำคัญๆ ได้แก่ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักจังหวัดลพบุรี โครงการจัดหาน้ำให้ราษฎรและ โครงการขุดสระเก็บน้ำฤๅษีใหม่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยโป่งผาง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการก่อสร้างฝายแม่ลอบพร้อมระบบผันน้ำ จังหวัดลำพูน โครงการพัฒนากิจการระบบกระจายน้ำในแปลงนาบ้านยูโย จังหวัดนราธิวาส และโครงการจัดหาน้ำให้ตำบลแหลมสอ จังหวัดตรัง

สำหรับ “การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและน้ำท่วม” ในช่วงปีงบประมาณ 2544 นับว่ามีความสำคัญยิ่งเนื่องจาก มีสถานการณ์น้ำท่วมที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างรุนแรงในหลายพื้นที่ เช่น ในพื้นที่ อำเภอดงใหญ่ จังหวัดสงขลา พื้นที่วังไกลกังวลและอำเภอดำรง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งจะต้องดำเนินงานต่อเนื่อง ในการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีการดำเนินงานเร่งด่วนที่สำคัญ ดังนี้

- * การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่อำเภอดงใหญ่ จังหวัดสงขลา
- * การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมถาวรในพื้นที่อำเภอดำรง เทศบาลตำบลห้วยหินและวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- * การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อให้ระบบการป้องกัน และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑลมีความสมบูรณ์

2.2 โครงการพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตร

สำหรับในปีงบประมาณ 2544 สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลั่นกรองเสนอ กปร. อนุมัติแผนงานและงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนองพระราชดำริในการพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตร รวมทั้งสิ้น 10 โครงการ หรือร้อยละ 4.5 ของโครงการทั้งหมด โดยมีโครงการที่สำคัญๆ ได้แก่ โครงการศึกษาทดลองการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวในภูมิภาคต่างๆ โครงการศูนย์สาธิตการเกษตรแบบผสมผสาน จังหวัดชัยนาท โครงการศูนย์สาธิตพืชไร่พืชสวน จังหวัดเพชรบุรี โครงการพัฒนาการเกษตรน้ำฝนเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ โครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ โครงการธนาคารอาหารชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำบางนรา จังหวัดนราธิวาส

2.3 โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ

สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลั่นกรองเสนอ กปร. เพื่อพิจารณานุมัติแผนงานและงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสนองพระราชดำริในด้านการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพทั้งในภาคเกษตร ทดถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 34 โครงการ หรือร้อยละ 15.2 ของโครงการทั้งหมด โดยมีโครงการที่สำคัญๆ ได้แก่ โครงการศิลปอาชีพในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ โครงการโรงสีข้าวพระราชทาน จังหวัดสกลนคร โครงการ เมืองสหกรณ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน โครงการจัดตั้งหมู่บ้าน ราษฎรชาวไทยภูเขา จังหวัดตากและจังหวัดแม่ฮ่องสอน และโครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพผู้เลี้ยงปลากระพง จังหวัดปัตตานี รวมทั้งโครงการพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพตามโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในภูมิภาคต่างๆ ที่ได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน

2.4 โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ได้พิจารณาถ้อยแถลง แผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก
กปร. ให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 42 โครงการ หรือร้อยละ 18.8 ของโครงการ
ทั้งหมด โดยมีผลการดำเนินงานสำคัญๆ ดังนี้

* การศึกษาทดลองวิจัยเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่
โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี โครงการอนุรักษ์
พันธุกรรมพืชโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารี และโครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติสิรินธร (งานระบบนิเวศน์ป่าชายเลน) เป็นต้น

* การพัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวน
แห่งชาติป่ากุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่รอยต่อ 5 จังหวัด โครงการฟื้นฟูอาหาร
ช้างป่าภูหลวง จังหวัดเลย โครงการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าในและนอกเขตพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร โครงการ
อนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าบ้านแม่ต๋ำ จังหวัดลำปาง โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) จังหวัดเชียงราย และโครงการฟื้นฟูและ
อนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล จังหวัดกระบี่ เป็นต้น

* การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ได้แก่ โครงการรณรงค์รักษาชีวิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีการดำเนินงานใน 19 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย และโครงการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าบ้านแม่ต๋ำ จังหวัด
ลำปาง เป็นต้น

* การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ประสานและสนับสนุนการดำเนินงาน โดยใน
รอบปี 2544 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- การศึกษาทดลองวิจัยเกี่ยวกับหญ้าแฝก รวมทั้งสิ้น 7 โครงการ สำหรับการศึกษาดูงานวิจัยที่เสร็จสิ้นแล้วได้สรุปผลและ
เตรียมการขยายผลไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ส่วนการฝึกอบรมเกี่ยวกับหญ้าแฝก สำนักงาน กปร. ได้ประสานกับภาคเอกชนและหน่วยงาน
ภาครัฐจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกในหลักสูตรภาษาอังกฤษ มีผู้เข้ารับการอบรมจาก 15 ประเทศ จำนวน 35 คน
และหลักสูตรภาษาไทย มีผู้เข้ารับการอบรมจาก 15 หน่วยงาน จำนวน 77 คน

- การขยายผล ไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการสาธิตและการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกโดยให้
ความสำคัญกับการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นลำดับแรก

- การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ได้จัดทำจดหมายข่าวภาษาไทย “ภูมิวาริน อนุรักษ์” และเอกสารภาษาอังกฤษ “Vetiverim
Newsletter” ออกเผยแพร่รวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง รวมทั้งจัดทำ Web Site เครือข่ายหญ้าแฝก ภาษาไทยและภาษาอังกฤษออก
เผยแพร่ด้วย

2.5 โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น
เริ่มต้นจากงานด้านวิชาการคือ การศึกษาค้นคว้าทดลองในด้านต่างๆ เพื่อหาแนวทางและ
วิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องในแต่ละท้องถิ่นเพื่อเป็น “ตัวแบบของความ
สำเร็จ” ซึ่งในระยะที่ผ่านมาศูนย์ศึกษาฯ ได้ดำเนินการไปแล้วรวมทั้งสิ้น 502 เรื่อง

โดย 382 เรื่องหรือร้อยละ 76.1 ของการศึกษาทดลองทั้งหมดได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และได้นำไปขยายผลสู่ประชาชนเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจำนวน 246 เรื่อง หรือร้อยละ 49.0 ของโครงการศึกษาทดลองทั้งหมด ดังนั้นในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงาน กปร. ได้เน้นงานด้านวิชาการของศูนย์ศึกษาฯ ในเชิงคุณภาพประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นโดยทบทวนและจัดทรวางงานวิชาการใหม่ทั้งหมด จัดทำระเบียบการวิจัย ปรับปรุงการบริหารจัดการด้านวิชาการและกำหนดกรอบทิศทางในการศึกษาค้นคว้าทดลองของศูนย์ศึกษาฯ ในระยะต่อไปที่เน้นการศึกษาทดลองแบบต่อยอดตามแนวพระราชดำริที่เรียบง่าย ประหยัด สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกรได้โดยง่าย นอกจากงานด้านวิชาการแล้วในรอบปีที่ผ่านมามีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

การดำเนินงานขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นจุดเน้นของการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาโดยสำนักงาน กปร. ได้จัดทำ “แผนงาน

ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2544 - 2546” ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงทราบโดยมีแนวทางที่สำคัญ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขยายผลในพื้นที่เป้าหมายเดิมรอบศูนย์ศึกษาฯ ให้เป็นระบบครบวงจรและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ขยายผลไปสู่พื้นที่เป้าหมายใหม่โดยพิจารณาความพร้อมและศักยภาพของศูนย์ศึกษาฯ เป็นหลัก และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือดำเนินงาน มีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน สร้างระบบติดตามผลโดยจัดทำเครื่องชี้วัดการพัฒนา รวมทั้งปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ผลการขยายผลในปี 2544 ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยผลการพัฒนาได้ส่งผลประโยชน์ต่อประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ จำนวน 122 หมู่บ้าน 17,782 ครัวเรือน โดยประมาณร้อยละ 90 ของคนที่อาศัยทำกินในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเส้นความยากจนในปี 2541 โดยมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่า 10,536 บาทต่อคนต่อปี และมีระดับคุณภาพชีวิตของคนในระดับกลางใกล้เข้าสู่ระดับสูง

* การประชาสัมพันธ์และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริที่สำคัญอีกกิจกรรมหนึ่งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยในรอบปีที่ผ่านมาศูนย์ศึกษาฯ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตได้มีประชาชนทุกหมู่เหล่าเข้ามาศึกษาจากของจริง โดยเฉพาะการเป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จและการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และพักผ่อนหย่อนใจ ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังเห็นเป็นรูปธรรมปรากฏชัด เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ จังหวัดนราธิวาส และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี โดยมีประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้เข้ามาศึกษาดูงานและท่องเที่ยวทัศนศึกษาในศูนย์ศึกษาฯ แต่ละศูนย์ประมาณ 25,000 คนต่อปี

2.6 การดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

* โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร (หลัก 22) แขวงนครเวียงจันทน์ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และโครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรมเด็กกำพร้า (หลัก 67) ซึ่งเป็นโครงการในพระราชานุเคราะห์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

* โครงการศึกษาทดลองการปลูกมะกอกน้ำมันโครเอเชีย เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้พระราชทานพระราชดำริให้สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักและเป็นแกนกลางในการประสานการดำเนินงานในการศึกษาทดลองการปลูกมะกอกน้ำมันที่ประเทศสาธารณรัฐโครเอเชีย ทูลเกล้าฯ ถวาย พร้อมทั้งได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเดินทางมาให้คำแนะนำ สาธิตและร่วมปลูกกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี และศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร ซึ่งต่อมาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของโครงการฯ ในพื้นที่ทั้งสองแห่ง

* การจัดการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน สำนักงาน กปร. ได้จัดการฝึกอบรมและดูงานโครงการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกในประเทศไทยให้กับชาวต่างประเทศรวม 15 ประเทศ จำนวน 35 คน ซึ่งการฝึกอบรมมีลักษณะเป็นการบรรยายการประชุมโต๊ะกลม การฝึกภาคปฏิบัติและการดูงานการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากหญ้าแฝกของหน่วยงานต่างๆ สำหรับการศึกษาดูงานนั้น สำนักงาน กปร. ได้ประสานและจัดการดูงานให้กับชาวต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการดูงานให้กับคณะเจ้าหน้าที่จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 10 คนศึกษาดูงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภาคเหนือ และการจัดดูงานให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านมะกอกน้ำมันแห่งสำนักงานคณะมนตรีน้ำมันมะกอกระหว่างประเทศ (International Olive Oil Council) จำนวน 2 คน ศึกษาดูงานโครงการปลูกมะกอกน้ำมันในพื้นที่ต่างๆ ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.7 การประสานการดำเนินงานเรื่องฎีกา

โดยในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงาน กปร. ได้ประสานการดำเนินงานเรื่องฎีกาทั้งหมดรวมทั้งสิ้น 46 เรื่อง แยกเป็นภาคกลาง 5 เรื่อง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 เรื่อง ภาคเหนือ 1 เรื่อง และภาคใต้ 29 เรื่อง โดยการขอพระราชทานความช่วยเหลือด้านแหล่งน้ำมีจำนวนมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ปัญหาที่อยู่อาศัยทำกิน ปัญหาเรื่องอาชีพและการมีงานทำ ตามลำดับ

3) การติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ดำเนินการติดตามผลในช่วงก่อนที่จะมีการเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมเยียนประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ทุกครั้ง พร้อมทั้งได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำหรับนำเสนอขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงทราบ และแจกจ่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย สำหรับการประเมินผลในรอบปีที่ผ่านมาได้ดำเนินการประเมินผล รวม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน และโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร (หลัก 22) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ส่วนการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลโดยการเสด็จฯ ไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการในพื้นที่ต่างๆ ด้วยพระองค์เอง พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมเพื่อให้โครงการนั้นๆ มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนแล้ว และในบางโอกาสยังได้โปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีไปติดตามความก้าวหน้าในโครงการต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กปร. ก็ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการที่สำคัญเพื่อเร่งรัดการดำเนินงานสนองพระราชดำริให้รวดเร็วและครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมดำเนินงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของสำนักงาน กปร. ในรอบปีที่ผ่านมาได้ผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1 การจัดงานได้ร่มพระบารมี 20 ปี กปร.

วันที่ 9 กันยายน 2544 เป็นวันที่ กปร. ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์มาครบ 20 ปี ดังนั้นเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ทรงเหน็ดเหนื่อยและตรากตรำพระวรกายเพื่อประชาชนและเพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้รู้และทราบถึงการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ที่ส่งผลประโยชน์ต่อประชาชนทุกหมู่เหล่าทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

สำหรับกิจกรรมดำเนินงานได้ร่มพระบารมี 20 ปี กปร. ประกอบด้วย การปาฐกถาพิเศษเรื่อง ได้ร่มพระบารมี 20 ปี กปร. การบรรยายพิเศษเรื่อง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยหน่วยงานหลักที่รับสนองพระราชดำริ การบรรยายพิเศษเรื่อง ชีวิตใหม่ได้ร่มพระบารมี โดยผู้แทนเกษตรกร 4 ภาคของประเทศ รวมทั้งได้มีการจัดนิทรรศการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.2 โครงการสื่อมวลชนสัญจร

สำนักงาน กปร. ในฐานะหน่วยงานกลางในการสนองพระราชดำริได้ดำเนินการเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ และสำนักในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์โดยจัด “โครงการสื่อมวลชนสัญจร” ขึ้น เพื่อนำผู้แทนสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ไปศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่างๆ และนำมาขยายผลโดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่สาธารณชนทั่วไป สำหรับในปี 2544 สำนักงาน กปร. ได้จัดดำเนินงานโครงการสื่อมวลชนสัญจร รวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง ได้แก่ ที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้

4.3 โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อื่น ๆ มีกิจกรรมดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- ★ การจัดทำข่าวสารและบทความเผยแพร่เกี่ยวกับการเสด็จฯ แปรพระราชฐานเพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมเยียนราษฎร และการติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภูมิภาคต่างๆ
- ★ การนำเสนอบทความเทิดพระเกียรติเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ รวม 32 ตอน
- ★ การจัดทำวีดิทัศน์ เรื่อง ตามรอยเบื้องพระยุคลบาทในด้านการพัฒนา และแหลมผักเบี้ย ต้นแบบพลังธรรมชาติ บำบัดน้ำเสีย
- ★ การจัดทำสารคดีเทิดพระเกียรติ ชุด พระมิ่งขวัญชาวไทย เผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียงรวม 365 ตอน
- ★ การจัดทำสารคดี ชุด บันทึกแห่งการพัฒนา เผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์รวม 32 ตอน
- ★ การจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ และนิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้อีกหลายครั้ง

จัดทำเว็บไซต์ (Website) เผยแพร่พระราชกรณียกิจ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ เช่น www.rdpb.go.th เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินิคมารวมทั้งหมด thvn.rdpb.go.th เป็นเว็บไซต์ข้อมูลเครือข่าย หน่วยงานในประเทศไทย และ prvn.rdpb.go.th เป็นเว็บไซต์เครือข่ายหน่วยงานในบริเวณแถบมหาสมุทรแปซิฟิก

5) การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

5.1 การอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์โครงการ

สำนักงาน กปร. ได้จัดให้มีการอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้น รวม 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระยะสั้น ใช้เวลา 1 วัน เป็นการ อบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมจำนวน 80 คน และ หลักสูตรระยะปานกลาง ใช้เวลา 3 วัน โดยผู้เข้ารับการอบรมจะต้องผ่านหลักสูตรระยะสั้นมาก่อน ซึ่งเนื้อหาการอบรมเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการ วิเคราะห์โครงการ และการฝึกภาคปฏิบัติในการวิเคราะห์โครงการ ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้จัดดำเนินการจำนวน 1 รุ่น 35 คน โดยผลการอบรมบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีผลลัพธ์ที่ได้จากการ อบรมในเกณฑ์สูง

5.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการสำนักงาน กปร.

มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการปฏิบัติงาน ระดมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางดำเนินงาน บริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ทุกระดับ โดยผู้เข้าร่วมประชุม เชิงปฏิบัติการเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. ทุกคนจำนวน 180 คน โดยผลของการประชุมสามารถนำมาใช้ประโยชน์ใน การปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนของการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาและทำให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจแนวทาง การปฏิบัติงานและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากยิ่งขึ้น

5.3 การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านวิชาการ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

* ให้ความสำคัญกับการใช้ “แผนปฏิบัติการ” เป็นกรอบและเครื่องมือในการดำเนินงาน ประสานงานและจัดสรร ทรัพยากรดำเนินงาน รวมทั้งได้สนับสนุนช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ในการวางแผนแม่บทการดำเนินงานโครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริที่สำคัญๆ เช่น การจัดทำแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ รวม 6 ศูนย์

* พัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน โดยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวางแผน พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยการจัดทำข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งมีความชัดเจนและถูกต้องกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

* ทบทวนและปรับปรุงองค์กรบริหารงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญๆ เพื่อเร่งรัดปรับปรุงการ ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงและแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ จังหวัดนครศรีธรรมราช การปรับปรุงคณะอนุกรรมการ วิชาการ วางแผนและ ติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6) การดำเนินงานในกิจกรรมของมูลนิธิชัยพัฒนา ประกอบด้วยกิจกรรม สำคัญๆ ดังนี้

6.1 การประสานการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

* การใช้ประโยชน์ที่ดินในกรรมสิทธิ์ของมูลนิธิชัยพัฒนา เนื่องจากมูลนิธิชัยพัฒนามีที่ดินในกรรมสิทธิ์อยู่เป็นจำนวน มาก ประมาณ 6,700 ไร่เศษ ซึ่งเป็นที่ดินที่ได้รับการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาและมีพระราชดำริให้จัดซื้อเพื่อนำมาใช้ในงาน โครงการพัฒนาเพื่อประโยชน์แก่ราษฎร ในรอบปีที่ผ่านมาได้รับบริจาคจากราษฎรจำนวน 14 ราย มีเนื้อที่ 541-2-69 ไร่ และได้ดำเนินการบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด

นอกจากการนำที่ดินที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างคุ้มค่าแล้ว ยังต้องร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพที่ดิน ซึ่งมีผู้แจ้งความจำนงจะน้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกอบพระราชดำริเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเพื่อประโยชน์แก่ราษฎรอีกด้วย

★ การปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยใช้เครื่องกลเติมอากาศ

สำนักงาน กปร. เป็นแกนกลางในการประสานกับกรมชลประทานซึ่งทำหน้าที่ศึกษา วิจัย ทดลองเครื่องกลเติมอากาศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุงคุณภาพน้ำในชุมชนและสถานสาธารณกุศล ตลอดจนเทศบาลในภูมิภาคต่างๆ ที่ได้ร้องขอมายังมูลนิธิชัยพัฒนา และได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการ ซึ่งในปีงบประมาณ 2544 ได้ดำเนินการในพื้นที่ 14 จังหวัด 27 แห่ง

นอกจากนี้ยังได้ประสานการดำเนินงานเรื่องการจัดทะเบียนสิทธิบัตรเครื่องกลเติมอากาศแบบอัดอากาศและดูดน้ำ (RX 5C) ในพระปรมาภิไธย “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช” เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2544 ซึ่งเป็นเครื่องกลเติมอากาศอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจาก “เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอยหรือเครื่องกังหันน้ำชัยพัฒนา (RX 2)” ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิบัตรไว้แล้วเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2536

6.2 การประสานความร่วมมือกับองค์กรเอกชน

สำนักงาน กปร. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในฐานะฝ่ายเลขานุการของสำนักงานเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา โดยการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายเงินร่วมสมทบมูลนิธิชัยพัฒนา และการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพในโครงการ อาทิเช่น

★ เครือเจริญโภคภัณฑ์และบริษัทในเครือ เพื่อพัฒนาพื้นที่โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการจัดระเบียบชุมชนแก่ราษฎรผู้บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนพัฒนาอาชีพเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองและเปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง

★ มูลนิธิโททาล ประเทศฝรั่งเศส โดยความร่วมมือกับสำนักงาน กปร. สำนักพระราชวัง และกองทัพเรือ เพื่อดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชบริเวณเกาะแสมสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชดำริให้ศึกษา สำรวจความเหมาะสมในการจัดเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของไทย และส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วย นอกจากนี้ยังได้ร่วมดำเนินการสนับสนุนโครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลน โดยมีสถาบันทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการที่ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา และจัดตั้งศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนและองค์กรท้องถิ่นในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และวางแผนการดูแลทรัพยากรป่าชายเลนในแต่ละท้องที่ด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนที่มีประสิทธิภาพ

6.3 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิชัยพัฒนา โดยจัดทำวารสารมูลนิธิชัยพัฒนาออกเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ รวมทั้งเผยแพร่พระราชกรณียกิจและโครงการที่สำคัญของมูลนิธิชัยพัฒนาในเว็บไซต์ชื่อ www.chaipat.or.th นอกจากนี้ได้ร่วมจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพน้ำเสียโดยใช้เครื่องกลเติมอากาศตามแนวพระราชดำริ “กังหันน้ำชัยพัฒนา” ในโอกาสต่างๆ เช่น งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ งานแสดงนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์นานาชาติ งานพระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทยและวันเทคโนโลยีของไทย เป็นต้น

สำนักงานประมาณ

- การปฏิรูประบบและกระบวนการจัดสรรงบประมาณ
- การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ

รัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดสรรงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม มีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุม ตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

สำนักงานประมาณได้ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณของประเทศใหม่ทั้งระบบ มาเป็นระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน (Performance - Based Budgeting) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถระบุสิ่งที่ต้องการบรรลุ เช่น ผลผลิต ผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยการปรับปรุงระบบ กระบวนการ และวิธีการงบประมาณให้สามารถสนองตอบนโยบายรัฐบาล โดยคณะรัฐมนตรีจะมีบทบาทในการแปลงนโยบายเป็นเป้าหมายและจัดทำงบประมาณ ที่สามารถใช้เป็นกรอบในการติดตามและประเมินผลได้

การดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณระยะแรกปี 2542 สำนักงานประมาณได้ทำการพัฒนากับหน่วยงานนำร่อง 7 หน่วยงาน ได้แก่ กองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข กรมทะเบียนการค้า กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงขีดความสามารถการบริหารทางการเงิน 7 มาตรการ คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิตการรายงานผลการดำเนินงานและรายงานทางการเงิน การควบคุมงบประมาณ การตรวจสอบภายใน การบริหารสินทรัพย์ และการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 สำนักงานประมาณสามารถเขียนเอกสารงบประมาณระบบใหม่ได้ 9 หน่วยงานคือ สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กรมทะเบียนการค้า กรมการประกันภัย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 เป็นต้นมา มีหน่วยงานขยายผล (ตามหน่วยงานนำร่อง) ที่ได้ร่วมลงนาม MOU แล้ว รวม 12 หน่วยงาน คือ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมควบคุมโรคติดต่อ กรมสุขภาพจิต สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมการประกันภัย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมประมง กรมทางหลวง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้

นอกจากนี้สำนักงานประมาณยังได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามระบบที่ปรับปรุงดังกล่าวข้างต้น โดยให้หน่วยงานพัฒนาระบบการจัดการทางการเงินให้สัมพันธ์กับเป้าหมายการให้บริการสาธารณะ โดยให้ความสำคัญกับการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด การคำนวณต้นทุนผลผลิตและการรายงานผลการดำเนินงาน

ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน : การกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด

➤ จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ข้อสรุปในการกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ดังนี้

ผลลัพธ์ (Outcome) คือ ผลประโยชน์ที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้รับการใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะ (Public Service) ที่จัดทำหรือดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐ เป็นผลที่ตามมาหลังจากเกิดผลผลิตแล้ว หากปราศจากผลผลิตเหล่านี้ ผลลัพธ์จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการตอบคำถามว่า “ทำไมจึงมีการดำเนินการเพื่อให้ได้ผลผลิตนั้น” (Why)

ผลผลิต (Output) คือ **บริการสาธารณะ (Public Service)** ที่เป็นรูปธรรมหรือรับรู้ได้ ซึ่งจัดทำหรือดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้บุคคลภายนอกได้ใช้ประโยชน์ หรือเป็นการตอบคำถามว่า “ได้รับอะไรจากการดำเนินงานของภาครัฐ” (What) โดยใช้เงินของรัฐบาลในการจัดทำหรือดำเนินงาน ซึ่งสามารถระบุหน่วยนับหรือตรวจวัดได้ (Measurable) และมีการกำหนดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อให้ได้ผลผลิต ทั้งนี้ บุคคลภายนอกได้แก่ ประชาชน ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และรัฐบาล

ตัวชี้วัด (Indicator) การวัดความสำเร็จของส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจในการผลิตผลผลิตนั้น จะมีตัวชี้วัดซึ่งแสดงให้เห็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของส่วนราชการในการใช้งบประมาณของประเทศ ว่ามีประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร โดยกำหนดให้มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ (Key Performance Indicators) อยู่ 4 ประการ เป็นอย่างน้อย ได้แก่

1. ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านปริมาณ
2. ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านคุณภาพ
3. ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านระยะเวลาในการดำเนินงานนำส่งผลผลิต
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านต้นทุนการผลิตต่อหน่วยผลผลิต

ทั้งนี้ สำนักงบประมาณได้มีการจัดทำมาตรฐานของการกำหนดผลผลิตและ ตัวชี้วัด (Single Standard) ของทุกส่วนราชการตามแนวคิดข้างต้น เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการเผยแพร่และขยายผลความรู้ ความเข้าใจให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

การปรับปรุงโครงสร้างแผนงาน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการกิจของรัฐมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น และมีการกิจบางประเภทที่องค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชนสามารถดำเนินการได้ดีกว่า สมควรถ่ายโอนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทน สำนักงบประมาณจึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างแผนงานเพื่อให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับการกิจที่จำเป็นของประเทศและนโยบายรัฐบาลให้มากที่สุด สำหรับให้รัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์ของโครงสร้างแผนงานในการตัดสินใจจัดสรรและบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงสร้างแผนงานที่ปรับปรุงใหม่จะมีลักษณะ ดังนี้

★ ระดับ “ด้าน” เป็นระดับบนสุด วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุของแต่ละด้านจะเป็นอิสระจากกันอย่างชัดเจน

★ ระดับ “แผนงาน” เป็นระดับที่ใช้ในการจัดทำ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีและในการบริหารงบประมาณของแต่ละหน่วย วัตถุประสงค์ของระดับแผนงานจะกว้างขวางและครอบคลุมภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานนั้นๆ มากที่สุด เพื่อให้แผนงานสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ได้มากที่สุดโดยไม่จำเป็นต้องปรับโครงสร้างแผนงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงทางยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

* ระดับ “งาน/โครงการ” เป็นหน่วยของงบประมาณระดับล่างสุดและเป็นผลผลิตหรือกลุ่มของกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และผลผลิตหรือการดำเนินการตามงาน/โครงการนั้นจะต้องตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายภายนอกองค์กร (ได้แก่ประชาชน) ที่ชัดเจน

อนึ่ง รัฐบาลได้กำหนดภารกิจที่จำเป็นของประเทศเป็น 11 กลุ่มภารกิจ สำนักงานงบประมาณจึงได้นำเอากลุ่มภารกิจดังกล่าวมากำหนดเป็นโครงสร้างแผนงาน เพื่อให้รัฐบาลสามารถที่จะมองภาพการใช้จ่ายและความเชื่อมโยงของแต่ละกลุ่มภารกิจได้ชัดเจนขึ้น และทำให้การกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เป้าหมายการให้บริการสาธารณะ ผลลัพธ์ ผลผลิตให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและการกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จในแต่ละระดับมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดในระดับด้านเป็น 11 ด้าน ตามภารกิจ 11 กลุ่ม และในระดับแผนงานก็ได้นำเอาแนวทางการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มงานของหน่วยงานระดับกระทรวงทั้งหมดมากำหนดเป็นแผนงานได้รวม 68 แผนงาน สำหรับใช้เป็นโครงสร้างแผนงานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ต่อไปนี้

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF)

สำนักงานงบประมาณได้วางมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการโครงการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง โดยออกแบบและพัฒนาโปรแกรมระบบงานต้นแบบสำหรับใช้ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางที่สามารถรองรับข้อมูลทั้งในระดับ top - down และระดับ bottom - up พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นต่อการวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า โดยออกแบบฟอร์มให้หน่วยงานกรอกข้อมูลมาให้สำนักงานงบประมาณพร้อมทั้งคำขอตั้งงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ทั้งนี้ เพื่อรวบรวมข้อมูลงาน/โครงการ ผลผลิต และประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าของหน่วยงาน และใช้ในการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าในปีงบประมาณต่อไป

การปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

รัฐบาลมีนโยบายในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณการบริหารงบประมาณ และการควบคุมงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานาน และบทบัญญัติในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปฏิรูประบบราชการ โดยคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณและการเงินที่มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นประธานทำหน้าที่พิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบ โดยยกร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ผลการดำเนินงานขณะนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และคาดว่าจะสามารถนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอรัฐสภาพิจารณาได้ภายในต้นสมัยประชุมสามัญทั่วไปในปี พ.ศ. 2545 มีสาระสำคัญกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายงบประมาณรับผิดชอบในการจัดทำ และการปรับเปลี่ยนงบประมาณโดยในการจัดทำงบประมาณให้มีการนำแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลมากำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศในการใช้จ่ายงบประมาณ และให้หน่วยงานภาครัฐที่ขอจัดสรรงบประมาณจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดเป้าหมายการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานที่แสดงผลผลิตและผลลัพธ์พร้อมตัวชี้วัด ในการขอตั้งงบประมาณ และเมื่อได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากคณะกรรมการแล้ว จึงให้มีการลงนามในข้อตกลงการให้บริการสาธารณะระหว่างรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

กับคณะกรรมการ และเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้รับอนุมัติจากรัฐสภาและประกาศใช้บังคับแล้ว หน่วยงานภาครัฐมีความรับผิดชอบที่จะต้องให้บริการสาธารณะ โดยหน่วยงานมีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ สามารถปรับเปลี่ยนงบประมาณได้กรณีมีความจำเป็น เพื่อให้ได้ผลผลิตและผลลัพธ์ตามที่ตกลงไว้ ทั้งนี้ โดยกำหนดให้มีการจัดทำรายงานการเงินและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการกำกับ และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการสาธารณะ

ระบบสารสนเทศของสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศประจำปี 2543-2545 ซึ่งเป็นแผนฯ ฉบับที่ 1 ในการจัดทำแผนแม่บทนี้ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงบประมาณเป็นอย่างไรมีระบบและสามารถสนองตอบนโยบายรัฐบาลในเรื่องของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน

ปัจจุบันสำนักงบประมาณได้จัดทำแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับที่ 2 สำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2546-2548 เพื่อให้รองรับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ โดยในแผนแม่บทดังกล่าวสำนักงบประมาณได้จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อรองรับการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน พร้อมทั้งได้วางแนวทางในการดำเนินงานไปสู่การจัดทำสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานโดยเน้นให้แต่ละสำนัก/กองจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ทางระบบ Intranet ของแต่ละสำนัก/กองเพื่อให้สามารถนำข้อมูลข่าวสารมาใช้งานร่วมกันได้

อนึ่ง สำนักงบประมาณยังได้จัดทำโครงการจัดการระบบเชื่อมต่อข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการติดตามประเมินผล (EvMIS) โดยได้จัดทำเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (2541 - 2544) พัฒนาโปรแกรม EvMIS เพื่อสร้างฐานข้อมูลโดยให้มีการนำเข้าข้อมูลระดับกรมและเรียกแบบรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบ สงป.1-3 และข้อมูลโครงการ (PCC : Project Control Card) โดยทดลองใช้กับหน่วยงานนำร่องจำนวน 40 หน่วยงาน ในระหว่างการพัฒนาโปรแกรม EvMIS ได้มีการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานนำร่อง 40 หน่วยงานเป็นระยะๆ และได้ทดสอบการใช้โปรแกรมและปรับแก้โปรแกรมมาตั้งแต่ EvMIS Version 10 จนถึงขณะนี้ได้ติดตั้งโปรแกรม EvMIS Version 4.0 ให้แก่หน่วยงานนำร่องทั้ง 40 หน่วยงานครบถ้วนแล้ว โดยแบ่งกลุ่มหน่วยงานนำร่องเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็น 10 หน่วยงานนำร่องที่ถูกคัดเลือกมาทดสอบการใช้โปรแกรม EvMIS Version 2.0 และ 3.0 ก่อน โดยคัดเลือกจากหน่วยงานที่มีขนาดฐานข้อมูลไม่ใหญ่มาก และไม่มีหน่วยงานย่อยอยู่ในภูมิภาคมากเกินไป รวมทั้งมีบุคลากรและอุปกรณ์พร้อม ผลจากการทดสอบ 10 หน่วยงานนำร่องทำให้มีการปรับแก้โปรแกรมเป็น EvMIS Version 4.0 ที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้กับกลุ่มที่สอง คือ อีก 30 หน่วยงานนำร่อง และได้มีการอบรมบุคลากรของทั้ง 40 หน่วยงานนำร่องครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2544

ระยะที่ 2 (2544 - 2545) ขยายผลการใช้โปรแกรม EvMIS ไปสู่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เหลือทั้งหมดรวมประมาณ 180 หน่วยงาน เพื่อพัฒนาโปรแกรมสำหรับปรับปรุงฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน รวมทั้งพัฒนาโปรแกรมการนำเข้าข้อมูลลงสู่ระดับหน่วยปฏิบัติล่างสุด (หน่วยบันทึกข้อมูลปลายทาง) เพื่อการสร้างฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ และให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเรียกใช้ข้อมูลในรูปแบบที่ต้องการได้ในระดับต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย

มาตรการเสริมการพัฒนาชนบท และชุมชน (มพช.)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2543 อนุมัติมาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการสร้างรากฐานในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการมาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเป็นประธานกรรมการ และมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานงบประมาณเป็นเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน และฝ่ายเลขาฯ โดยภารกิจของ สบค. จะสิ้นสุดลงตามช่วงระยะเวลาของ มพช.

สำนักงานงบประมาณได้ประสานงานจัดทำสรุปข้อคิดเห็นเป็นความเห็นสำนักงานงบประมาณเสนอที่ประชุมคณะทำงานจัดทำมพช. ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2542 โดยสรุปแล้ว งาน/โครงการส่วนใหญ่ภายใต้มาตรการมีระยะเวลา ดำเนินการ 1 ปี สิ้นสุดระยะเวลาเมื่อ 30 กันยายน 2544 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากยังมีงานโครงการที่จะแล้วเสร็จประมาณ กันยายน 2545 ภารกิจของ สบค. และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานงบประมาณ จึงยังคงดำเนินอยู่ในปัจจุบัน โดย มพช. ประกอบด้วย 5 โครงการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารติดตามประเมินผลและประชาสัมพันธ์รวมวงเงินทั้งสิ้น 4,272 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 (งบกลาง สกศ./45)

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 เห็นชอบวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ และกลไกเพื่อกลั่นกรองงาน/โครงการ สำหรับค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฯ และได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเบื้องต้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเป็นกรรมการ และโดยที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะทำงานกลั่นกรองโครงการเบื้องต้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยมีผู้แทนสำนักงานงบประมาณเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการมีระยะเวลา 1 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดภายในปีงบประมาณ 2545 โดยมีวงเงินไม่เกิน 58,000 ล้านบาท สรุปผลการดำเนินงานคณะกรรมการฯ ณ วันที่ 21 มกราคม 2545 ได้ดังนี้

1. คณะกรรมการฯ ได้อนุมัติการดำเนินโครงการจำนวนรวม 63 โครงการ วงเงิน 25,655.32 ล้านบาท
2. จาก 63 โครงการตามข้อ 1 ครม.ได้มีมติอนุมัติงาน/โครงการ จำนวนรวม 35 โครงการ วงเงิน 19,504.36 ล้านบาท
3. สำนักงานงบประมาณได้อนุมัติเงินงบกลาง สกศ./45 เพื่อดำเนินงาน/โครงการ จำนวน 7 โครงการ วงเงินรวม 10,375.41 ล้านบาท

การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานงบประมาณได้มีการดำเนินการดังนี้ คือ ได้จัดสรรงบประมาณปี 2545 ตามแนวทางการกระจายอำนาจและตามพรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยในงบประมาณปี 2545 ได้มีการจัดสรรเงินรายได้รวมกับเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 21.91 ของรายได้สุทธิจำนวน 176,150.48 ล้านบาท เป็นเงินรายได้จำนวน 98,877.17 ล้านบาท และเป็นเงินอุดหนุน จำนวน 77,273.31 ล้านบาท โดยแยกเป็นเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 50,211.54 ล้านบาท และงบประมาณจากการถ่ายโอน 27,061.76 ล้านบาท (เป็นการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นภารกิจที่ซับซ้อนภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้) หรือแยกเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป 41,809.43 ล้านบาท และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 35,463.87 ล้านบาท (มีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มขึ้นจากปี 2544 ร้อยละ 92.52)

ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นเอง โดยการจัดเก็บ/แบ่งรายได้ให้เพิ่มขึ้นและจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มขึ้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจและการจัดสรรเป็นไปตามมติคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ

อนึ่ง สำหรับงบประมาณ จำนวน 176,150.48 ล้านบาท มีโครงการที่สำคัญที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว เช่น

★ โครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเทศบาลนครหาดใหญ่เร่งด่วนปี 2545 ซึ่งได้จัดสรรงบประมาณตามแผนระยะกลางให้สอดคล้องกับแผนระยะเร่งด่วน 9 โครงการ วงเงิน 411.90 ล้านบาท ผูกพันงบประมาณปี 2546 จำนวน 387.87 ล้านบาท

★ โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาสารสนเทศปีงบประมาณ 2545 ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่อง Computer เพิ่มเติม 3,000 ชุด วงเงิน 238.5 ล้านบาท

★ โครงการถ่ายโอนการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดของการเคหะแห่งชาติ วงเงิน 117.50 ล้านบาท

★ โครงการถ่ายโอนสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์ระดับตำบล ของการกีฬาแห่งประเทศไทย วงเงิน 198.76 ล้านบาท เป็นต้น

งานปฏิรูปราชการ

1) การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการ

การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการเป็นนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการรวม 3 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 4-5 สิงหาคม 2544 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2544 และครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานทั้ง 3 ครั้ง เพื่อระดมความคิดเห็นระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างราชการ ต่อมาสำนักงาน ก.พ. ได้นำข้อสรุปจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 และคณะรัฐมนตรี ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการจัดโครงสร้างส่วนราชการในระดับกระทรวง โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ซึ่งรับเป็นผู้บัญชาการนำเรื่องนี้ไปสู่การปฏิบัติได้มอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรีทั้ง 5 ท่านช่วยดูแลรับผิดชอบการจัดรายละเอียดแต่ละกระทรวง ซึ่งขณะนี้ได้ข้อสรุปแล้วและสำนักงาน ก.พ. ได้นำหลักการจัดโครงสร้างส่วนราชการที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วไปดำเนินการร่วมกับส่วนราชการในการจัดรูปแบบส่วนราชการ ระบบงาน และอัตรากำลังให้เกิดผลในทางปฏิบัติภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2545

ผลกระทบที่สำคัญ คือ ทำให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ชัดเจน อันจะนำไปสู่ขนาดองค์กรของรัฐที่มีขนาดเล็กลงอย่างสมดุล มีระบบงานและวิธีการทำงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการให้เข้าสู่มาตรฐานสากล

2) การจัดตั้งองค์การมหาชน

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 โดยประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ จัดทำเอกสารคู่มือ จัดสัมมนาและประชุมชี้แจงทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด การจัดตั้งองค์การมหาชนได้มีความก้าวหน้าในการดำเนินการตามลำดับ คือมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแล้วจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงพยาบาลบ้านแพ้ว สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

การจัดตั้งองค์การมหาชนนับว่าเป็นการเปลี่ยนโฉมหน้าของกระบวนการบริหารราชการไทย ทั้งในแง่ประสิทธิภาพการ

ดำเนินงานที่จะสามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับองค์กรเดิมได้ และจะทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การภาครัฐ สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ต่อไป

3) การพัฒนาระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในส่วนราชการ (Result Based Management System - RBMS)

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ส่วนราชการต่างๆ ในการพัฒนา

และใช้ระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management System) อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานของส่วนราชการให้เข้าสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ทุกส่วนราชการเน้นการทำงานโดยยึดผลผลิตและผลลัพธ์เป็นหลัก สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยตัวชี้วัดที่ชัดเจน และเพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยในปี 2544 ได้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการพัฒนาระบบฯ จำนวน 13 ส่วนราชการ ซึ่งนับตั้งแต่ ปี 2542 จนถึงปัจจุบันมี 21 ส่วนราชการที่สำนักงาน ก.พ. ให้การส่งเสริมจนสามารถใช้ระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จครอบคลุมทั้ง 4 มิติคือ ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก ด้านองค์ประกอบภายในองค์กร ด้านการเงิน และด้านนวัตกรรม โดยทุกส่วนราชการจะมีปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factors) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators) เป็นเครื่องตรวจสอบความสำเร็จและช่วยให้ส่วนราชการสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการให้สูงขึ้นเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการและประชาชน

นอกจากนี้สำนักงาน ก.พ. ได้เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์กับส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องรูปแบบและวิธีการต่างๆ คือ วิดีทัศน์ จำนวน 2 ชุด การฝึกอบรมนักบริหาร ทุกระดับ การสัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งการจัดทำคู่มือ บทความ และเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลกระทบที่สำคัญ คือ ส่วนราชการสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการทำให้ได้รับบริการที่ดีขึ้น

4) การปรับปรุงการบริการประชาชน

นโยบายของรัฐบาลได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2542 - 2544 เป็นปีแห่งการส่งเสริมการบริการประชาชน สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิรูปราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ ได้ดำเนินการเรื่องการให้รางวัลหน่วยงานของรัฐดีเด่นในการบริการประชาชน “รางวัลนายกรัฐมนตรี” (Prime Minister Award) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541 โดยตั้งแต่ปี 2541 - 2543 มีจังหวัดที่ได้รับรางวัลดีเด่นในการบริการประชาชนแล้วจำนวน 20 จังหวัด สำหรับปี 2544 มีหน่วยงานระดับจังหวัดเสนอผลงาน จำนวน 44 จังหวัด ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาคัดเลือกโดยคาดว่าจะประกาศผลได้ในเดือนมีนาคม 2545

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดกิจกรรมปีแห่งการส่งเสริมการบริการประชาชนของรัฐแล้ว จำนวน 11 จังหวัดและจัดวางระบบให้หน่วยงานมีการประเมินผลหน่วยงานและโครงการในระบบเปิด ตลอดจนให้บริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐด้วยระบบโทรศัพท์โทรสาร (Voice Mail Box) และส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐออกกระเบียบขั้นตอนการปฏิรูปราชการเพื่อให้ประชาชนทราบ จำนวน 139 หน่วยงาน และพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการบริการภาครัฐ โดยเป็นหนังสือจำนวน 114 เรื่อง และทางโทรศัพท์สายด่วน(Hotline) จำนวน 377 เรื่อง ผลกระทบที่สำคัญ คือ ทำให้หน่วยงานของรัฐมีความตื่นตัวในการปรับปรุงการบริการประชาชนทำให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็วและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

5) การพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (Thailand International P.S.O.)

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2541 กำหนดนโยบายการดำเนินการพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (Thailand International P.S.O.) และได้กำหนดให้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับรองมาตรฐานด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ พ.ศ. 2543

สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการเป็นหน่วยงานระดับกรม จำนวน 19 กรม รวม 546 ส่วนราชการ หน่วยงานระดับจังหวัดจำนวน 49 จังหวัดรวม 1,520 ส่วนราชการ หน่วยงานพิเศษจำนวน 6 หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจจำนวน 2 แห่ง ทั้งนี้ผลการดำเนินการ คือ ได้จัดฝึกอบรมแก่หน่วยงานระดับจังหวัดจำนวน 37 จังหวัด หน่วยงานระดับกรม จำนวน 2 กรม หน่วยงานพิเศษจำนวน 3 หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจจำนวน 3 หน่วยงาน อยู่ระหว่างการส่งเสริมฯ หน่วยงานระดับกรม จำนวน 6 กรม รัฐวิสาหกิจจำนวน 1 แห่ง และภายในจังหวัด จำนวน 16 จังหวัด ในการตรวจรับรองมาตรฐานฯ ได้มีหน่วยงานที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฯ แล้วจำนวน 2 จังหวัด 1กรม คือ จังหวัด สุโขทัย จำนวน 7 ส่วนราชการ จังหวัดตรัง จำนวน 6 ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ. จำนวน 4 หน่วยงาน ผลกระทบที่สำคัญ คือ การพัฒนาระบบมาตรฐาน P.S.O. ที่ได้ดำเนินการดังกล่าวนับว่าเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของแผน ปฏิรูประบบบริหารภาครัฐที่จะเป็นการสร้างมาตรฐานการให้บริการ เพื่อให้ระบบการทำงานและการให้บริการประชาชนของ หน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

6) การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้เสนอมาตรการต่างๆ เพื่อลดขนาด กำลังคนภาครัฐคือ

6.1 มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ : ข้าราชการ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2541 ให้ยุบเลิก ตำแหน่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เกษียณอายุ ที่เหลือให้จัดสรรให้แก่งานที่มีความจำเป็น ซึ่งเป็นการดำเนินการ ตามแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540-2544)

6.2 มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ : ลูกจ้างประจำ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2541 ให้ยุบ เลิกตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างและเกษียณอายุ ตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคน ภาครัฐ (ค.ป.ร.) เสนอ

6.3 โครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต : เกษียณก่อนกำหนด รุ่นที่ 3 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 เพื่อปรับสัดส่วนและลดขนาดกำลังคนภาครัฐ โดยจงใจข้าราชการผู้มีอายุ 50 ปี หรือมีอายุราชการ 25 ปีขึ้นไป ให้ออก จากราชการก่อนการเกษียณอายุและให้ยุบตำแหน่งลงร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงาน รุ่นที่ 3 มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ รวม 28,496 คน ทั้งนี้เมื่อรวมรุ่นที่ 1 และ 2 แล้วมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 69,893 คน

6.4 คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (ค.ป.ร.) ได้พิจารณาขุบเลิกอัตรากำลังกรณี เกษียณอายุตามปกติและกรณีเกษียณก่อนกำหนดในปีงบประมาณ 2544 ตามตารางสรุป ดังนี้

กรณี	เกษียณปกติ		เกษียณก่อนกำหนด	รวม (อัตรา)
	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ		
จำนวน (อัตรา)	6,052	6,223	14,976	27,251
ยุบเลิก	4,842(80%)	6,221(99%)	11,981(80%)	23,044(84%)
จัดสรร	1,210(20%)	2(1%)	2,995(20%)	4,207(16%)

ในภาพรวมปีงบประมาณ 2544 ยุบเลิกอัตรารวม 23,044 อัตรา ทำให้ประหยัดงบประมาณได้ปีละประมาณ 4,329.027 ล้านบาท

ผลกระทบที่สำคัญ คือ สามารถลดขนาดกำลังคนภาครัฐเป็นผลให้ประหยัดงบประมาณ ค่าใช้จ่ายด้านบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาในสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ

7) การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ก.พ. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 3 เรื่อง ได้แก่ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โครงการถ่ายโอนกำลังคนเพื่อสนับสนุนมาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.) และการวางระบบถ่ายโอนกำลังคนสู่ท้องถิ่น ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้รายงานผลการดำเนินงาน เสนอต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

7.1 โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงมหาดไทย ได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยได้รับการสนับสนุนจาก UNDP มีระยะเวลาดำเนินงานโครงการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 โดยมีผลการดำเนินงาน คือ ได้รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีสำหรับท้องถิ่นใหม่ที่เหมาะสมในด้านโครงสร้างบทบาท และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น และระบบงบประมาณการเงินการคลังท้องถิ่น รวมทั้งการทดลองถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่นที่สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.2 โครงการถ่ายโอนกำลังคนเพื่อสนับสนุนมาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2543 และวันที่ 31 ตุลาคม 2543 ให้คณะทำงานถ่ายโอนบุคลากรและอำนาจหน้าที่ ซึ่งมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นประธาน รับผิดชอบดำเนินงานโครงการถ่ายโอนกำลังคนเพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาขีดความสามารถให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้มาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทดลองให้ข้าราชการระดับ 6 ลงมา ในสายงานด้านพาณิชย์ การเงิน การคลัง การบริหารทั่วไป และสายงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจการที่มีการถ่ายโอนไปยังท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2544 ของกรม 19 กรม เช่น สายงานช่างในกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท รวมทั้งสิ้นจำนวน 8,000 คน ไปปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในลักษณะสนับสนุนการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพเป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 ข้าราชการที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะทำงานฯ และไปปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 2,049 คน ทั้งนี้ จากการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการฯ พบว่า การปฏิบัติงานของข้าราชการตามโครงการฯ ช่วยให้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น เช่น ด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

7.3 การวางระบบการถ่ายโอนกำลังคนสู่ท้องถิ่น

คณะทำงานการถ่ายโอนบุคลากรและอำนาจหน้าที่ (ตั้งโดยคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ซึ่งมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นประธาน ได้ดำเนินการจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับระบบการถ่ายโอนกำลังคนสู่ท้องถิ่น และจะผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ผลกระทบที่สำคัญ คือ เป็นการสนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาลในการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

8) การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาล และนายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและระบบค่าตอบแทนภาครัฐให้เกิดความเป็นธรรม สอดคล้องกับค่าครองชีพและสามารถเทียบเคียงกับภาคเอกชน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพคุณภาพของข้าราชการและราชการสู่ความเป็นมืออาชีพในระดับสากล ประกอบกับส่วนราชการได้มีการทำ

ระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้ในส่วนราชการและได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2544 และมีมติเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2545 ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้มีผลการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

8.1 การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามผลงานและผลสัมฤทธิ์ ให้ปรับปรุงการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการทุกประเภท ในสังกัดฝ่ายบริหาร โดยสำนักงาน ก.พ. ได้ออกหนังสือเวียนที่ นร. 0708.1/ว5 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2544 เปลี่ยนวงจรรการประเมินผลการปฏิบัติงานจากปี “ความดีความชอบ” เป็น “ปีงบประมาณ” โดยให้ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานตามผลงานและผลสัมฤทธิ์ปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 มีนาคม ของปีถัดไป ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึง 30 กันยายนของปีเดียวกัน รวมทั้งมีการแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญด้วย นอกจากนี้ได้ออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2544 ที่ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538)

8.2 การที่ให้เงินรางวัลประจำปี สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ได้กำหนดหลักการและแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ โดยให้ส่วนราชการ จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามกรอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ใน 5 มิติ คือ การพัฒนาศักยภาพ ความสามารถด้านการบริหารภายในของส่วนราชการ ความสามารถในการบริหารทรัพยากรด้านการเงิน ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยสำนักงาน ก.พ. ได้ออกหนังสือเวียนที่ นร 0707.3.7/ว8 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2544 ให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติ ในการนี้รัฐบาลได้จัดสรรเงินจำนวน 4,450 ล้านบาทเพื่อเป็นเงินรางวัลประจำปีงบประมาณ 2544

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะเลขานุการร่วมในคณะกรรมการฯ ได้ประมวลผลงานการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของส่วนราชการต่างๆ 141 ส่วนราชการนำเสนอคณะกรรมการฯ แล้ว และสามารถประกาศผลการจัดสรรให้ส่วนราชการต่างๆ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2545 เพื่อที่ส่วนราชการต่างๆ จะได้จัดสรรให้กับข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการที่มีผลงานและมีส่วนร่วมในแผนงานและโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของส่วนราชการต่อไป

ผลกระทบคือ เป็นการส่งเสริมความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของส่วนราชการ โดยใช้พลังร่วมของข้าราชการที่มีความตั้งใจและร่วมกันสร้างผลงานให้เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการและประชาชน อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงานมีผลสำเร็จอย่างสม่ำเสมอ และเป็นการกระตุ้นให้มีความตื่นตัวในการทำงานเพื่อความสำเร็จของส่วนราชการตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

9) การพัฒนาระบบนักบริหารระดับสูง (Senior Executive Service - SES)

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้นำระบบนักบริหารระดับสูงมาใช้กับราชการพลเรือนไทย เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2543 สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการต่อเนื่องคือ จัดประชุมกลุ่มร่วมคิดพิจารณา เพื่อระดมความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบนักบริหารระดับสูงและได้จัดการประชุมแบบ Digital Tele - Conference ระหว่างสำนักงาน ก.พ. และผู้บริหารระดับสูงของ Office of Personnel Management ประเทศสหรัฐอเมริกา สำนักงาน ก.พ. ได้ออกหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร.0710/ว9 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2544 เรื่องการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อ

แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร 9 โดยได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติแล้ว และได้จัดดำเนินการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารให้กับผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงของสำนักงาน ก.พ. และหลักสูตรของหน่วยงานอื่นๆ ที่สำนักงาน ก.พ. รับรองและผู้มีส่วนราชการเสนอชื่อเพื่อสมัครรับการคัดเลือกในตำแหน่งนักบริหาร 9 รวม จำนวน 529 คน ตลอดจนได้จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับนักบริหารให้แก่ข้าราชการระดับสูงที่มีคุณสมบัติ ผลกระทบที่สำคัญคือ มีระบบการบริหารงานบุคคลสำหรับนักบริหารระดับสูงโดยเฉพาะ เน้นความโปร่งใส เป็นธรรมในการสรรหาและเลือกสรร อันจะนำมาซึ่งนักบริหารระดับสูงที่มีศักยภาพ สมรรถนะและความสามารถในการบริหารงาน ขับเคลื่อนระบบราชการให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล เกิดผลที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ และประชาชน

10) การส่งเสริมจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมเพื่อสนับสนุนส่วนราชการให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในเรื่องจริยธรรม เพื่อช่วยให้ข้าราชการมีจิตสำนึกที่ดี ป้องกันการทุจริต โดยเน้นการสร้างเครือข่ายกับส่วนราชการ องค์กร และบุคคลต่างๆ โดยในปี 2544 ได้จัดทำคู่มือค่านิยมสร้างสรรค์จำนวน 10,737 เล่มใช้ในการเผยแพร่ในการสัมมนาและฝึกอบรมแล้ว ในการปรับกระบวนการทัศน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดทำสื่อวีดิทัศน์ “คนดีของแผ่นดิน” จำนวน 20 ตอน เพื่อเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ และได้จัดทำ Learning Center ในศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้ร่วมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามที่คณะกรรมการ ป.ท. มอบหมายเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544 ที่ทำเนียบรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานซึ่งได้มีมาตรการและแนวทางป้องกันและปราบปรามการทุจริตใน 5 ประเด็น คือ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย การอำนวยการประมวลในการจัดซื้อจัดจ้าง การซื้อขายตำแหน่งในวงราชการ การเสริมสร้างจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ และบทบาทของภาคประชาสังคมต่อการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ผลกระทบที่สำคัญ คือ เป็นการพัฒนาให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญป้องกันการคอร์รัปชัน ตลอดจนเสริมสร้างให้ข้าราชการมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และทำงานด้วยความศรัทธาของประชาชนอย่างแท้จริง

11) การพัฒนาข้าราชการตามโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท

สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2542 ให้ทุกส่วนราชการเข้าร่วมโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ผลงานสำคัญ คือ จัดทำชุดฝึกอบรมแผนการสอนและวีดิทัศน์เพื่อแจกให้กับส่วนราชการต่างๆ และดำเนินการฝึกอบรมข้าราชการเพื่อเป็นตัวแทนวิทยากรอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 -2544 ได้จัดฝึกอบรมข้าราชการแล้วจำนวนประมาณ 450,000 คน โดยในปี 2544 ได้จัดฝึกอบรมข้าราชการจำนวนประมาณ 100,000 คน และได้จัดให้มีพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและสร้างพลังของแผ่นดิน ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2544 ณ บริเวณตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีผู้เข้าร่วมพิธีจำนวนประมาณ 1,000 คน ผลกระทบที่สำคัญคือ ข้าราชการทุกคนมีจิตสำนึก ทศนคติและพฤติกรรมในการทำงานที่ดีโดยยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง เป็นข้าราชการที่ประพฤติปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

12) แผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาด

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ได้มีมติให้หน่วยงานของรัฐจัดทำและประกาศใช้แผนปฏิบัติ

การสร้างราชการใส่สะอาดในปี 2544 พร้อมกับจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใส่สะอาด และจัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใส่สะอาดแล้วรายงานผลการดำเนินการพร้อมปัญหาอุปสรรคต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายปีเพื่อเสนอรัฐสภาต่อไป สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการต่อเนื่อง คือ ได้จัดประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเรื่องแผนปฏิบัติการสร้างราชการใส่สะอาดให้แก่ราชการและหน่วยงานของรัฐแล้วเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2544 และได้จัดประชุมชี้แจงหลักและวิธีการจัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใส่สะอาดแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการศูนย์ประสานราชการใส่สะอาด และผู้ที่รับผิดชอบการจัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใส่สะอาด ของส่วนราชการต่างๆ เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 รวมทั้งได้ให้คำปรึกษาหารือในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทั้งนี้ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐได้รายงานผลการจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใส่สะอาด และการจัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใส่สะอาดเสนอต่อสำนักงาน ก.พ.แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ผลกระทบที่สำคัญ คือ จะทำให้ส่วนราชการมีแผนและกลไกการรณรงค์เพื่อลดการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็ผลให้ประชาชนได้รับการของรัฐดีขึ้น

12) วาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำวาระแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเรื่องวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542

สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2544 ได้จัดทำคู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 20,000 เล่ม และได้เผยแพร่ให้กับส่วนราชการต่างๆ แล้ว และได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรที่ปรึกษาการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เมื่อวันที่ 11- 12 กันยายน 2544 ตลอดจนได้ออกหนังสือแจ้งเวียนให้ส่วนราชการทราบถึงการรายงานผลการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในปี 2544 โดยขยายระยะเวลาการรายงานจากเดิมเป็นภายในวันที่ 30 ตุลาคม 2544 พร้อมกับแผนปฏิบัติการสร้างราชการใส่สะอาด ซึ่งขณะนี้สำนักงาน ก.พ. กำลังดำเนินการสรุปการรายงานผลการดำเนินการของส่วนราชการต่างๆ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ในปี 2544 ที่ส่วนราชการต่างๆ รายงานมายังสำนักงาน ก.พ. เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนมีนาคม 2544 ผลกระทบที่สำคัญ คือ ภาครัฐจะมีการทำงานที่โปร่งใสมากขึ้น การทุจริตประพฤติมิชอบกระทำได้น้อยมากขึ้นประชาชนได้รับการที่ดีขึ้นจากภาครัฐ เนื่องจากภาครัฐมีกลไกการทำงานที่ดี มีผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณธรรมและความรับผิดชอบ ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับงานบริการและส่วนรวม ประเทศมีการพัฒนาแบบยั่งยืนและมีระบบภูมิคุ้มกันจากการประสพภาวะวิกฤตต่างๆ อันอาจเกิดขึ้นในภายหน้า

➤ งานตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

1) การจัดสรรและดูแลด้านทุน

ปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่ดูแลการศึกษาให้กับนักเรียนทุนรัฐบาลทั้งหมด 11 ประเภท มีนักเรียนทุนที่ศึกษาอยู่ในประเทศต่างๆ รวม 2,876 คน ประเทศที่มีนักเรียนทุนมากสามลำดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จำนวน 1,644 คน (57.16%) สหราชอาณาจักร จำนวน 588 (20.44%) และออสเตรเลีย จำนวน 178 คน (6.18%) ในส่วนของทุนรัฐบาลที่สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการสรรหาผู้รับทุนให้ ได้แก่ ทุนเล่าเรียนหลวง ทุน ก.พ. ทุนกระทรวงการต่างประเทศ ทุนกระทรวงสาธารณสุข ทุนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุนสถาบันราชภัฏ ทุนสำนักงานนโยบายพลังงานแห่งชาติและทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์ (บางส่วน) สำหรับทุนเล่าเรียนหลวงและทุน ก.พ. ซึ่งสำนักงาน ก.พ. รับผิดชอบดำเนินการทุกขั้นตอนนั้นได้พัฒนาและปรับปรุงวิธีดำเนินการมาเป็นลำดับ ทั้งในด้านการทำแผนการจัดสรรและสรรหาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งถึงขณะนี้ สรรหาผู้รับทุนได้แล้วทั้งสิ้น 615 คน ผู้รับทุนบางส่วนได้ทยอยสำเร็จการศึกษาและกลับมาปฏิบัติราชการแล้วตามโครงการเตรียม

กำลังคนภาครัฐการเพื่ออนาคต ผลกระทบที่สำคัญ คือ จะทำให้ระบบราชการไทยมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำให้ราชการไทยก้าวหน้าทันโลกที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

2) การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการ

สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการสอบแข่งขันเข้ารับราชการสำหรับผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรีจำนวน 15 วุฒิ เฉพาะภาค ก. คือ ความรู้ความสามารถทั่วไป ทุกเดือน แล้วมอบให้ส่วนราชการสอบภาค ข. และ ภาค ค. เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งต่างๆ ผู้มีวุฒิปริญญาโทจะสอบภาค ก. และ ภาค ข. ทุกเดือนแล้วขึ้นทะเบียนผู้สอบผ่านเพื่อให้ส่วนราชการนำไปคัดเลือกบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งต่างๆ สนับสนุนการสอบของส่วนราชการต่างๆ โดยจัดทำแบบทดสอบระดับ 1, 2, 3. และวิเคราะห์ข้อสอบ นอกจากนี้สำนักงาน ก.พ. ยังเป็นศูนย์รวมการสรรหาและเลือกสรรบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญสูง เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในฐานะผู้ชำนาญการ

3) การรักษาระบบคุณธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการเรื่องวินัยและอุทธรณ์ เพื่อรักษาความเป็นธรรมให้แก่ข้าราชการโดยมี อ.ก.พ. 3 คณะ พิจารณาเรื่อง คือ อ.ก.พ. อุทธรณ์และการร้องทุกข์ อ.ก.พ. วินัยและการออกจากราชการ และ อ.ก.พ. รักษากระบวนคุณธรรม ในการดำเนินการ เช่น ตอบข้อหารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ ตอบข้อหารือเรื่องอุทธรณ์ พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ สถานหนักและสถานเบา พิจารณาเรื่องร้องทุกข์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา 129 และเรื่องอื่น ๆ พิจารณาเรื่องร้องขอความเป็นธรรม เป็นต้น ผลกระทบที่สำคัญ คือ สามารถผลักดันให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการพลเรือน ป้องกันการแทรกแซงทางการเมือง เพื่อให้ข้าราชการสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีในฐานะของข้าราชการอย่างแท้จริง

4) การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล

เพื่อให้การดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม สำนักงาน ก.พ. ได้ปรับปรุงและกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลในปี 2544 โดยได้เสนอออกกฎ ก.พ. และหนังสือเวียนรวม 4 ฉบับ คือ

4.1 กฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน (กรณีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ระดับ 9 และระดับ 10 ที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นแล้วให้ได้รับเงินเดือนในอันดับสูงขึ้นอีกหนึ่งระดับ คือ อันดับ ท.10 และ ท.11 แล้วแต่กรณี) ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

4.2 หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. 0707.3.7/ว8 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2544 เรื่องการจัดทำข้อเสนอและรายงานผลการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการเพื่อขอรับเงินรางวัลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

4.3 หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. 0710/ว9 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2544 เรื่องการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร 9 (เรื่องการพัฒนากระบวนนักบริหารระดับสูง)

4.4 กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2544 (ให้พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ 2 ครั้ง)

5) การพัฒนาข้าราชการ

การพัฒนาข้าราชการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานของระบบราชการใหม่ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเสริมสร้างสมรรถนะของประเทศในการแข่งขันระดับเวทีโลก โดยดำเนินการฝึกอบรมและสัมมนาข้าราชการในหลักสูตรต่างๆ เช่น การฝึกอบรมนักบริหารระดับสูง การพัฒนาจริยธรรมปลูกจิตสำนึกข้าราชการตามรอยพระยุคลบาท การรองรับการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ และการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีสำหรับผู้บริหาร เป็นต้น ผลกระทบที่สำคัญ คือ การพัฒนาข้าราชการให้มีทัศนคติและความรู้ทันสมัย รวมทั้งมีจรรยาบรรณเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะข้าราชการให้มีคุณภาพ คุณธรรม

6) การเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ระหว่างเดือนมกราคม 2544 - ธันวาคม 2544 จำนวน 80 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเห็นในการจัดตั้งหน่วยงาน ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการ การจัดทำแผนงาน การบริหารงานบุคคล และเรื่องอื่นๆ

1) การแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

1.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 เห็นชอบแนวทางการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เป็นแกนกลางในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดมทุนจากภาคเอกชน เพื่อเร่งดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ได้มีการแปรรูป ปตท. ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 โดยจัดตั้ง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ขึ้น มีส่วนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว 20,000 ล้านบาท

1.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2544 เห็นชอบในหลักการแนวทางและแผนการระดมทุนของ ปตท. และมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนฯ รับไปดำเนินการตัดสินใจเรื่องราคาและจำนวนการเสนอขาย เพื่อให้การกำหนดราคาสุดท้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต่อมา คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนฯ และกรรมการผู้รับมอบอำนาจแทนคณะกรรมการ บมจ. ปตท. ในการประชุมเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2544 ได้มีการพิจารณาจัดสรรหุ้นให้กับนักลงทุนกลุ่มต่างๆ โดยให้กำหนดราคาเสนอขายสุดท้ายอยู่ที่ 35 บาทต่อหุ้น มีจำนวนหุ้นที่เสนอขายรวม 920 ล้านหุ้น ทั้งนี้การขายหุ้นของ ปตท. ดังกล่าว เป็นผลให้มีเงินเข้าจากต่างประเทศประมาณ 11,500 ล้านบาท หรือประมาณ 260 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ทำให้ บมจ.ปตท. และกระทรวงการคลัง มีรายได้จากการขายหุ้นทั้งหมด 32,200 ล้านบาท โดยสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลังลดลงเหลือร้อยละ 65.4

2) การปรับเพิ่มอัตราสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย

จากเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 รัฐได้มีมาตรการในการเตรียมพร้อมทางด้านพลังงานเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยสรุปได้ ดังนี้

2.1 ปรับเพิ่มอัตราสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย โดยน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตในประเทศทุกชนิดเพิ่มจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 5 สำหรับน้ำมันสำเร็จรูปที่นำเข้ามาในประเทศทุกชนิดเพิ่มจากร้อยละ 6 เป็นร้อยละ 10

2.2 ออกคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 5/2544 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 19 กันยายน 2544 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2544 เป็นต้นมา แต่ต่อมาเนื่องจากสถานการณ์ได้คลี่คลายจนเข้าสู่ภาวะปกติ จึงได้มีการออกคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 7/2544 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544 ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 5/2544 เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2544 เป็นต้นมา

3) การแก้ไขปัญหาราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวและหนี้สินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

การที่โครงสร้างราคาและค่าการตลาดของก๊าซปิโตรเลียมเหลวไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง เนื่องจากมีการชดเชยราคาจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งการชดเชยราคาในระดับสูงเป็นสาเหตุให้ฐานะกองทุนฯ ติดลบในระดับสูงมาก สพช. ได้เสนอให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

3.1 ปรับราคาขายส่งและขายปลีก LPG ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น 0.85 บาท/กิโลกรัม โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2544 เป็นต้นมา

3.2 ปรับลดราคา ณ โรงกลั่นและราคานำเข้าให้เท่ากับราคาประกาศเบโตรมิน -16 \$/ตัน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2544 เป็นต้นมา รวมทั้ง ได้มีการประกันระดับราคา ณ โรงกลั่นและราคานำเข้าต่ำสุดที่ 200 \$/ตัน โดยพิจารณาเปลี่ยนแปลงตามราคาก๊าซธรรมชาติทุก 6 เดือน

3.3 นำระบบราคากิ่งลอยตัวมาใช้ โดยยังคงมีการชดเชยราคาก๊าซหุงต้มในระดับหนึ่ง และรักษาระดับเงินไหลเข้ากองทุนน้ำมันฯ สุทธิ 1,200 - 1,500 ล้านบาท/ไตรมาส ซึ่งต่อมาได้มีการยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว บรรจูดัง เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมา

3.4 ส่งเสริมให้ภาคขนส่งและอุตสาหกรรมปรับเปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงที่มีราคาถูกกว่า เช่น ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน และน้ำมันเตา เป็นต้น

3.5 กำหนดให้งานการปราบปรามน้ำมันเถื่อนและการกระทำความผิดเกี่ยวกับปิโตรเลียมขอรับการสนับสนุนเงินจากเงินงบประมาณ เพื่อให้กองทุนน้ำมันฯ สามารถลดรายจ่ายลงได้ประมาณ 200 ล้านบาท/ปี

ทั้งนี้ กองทุนน้ำมันฯ ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2545 มียอดเงินคงเหลือในบัญชี 4,409 ล้านบาท มีหนี้ค้างชำระอยู่ในระดับ 14,287 ล้านบาท ฐานะกองทุนน้ำมันฯ สุทธิติดลบ 9,878 ล้านบาท โดยมีรายรับจากน้ำมันชนิดต่างๆ ในระดับ 882 ล้านบาท/เดือน มีรายจ่ายเพื่อชดเชยราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวในระดับ 228 ล้านบาท/เดือน กองทุนน้ำมันฯ มีเงินไหลเข้าสุทธิ 654 ล้านบาท/เดือน

4) โครงการปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว

สพข. ได้จัดทำ “โครงการปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว” ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดถนนคนเดิน (Walking Street) ที่ยั่งยืนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ดำเนินการปิดถนนสี่ลม เพื่อเป็นถนนเฉพาะให้คนเดินทุกวันอาทิตย์ เริ่มจากวันอาทิตย์ที่ 18 พฤศจิกายน 2544 ถึงวันอาทิตย์ที่ 30 ต่อเนื่องถึงวันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม 2544 ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการภายใต้ชื่อ “7 มหัศจรรย์ที่สี่ลม” หรือ “7 Wonders @ Silom” ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 1) เปิดโลกสีเขียว 2) พลังกาย พลังใจ 3) ถนนสายดนตรี 4) เส้นสายลีลา 5) ของฝากจากใจ 6) สีสันหมั้นต์ และ 7) สุขสันต์ปีใหม่

5) โครงการประหยัดไฟ กำไร 2 ต่อ

สพข. ได้ดำเนินโครงการรณรงค์เพื่อประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้าในรูปแบบการจัดกิจกรรมแข่งขันภายใต้ “โครงการประหยัดไฟ กำไร 2 ต่อ” เพื่อกระตุ้นให้กลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าในภาคที่อยู่อาศัยเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างจริงจังและทันที โดยสร้างแรงจูงใจด้วยการให้ส่วนลดการใช้ไฟฟ้าแก่ประชาชน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 จนถึงสิงหาคม 2545 โดยครัวเรือนที่สามารถประหยัดหน่วยไฟฟ้าลงได้ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป จะได้รับรางวัลเป็นส่วนลดค่าไฟฟ้าอีกร้อยละ 20 ของหน่วยไฟฟ้าที่ประหยัดได้ในเดือนนั้น ทั้งนี้หากทุกครัวเรือนสามารถลดการใช้ไฟฟ้าลงได้ร้อยละ 10 นอกจากจะได้ส่วนที่คืนเป็นมูลค่าตัวเงินถึงร้อยละ 20 ของหน่วยไฟฟ้าที่ประหยัดได้ยังจะทำให้ประเทศสามารถลดการใช้ไฟฟ้าได้เป็นจำนวน 2,000 ล้านหน่วยต่อปีหรือคิดเป็นเงินที่สามารถประหยัดได้ถึง 4,000 ล้านบาท

6) การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก

6.1 การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันมี SPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้ารวม 63 ราย โดยลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. แล้วจำนวน 57 ราย และกำลังอยู่ระหว่างการเจรจา 6 ราย หากทุกโครงการแล้วเสร็จและสามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบ

ได้จะมีปริมาณรับซื้อ 2,308 เมกะวัตต์ ณ เดือนพฤศจิกายน 2544 มี SPP 47 โครงการ ที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบแล้ว โดยมีปริมาณเสนอขายไฟฟ้ารวม 1,957 เมกะวัตต์

6.2 เนื่องจากราคาน้ำมันเตาในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาซื้อไฟฟ้าเฉลี่ยจาก SPP ประเภทสัญญา Non - Firm ซึ่งอิงราคาน้ำมันเตาส่งสูงกว่าราคาซื้อไฟฟ้าเฉลี่ยจาก SPP ประเภทสัญญา Firm (เฉลี่ยทุกชนิดเชื้อเพลิง) ประกอบกับต้นทุนที่หลีกเลี่ยงได้ในระยะสั้นของ กฟผ. ในช่วงปี 2544 - 2553 เกิดจากการเดินเครื่องของโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง และในอนาคตตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ระบบจะมีความต้องการโรงไฟฟ้าใหม่ซึ่งจะเป็นการลงทุนในโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ดังนั้นเพื่อให้ราคาซื้อไฟฟ้าจาก SPP สอดคล้องกับต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไป คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 เห็นชอบในหลักการกำหนดอัตราซื้อไฟฟ้าสำหรับ SPP ที่ใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นเชื้อเพลิง โดยอ้างอิงราคาก๊าซธรรมชาติแทนน้ำมันเตา ทั้งนี้ กฟผ. ได้ออกประกาศโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่แล้ว เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2544

6.3 สพข. ได้ออกประกาศเรื่อง การสนับสนุนค่าพลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นจากอัตราซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียน เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2544 เพื่อเชิญชวนผู้สนใจลงทุนและผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานนอกรูปแบบหรือใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นเชื้อเพลิงได้ยื่นข้อเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในวงเงินรวม 2,060 ล้านบาท โดยกองทุนฯ จะคัดเลือกผู้ที่มีข้อเสนอที่เหมาะสมและจ่ายเงินสนับสนุนค่าพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากอัตราซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กให้ในจำนวนเงินไม่เกิน 0.36 บาทต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการลงทุนผลิตและขายไฟฟ้าที่ใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นเชื้อเพลิงมากขึ้น โดยปรากฏว่ามีผู้สนใจยื่นข้อเสนอรวมทั้งสิ้น 43 ราย คิดเป็นพลังไฟฟ้าที่เสนอขาย 775.36 เมกะวัตต์ ซึ่งคณะทำงานโครงการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ใช้พลังงานหมุนเวียนจะพิจารณาความเหมาะสมของปัจจัยต่างๆ ทั้งในด้านเทคนิคและทางด้านการเงิน และนำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของเงินที่ขอรับการสนับสนุนตลอดอายุโครงการของผู้ยื่นข้อเสนอ (Average Levelized Addor) จากค่าต่ำสุดไปจนถึงสูงสุด เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนฯ ในการอนุมัติให้การสนับสนุนต่อไป

7. โครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง

7.1 สพข. ได้จัดสัมมนาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินโครงการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2544 ณ กรมสรรพสามิต โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเข้าร่วมชี้แจงทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของรัฐต่อไป

7.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 เห็นชอบให้บุคคลภายนอกสามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินการในขั้นตอนการควบคุมการจำหน่ายของโครงการจำหน่ายน้ำมันสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องได้ และให้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลให้การปฏิบัติตามโครงการเกิดความรัดกุมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งต่อมา สพข. ได้ประสานให้มีการจัดตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาน้ำมันเถื่อนขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2544

7.3 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2544 เห็นชอบให้มีการต่ออายุโครงการฯ อย่างถาวร โดยมีเงื่อนไขจะต้องประเมินผลโครงการอย่างน้อยปีละครั้ง และมอบหมายให้กรมสรรพากรเร่งดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อขอยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการจำหน่ายน้ำมันในโครงการฯ โดยให้มี

ผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 นอกจากนี้ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซล สำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร ประสานงานติดตามเร่งรัดให้สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยผลักดัน ให้โครงการฯ ขยายตัวครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำมันของชาวประมงได้อย่างทั่วถึง ภายในปี 2545

7.4 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฯ นับตั้งแต่เริ่มโครงการฯ เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2544 จนถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2544 ประกอบด้วย บริษัทผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 จำนวน 5 ราย บริษัทผู้ค้าน้ำมันในเขตต่อเนื่อง จำนวน 13 ราย เรือบรรทุก น้ำมันและสถานีบริการน้ำมัน จำนวน 25 ลำ สมาคมประมงท้องถิ่น จำนวน 28 สมาคม และเรือประมงที่จดทะเบียนเข้าร่วม โครงการฯ จำนวน 6,148 ลำ มีปริมาณน้ำมันดีเซลที่ขอยกเว้นภาษีเพื่อนำไปจำหน่ายในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2544 จำนวนทั้งสิ้น 76,772,774 ลิตร

8) การช่วยเหลือประชาชนให้เลิกใช้ถังชาวสพข. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการขจัดถังก๊าซหุงต้มที่ผิดกฎหมาย (ถังขาว) โดยมีความก้าวหน้าสรุปได้ดังนี้

8.1 กำหนดพื้นที่แลกเปลี่ยนถังขาวทั่วประเทศออกเป็น 10 พื้นที่ มีระยะเวลาแลกเปลี่ยนถังขาวพื้นที่ละ 2 เดือน โดยดำเนินการหักกันพื้นที่ละ 1 เดือน รวมระยะเวลาดำเนินการ 11 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2545 - 30 พฤศจิกายน 2545 และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ได้กำหนดให้มีการสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนกับผู้เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการ 15 วัน

8.2 ใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายช่วยเหลือผู้ค้าก๊าซในการจัดหาถังก๊าซฯ ใหม่มาแลกถังขาว ในวงเงินไม่เกิน 600 ล้านบาท ซึ่งภาครัฐและเอกชนจะร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายฝ่ายละ 50 %

8.3 เพิ่มอัตราค่าการตลาดก๊าซหุงต้ม 10 สตางค์/กิโลกรัม คือ จากเดิม 2.9566 บาท/กิโลกรัม เป็น 3.0566 บาท/กิโลกรัม

8.4 จัดทำฐานข้อมูลประมาณการจำนวนถังขาวทั่วประเทศในเบื้องต้น และจัดส่งให้กับผู้ค้าก๊าซฯ เพื่อแจ้งการจัดหาถังใหม่เข้ามาแลกเปลี่ยนถังขาวในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ

8.5 จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาฯ ดำเนินการสำรวจถังขาว เพื่อประเมินสัดส่วนจำนวนถังขาวและปริมาณการบรรจุก๊าซฯ ลงถังขาวทั่วประเทศ โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม - 9 ธันวาคม 2544

8.6 จัดจ้างประชาสัมพันธ์โครงการแลกเปลี่ยนถังขาว เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องของวัตถุประสงค์ และแนวทางการแลกเปลี่ยนถังขาว โดยผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์

➤ นโยบายรัฐบาลด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภคโดยได้กำหนดเป็นนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ซึ่งมี นโยบายด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

1) จะส่งเสริมและพัฒนาบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และกำหนดมาตรการต่างๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภคและยกระดับผลผลิตและบริการของประเทศ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้มาตรการระงับข้อพิพาทนอกเหนือจากการระงับข้อพิพาทโดยศาล เพื่อให้เป็นเครื่องมือ ของประชาชนผู้บริโภค ผู้ด้อยโอกาส และผู้เสียเปรียบ ให้มีโอกาสเข้าถึงและได้ใช้ประโยชน์ ในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของตนเองมากขึ้น

➤ ในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้ดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค ตามนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนี้

1) การแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค

สคบ.ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคในรอบ 1 ปีที่ผ่านมารวมทั้งสิ้น 16,019 เรื่อง แยกเป็นเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากการซื้อบ้าน ที่ดินจัดสรรและอาคารชุด	จำนวน	3,299	เรื่อง
2. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าและบริการทั่วไป	จำนวน	1,715	เรื่อง
3. ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากการโฆษณา	จำนวน	510	เรื่อง
4. ร้องเรียนผ่านทางโทรศัพท์สายด่วน 1166 และให้คำปรึกษาข้อกฎหมายทางโทรศัพท์	จำนวน	10,495	เรื่อง

ในเรื่องร้องเรียนดังกล่าวสามารถเจรจาไกล่เกลี่ยช่วยเหลือผู้บริโภคให้ได้รับเงินคืน อันเป็นการระงับข้อพิพาทในเบื้องต้น จำนวน 351 ราย คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 27,053,477 บาท โดยแยกเป็น

1. การซื้อบ้าน ที่ดินจัดสรรและอาคารชุด	จำนวน	124	ราย	จำนวนเงินที่ได้รับคืน	23,008,484	บาท
2. การซื้อสินค้าและบริการทั่วไป	จำนวน	99	ราย	จำนวนเงินที่ได้รับคืน	3,329,879	บาท
3. การโฆษณาสินค้าและบริการ	จำนวน	128	ราย	จำนวนเงินที่ได้รับคืน	715,114	บาท

2) การดำเนินคดีแทนผู้บริโภค

- สคบ. ได้ดำเนินคดีแทนผู้บริโภคตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีมติให้ดำเนินคดี แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ จำนวน 95 คดี ผู้บริโภคจำนวน 1,184 ราย จำนวนเงินที่เรียกร้อง 297,777,370 บาท

- ดำเนินการเปรียบเทียบความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครกับผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 จำนวน 34 ราย คิดเป็นเงิน 2,265,000 บาท

3) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา

การโฆษณาสินค้าและบริการต่างๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย เพราะสามารถที่จะชักนำดอกหญ้าและเปลี่ยนค่านิยมในการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการนำเทคนิคและลูกเล่นใหม่ๆ ในทางการตลาดและการโฆษณามาส่งเสริมการขายอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้บริโภคต้องตกเป็นผู้เสียเปรียบ และการโฆษณาดังกล่าวอาจเป็นการใช้ข้อความที่ไม่มีความจริง หรือให้ความจริงเพียงบางส่วนทำให้ผู้บริโภคหลงเข้าใจผิดในสาระสำคัญของสินค้าได้อีกเช่นกัน

การคุ้มครองผู้บริโภคในด้านการโฆษณาตามนัยแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ได้กำหนดข้อความที่ถือว่าไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ตลอดทั้งให้อำนาจคณะกรรมการฯ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาโฆษณาสินค้าและบริการทุกชนิดในสื่อโฆษณาทุกประเภทเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ตลอดทั้งกฎกระทรวงที่ได้มีการกำหนดให้มีการดำเนินการในการกำกับดูแลการโฆษณาไว้ ซึ่งการใช้กฎหมายดังกล่าวก็มิได้มุ่งหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจด้วยเช่นกัน และเพื่อประสานการดำเนินการดังกล่าวให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม สคบ.ได้มีการตรวจสอบการโฆษณาทางสื่อต่างๆ อยู่ตลอดเวลาและยังได้มีการจัดสัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจได้ทราบถึงกฎหมายต่างๆ อำนาจหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของสคบ. และสามารถดำเนินการโฆษณาอย่างถูกกฎหมาย มีความเป็นธรรมต่อทั้งผู้ประกอบการธุรกิจและประชาชนผู้บริโภคโดยส่วนรวม

นอกจากนี้ ยังจะเป็นการป้องปรามมิให้มีการโฆษณาที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย อีกด้วย ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมามี สคบ.ได้เปรียบเทียบปรับผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการโฆษณาฝ่าฝืนพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 จำนวน 12 ราย เป็นเงิน 535,000 บาท นอกจากนี้ ยังได้จัดโครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ดีเด่นเพื่อผู้บริโภคขึ้น เพื่อคัดเลือกและประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่จัดทำภาพยนตร์โฆษณาที่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค และไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมโดยส่วนรวม

ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกอบธุรกิจโฆษณาให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นธรรมกับผู้บริโภค และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกและตัดสินภาพยนตร์โฆษณาด้วย

4) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก

การคุ้มครองผู้บริโภคในด้านฉลากสินค้าเป็นเรื่องที่รัฐออกกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค และได้มีประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเรื่องลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก โดยกำหนดให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามามีในประเทศเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องจัดทำฉลากสินค้าให้มีข้อความตามที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนด

นอกจากนี้ สินค้าประเภททองรูปพรรณ และเครื่องประดับอัญมณีเจียรไนเป็นธุรกิจที่สร้างเงินหมุนเวียนภายในประเทศเป็นจำนวนมาก และยังนำรายได้เข้าสู่ประเทศปีละนับพันล้านบาท แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่มีผู้เห็นแก่ได้และมีใจทุจริตแฝงตัวมาในรูปของพ่อค้านักธุรกิจเพชรพลอย ทำธุรกิจต้มตุ๋นหลอกหลวงทั้งคนไทยด้วยกัน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งถึงแม้ว่าจำนวนเงินที่มีฉลากซีพีเหล่านี้คิดโง่งไปจะเทียบไม่ได้กับรายได้ที่ได้จากการค้าอัญมณีโดยรวม แต่ความเสียหายที่ไม่อาจประเมินค่าได้ นั่นคือการสูญเสียความน่าเชื่อถือและภาพพจน์ที่ดีของคนไทย สิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวหยุดหรือลดปัญหานี้ได้ก็คือการติด “ ฉลากสินค้า ” ที่ถูกต้องและได้มาตรฐาน คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ได้ออกประกาศฯ กำหนดให้ทองรูปพรรณ อัญมณีเจียรไนและเครื่องประดับอัญมณีเจียรไน เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ซึ่งต้องแสดงฉลากตามประกาศฯ ดังกล่าว โดยข้อความในฉลากต้องเป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยกำกับกับภาษาต่างประเทศ ที่ตรงต่อความเป็นจริงเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบการ ปริมาณของทองคำบริสุทธิ์ ตลอดจนชนิดของอัญมณี และอื่นๆ ซึ่งเป็นข้อความที่ควรแสดงไว้ที่ฉลากเพื่อให้ผู้บริโภค ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้ทราบสาระสำคัญอันจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้าดังกล่าว และเพื่อป้องกันการหลอกหลวงจากผู้ประกอบการจึงมิให้เอาเปรียบผู้บริโภคตลอดจนจะทำให้ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ราคายุติธรรม และเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย ให้เกิดภาพพจน์ที่ดีต่อประเทศไทย

คณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้พิจารณาเห็นว่า บอแรกซ์ หรือน้ำประสานทอง ซึ่งเป็นสารเคมีที่มีประโยชน์หลายประการในวงการอุตสาหกรรม แต่มีผู้อาศัยผลข้างเคียง ที่สามารถทำให้อาหารหรือขนม เช่น ลูกชิ้น หมูบะซ้อปปรุงรส ลอดช่อง ฯลฯ

มีความกรอบ และนำมาผสมอาหาร นับเป็นอันตรายอีกชนิดหนึ่งที่ผู้ลัดตัว และส่งผลร้ายต่อร่างกายรุนแรงเกินกว่าที่หลายๆคนจะนึกถึง ถึงแม้ว่าจะมีการตักเตือนและห้ามปรามกันหลายต่อหลายครั้งก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้ที่ไม่ใส่ใจอีกเป็นจำนวนมาก อาจเป็นเพราะว่าบอแรกซ์นี้ ไม่ส่งผลเสียให้เห็นอย่างทันทีทันควันเช่นสารเคมีที่เป็นพิษหลายๆ ชนิด แต่ในระยะยาวนั้นจะมีความรุนแรงถึงขั้นไตวาย หรือเสียชีวิตเลยทีเดียว คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก จึงได้ประกาศให้ บอแรกซ์ เป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ซึ่งต้องแสดงฉลากตามประกาศดังกล่าว โดยข้อความในฉลากต้องเป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยกำกับกับภาษาต่างประเทศ ที่ตรงต่อความเป็นจริง โดยต้องระบุคำว่า “ บอแรกซ์ ” และ “ คำเตือน ” โดยระบุฯ “ อันตราย อาจทำให้ไตวาย ห้ามใช้ในอาหาร ” โดยใช้ตัวอักษรสีแดงขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่น ทั้งสองข้อความให้แสดงไว้ในฉลากที่ภาษาชนบรจรุในหน้าเดียวกัน รวมทั้งให้ระบุข้อความเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบธุรกิจ นำหนักของสินค้า วิธีใช้และอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นข้อความที่ควรแสดงไว้ที่ฉลาก เพื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบสาระสำคัญซึ่งเป็นข้อมูลในการนำสินค้าดังกล่าวไปใช้เพื่อให้ได้รับความปลอดภัย

5) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

ในการพิจารณาคำร้องเรียนของผู้บริโภค ปัญหาที่ตรวจพบส่วนมากเป็นเรื่องของสัญญาที่ไม่เป็นธรรม คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาได้พิจารณาแก้ไขปัญหาและป้องกันมิให้ผู้บริโภคถูกเอาเปรียบ ในการทำสัญญากับผู้ประกอบการ โดยได้ออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาขึ้น ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจบัตรเครดิตเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2542
2. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจบัตรเครดิตเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 2)
3. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจบัตรเครดิตเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2544
4. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจขายก๊าซหุงต้มที่เรียกเงินประกันถึงก๊าซหุงต้มเป็นธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงิน พ.ศ.2542
5. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2543
6. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจขายห้องชุดเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2543
7. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2543
8. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2544
9. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้กู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544
10. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ.2544

6) การคุ้มครองผู้บริโภคกับวงการขายตรง

การขายตรง ถ้าจะให้เข้าใจกันอย่างง่าย ๆ ก็คือ การขายสินค้าหรือบริการที่ใช้วิธีการทำตลาดโดยการเข้าถึงผู้ซื้อ ที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน หรือสถานที่อื่นที่ไม่ใช่สถานประกอบการค้าเป็นปกติ โดยมีผู้ขายที่เรียกว่า ผู้จำหน่ายอิสระ หรือตัวแทนขายตรง เป็นผู้นำสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจไปเสนอขาย โดยใช้วิธีการอธิบายหรือการสาธิตสินค้า เป็นกลยุทธ์ในการขายสินค้า

ซึ่งการใช้วิธีการดังกล่าว ทำให้ผู้บริโภคอยู่ในสถานะที่ไม่อาจตัดสินใจตกลงซื้อสินค้าหรือบริการได้อย่างอิสระรอบคอบ หรือต้องซื้อเพราะถูกแรงกดดันจากผู้ขาย นอกจากนี้ ยังมีการขายโดยตรงต่อผู้บริโภค ผ่านสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ต่างๆ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ โดยมีมุ่งหวังให้ ผู้บริโภค ซึ่งอยู่ห่างโดยระยะทางแสดงเจตนาตอบกลับ เพื่อซื้อสินค้าหรือรับบริการ ซึ่งเรียกว่า “ตลาดแบบตรง” ทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถจับต้องสินค้า หรือเห็นรูปร่างลักษณะของสินค้าได้อย่างชัดเจน ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่คือสินค้าที่สั่งซื้อ

มักจะไม่ตรงกับที่โฆษณา และไม่สามารถคืนสินค้าได้ ในกรณีผู้ประกอบการ
บางรายมีเงื่อนไขในการรับประกันความพอใจ เมื่อผู้บริโภคใช้สิทธิคืนสินค้า ก็
ไม่ได้รับเงินคืนหรือได้รับเงินคืนล่าช้าเกินสมควร ที่สำคัญคือการขายตรงใน
ปัจจุบันเกิดความเสียหายจากการประกอบธุรกิจในลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือแบบ
ปิระมิด ที่แฝงเข้ามาในระบบธุรกิจขายตรง ซึ่งผู้ประกอบการประเภทนี้
จะใช้วิธีการชักชวนให้ประชาชนมาสมัครเป็นสมาชิกเข้าร่วมเป็นเครือข่าย โดย
จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนจากการชักจูงผู้อื่นให้เข้ามาร่วมเป็นเครือข่าย โดย
โน้มน้าว ให้เห็นถึงการได้รับเงินหรือกำไรมากกว่าประโยชน์ที่ผู้ขายได้จ่ายไปโดยไม่คำนึงถึงรายได้จากการขายสินค้า ซึ่งที่ผ่าน
มาได้เกิดความเสียหายจากการถูกหลอกลวงในลักษณะนี้มาก ทำให้ผู้บริโภคมองภาพลักษณ์ของธุรกิจชนิดนี้ไปในเชิงลบ ทั้งๆ
ที่เป็นกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งช่วยให้ประชาชนมีงานทำ และสามารถทำรายได้รวมในปี 2543
ถึง สองหมื่นล้านบาท แต่ที่สำคัญที่สุดคือยังไม่มีกฎหมายใดๆที่เข้ามาควบคุมธุรกิจนี้ โดยตรงเลย โดยที่ลักษณะของ
การขายแบบแชร์ลูกโซ่ดังกล่าวมีผู้อาศัยช่องว่างทางกฎหมายประกอบการเอาเปรียบทั้งกับผู้บริโภค และในวงการธุรกิจด้วยกัน
เกิดเป็นความเสียหายในวงเงินมหาศาล ประชาชนโดยทั่วไปในฐานะผู้บริโภค ตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ และก่อให้เกิดความ
ไม่เป็นธรรม และความไม่สงบสุขในสังคม ประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถให้ความ
คุ้มครองแก่ผู้บริโภคได้อย่างเพียงพอ สคบ. จึงได้เสนอ“ร่างพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.” ขึ้น เพื่อ
เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคจากวงการธุรกิจดังกล่าว ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของวุฒิสภา

7) การส่งเสริมบทบาทองค์กรเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

7.1 องค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

สคบ.ระดมองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เข้าสัมมนาสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อการยก
ระดับเป็นสมาคมที่มีอำนาจเต็มตัวในอนาคต ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้กำหนดว่า รัฐต้องคุ้มครอง ผู้บริโภค
ประกอบกับผู้บริโภคที่อยู่ห่างไกลจากความเจริญในส่วนภูมิภาคและยังไม่พร้อมในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคมักจะถูกผู้ประกอบการที่มุ่งแต่กำไรเอาเปรียบ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคในสังคม
รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อที่จะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้
ผู้บริโภคได้รวมตัวกันจัดตั้งองค์กรเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมุ่งเสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนทั่วไปให้พึงระมัดระวัง
และป้องกันพฤติกรรมกรณารบริโภคของตนเองมิให้ถูกหลอกลวง หรือถูกเอาเปรียบ และตกเป็นเครื่องมือของผู้ประกอบธุรกิจ
โดยการสนับสนุนให้รวมตัวกันเป็นกลุ่ม เป็นชมรมหรือสมาคม เพื่อให้มีพลัง สามารถต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า
โดยกำหนดมาตรการดำเนินการให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรม สมาคม หรือองค์กรเอกชน
ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ในระดับต่างๆ เช่น ชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน สมาคมต่างๆ เป็นต้น
โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่จัดตั้งองค์กรประชาชนอยู่แล้ว ให้มีการขยายงานคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นภายใน
องค์กรเหล่านั้นด้วย เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการดำเนิน
งานขององค์กรเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ทางด้านกฎหมายระเบียบ
คำสั่ง ข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ยังมีบทกำหนดให้ดำเนินคดีแทน
ผู้บริโภค และยังเป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนองค์กรเอกชน ให้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคตาม
มาตรา 40 และ 41 คือ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถให้การรับรองสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค
หรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า เพื่อให้สมาคมนั้น มีอำนาจฟ้องคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภคได้ และ
กำหนดว่าสมาคมนั้น ต้องมีข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ สมาชิก และ วิธีการดำเนินงานตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
ในกฎกระทรวง

7.2 โครงการ สคบ.สัญจร และการประชุมสัมมนาเพื่อการจัดตั้งชมรมหรือองค์กรเอกชนเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภคในจังหวัดต่าง ๆ

ความล้มเหลวทางเศรษฐกิจซึ่งได้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงในทุกส่วนของประเทศในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา ส่งผลกระทบถึงทุก
วงการ ในทุกระดับของวงจรธุรกิจ ตั้งแต่ระดับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ บริษัทระดับนานาชาติ ร้านค้าย่อย จนถึงคนทำงานหา

เข่ากินค่า แม้ว่าในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจจะเริ่มฟื้นตัวขึ้นบ้างแล้ว แต่ปัญหาของประชาชนผู้บริโภคยังคงมีอยู่ สคบ.ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งกับประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจอยู่ตลอดเวลา และได้ประสานความร่วมมือกับคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด ในการช่วยเหลือแนะนำ และแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นมาโดยตลอด อีกทั้งจากการที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ปรับปรุงเสริมสร้างองค์การของรัฐให้สามารถดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ สคบ. จึงได้จัดโครงการ “ สคบ.สัญจร ” เพื่อสนับสนุนคณะอนุกรรมการฯ ให้สามารถ

ดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายได้เต็มที่ การปฏิบัติการนั้นจะมีทั้งการตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ การออกตรวจร้านค้า และโรงงาน ในเรื่องฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลากและสินค้าอันตราย การตรวจสอบและพิจารณาการโฆษณาขายสินค้าและบริการ การโฆษณาขายที่ดิน บ้าน และอาคารชุด จากทุกสื่อในจังหวัดและการออกตรวจสอบสัญญาที่มีประกาศคณะกรรมการฯ ด้วยสัญญา

โครงการ “ สคบ.สัญจร ” เปรียบเสมือนหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ออกปฏิบัติงานเดือนละ 1 ครั้ง จะออกปฏิบัติงานเช่นนี้ไปทุกๆ จังหวัด ทั่วประเทศ ที่ผ่านมาแล้วมีดังนี้คือ อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี เชียงราย ขอนแก่น สกลนคร แพร่ และกำแพงเพชร

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานโครงการ สคบ.สัญจร สำนักงานฯ ได้จัดการประชุมสัมมนาข้าราชการ ครู-อาจารย์ ผู้นำชุมชนและประชาชน เพื่อการจัดตั้งชมรมหรือองค์กรเอกชน เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในจังหวัดนั้น โดยมีเป้าหมายให้คนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้บริโภค ทำให้เกิดการพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคอย่างยั่งยืน

7.3 โครงการ “ หนูน้อย สคบ. ครั้งที่ 2 ”

สคบ. ได้จัดตั้ง “ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค” ขึ้นในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ โดยกำหนดให้การจัดกิจกรรมของ “ ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค ” ดำเนินการไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 มีครู-อาจารย์ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ สคบ. ได้นำเอาการจัดกิจกรรมครั้งนี้ประกอบไว้กับหลักสูตรการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดทำกิจกรรมของชมรมคุ้มครองผู้บริโภคแพร่กระจายทุกส่วนภูมิภาคของประเทศ โดยเร็ว ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนได้ดำเนินการให้การสนับสนุนแล้วเป็นจำนวนมาก กิจกรรมนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่เยาวชนจะได้ตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งนอกจากจะเป็นการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบที่ดีให้แก่เยาวชนที่มีต่อชุมชนและสังคมประเทศชาติแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนให้เยาวชนของชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งและรวมกลุ่มกันเป็นชมรมคุ้มครองผู้บริโภคให้แพร่ขยายไปมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นก้าวสำคัญในการวางรากฐานการรวมตัวกันของผู้บริโภค เพื่อจัดตั้งองค์กรที่มีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภคในอนาคตต่อไป เช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศตะวันตก ซึ่งไม่เพียงแต่รัฐบาลกลางหรือรัฐบาลท้องถิ่นเท่านั้น ที่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการบริโภคของประชาชน แต่ยังมีหน่วยงานของเอกชน องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร สมาคมผู้บริโภคมาช่วยดูแลอยู่ด้วย

การสัมมนานี้ จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรมคุ้มครองผู้บริโภค (หนูน้อย สคบ.) ทั่วประเทศมาร่วมชุมนุมและเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคของ “ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค” และเมื่อกลับไปยังภูมิลำเนาของตนก็จะสามารถร่วมกับครู-อาจารย์ ที่ปรึกษาชมรมเป็นแกนนำการขยายผลการจัดกิจกรรมเยาวชนคุ้มครองผู้บริโภค (หนูน้อย สคบ.) รณรงค์ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนผู้บริโภคทั่วประเทศได้สนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภค รู้จักปกป้องสิทธิของตนเองให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรม

8) โครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีการลงนามในปฏิญญาความร่วมมือกับบริษัท ซี.พี. เซเว่น-อีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่ร้าน เซเว่น-อีเลฟเว่น ทุกวัน ทุกเวลา ทุกสาขาทั่วประเทศ โดยได้จัดทำเอกสารเรื่องร้องเรียนวางไว้ที่ร้าน เซเว่น-อีเลฟเว่น เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกผู้ประกอบการเอาเปรียบจากการซื้อสินค้าหรือบริการ สามารถดำเนินการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ได้โดยสะดวก รวดเร็ว เท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

9) โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ประสานความร่วมมือทางวิชาการจากรัฐบาลญี่ปุ่นและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น Japan Consumer Information Center (JCIC) หรือ National Consumer Affairs Center of Japan (NCAC) เพื่อจัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้บริโภคแห่งชาติ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาศึกษาโครงสร้างในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้บริโภคแห่งชาติ และให้ทุนแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร Educational training Program on Consumer Protection and Consumer Information Network System in Japan ณ Japan Consumer Information Center (JCIC) หรือ National Consumer Affairs Center of Japan (NCAC)

10) ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

สคบ.จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา และรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อหรือใช้สินค้าและบริการ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน การรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ

ในเบื้องต้นของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ นี้ ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่น จัดส่งผู้เชี่ยวชาญจาก National Consumer Affairs Center of Japan (NCAC) มาให้คำแนะนำ และให้ทุน เจ้าหน้าที่ของสคบ. เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร Education Training Program on Consumer Protection and Consumer Information Network System In Japan ณ ประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ในประมาณเดือนมีนาคม 2545 เจ้าหน้าที่ของ JICA และ NCAC จะเดินทางมาประเทศไทย เพื่อประเมินความก้าวหน้าเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฯ และจะให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างกว้างขวาง และเกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยรวมมากยิ่งขึ้น

ในรอบปีที่ผ่านมา การดำเนินการจัดทำศูนย์ข้อมูลฯ มีการพัฒนาเป็นระยะโดยตลอด พอสรุปได้ดังนี้

- 1) ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ WWW.Thaiconsumer.net เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ธอส. ธนาคารกรุงไทย บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ในเรื่องของการตรวจสอบข้อมูล เกี่ยวกับโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นคดีฟ้องร้อง ฯลฯ
- 2) ดำเนินการจัดทำระบบรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อ หรือ ใช้สินค้า และบริการ รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นและปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ผ่าน E-mail Consumer@thaiconsumer.net
- 3) ดำเนินการจัดทำระบบควบคุมและรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกกับผู้บริโภค ในการร้องเรียนและติดตามเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ การโฆษณาสินค้าและบริการ ฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก และสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค
- 4) ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้บริโภค เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาเผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้บริโภคเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบธุรกิจ
- 5) ดำเนินการตามนโยบายของรองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทรวินัยนันท์) ที่ให้สคบ. จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงเครือข่ายกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเข้าถึงในระดับตำบล และคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการฯ ได้ดูแลและให้การคุ้มครองผู้บริโภคในจังหวัดได้อย่างทั่วถึง สามารถให้บริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ผ่านเครือข่ายดังกล่าวได้ ซึ่งขณะนี้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวอยู่ระหว่างการของบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ

► การจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 เป็นแผนที่กำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมายและแนวทางการกระจายอำนาจไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2543 และสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา ได้รับทราบเมื่อวันที่ 18 และ 20 ตุลาคม 2543 ตามลำดับ และประกาศในราชกิจจานุเบกษานับประกาศทั่วไป เล่ม 118 ตอนพิเศษ 4 ง วันที่ 17 มกราคม 2544

2) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2544 และ อยู่ระหว่างนำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2545) พร้อมกับประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

► การกระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี 2544 รวม 11 ฉบับ

1.1 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 และประกาศราชกิจจานุเบกษานับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 41 ง ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2544

1.2 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 และประกาศราชกิจจานุเบกษานับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 41 ง ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2544

1.3 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 และประกาศราชกิจจานุเบกษานับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 41 ง ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2544

1.4 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ประกาศ ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป และประกาศราชกิจจานุเบกษานับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 59 ง ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2544

1.5 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีสุราและภาษีสรรพสามิตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปีงบประมาณ 2544

ประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2544 เป็นต้นไป จนกว่าการจัดสรรครั้งนั้นๆ จะแล้วเสร็จ และประกาศราชกิจจานุเบกษานับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 79 ง ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2544

1.6 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2544 เป็นต้นไปและประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 79 ง ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2544

1.7 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 และประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 91 ง ลงวันที่ 19 กันยายน 2544

1.8 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนเพิ่มเติม พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 และประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 91 ง ลงวันที่ 19 กันยายน 2544

1.9 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2)

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป และประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 125 ง ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2544

1.10 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป และประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 130 ง ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2544

1.11 ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2544 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป และประกาศราชกิจจานุเบกษาฉบับทั่วไป เล่มที่ 118 ตอนพิเศษ 130 ง ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2544

2) การปรับปรุงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ปรับปรุงสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.92 ในปีงบประมาณ 2544 เป็นร้อยละ 22 ในปีงบประมาณ 2545

1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เป็นปีแรกที่พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสัดส่วนรายได้ต่อรายได้ของรัฐบาล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 โดยสัดส่วนและประมาณการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ดังนี้

(1) รายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง	17,698.10	ล้านบาท
(2) ภาษีท้องถิ่นที่รัฐเก็บให้	51,672.93	ล้านบาท
(3) เงินอุดหนุน	41,390.20	ล้านบาท
(4) เงินถ่ายโอน	32,339.60	ล้านบาท
(5) ภาษีที่รัฐแบ่งให้	11,532.26	ล้านบาท

รวมรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 154,633.10 ล้านบาท เปรียบเทียบกับรายได้รัฐบาล 739,021 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.92

2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 สัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลเท่ากับร้อยละ 22 โดยคำนวณจากฐานรายได้สุทธิของรัฐบาล

2.2 การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีอากรและค่าธรรมเนียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์จากเดิมที่พิจารณารายภาษีเป็นการพิจารณาภาษีทั้งระบบ และจัดสรรโดยสะท้อนแหล่งที่มาของรายได้ ดังนี้

1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) ตามพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่อำเภอการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 ให้จัดสรรตามหน่วยงานที่จัดเก็บ ดังนี้

- กรมศุลกากรและกรมสรรพสามิตจัดเก็บ จัดสรรให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์ประชากร

- กรมสรรพากรจัดเก็บ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตามผลการจัดเก็บภาษีแต่ละจังหวัด

(2) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 จัดแบ่งภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 10.88 ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ประมาณ 19,350 ล้านบาท) และจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ เทศบาล ร้อยละ 45.91 องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 17.83 เมืองพัทยาร้อยละ 1.43 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 16.58 และกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 18.25

(3) ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดในอัตราร้อยละ 5 ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรที่จัดเก็บได้ในเขตจังหวัด

(4) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 จัดสรรให้แก่เมืองพัทยามาที่จัดเก็บได้จริงในเขตเมืองพัทยา

2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ แบ่งตามผลการจัดเก็บเป็นรายจังหวัด โดยแต่ละจังหวัด จัดสรรระหว่างเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลตามเกณฑ์ประชากร สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้รับเต็มตามผลการจัดเก็บในกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาจะได้รับการจัดสรรเต็มตามผลการจัดเก็บจริงในเขตเมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

3) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน จัดสรรตามผลการจัดเก็บเป็นรายจังหวัด โดยแต่ละจังหวัดจัดสรรให้แก่เทศบาล และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้รับเต็มตามผลการจัดเก็บในกรุงเทพมหานคร

4) ภาษีสุราและสรรพสามิต จัดสรรให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์ประชากร

5) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ จัดสรรให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร ตามค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ในเขตพื้นที่ของตนเอง

6) ภาษีการพนัน ให้แบ่งตามพื้นที่จัดเก็บ โดยเป็นภาษีที่รัฐบาลแบ่งให้

7) อากรังนกอีแอ่น ให้จัดสรรระหว่างท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่มีการทำรังนกโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดเก็บแบ่งให้

8) ค่าภาคหลวงแร่และปิโตรเลียม

(1) กรณีในแต่ละจังหวัด ให้แบ่งระหว่างรัฐกับท้องถิ่น ในสัดส่วน 40 : 60 โดยในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดสรร ดังนี้

- ร้อยละ 20 จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลเจ้าของพื้นที่ แบ่งตามจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดสรร ดังนี้
- ร้อยละ 10 จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในจังหวัดที่มีพื้นที่ที่ประมานับัตรตาม

จำนวนประชากร

- ร้อยละ 10 จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในจังหวัดอื่น ตามจำนวนประชากร
- ร้อยละ 20 จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดเก็บได้ในเขต

(2) กรณีกรุงเทพมหานคร ให้แบ่งระหว่างรัฐกับกรุงเทพมหานครในสัดส่วน 60 : 40

2.3 การปรับปรุงโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีมติให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการปฏิรูประบบภาษีทั้งระบบ (Tax Reform) เพื่อให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544 มีมติเห็นชอบหลักการการจัดสรรเงินอุดหนุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมติของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2544 ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ โดยคณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตว่า กระทรวงการคลังควรจัดระบบภาษีใหม่ โดยแยกภาษีท้องถิ่นออกให้ชัดเจน ซึ่งจะสะท้อนถึงสภาพที่แท้จริงของการจัดเก็บภาษี

3) กระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิรูประบบภาษีตามมติของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ 1) ได้ดำเนินการร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. โดยมีหลักการที่จะรวมภาษีโรงเรือนและที่ดินกับภาษีบำรุงท้องที่เข้าด้วยกันและกำหนดให้เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งปรับปรุงอัตราภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานภาษีที่กว้างขึ้นและมีการลดหย่อนภาษีน้อยลง ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก และถือว่าร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ที่จัดทำขึ้นนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบภาษีท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อส่งให้คณะกรรมการ ประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

3) การปรับปรุงรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 การจัดสรรเงินอุดหนุนและเงินงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน/กิจกรรมบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามมาตรา 30 (1) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้รัฐดำเนินการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทนและตามมาตรา 30 (4) ได้กำหนดให้การจัดสรรภาษีอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2549 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อ

รายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35 ทั้งนี้ โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และโดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรม แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุน และเงินงบประมาณเพื่อการถ่ายโอนงานบริการสาธารณะของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544

(1) เงินอุดหนุน จำนวน 41,390.20 ล้านบาท จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น

- เทศบาล	จำนวน	14,183.70	ล้านบาท
- องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน	1,402.40	ล้านบาท
- องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	411.60	ล้านบาท
- กรุงเทพมหานคร	จำนวน	8,070.10	ล้านบาท
- เมืองพัทยา	จำนวน	322.40	ล้านบาท

(2) เงินงบประมาณเพื่อการถ่ายโอนงาน/กิจกรรมบริการสาธารณะ จำนวน 32,339.60 ล้านบาท โดยถ่ายโอนงาน/กิจกรรมบริการสาธารณะจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวม 22 หน่วยงาน จำแนกเป็นการบริการสาธารณะในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านแหล่งน้ำขนาดเล็ก	จำนวน	3,242.90	ล้านบาท
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	จำนวน	14,427.00	ล้านบาท
- ด้านการศึกษา	จำนวน	8,780.40	ล้านบาท
- ด้านสังคม	จำนวน	5,889.30	ล้านบาท

2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

(1) เงินอุดหนุน จำนวน 50,924.20 ล้านบาท จำแนกเป็น

- เทศบาล อบต. และ อบจ.	จำนวน	42,746.78	ล้านบาท
- กรุงเทพมหานคร	จำนวน	7,803.44	ล้านบาท
- เมืองพัทยา	จำนวน	373.98	ล้านบาท

ในส่วนของการจัดสรรเงินอุดหนุนให้เทศบาล อบต. และ อบจ. จำนวน 42,746.78 ล้านบาท ประกอบด้วย

- เงินอุดหนุนตามข้อผูกพัน	จำนวน	14,675.18	ล้านบาท
---------------------------	-------	-----------	---------

- เงินอุดหนุนตามมติของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน 28,071.60 ล้านบาท เพื่อการดังนี้

(ก) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 25,571.60 ล้านบาท

(ข) เพื่อใช้เป็นรางวัลในการมีความพยายาม และมีผลงานด้านการจัดเก็บภาษี จำนวน 2,000 ล้านบาท

(ค) เพื่อใช้เป็นรางวัลในการทำธรรมาภิบาล จำนวน 500 ล้านบาท

(2) เงินงบประมาณเพื่อการถ่ายโอนงาน/กิจกรรมบริการสาธารณะ จำนวน 27,001.80 ล้านบาท โดยถ่ายโอนงาน/กิจกรรมบริการสาธารณะจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวม 22 หน่วยงาน จำแนกเป็นการบริการสาธารณะในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการเกษตร	จำนวน	1,737.50	ล้านบาท
- ด้านการศึกษา	จำนวน	9,798.70	ล้านบาท
- ด้านบริการสังคม	จำนวน	12,648.10	ล้านบาท
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน	2,817.50	ล้านบาท

1) สถานการณ์ด้านท่องเที่ยวของรัฐบาล : ปี 2544

- สำหรับในปี 2544 เมื่อรัฐบาลชุดปัจจุบันเข้ามาบริหารประเทศในเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา สถานการณ์การเดินทางของนักท่องเที่ยวเข้าประเทศไทยได้ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในช่วงครึ่งปีแรกจะเกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวก็ตาม เนื่องจากประเทศไทยยังคงมีความดึงดูดใจด้านอัตราแลกเปลี่ยน และค่าครองชีพที่ต่ำกว่าประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งนับเป็นจุดขายที่ดี โดยเฉพาะในภาวะที่นักท่องเที่ยวต้องการการเดินทางแบบประหยัด นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ออกนโยบายที่จะมุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก อาทิ เชียงใหม่ ภูเก็ต เป็นต้นทำให้ในช่วง 8 เดือนแรก ประเทศไทยได้รับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในอัตราเพิ่มระดับสูง คือ ร้อยละ 8.18 หรือมีจำนวน 6.67 ล้านคน

- อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน ทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวทั่วโลกตกอยู่ในภาวะชะงักงัน โดยองค์การท่องเที่ยวโลกคาดว่าในปี 2544 นักท่องเที่ยวทั่วโลกจะมีการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เท่านั้น เนื่องจากเหตุการณ์นี้กระทบกระเทือนต่อภาคเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างสูง โดยเฉพาะทางซีกภูมิภาคอเมริกา ตะวันออกกลาง และยุโรปบางประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มได้รับนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก และธุรกิจสายการบินและธุรกิจโรงแรมหลายแห่งต้องล้มเลิกกิจการ หรือปรับลดพนักงานออกเป็นจำนวนมาก

- สำหรับซีกภูมิภาคเอเชีย สถานการณ์การท่องเที่ยวของหลายประเทศได้รับผลกระทบเช่นกันโดยช่วงเดือนกันยายน-พฤศจิกายน ประเทศไทยได้รับจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงไปร้อยละ 2.72 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกันแล้ว ประเทศไทยยังได้รับผลกระทบน้อยกว่ามาก โดยเมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งภายในภูมิภาคในช่วง 11 เดือน พบว่าประเทศไทยยังมีอัตราการเติบโตในระดับปานกลาง ร้อยละ 5.18 ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นคู่แข่งชั้นสำคัญของไทยมีการชะลอตัวลงร้อยละ 2 ส่วนประเทศออสเตรเลียและฮ่องกงมีอัตราการเพิ่มของจำนวนนักท่องเที่ยวในระดับคงที่จากปีที่ผ่านมา

- สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยไม่บอบช้ำจากเหตุการณ์ 11 กันยายนมากนัก เป็นผลจากการทำตลาดเจาะกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เช่น กลุ่มฮันนีมูนในตลาดเกาหลี กลุ่ม long stay (การตั้งศูนย์ one stop service สำหรับกลุ่ม long stay) เป็นต้น และการปรับตัวด้านการตลาดที่ทันเหตุการณ์ โดยการดำเนินโครงการ “Be My Guest” ในงาน Mart ระดับโลกที่สำคัญ คือ World Travel Mart และ JATA

- ทั้งนี้ในปี 2544 จึงคาดว่าประเทศไทยจะมีการเติบโตของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.12 หรือมีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 9.90 ล้านคน และมีรายได้ทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยร้อยละ 1.44 หรือ 289,377 ล้านบาท การที่รายได้ทางการท่องเที่ยวปรับตัวเพิ่มขึ้นได้ไม่สูงนัก เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอัตราการใช้จ่ายเฉลี่ยลดลงร้อยละ 4.17 หรือ 3,700 บาท/คน/วัน ซึ่งเป็นไปตามกระแสของการท่องเที่ยวโลกที่นักท่องเที่ยวจะมีแนวโน้มการเดินทางถี่ขึ้น แต่จะใช้จ่ายอย่างประหยัด เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจโลกที่รัดตัว

- สำหรับการเดินทางภายในประเทศกลับได้รับผลดีจากเหตุการณ์วิกฤตในสหรัฐอเมริกา ทำให้นักท่องเที่ยวไทยหันมาเที่ยวไทยมากขึ้น โดยคาดว่าจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3.58 หรือมีจำนวน 56.70 ล้านคน - ครั้ง ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.94 หรือมีจำนวน 269,325 ล้านบาท

2) คาดการณ์ผลงานด้านท่องเที่ยวในปี 2545

- สำหรับในปี 2545 รัฐบาลได้ริเริ่มจัดทำโครงการยุทธศาสตร์ทางการท่องเที่ยวรองรับปัญหาทางการท่องเที่ยวที่ปรับเปลี่ยนไปภายหลังจากวิกฤตในสหรัฐอเมริกา และการจัดตั้งศูนย์บริการข่าวสารทางการท่องเที่ยวในเมืองหลัก นอกจากนี้ยังมี การทำ Road Show เจาะตลาดเกิดใหม่ เช่น เวียดนาม เป็นต้น รวมทั้งโครงการต่อเนื่องจากปลายปีที่ผ่านมาหลายโครงการ อาทิ “Be My Guest” และ “Long Stay” เป็นต้น โดยยังคงรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทยด้วยการใช้ Theme “Amazing Thailand” ที่มุ่งเน้นไปที่การขายความหลากหลายของสินค้าท่องเที่ยวของไทยที่คุ้มค่าเงิน ดังนั้นจึงคาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.06 หรือมีจำนวน 10.50 ล้านคน ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตที่สูงกว่าการเติบโตของนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่องค์การการท่องเที่ยวโลกตั้งไว้ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.1 ต่อปี ในช่วง พ.ศ. 2545-2563

- สำหรับการท่องเที่ยวภายในประเทศ รัฐบาลได้หันมารณรงค์ให้คนไทยเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ภายใต้โครงการ “เที่ยวทั่วไทย...ไปได้ทุกเดือน” โดยจะมีบัตรส่วนลดการซื้อบริการด้านการท่องเที่ยวให้คนไทยท่องเที่ยวได้ในราคาประหยัด นอกจากนี้สายการบินภายในประเทศหลายสายยังตอบสนองนโยบายของรัฐบาล โดยการจัดโปรโมชั่นให้ราคาค่าโดยสารในราคาพิเศษ ดังนั้นจึงคาดว่า สถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศจะปรับตัวแบบก้าวกระโดด โดยจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 8.52 หรือมีจำนวน 61.53 ล้านคน-ครั้ง ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศ 308,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.36

สรุปผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ปี 2544 จำแนกตามนโยบายรัฐบาล ได้ดังนี้

➤ ด้านการพัฒนาภาคบริการ

1) ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานอันจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการไทย ทั้งด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรภาคบริการการพัฒนารูปแบบการให้บริการ และการพัฒนาเทคโนโลยีและโครงการพื้นฐาน

ได้มีการดำเนินการในกิจกรรม / โครงการต่างๆ คือ การพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) การกำหนดมาตรฐานโรงแรม (Hotel Rating System) การให้บริการข้อมูลท่องเที่ยวอัตโนมัติ Fax on Demand & Audio Text การเสริมสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านระหว่างประเทศ (Transit Passenger) เป็นต้น

2) จัดให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพ ภาคบริการ อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศ และรายได้ท้องถิ่น อาทิ การท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การกีฬา และนันทนาการ

ได้มีการดำเนินงานตาม กิจกรรม / โครงการต่างๆ ดังนี้ คือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านท่องเที่ยว (WORKSHOP) การจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (กท.พสท.) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต การจัดทำ

โครงการเพื่อชิงบุดเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้าง

3) เร่งรัดพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการให้มีความรู้และทักษะ ทั้งด้านภาษามาตรฐานการบริการ และการจัดการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความตกลงระหว่างประเทศด้านการบริการ

ดำเนินการจัดฝึกอบรมและสัมมนาร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน การอบรมธุรกิจนำเที่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ การสัมมนาผู้ประกอบการด้านที่พักราคาประหยัด การสัมมนาการจัดโฮมสเตย์อย่างไรไม่ให้ผิดทางการอบรมพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสัมมนาผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

➤ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

1) เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

ได้ดำเนินการต่างๆ ดังนี้ คือ การส่งเสริมความร่วมมือด้านท่องเที่ยวไทย-กัมพูชา การส่งเสริมความร่วมมือด้านท่องเที่ยวไทย-ลาว การขยายเวลาเปิดด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย การจัดตั้งศูนย์ One Stop Service การเปิดเส้นทางเดินรถไฟสายหาดใหญ่-กัวตมาารู การเปิดสนามบินนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็น Hub การจัดทำ Visit Asean Campaign

2) บริหารท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ เชื่อมโยงกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และธุรกิจชุมชน พัฒนาคุณภาพการบริการท่องเที่ยว และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางประชุมการสัมมนาและการแสดงสินค้าของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ได้ดำเนินการในกิจกรรม / โครงการต่างๆ ดังนี้ คือ การจัดทำคู่มือท่องเที่ยววันหยุดตลอดที่สุดในเมืองไทย การจัดทำรายการนำเที่ยวพิเศษไทยเที่ยวไทย โครงการไทยเที่ยวไทยฤดูร้อน การจัดงานอีसान เทรเวลมาร์ท โครงการ Amazing Thailand, The Place to Meet การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะเร่งด่วน การจัดกิจกรรม Amazing Thailand Road Show การส่งเสริมผู้พำนักระยะยาว (Long Stay Promotion) การจัดงานมหกรรมท่องเที่ยวไทย การจัดงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย โครงการปั่นจักรยานรอบโลก โครงการเชิญสื่อมวลชนนานาชาติเยือนประเทศไทยในฐานะแขกของรัฐบาล โครงการท่องเที่ยวและยานพาหนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การเปิดเส้นทางเชื่อมนครวัด-นครธม การพัฒนาพื้นที่สามเหลี่ยมมรกต โครงการไทยเที่ยวไทย “เที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน”

3) เร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

ได้มีการดำเนินการในกิจกรรม / โครงการที่สำคัญต่างๆ คือ โครงการลดราคาสินค้าประจำปี (Amazing Thailand Grand Sale) การแสดงแสงและเสียง “ราตรีแห่งวัดอรุณ” การจัดกิจกรรมสนับสนุนพื้นที่เมืองชายแดนและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 7 กลุ่มพื้นที่ การสนับสนุนกิจกรรมงานประเพณีของจังหวัดต่าง ๆ

4) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ดำเนินงานในกิจกรรม / โครงการที่สำคัญดังนี้ คือ การสนับสนุนงบประมาณด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน

5) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวรวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

ดำเนินการในกิจกรรม / โครงการต่างๆ ดังนี้ การสนับสนุนป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในแหล่งท่องเที่ยว การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงสงกรานต์และปิดภาคเรียนฤดูร้อน การประชุมแก้ไขปัญหาตลาดการท่องเที่ยวไทย-จีน ครั้งที่ 2 การจัดตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาการหลอกลวงและเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในการซื้อสินค้าและบริการ การจัดประชุมการปกป้องเด็กจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

International Tourist Arrivals by Month

Year	Month	Number	Δ (%)	Average Growth Rate	Note
2000	Jan.	801,471	+ 5.72	+ 10.82	
	Feb.	874,609	+ 12.86		
	Mar.	811,510	+ 8.77		
	Apr.	795,048	+ 20.62		
	May.	678,683	+ 10.05		
	Jun.	677,757	+ 9.68		
	Jul.	790,506	+ 8.96		
	Aug.	777,504	+ 7.49		
	Sep.	735,132	+ 19.89		
	Oct.	753,333	+9.78		
	Nov.	878,071	+ 5.57		
	Dec.	934,999	+ 13.00		
	Total	9,508,623	+ 10.82		
2001	Jan.	952,647	+ 18.86	+ 4.80	รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศ
	Feb.	836,190	- 4.39		
	Mar.	897,335	+ 10.58		
	Apr.	816,010	+ 2.64		
	May.	720,732	+ 6.20		
	Jun.	780,777	+ 15.20		
	Jul.	855,386	+ 8.21		
	Aug.	855,969	+ 10.09		
	Sep.	729,141	- 0.81		
	Oct.	720,247	- 4.39		
	Nov.	852,880	- 2.87		
	Dec.*	938,000	+ 0.32		
	TOTAL	9,955,314	+ 4.12		วันที่ 11 ก.ย. เกิดวิกฤตการณ์ใน สหรัฐอเมริกา

เปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ

	% Change		Number	
	Nov.	Jan.-Nov.	Nov.	Jan.-Nov.
Thailand*	- 2.87	+ 5.18	852,880	9,017,314
- USA	- 14.44	+ 2.88	45,619	478,560
- Japan	- 35.07	- 0.71	75,061	1,092,101
- Malaysia	+ 10.57	+ 1.33	108,024	1,019,566
- China	+ 33.77	+ 3.87	67,811	721,807
Australia	- 20.50	+ 0.70	366,400	4,311,700
- USA	- 19.90	- 6.10	32,300	403,600
- Japan	- 39.50	+ 0.60	41,700	625,400
- Malaysia	- 29.10	+ 5.20	11,200	135,900
- China	+ 17.90	+ 47.10	13,800	157,200
Singapore	- 14.70	- 2.10	533,499	6,850,801
- USA	- 27.80	- 10.60	23,956	315,590
- Japan	- 60.10	- 16.80	32,240	712,211
- Malaysia	- 8.80	+ 3.40	46,191	523,399
- China	+ 24.90	+ 13.30	41,200	449,307
Hong Kong**	- 9.60	+ 0.30	814,051	8,401,914
- USA	- 19.40	- 2.40	75,409	861,582
- Japan	- 25.10	- 2.40	96,314	1,223,893
- Malaysia	- 16.60	- 9.30	24,478	246,202
- China	+ 33.40	+ 16.30	406,225	3,990,670

* Thailand จำแนกตามสัญชาติ

** Hong Kong ไม่นับรวมนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน

**TARGET OF TOURISM IN THAILAND
1999-2004**

Year	International					Domestic						
	Tourist Number (Million)	Change (%)	Average Length of Stay (Days)	Average Expenditure /person/day (Baht)	Change (%)	Revenue Million Baht	Change (%)	Average Length of Stay (Days)	Average Expenditure /person/day (Baht)	Change (%)	Revenue Million Baht	Change (%)
1999 ¹	8.58	+10.50	7.96	3,705	-0.23	253,018	+4.48	2.43	1,523	+2.26	203,179	+7.42
2000 ¹	9.51	+10.82	7.77	3,861	+4.23	285,272	+12.75	2.48	1,718	+12.79	210,516	+3.61
2001 ²	9.90	+4.12	7.90	3,700	-4.17	289,377	+1.44	2.50	1,900	+10.59	269,325	+27.94
2002 ³	10.50	+6.06	8.00	3,850	+4.05	323,400	+11.76	2.50	2,000	+5.26	308,000	+14.36
2003 ³	11.13	+6.00	8.10	4,000	+3.90	361,000	+11.63	2.50	2,050	+2.50	323,000	+4.87
2004 ³	11.80	+6.02	8.20	4,150	+3.75	402,000	+11.36	2.50	2,100	+2.44	339,000	+4.95

Note : /1 Actual figure
/2 Projection
/3 Target

กระทรวงกลาโหม

Ministry of Defence

กระทรวงกลาโหม

เมื่อรัฐบาลของ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 รัฐบาลได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานในรูปนโยบายของรัฐบาลซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 โดยนโยบายของรัฐบาลมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกิจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมในหลายๆ ส่วน แต่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงกลาโหมโดยเฉพาะได้แก่ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ซึ่งกระทรวงกลาโหมพิจารณาว่าเป็นวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหมส่วนหนึ่ง ด้วยนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐมีรายละเอียดดังนี้

“ การรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากจะขึ้นอยู่กับการเมืองภายในนโยบายเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังขึ้นอยู่กับการเมืองนโยบายเศรษฐกิจที่ถูกต้องและต้องพึ่งพาหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศเป็นกลไกสำคัญ ” ดังนี้

1) พัฒนาระบบการป้องกันประเทศให้มีขีดความสามารถในการป้องกันตนเองและรักษาผลประโยชน์ของประเทศ โดยการเสริมสร้างความสามัคคีกันของประชาชนเพื่อร่วมพัฒนาระบบการป้องกันประเทศตามแนวทางรักษาความมั่นคงสมบูรณ์แบบ รวมทั้งสนับสนุนภารกิจในการรักษาสันติภาพในภูมิภาคภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ

2) พัฒนาคือความพร้อมของกองทัพ ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการของกระทรวงกลาโหมและกองทัพ เพื่อให้กองทัพมีความพร้อมในการรักษาไว้ซึ่งอธิปไตยและผลประโยชน์ของประเทศ

3) สนับสนุนบทบาทของกองทัพในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคือความยากจนของประชาชน ให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) สนับสนุนกองทัพในการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรและประชาชน เพื่อการแก้ไขปัญหาคือเสพติดให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้การสนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

5) สนับสนุนให้กองทัพมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดูแลสุขภาพอนามัย การศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อหารายได้ให้แก่กำลังพลและสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารผ่านศึกและครอบครัวทหารผ่านศึก ซึ่งต้องพิการทุพพลภาพหรือเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อให้บรรลุนโยบายทั้ง 5 ประการที่รัฐบาลกำหนดไว้ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เข้ารับหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหม ภายใต้กรอบของกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 โดยกำหนดแนวนโยบายให้ส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุภารกิจและบังเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งแนวนโยบายดังกล่าวประกอบด้วย

➤ การสนับสนุนการสร้างสันติภาพในภูมิภาคโดยการทูตทางทหาร

ด้วยการใช้ศักยภาพของหน่วยทหารทุกระดับสร้างความสัมพันธ์กับมิตรประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อยุติความขัดแย้ง และนำมาซึ่งสันติภาพในภูมิภาค โดยมีการปฏิบัติที่สำคัญได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ องค์กรและเวทีการประชุมระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากลในลักษณะพหุภาคีและทวิภาคีโดยเน้นการดำเนินการกิจกรรมการทูตโดยฝ่ายทหาร และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งจากผลการปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนการเยือนเพื่อหารือข้อ

ราชการของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง นำไปสู่ความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนกำลังพลเพื่อเข้ารับการศึกษาทั้งทางทหารและพลเรือน การดำเนินการฝึกร่วมผสมกับกองทัพมิตรประเทศ รวมทั้งเป็นแกนนำในการจัดให้มีการประชุม เพื่อแก้ไขปัญหาชายแดน ไทย-กัมพูชา พม่า ลาว และมาเลเซีย

➤ การเป็นแกนนำในการจัดระเบียบชายแดน

กระทรวงกลาโหมมีบทบาทสำคัญยิ่งในฐานะหน่วยนำและหน่วยสนับสนุนในการจัดระเบียบตามแนวชายแดน โดยอยู่ในกรอบการวางแผนอำนวยการเป็นระบบอย่างมียุทธศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบสุขและอธิปไตยของประเทศ

การจัดระเบียบชายแดน เป็นการดำเนินการให้มีการอำนวยการบริหารจัดการในพื้นที่ ชายแดนให้เป็นระบบอย่างมียุทธศาสตร์ เพื่อให้มีผลเป็นการยุติหรือลดระดับของปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภายในประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อถึงความมั่นคงของชาติ 9 ประการ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การลักลอบซื้อขายสินค้าหนีภาษี โรคระบาด ผู้หลบภัยจากการสู้รบ แรงงานเถื่อน ขบวนการค้าประเวณีข้ามชาติ ขบวนการโจรก่อการร้าย และขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติ ต่างๆ การดำเนินการ ได้แก่ การจัดที่ทำกินอันเหมาะสมแก่ราษฎร การบริหารทรัพยากรตามแนวชายแดนอย่างคุ้มค่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันเบ็ดเสร็จ และโครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ในระดับชาตินั้น สภาพความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน (พ.ศ.2545-2547)

โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 4 ด้านได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายชายแดน
- 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงบริเวณชายแดน
- 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

สรุปแล้วกระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการในการเป็นแกนนำ และสนับสนุนการจัดระเบียบตามแนวชายแดน กล่าวคือ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติการทางทหารเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงบริเวณแนวชายแดน ทั้งทางบก และทางทะเล โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกประชาชนให้มีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ รักษาหวงแหนในแผ่นดิน และการรักษาผลประโยชน์ของชาติ การเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าตรวจ แจ้งเตือนพื้นที่ล่อแหลม และพื้นที่ด้านความมั่นคง นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนการดำเนินการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว โดยสกัดกั้นและป้องกันการเข้ามาใหม่ของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองด้วยการใช้กำลังป้องกันชายแดนประจำปีเป็นหลัก และเพิ่มเติมกำลังตามความจำเป็นในพื้นที่ล่อแหลม หรือช่องทางที่คาดว่า จะเป็นเส้นทางที่ใช้ในการลำเลียงแรงงานต่างด้าวที่จะหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย

➤ ปรับปรุงโครงสร้างกองทัพให้เหมาะกับสถานการณ์และการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

กระทรวงกลาโหมได้ประเมินภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ ในลักษณะของความขัดแย้งตามสถานการณ์ของโลก และได้เตรียมจัดกำลังกองทัพให้มีขนาดที่เหมาะสมคล่องตัวและมีขีดความสามารถในการรบสูง รวมทั้งให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศตามระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากผลการปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมา ได้ดำเนินการโดยแต่งตั้ง

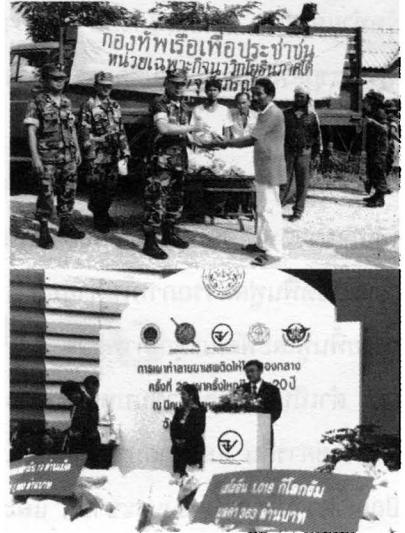

คณะกรรมการพิจารณาการประเมินยุทธศาสตร์ของกองทัพขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาจัดทำหรือทบทวนการประเมินยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาวะแวดล้อม และกำหนดเป็นความต้องการกำลังรบและเป้าหมาย

การเสริมสร้างกำลัง รวมทั้งจัดทำแผนการจัดหายุทโธปกรณ์ทดแทนที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพ พร้อมทั้งมีการจัดทำบัญชีกำลังรบชั้นต่ำ เพื่อมุ่งเน้นการซ่อมบำรุงสำหรับแผนเผชิญเหตุ ให้มีความพร้อมด้านองค์วัตถุอย่างสูงสุดตามสภาพงบประมาณที่จะเอื้ออำนวยให้

นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานของระบบป้องกันประเทศ ให้มีความเชื่อมโยงขีดความสามารถ และผนึกกำลังกับส่วนราชการอื่นและภาคประชาสังคม เพื่อให้สามารถนำเอาพลังอำนาจของชาติทุกด้านมาใช้ในการป้องกันประเทศร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากำลังประชาชนให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งจัดระบบในการควบคุมและใช้กำลังประชาชนทุกประเภทให้มีเอกภาพและมีความสอดคล้องกัน

เพื่อให้สามารถที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติและให้เกิดความมั่นคงอย่างสมบูรณ์แบบ รวมถึงได้จัดให้มีการประสานงานกันระหว่างกระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทยอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินการป้องกันประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

➤ การเตรียมกองทัพให้พร้อมรบอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยจัดเตรียมกำลังรบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการเตรียมกำลังดังกล่าวกระทำโดยยึดถือหลักการและความเป็นจริง มีการปรับปรุงโครงสร้างการจัดส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม ทั้งในส่วนบัญชาการ ส่วนกำลังรบ และส่วนสนับสนุนให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม กะทัดรัด ให้มีกำลังกองทัพประจำการที่มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคาม พร้อมทั้งจัดเตรียมกำลังส่วนหนึ่งในลักษณะกองกำลังร่วม พร้อมรบเคลื่อนที่เร็วให้มีขีดความสามารถปฏิบัติการได้ทุกสถานการณ์ ทุกพื้นที่ มีการพัฒนาระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลัง และระบบส่งกำลังบำรุงให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ทั้งภายในและภายนอก กระทรวงกลาโหม

รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อลดการพึ่งพาต่างประเทศ และเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การกำหนดมาตรฐานยุทธโธปกรณ์ทางทหาร การนำเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้วิจัยและพัฒนาทางทหารในด้านหลักนิยมและยุทธโธปกรณ์ ทั้งได้มีการพิจารณาใช้ทรัพยากรด้านบุคคล อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนราชการนอกกระทรวงกลาโหม และภาคประชาสังคมด้วย ซึ่งจากผลการปฏิบัติได้มีการดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ระงับการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องช่วยฝึกจากต่างประเทศบางรายการโดยหันมาให้การสนับสนุนผลงานวิจัยในโครงการวิจัยในประเทศ ซึ่งทำให้ประหยัดงบประมาณของทางราชการและลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ

➤ สนับสนุนการปฏิบัติอื่นๆ

เพื่อประชาชนและสันติภาพที่มีใช้การรบ นอกเหนือจากการปฏิบัติเพื่อการป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหมยังได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามนโยบายของรัฐบาล ได้แก่

การสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของแต่ละเหล่าทัพ เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สนับสนุนการสกัดกั้นการนำเข้า จัดแผนงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเชิงรุก ทั้งภายในหน่วยทหารและพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้กำลังพลของหน่วยต่างๆ ออกกำลังกาย และเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้กำลังพลและครอบครัวได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดแผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับแผนระดับชาติ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในเชิงรุกมีการ

จัดทำแผนการ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นรูปธรรม มีการจัดตั้งศูนย์ข่าวยาเสพติด ดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟู จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างเหล่าทัพกับส่วนราชการอื่น เปิดค่ายดนตรีและกีฬากองทัพบก จำนวน 181 ค่าย ค่ายเยาวชน

- ด้านภัยยาเสพติด (ค่ายเพื่อนรักเพื่อน) จำนวน 84 ค่าย รวมทั้งได้เปิดค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้แก่เยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงกับยาเสพติด และร่วมกับกรมราชทัณฑ์คัดเลือกนักโทษคดียาเสพติดจำนวน 5,000 คน เพื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพในค่ายทหาร 25 ค่ายทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็น 2 รุ่น รุ่นละประมาณ 2,500 คน ภายใต้โครงการ “ค่ายฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง”

ดำเนินการพัฒนาชนบทตามโครงการพระราชดำริ กระทรวงกลาโหมได้พิจารณา สนับสนุนและประสานการปฏิบัติกับ ส่วนราชการอื่น และภาคประชาสังคมในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาความยากจนของประชาชน และด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งผลการดำเนินการของ กองทัพในช่วงที่ผ่านมา กองทัพได้ร่วมดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 122 โครงการ โดยแบ่งประเภท ของโครงการเป็น 4 กลุ่มดังนี้

- 1) กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 51 โครงการ
- 2) กลุ่มการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 14 โครงการ
- 3) กลุ่มการส่งเสริมศิลปาชีพ จำนวน 42 โครงการ
- 4) กลุ่มการบริการทางการแพทย์ จำนวน 5 โครงการ

การปฏิบัติภาระหน้าที่ของหน่วยทหารในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ อาทิ ภัยแล้ง ภัย อุบัติภัย ภัยจากคราบน้ำมันและมลพิษทางทะเล โดยการจัดกำลังพลเรือ อากาศยานและยานพาหนะ รวมถึง อุปกรณ์ต่างๆ เข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่รับพิดชอบ นอกจากนั้นยังได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการเลือกตั้ง โดยจัด กำลังพลและยุทโธปกรณ์สนับสนุนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

การจัดกำลังเพื่อรักษาสันติภาพตามคำขอขององค์การสหประชาชาติ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งที่ ผ่านมาได้จัดกำลังทั้งเป็นบุคคลและหน่วยเข้าปฏิบัติการรักษาสันติภาพในพื้นที่ต่างๆ เช่นติมอร์ตะวันออก การตรวจค้นและ ทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคลจำนวน 20,000 ทุ่นบริเวณชายแดนไทย อีกทั้งขณะนี้กำลังดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อ รักษาสันติภาพของไทยขึ้น

กระทรวงการคลัง

Ministry of Finance

โครงการ
ธอส. -

กระทรวงการคลัง

1) การพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อย

โดยที่เกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีฐานะยากจนและมีปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว รัฐบาลจึงมีนโยบายพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยได้มีโอกาสพักฟื้นและฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืน กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดทำโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เป็นเวลา 3 ปี โดยโครงการเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดระยะเวลาการรับเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 2,309,966 ราย (ร้อยละ 97.53 ของเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ) เป็นเงิน 94,328 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรที่ขอพักชำระหนี้ 1,171,817 ราย เป็นเงิน 53,038 ล้านบาท และเกษตรกรที่ขอลดภาระหนี้ 1,138,149 ราย เป็นเงิน 41,287 ล้านบาท

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544 อนุมัติให้ใช้เงินค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ 58,000 ล้านบาท สำหรับโครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังพักชำระหนี้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารสงเคราะห์จำนวน 1,790 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้เกษตรกรรายย่อยที่เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้จำนวน 1,171,817 ราย ได้มีโอกาสและสามารถฟื้นฟูอาชีพเพื่อสร้างรายได้และปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น รวมทั้งมีขีดความสามารถในการชำระหนี้

2) การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

รัฐบาลได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจัดสรรเงินอุดหนุนผ่านกลไกของธนาคารออมสินให้แก่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท ในลักษณะของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริม และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในระดับรากหญ้าของประเทศ โดยเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพการผลิตและทรัพยากรบุคคล อันจะส่งผลให้ชุมชนอันเป็นหน่วยที่เล็กสุดของประเทศทวีความเข้มแข็งขึ้น นำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป โดยมีพื้นที่เป้าหมายในเบื้องต้น 70,865 หมู่บ้าน และชุมชนเมือง 8,889 ชุมชน ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2544 ได้มีการจัดสรรและโอนเงินเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านแล้ว จำนวน 56,346 ล้านบาท และกองทุนฯได้ให้สมาชิกกู้ไปแล้วจำนวน 37,739 ล้านบาท

3) การจัดตั้งธนาคารประชาชน

ในปัจจุบันมีประชาชนทั้งในเมืองและชนบทประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ไม่มีโอกาสที่จะใช้บริการสินเชื่อในระบบตามปกติได้ด้วยข้อจำกัดด้านต่างๆ เช่น ปัญหาด้านหลักประกัน การบริหารจัดการ เป็นต้น จึงต้องหันไปพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงถึงร้อยละ 5-20 ต่อเดือน กระทรวงการคลังจึงมอบหมายให้ธนาคารออมสินจัดตั้งโครงการธนาคารประชาชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้บริการด้านการออมทรัพย์ สินเชื่อ บริการทางการเงินรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการให้บริการฝึกอบรมอาชีพและให้

คำปรึกษาทั้งด้านการเงินและอาชีพ โครงการธนาคารประชาชนได้เปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2544 โดยเงื่อนไขของโครงการให้กู้ได้รายละไม่เกิน 15,000 บาท ระยะเวลาผ่อนชำระ 13 งวด และสมาชิกต้องเปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคารออมสินรายละไม่ต่ำกว่า 2,000 บาท ซึ่งโครงการนี้ถือว่าประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีประชาชนมาสมัครเป็นสมาชิกโครงการเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2544 มีผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิก 485,773 ราย มีเงินฝากคงเหลือ 1,182.67 ล้านบาท มีสมาชิกที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ 272,492 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 3,617.44 ล้านบาท

4) การจัดตั้งธนาคารอิสลาม

กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. เพื่อรองรับการจัดตั้งและการดำเนินงานของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นธนาคารที่ประกอบธุรกิจการธนาคารภายใต้หลักของศาสนาอิสลาม โดยประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ผูกพันอยู่กับดอกเบี้ยและประกอบกิจการอื่นให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของศาสนาอิสลามซึ่งเป็นการจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2544 เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกระทรวงการคลังได้เตรียมความพร้อมโดยคณะกรรมการบริหารได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบในเรื่องธนาคารอิสลามโดยเฉพาะ

5) การจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (Thai Asset Management Corporation : TAMC)

เนื่องจากมาตรการในการแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่ผ่านมามีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน เช่น การมีเจ้าหนี้หลายรายซึ่งทำให้ยากแก่การประนอมหนี้ การดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นของรัฐนั้น เจ้าหนี้จะไม่กล้าดำเนินการหรือตัดสินใจเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของข้อกฎหมาย รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดตั้ง บสท. เพื่อเป็นองค์กรกลางในการแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบของธนาคารพาณิชย์อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างกิจการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และที่สำคัญคือ เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่สถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อให้กับภาคการผลิตและบริการ

ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2544 บสท. ได้รับโอนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ของรัฐและเอกชน ดังนี้

5.1 รับโอนลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่มีเจ้าหนี้รายเดียวและมียอดหนี้คงค้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ตั้งแต่ 50 ล้านบาท ขึ้นไป จำนวน 1,080 ราย โดยมีมูลค่าตามบัญชีเท่ากับ 297,728.90 ล้านบาท

5.2 รับโอนลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่มีเจ้าหนี้ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป และมียอดหนี้คงค้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 รวมสูงสุด 300 รายแรก ซึ่งมีลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์การรับโอนเพียงจำนวน 240 ราย โดยมีมูลค่าตามบัญชีเท่ากับ 279,586.45 ล้านบาท

6) การพัฒนารัฐวิสาหกิจ

6.1 การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

เพื่อให้การบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2544 เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ พ.ศ. ให้มีการจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ หรือ บวช. (State Investment Corporation : SIC) มีสถานะภาพเป็นนิติบุคคลที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น มีหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ และให้การ

บริหารงานของรัฐวิสาหกิจมีความอิสระ คล่องตัว และมีความชัดเจน ตลอดจน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนโดยการกระจายหุ้นบางส่วนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาตรวจร่างพระราชบัญญัติฯ แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี และสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

6.2 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

(1) นำรัฐวิสาหกิจ 2 แห่ง ระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด ได้จดทะเบียนแปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2544 และจดทะเบียนเพิ่มทุนจาก 16 ล้านบาท เป็น 122.5 ล้านบาท โดยเปิดให้ประชาชนทั่วไปจองซื้อหุ้นระหว่างวันที่ 5-7 พฤศจิกายน 2544 ซึ่งปัจจุบันหุ้นของบริษัทฯ ได้เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว สำหรับหุ้นของบริษัทบีโทรเลียม จำกัด ได้เปิดให้มีการจองหุ้นสามัญแก่ประชาชนในวันที่ 15-20 พฤศจิกายน 2544 และได้เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อต้นเดือนธันวาคม 2544

(2) ศึกษาความเป็นไปได้ในการแปรรูปธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อลดสัดส่วนการถือหุ้นของภาครัฐ โดยการเสนอขายหุ้นของธนาคารในส่วนของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินถืออยู่ (ร้อยละ 87.23) ให้แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดภาระหนี้ภาครัฐ

(3) สรรหาและขายหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้กับพันธมิตรธุรกิจร้อยละ 10 และขายหุ้นให้แก่นักลงทุนทั่วไปร้อยละ 13 ขณะนี้อยู่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทฯ ทบทวนแผนการแปรรูปบริษัทฯ ว่าจะมีการจัดสรรและจำหน่ายหุ้นให้พันธมิตรธุรกิจหรือไม่

(4) คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2543 ให้มีการแปลงสภาพองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) เป็นบริษัทจำกัด เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ขณะนี้กระทรวงคมนาคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาโครงการเพื่อแปลง ร.ส.พ. เป็นบริษัทจำกัด โดยมีหน้าที่ในการพิจารณา TOR และคัดเลือกที่ปรึกษาโดยวิธี Short List และรายงานให้ธนาคารโลกรับทราบ

(5) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับโครงสร้างการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ให้ดำเนินการแบ่ง รฟท. เป็น 4 ส่วน โดยแบ่งเป็น 3 บริษัท คือ ส่วนเดินรถ ส่วนซ่อมบำรุงล้อเลื่อนรถไฟ ส่วนทรัพย์สิน และ 1 รัฐวิสาหกิจ คือ รฟท. ที่ดูแลโครงสร้าง ซึ่งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทของ รฟท. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการปรับโครงสร้างให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีได้ กระทรวงคมนาคมจึงให้ รฟท. ทบทวนและจัดทำแนวทางการปรับโครงสร้างที่ รฟท. เห็นสมควรนำเสนอใหม่ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ ศึกษาเรื่องการจัดตั้งองค์การกำกับดูแลอิสระ และแนวทางเพิ่มบทบาทของเอกชนในเรื่องกิจการรถไฟ

7) การสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ปัญหาของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งเกิดขึ้นจากความไม่สมดุลของอุปทาน และอุปสงค์ในตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัยซึ่งยังคงเป็นที่ต้องการมากในหมู่ประชาชนทั่วไป เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ในวงกว้างกับผู้ต้องการที่อยู่อาศัย พร้อมไปกับการเกื้อหนุน การฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ กระทรวงการคลังได้ออกมาตรการด้านภาษีเพื่อลดภาระของภาคเอกชน และสนับสนุน ด้านการเงินเพื่อเสริมสร้างอุปสงค์ ดังนี้

7.1 การลดหย่อนภาษีในการซื้ออาคาร อาคารพร้อมที่ดิน ห้องชุดในอาคารชุด หรือที่ดิน พร้อมกับว่าจ้างก่อสร้างอาคารในที่ดิน

กำหนดให้เงินที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้ออาคาร อาคารพร้อมที่ดิน ห้องชุดในอาคารชุด หรือที่ดินพร้อมกับว่าจ้างก่อสร้างอาคารในที่ดิน ซึ่งมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อแล้ว รวมทั้งผู้มีเงินได้ต้องมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปีนับแต่วันที่ยื่นจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ โดยถ้ามีการจ่ายเงินตามราคาที่ตกลงกันทั้งจำนวนในคราวเดียวหรือผ่อนชำระเป็นงวด ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ 7 กันยายน 2544 ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 200,000 บาท และให้นำมาคำนวณเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ปีละครั้งหนึ่งเป็นเวลา 2 ปีภาษีติดต่อกัน ถ้ามีการชำระเงินจำนวนหนึ่งเป็นงวดเพื่อให้ได้รับการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ให้ได้รับยกเว้นเท่ากับจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท และให้นำมาคิดคำนวณเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับปีภาษีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อ

7.2 การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น (Initial Allowance) สำหรับการซื้ออาคารถาวรเป็นกรณีพิเศษ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีการซื้ออสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นอาคารถาวรเพื่อใช้เป็นสถานประกอบการสามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้ในวันที่โอนทรัพย์สินในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่าต้นทุนที่ซื้อมา สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้ทยอยหักได้ 20 ปี ตามเกณฑ์ปกติ

7.3 โครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนให้ประชาชนทั่วไปได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองซึ่งรวมถึงกลุ่มข้าราชการด้วยนั้น กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ร่วมมือกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จัดทำโครงการเงินกู้เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. สามารถซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยในเบื้องต้นมีวงเงินที่ปล่อยสินเชื่อได้ประมาณ 5,000 ล้านบาท ในเงื่อนไขพิเศษโดยอัตราดอกเบี้ยจะเท่ากับร้อยละ 4.5 ต่อปี คงที่ในเวลา 3 ปีแรก และนับตั้งแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไป อัตราดอกเบี้ยจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 ปี บวกด้วยร้อยละ 0.75 โดยผู้กู้จะสามารถผ่อนส่งได้นานถึง 30 ปี

ทั้งนี้ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อการซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างที่อยู่อาศัย ที่กู้ยืมจาก กบข. สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเท่าที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการดังกล่าวจากสถาบันการเงินแหล่งอื่นๆ แล้วต้องไม่เกิน 50,000 บาท นอกจากนี้ ยังยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ให้ กบข. จากดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้รับและจากการกระทำตราสารในการให้กู้ยืมดังกล่าว

7.4 การขยายเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

กระทรวงการคลังได้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ให้กับกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ทั้ง 4 กองทุน ที่ได้รับอนุมัติให้มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยฟื้นฟูธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ขณะเดียวกันกระทรวงการคลังได้มีการขยายเวลาการยกเว้นภาษีสำหรับสิทธิประโยชน์ภาษีตามกฎหมายต่างๆ ที่จะสิ้นสุดระยะเวลาในปี พ.ศ. 2544 นี้ออกไปอีก 1 ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ขยายเวลาการยกเว้นภาษีสรรพากรในส่วนของค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ให้คงเหลือร้อยละ 0.01 ให้เป็นสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2545

(2) ขยายเวลาการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ (รวมภาษีท้องถิ่น) สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้าหรือหากำไร จากร้อยละ 3.0 เป็นร้อยละ 0.11 ให้เป็นสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2545

8) การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

8.1 การจัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

กระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรมได้ร่วมกันปรับปรุงโครงสร้างและบทบาทของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) ให้เป็นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธนาคาร SMEs) เพื่อขยายบทบาทและขอบเขตการดำเนินงานให้กว้างขวางขึ้น สามารถให้บริการทางการเงินได้ครบวงจรใกล้เคียงกับธนาคารพาณิชย์ อาทิ การรับฝากเงินและโอนเงินทางบัญชีกระแสรายวัน และมีบริการสินเชื่ออื่นนอกเหนือจากการให้กู้ยืมโดยตรง สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการจัดตั้งธนาคาร SMEs ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาแล้ว

8.2 ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจและธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยกำหนดวงเงินในปี 2544 รวมทั้งสิ้น 52,100 ล้านบาท แบ่งเป็นวงเงินให้สินเชื่อ 50,500 ล้านบาท และการค้ำประกันสินเชื่อจำนวน 1,600 ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2544 ได้อนุมัติสินเชื่อทั้งสิ้นจำนวน 37,210.14 ล้านบาท และค้ำประกันสินเชื่อทั้งสิ้นจำนวน 2,214.81 ล้านบาท

8.3 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)

และกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมกันจัดทำโครงการ 3 ประสาน กู้เศรษฐกิจ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่มีคำสั่งซื้อจากผู้ซื้อต่างประเทศแล้วแต่ไม่สามารถนำคำสั่งซื้อดังกล่าวไปขอกู้จากธนาคารได้ โดยตั้งวงเงินสำหรับโครงการนี้จำนวน 12,000 ล้านบาท แบ่งเป็นวงเงินจาก ธสน. 9,000 ล้านบาท และ บอย. 3,000 ล้านบาท ทั้งนี้ ผู้ส่งออกสามารถขอกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าคำสั่งซื้อออก ในวงเงินรายละไม่เกิน 50 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยไม่

เกินร้อยละ 6 ต่อปี ระยะเวลาการให้กู้ยืมไม่เกิน 120 วัน ซึ่ง ธสน. ได้เริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมา ซึ่ง ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2544 ได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อไปแล้ว 19 ราย จำนวน 72 ล้านบาท

8.4 ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจร่วมลงทุน (Venture Capital : VC)

โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผลหรือผลประโยชน์ที่ VC ได้รับจากการถือหุ้น และยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลและผลประโยชน์จากการถือหุ้นที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนใน VC

8.5 ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เฉพาะกรณีที่ผู้ประกอบการมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท ดังนี้

กำไรสุทธิ	อัตรากำไร (ร้อยละ)
1-1,000,000 บาท	20
1,000,000 -3,000,000 บาท	25
3,000,001 บาทขึ้นไป	30

สำหรับกรณีมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วเกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป ยังคงเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 30 ตามปกติ

8.6 การจัดตั้งกองทุนเพื่อการลงทุน (Thailand Equity Fund : TEF) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544 วงเงินลงทุนเบื้องต้น 237.5 ล้านดอลลาร์ โดยขณะนี้ได้เรียกชำระเงินครั้งแรกเป็นจำนวน 7.125 ล้านดอลลาร์ (หรือร้อยละ 3 ของวงเงินที่ผูกพัน) ทั้งนี้ ผู้จัดการกองทุนจะเป็นผู้พิจารณาการลงทุนเป็นกรณี ๆ ไป

8.7 การจัดตั้งกองทุนเงินร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลาง (Thai Recovery Fund : TRE) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2544 วงเงินลงทุนเบื้องต้น 50 ล้านดอลลาร์ และในขั้นแรกอยู่ระหว่างการพิจารณาลงทุนในวิสาหกิจ วงเงินงบประมาณ 12-15 ล้านดอลลาร์

9) การเพิ่มรายได้แก่รัฐ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2544 อนุมัติมาตรการปรับปรุงภาษีสรรพสามิตสุราและยาสูบ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาลและบรรเทาภาวะการขาดดุลงบประมาณ โดย

9.1 เพิ่มอัตราภาษีสุราแซชนิดเบียร์ จากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 53 เป็นร้อยละ 55

9.2 เพิ่มอัตราภาษีสุราแซชนิดไวน์องุ่น (Wine) และสปาร์กกลิ้งไวน์ที่ทำจากองุ่น (Sparkling Wine) จากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 60

9.3 เพิ่มอัตราภาษีสุราประเภทวิสกี้จากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 3.5 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 150 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 45 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 240 บาทแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

9.4 เพิ่มอัตราสุราประเภทบรันดีจากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 25 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 150 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 30 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 190 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

9.5 เพิ่มอัตราภาษีสุราพิเศษประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากวิสกี้และบรันดีจากอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 35 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 150 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 45 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 240 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

9.6 เพิ่มอัตราภาษีสุราผสมและสุราปรุงพิเศษจากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 35 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 150 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 45 หรืออัตราตามปริมาณลิตรละ 240 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์

9.7 ปรับค่าแสตมป์ยาสูบชนิดบุหรี่ยี่ห้อเรตจากอัตราตามมูลค่าร้อยละ 71.5 เป็นร้อยละ 75 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2544

10) การปรับปรุงอัตราอากรขาเข้าเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจและสังคม

ได้ปรับลดอัตราอากรขาเข้าของปัจจัยการผลิต จำนวน 73 รายการ ได้แก่

- สินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตสินค้าเทคโนโลยี
- สินค้าปิโตรเคมี ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ ไฟฟ้า เครื่องสำอาง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้พลาสติก เป็นปัจจัยการผลิต
- สีย้อมซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอและพลาสติก
- แผ่นอลูมิเนียม

การปรับปรุงอัตราอากรขาเข้าครั้งนี้ แม้จะทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้ประมาณ 2,000 ล้านบาท แต่คาดว่าอุตสาหกรรมในประเทศจะได้รับประโยชน์จากการที่ต้นทุนต่ำลงและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

11) การสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 อนุมัติในหลักการ

11.1 ยกเว้นภาษีสุรากลั่นชนิดสุรากลั่นสามทับ (เอทานอล) ที่นำไปผสมกับน้ำมันเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

11.2 กำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ แยกต่างหากจากภาษีน้ำมันเบนซิน โดยกำหนดให้จัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอลผสมอยู่ในปริมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ในอัตรา 3.31 บาทต่อลิตร (เป็นอัตราที่คำนวณจากการยกเว้นภาษีสรรพสามิตในเอทานอลที่ผสมในน้ำมันเบนซินในปริมาณร้อยละ 10)

12) การสนับสนุนการลดและเลิกใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน

12.1 กำหนดอัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซนในอัตราร้อยละ 15 ตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และปรับเพิ่มเป็นร้อยละ 30 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้บริโภคได้มีเวลาในการเตรียมการปรับเปลี่ยนเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ใช้สารทดแทนส่วนสาร HCFCs ซึ่งเป็นสารทดแทนของสาร ODSs และสาร Methyl Bromide ที่ใช้ในการอบและรมพืชให้ยกเว้นภาษีไว้ก่อน เพื่อไม่ให้กระทบกับเกษตรกรในขณะนี้

12.2 ปรับเพิ่มอัตราอากรขาเข้าสารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซนทุกประเภทที่มีอัตราร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 5 เพื่อให้มีอัตราเท่ากันทุกประเภท โดยไม่ขัดกับโครงสร้างพิกัดอัตราอากรขาเข้าของประเทศ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

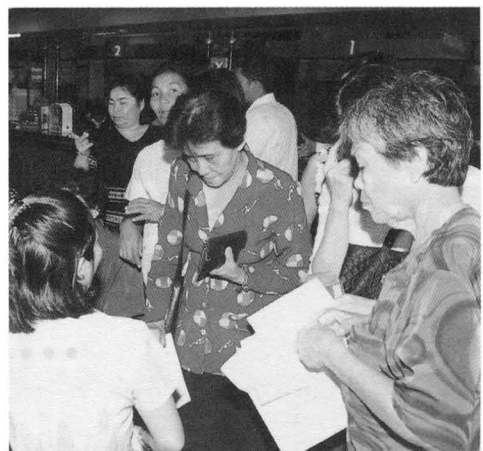
13) การพัฒนาตลาดทุน

กระทรวงการคลังได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนครอบคลุมถึงมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทย โดยการเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของบริษัทจดทะเบียนที่ดีและมีคุณภาพในตลาดหลักทรัพย์เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้ตามความสนใจและความเหมาะสม การขยายฐานนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของตลาดหลักทรัพย์ ในขณะเดียวกัน จะช่วยให้ตลาดทุนไทยมีขนาดใหญ่ มีสภาพคล่อง และมีความแข็งแกร่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มทางเลือกในการระดมทุนให้แก่บริษัทไทยและช่วยลดภาระหนี้สินในการกู้ยืมของบริษัทไทย และเป็นการสร้างตลาดทุนที่มีความสำคัญทัดเทียมตลาดเงินของประเทศด้วย มาตรการหลักเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทยที่กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

13.1 ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล จากอัตราร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จดทะเบียนอยู่แล้วหรือที่กำลังจะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment : MAI)

13.2 แก้ปัญหาของการซื้อขายตราสารหนี้

เพื่อให้การซื้อขายตราสารหนี้มีความคล่องตัวและเป็นที่สนใจของนักลงทุนยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังได้จัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะของการซื้อหรือขายตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใดๆ โดยธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และกิจการเยี่ยงธนาคารพาณิชย์บนฐานสุทธิ (net) ของแต่ละเดือนภาษี และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยที่ได้จากตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ในส่วนที่เกินกว่าจำนวนที่คำนวณได้ตามระยะเวลาที่ผู้มีเงินได้ถือครอง

13.3 แก้ปัญหาของการทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์ให้เป็นหลักทรัพย์ ให้ลูกหนี้ที่จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยให้นิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle - SPV) ที่ต้องการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ยังคงได้รับสิทธิหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยการกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยได้เช่นเดียวกับการชำระดอกเบี้ยให้นิติบุคคลผู้โอนสินทรัพย์ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Originator) ตามที่เคยได้สิทธิอยู่เดิม และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์เป็นจำนวนเงินเท่ากับเงินสำรองที่กันไว้มาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้

13.4 แก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้แก่ผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund - RMF)

เพื่อสร้างวัฒนธรรมการลงทุนแบบระยะยาว ได้กำหนดให้ผู้ซื้อหน่วยลงทุนใน RMF สามารถโอนย้ายเงินบางส่วนจากกองทุนหนึ่งไปยังอีกกองทุนหนึ่งได้โดยยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่นเดิม และผู้ถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี เมื่อครบอายุ 55 ปี หรือทุพพลภาพสามารถถือหน่วยลงทุนต่อไปได้ โดยจะซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มเติมบางส่วนหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ผู้ซื้อหน่วยลงทุนปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ให้คืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยหากได้มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีปรับปรุงการเสียภาษีในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาให้ถูกต้องภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ก็จะไม่มีการเบี่ยงปรับเงินเพิ่มและยังคงสามารถนับอายุถือหน่วยลงทุนต่อเนื่องไปได้

14) มาตรการรองรับและแก้ไขปัญหาคารว่างงาน

กระทรวงการคลังได้ร่วมกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ คือ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารศรีนคร จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พิจารณามาตรการรองรับและแก้ไขปัญหาคารว่างงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชะลอการเลิกจ้าง เสริมทักษะความรู้พัฒนา และยกระดับฝีมือแรงงาน เพิ่มโอกาสในการมีงานทำ และสนับสนุนสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพ ในการนี้ได้เสนอโครงการเพื่อขอใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2545 จำนวน 19 โครงการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 11,391 ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2544 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแล้ว 10 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 7,693.85 ล้านบาท

15) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหนี้สาธารณะ

ยกร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. เพื่อให้อำนาจกระทรวงการคลังในการบริหารจัดการหนี้ให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวเพื่อความคล่องตัว ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารหนี้สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการควบคุมดูแลการก่อหนี้ใหม่ให้อยู่ในแผน สามารถควบคุมและบริหารการค้ำประกันของรัฐบาลโดยการเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน และจัดตั้งกองทุนเพื่อบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการค้ำประกัน สามารถกำกับดูแลและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และเป็นการเปิดช่องทางให้มีการควบคุมดูแลการก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชนและหน่วยงานอื่นในกำกับของรัฐได้อย่างเป็นระบบ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2544 ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กระทรวงการต่างประเทศ

**The Ministry of
Foreign Affairs**

การดำเนินนโยบายต่างประเทศมีแนวทาง จุดเน้น และวิธีการที่เรียกว่า กลยุทธ์ซึ่งขึ้นกับสถานการณ์ทั้งภายในประเทศและปัจจัยต่างๆ ในเวทีโลก ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกและในภูมิภาคได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จากช่วงยุคสงครามเย็นที่มีการแบ่งฝ่ายเผชิญหน้ากันโดยตรงซึ่งได้จบสิ้นลง พร้อมๆ กับ ปรากฏการณ์ใหม่ในสังคมโลกโดยผ่านการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ อันมีผลต่อการขยายตัวของกระแสโลกาภิวัตน์ การขยายตัวของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง ทำให้ประเทศต่างๆ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน และมีผลประโยชน์เกี่ยวพันกันมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ปัญหาที่เคยเป็นปัญหาระดับชาติก็เกิดขยายตัวเป็นปัญหาข้ามชาติ แนวโน้มเหล่านี้จึงทำให้การต่างประเทศต้องปรับตัวให้ครอบคลุมมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง สังคม สิ่งแวดล้อม และส่งผลให้ไทยต้องมีบทบาทที่แข็งขันมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล

รัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร มีเจตจำนงอย่างแน่วแน่ให้นโยบายต่างประเทศเป็นกลไกหลักที่สอดคล้องและสะท้อนผลประโยชน์ของประเทศในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ การทูตจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการดำเนินการเชิงรุกในด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลไทย พร้อมกับการมุ่งเน้นด้านการส่งเสริมสันติภาพให้กับประชาคมโลก นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริม รักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประเทศและประชาชนไทย รวมทั้ง การขยายเวทีการค้าของไทยออกไปยังภูมิภาคต่างๆ

► ยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศ

ในการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ยุทธศาสตร์หลักที่กระทรวงการต่างประเทศยึดถือเป็นแนวปฏิบัติมีดังนี้

1) นโยบายต่างประเทศต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วนในด้านเศรษฐกิจ

กล่าวคือ ต้องสะท้อนความจำเป็นที่จะต้องฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศตั้งแต่เศรษฐกิจฐานราก (Grass-Root Economy)

2) เน้นการพัฒนาความสัมพันธ์หลากหลายมิติกับประเทศเพื่อนบ้าน

ทั้งด้านการค้า การลงทุน พลังงาน ประมง ท่องเที่ยว การศึกษา และอื่นๆ โดยถือหลักว่า “ประเด็นใดที่ได้อยู่แล้วก็ จะส่งเสริมต่อไป ความสัมพันธ์ใดที่มีปัญหาที่จะทบทวนแก้ไข” ทั้งนี้ การสร้างความไว้นับถือเชื่อใจระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านจะเป็นเงื่อนไขสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาผู้หนีภัย ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหายาเสพติด เป็นต้น

3) ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในเอเชีย

โดยพยายามเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ-อาเซียนและกลุ่มประเทศในเอเชียใต้ ซึ่งอาเซียนน่าจะมียุทธศาสตร์สำคัญและสร้างสรรค์ช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้นำในประเทศเอเชีย หรือเรียกว่า Asia Cooperation Dialogue (ACD) โดยแนวคิดนี้จะมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศให้ไหลกลับเข้ามาสู่อาเซียนได้อีกครั้ง

4) นโยบายความผูกพันก้าวหน้า (Forward Engagement)

หมายถึงการเสริมความสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งขึ้น รวมทั้งขยายความสัมพันธ์ในกรอบต่างๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อาทิ ความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มประเทศในลุ่มแม่น้ำโขง-คงคา การพัฒนาเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคอื่นๆ นอกเอเชีย เช่น ออสเตรเลีย ละตินอเมริกา

5) ให้ความสำคัญกับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ

โดยเน้นความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและเพิ่มพูนผลประโยชน์ระหว่างกัน เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐฯ ยุโรป ตลอดจน สร้างกลไกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้ข้อมูลเหล่านั้นไปถึงประชาชนชาวไทยในทุกระดับและใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

6) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อให้ไทยเป็นสิ่งที่จับต้องได้

กลไกที่จะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (Outreach Programme) คือการที่กระทรวงการต่างประเทศ จัดคณะเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ในรูปของโครงการบัวแก้วสัญจร (บัวแก้ว คือดวงตรารูป เทวดาสัญญลักษณ์ประจำกระทรวงฯ) เพื่อรับทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ประชาชนเหล่านั้นมีประสบการณ์โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชายแดน และให้ประชาชนตระหนักว่านโยบายต่างประเทศนั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การรับฟังความคิดเห็นประชาชนจะทำให้การกำหนดมาตรการด้านต่างประเทศมีลักษณะ outside-in มิใช่กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ผูกขาดการกำหนดนโยบายต่างประเทศ โดยมีได้ฟังความคิดเห็นของประชาชน

7) ให้ความสำคัญต่อนโยบายสิทธิมนุษยชน โดยสนับสนุนให้ใช้หลักสิทธิมนุษยชน

ในการบริหารราชการแผ่นดินในทุกระดับ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการศึกษาในเรื่องสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษาทุกระดับ ตลอดจนส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามที่ได้มีการรองรับโดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญต่อประเด็นของสิทธิในการพัฒนา (right to development) ซึ่งเกี่ยวกับการกระตุ้นเศรษฐกิจจากทฤษฎี เพื่อส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการดำเนินงานด้านนโยบายต่างประเทศในรอบ 1 ปี

➤ การฟื้นฟูและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและสมาชิกอาเซียน

รัฐบาลได้เน้นความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะความสัมพันธ์แบบหลายมิติ โดยเห็นว่า ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีความเข้าใจซึ่งกันและกันแบบ “วิถีเอเชีย” อันได้แก่ การให้เกียรติ เคารพศักดิ์ศรี สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และร่วมแก้ไขปัญหาโดยไม่แทรกแซงกัน เป็นแนวทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ในช่วงเวลา 6 เดือนแรกของการเข้ารับบริหารประเทศ ทั้ง นายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยอย่างครบถ้วน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว มีผลให้ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันและมีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในทุกด้านเพิ่มขึ้น สรุปผลโดยสังเขปสำหรับการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านได้ดังนี้

พม่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและพม่า ในช่วงก่อนหน้าที่รัฐบาลจะเข้ารับบริหารประเทศมีความตึงเครียดถึงขั้นมีการใช้กำลังทหารบริเวณพื้นที่ชายแดน ปิดด่านพรมแดน ยกเลิกสัมปทานการประมง ฯลฯ ภายหลังการเยือนพม่าของ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (1-2 พ.ค. 2544) และของ นายกรัฐมนตรี (19-20 มิ.ย. 2544) ซึ่งนับเป็นการเยือนพม่า โดยผู้นำระดับสูงของไทยเป็นครั้งแรกในรอบ 3 ปี นับเป็นจุดเริ่มการฟื้นฟูความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันโดยมีการ ออกแถลงการณ์ผลการหารือและจุดยืนร่วมกันที่จะส่งเสริมมิตรภาพความร่วมมือระหว่างประเทศด้วยไมตรีจิต มีการลงนาม ในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติดและสารตั้งต้น หลังจากนั้น บุคคลสำคัญของพม่าได้เดินทาง เยือนกับไทยในหลายโอกาส อาทิ นายอู วิน อ่อง รมว.กต.พม่า (22-23 มิ.ย.2544) พล.ท. ชิ่น ยุ้นต์ เลขาธิการคนที่ 1 สภา สันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐของพม่า (3-4 ก.ย. 2544) นอกจากนี้ ระหว่างวันที่ 7-9 ม.ค. 2545 ไทยได้เป็นเจ้าภาพ จัดการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-พม่า ครั้งที่ 6 ซึ่งคณะกรรมการร่วมดังกล่าวเป็นกลไกความร่วมมือระดับประเทศสูงสุด โดยประกอบด้วยผู้แทนระดับหัวหน้าส่วนราชการจากทั้งสองฝ่าย ผลที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมมีในหลายประเด็น ทั้ง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ประมง เป็นต้น อนึ่ง ในปี 2543 ซึ่งครบกำหนดจัดประชุมคณะกรรมการร่วม พม่าได้เคย ปฏิเสธไม่ยอมเข้าร่วมประชุม ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศกลับสู่สภาวะปกติ และมีแนวโน้มเพิ่มพูน ความร่วมมือระหว่างกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ อาทิ ยาเสพติด อาชญากรรมตามแนวชายแดน แรงงานต่างด้าว เป็นต้น สำหรับ ความสัมพันธ์ในระดับประชาชน ได้มีการจัดตั้งสมาคมวัฒนธรรมไทย-พม่าขึ้น นอกจากนี้ ในระหว่างวันที่ 6-8 กุมภาพันธ์ 2545 รัฐมนตรีว่าการฯ มีกำหนดเดินทางเยือนพม่าตามคำเชิญของรัฐบาล เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้น ยิ่งขึ้น

กัมพูชา รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนระหว่างวันที่ 4-5 มิ.ย. 2544 และ นายกรัฐมนตรี เดินทางเยือนเมื่อ 13-14 มิ.ย. 2544 การเยือนดังกล่าวถือเป็นการเปิดศักราชใหม่แห่งความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ กล่าวคือ ได้มีการลงนาม ในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับกัมพูชา ในเรื่องเกี่ยวกับพื้นที่ทับซ้อนในเขตโหล่ทวีป เพื่อการพัฒนาทรัพยากร ร่วมกัน ซึ่งถือเป็นความร่วมมืออันสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งไทยและกัมพูชายังไม่สามารถหาข้อยุติในเรื่องดังกล่าวได้เลย นับตั้งแต่ 30 ปีที่ผ่านมา ยิ่งกว่านั้น รัฐบาลทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกันเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทการ ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างกันในอนาคต รวมถึงได้มีการวางแผนเพื่อเชื่อมโยงและพัฒนาเส้นทางคมนาคม ระหว่างประเทศร่วมกัน

ลาว รัฐมนตรีว่าการฯ และ นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางเยือนลาวอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 8-9 เม.ย. 2544 และระหว่างวันที่ 17-19 ส.ค. 2544 ตามลำดับ การเยือนทั้งสองครั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์และเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างรัฐบาลของทั้งสองฝ่าย ฝ่ายไทยได้แสดงความพร้อมในการร่วมมือกับลาวเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ ระหว่างกันในทุกด้าน รวมทั้ง ไม่ยินยอมให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้ดินแดนไทยเป็นฐานในการก่อความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน จากความจริงใจและความพร้อมของฝ่ายไทย ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศพัฒนาขึ้นตามลำดับ ผลที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกันได้แก่ การเห็นพ้องชอบร่วมกันในการขยายเวลาการเปิด จุดผ่านแดน การเห็นชอบให้มีการประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาททางธุรกิจ ซึ่งยังไม่เคยมีการประชุม หารือนับตั้งแต่จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.2540 และเมื่อวันที่ 17 ส.ค. 2544 นายบุนยัง วอละจิต นรม.ลาว ได้เดินทางเยือนไทย อย่างเป็นทางการ เพื่อตอบแทนการเยือนลาวของ นายกรัฐมนตรี ในโอกาสดังกล่าวได้มีการหารือและติดตามความคืบหน้า

ในประเด็นต่างๆ ที่ทั้งสองฝ่ายได้เคยหารือกันไว้หลายเรื่อง นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 27 ธ.ค.2544 รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการการค้าเขตแดนร่วมไทย-ลาว ณ หลวงพระบาง ร่วมกับรัฐมนตรีต่างประเทศลาว ผลการประชุมมีความคืบหน้าอย่างยิ่ง โดยคณะสำรวจของทั้งสองฝ่ายได้จัดทำหลักเขตแดนไปแล้ว ตั้งแต่ปี 2540 เป็นจำนวน 148 หลัก ระยะทางประมาณ 557 กม.จากระยะทางทั้งสิ้น 700 กม. โดยทั้งสองฝ่ายจะดำเนินการปักปันเขตแดนทางบกให้แล้วเสร็จในปี 2545 ในที่ประชุมดังกล่าวได้มีการหารือในเรื่องการปักปันเขตแดนในแม่น้ำโขง โดยคาดว่าจะเริ่มดำเนินการในปี 2545 และให้แล้วเสร็จในปี 2546

มาเลเซีย รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนมาเลเซียระหว่างวันที่ 8-9 มี.ค. 2544 และ นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางเยือนระหว่างวันที่ 24-25 เม.ย. 2544 โดยได้มีการหารือในเรื่องที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในหลายประเด็นที่สำคัญได้แก่ การที่มาเลเซียยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าเนื้อวัวจากไทย ตอบรับข้อเสนอที่จะขยายเวลาเปิดจุดผ่านแดนถาวร แสดงเจตจำนงที่จะร่วมมือในการวางแผนการผลิต การตลาดยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้ง หารือเพื่อขยายความร่วมมือด้านการค้าและประมงระหว่างกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 14 มี.ค. 2545 รัฐมนตรีว่าการฯ ได้พบปะหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศมาเลเซีย ณ อำเภอหาดใหญ่ และได้มีการสานต่อประเด็นต่างๆ ที่ได้มีการหารือกันไว้หลายเรื่อง อาทิ ฝ่ายไทยได้เสนอให้มาเลเซียพิจารณาเปิดด่านชายแดนในพื้นที่อื่นๆ ออกไปอีก 2 ชั่วโมง (ทั้งนี้ สำหรับด่านสะเดา-บูกิต กายูฮัตม ฝ่ายมาเลเซียได้ขยายเวลาตั้งแต่ 05.00-24.00 น.แล้ว) รวมทั้ง การที่ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันสร้างสะพานคนเดินข้าม ณ อ.ปาดังเบซาร์ ซึ่งเชื่อมกับรัฐปะลิสของมาเลเซีย

เวียดนาม เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนทางทะเลติดกับไทย และเป็นประเทศแรกที่ รัฐมนตรีว่าการฯ เดินทางเยือนเมื่อวันที่ 7 มี.ค.2544 และ นายกรัฐมนตรีได้เดินทางเยือนเป็นประเทศแรกเช่นกันเมื่อวันที่ 25-26 เมษายน 2544 ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในกลุ่มประเทศอาเซียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ ก็จะมีการเดินทางไปเยี่ยมเยือนประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการประจำของอาเซียนเพื่อเป็นการแนะนำตัว (ในปี 2544 เวียดนามดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการประจำของอาเซียน) ในโอกาสการเยือน ฝ่ายไทยได้สานต่อและริเริ่มความร่วมมือในมิติต่างๆ กับฝ่ายเวียดนาม อาทิ การเจรจาผลักดันเพื่อจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการส่งออกข้าว เพื่อลดการแข่งขันด้านราคาส่งออกข้าวในตลาดโลก การเร่งรัดให้ฝ่ายเวียดนามเช่าเรือประมงไทย เพื่อทำประมงในน่านน้ำเวียดนามให้ครบตามความตกลงที่มีอยู่ เป็นต้น

กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
นอกเหนือจากประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าว

มาแล้ว นายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งไทยเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ซึ่งจะได้นำกล่าวถึงสาระสำคัญของผลการเยือนในส่วนของการทูตเศรษฐกิจต่อไป

การทูตเชิงเศรษฐกิจ (Economic Diplomacy)

➤ รัฐบาลได้มุ่งดำเนินนโยบายการต่างประเทศโดยเน้นการทูตเชิงรุกด้านเศรษฐกิจ ร่วมกับการทูตในด้านต่างๆ เพื่อขยายโอกาสของประเทศไทยในด้านการค้า การลงทุน โดยในการดำเนินการ ได้กระทำผ่านกลไกสำคัญ ดังนี้คือ ความร่วมมือด้านการค้า และในอนาคตจะได้ผลักดันต่อไปในกรอบเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue - ACD) ในส่วนความร่วมมือด้านการค้า รัฐบาลได้นำแนวการค้าทั้งระบบการค้าต่างตอบแทน (Barter Trade)

ซึ่งเป็นการค้าโดยใช้สินค้าของแต่ละประเทศแลกเปลี่ยนกัน การค้าระบบหักบัญชี (Account Trade) กล่าวคือ เมื่อซื้อสินค้ากันให้ทั้งสองฝ่ายลงรายการไว้ในบัญชี และทุก 3 เดือน 6 เดือน ให้หักกลบลบหนี้กัน (Net Settlement) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นคือ ฝ่ายที่ต้องชำระเงินจะชำระเฉพาะส่วนต่างซึ่งเป็นการช่วยลดการที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องใช้เงินสกุลแข็งในการซื้อขายระหว่างกัน อันเป็นการช่วยลดสภาวะการขาดดุลอีกทางหนึ่ง รวมทั้ง ได้เร่งรัดให้เกิดความร่วมมือในการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างกัน มาเป็นกลไกในการดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูต

การดำเนินการในด้านการค้าระบบต่างตอบแทน (Barter Trade) ไทยได้เจรจากับจีนในโอกาสการเยือนจีนของ รัฐมนตรีว่าการฯ (22-25 มี.ค. 2544) และประสบความสำเร็จในการทำให้ฝ่ายจีนมีท่าทีตอบรับต่อแนวคิดการค้าในระบบดังกล่าว

โดยเน้นผลไม้ที่เป็นที่นิยมกันในตลาดของ ทั้งสองฝ่าย อาทิ ทุเรียนของไทยกับ แอปเปิ้ลของจีน มังคุดกับสาลี่ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้เจรจากับอินโดนีเซียใน โอกาสการเยือนของ นายกรัฐมนตรี (17-18 ม.ค. 2545) โดยไทยจะพิจารณาซื้อ

เครื่องบินเกษตรของอินโดนีเซีย แลกกับการขายสินค้าเกษตร

ในประเด็นเรื่องการค้าระบบหักบัญชี (Account Trade) ไทยได้ดำเนินการหารือและจัดทำกรอบความร่วมมือการค้าในระบบดังกล่าวกับฟิลิปปินส์ ซึ่งได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจการจัดทำการค้าระบบดังกล่าวแล้ว และอยู่ระหว่างพิจารณาร่าง บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการค้าระบบนี้กับพม่า ทั้งนี้ ฝ่ายพม่าได้เห็นชอบในระบบดังกล่าวในระหว่างการเยือนของ นายกรัฐมนตรี (19-20 มี.ย. 2544) สำหรับมาเลเซีย และอินโดนีเซีย กำลังอยู่ระหว่างการหารือในรายละเอียด กับธนาคารชาติของทั้งสองประเทศ

ในส่วนการดำเนินการเกี่ยวกับเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับ ประเทศทั้งในภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคอื่นๆ โดยสำหรับภูมิภาคเอเชียนั้น ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 7 (5 พ.ย. 2544) ณ ประเทศบรูไน ไทยได้เห็นชอบต่อข้อเสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ภายใน 10 ปี ซึ่งจะมี ผลให้กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมตัวเป็นตลาดเดียวภายใต้เขตการค้าเสรี (ASEAN Free Trade Area) อันจะ มีผลให้เกิดตลาดร่วมที่มีประชากรขนาดใหญ่จำนวน 500 ล้านคน ทั้งนี้ ปัจจุบันการค้าระหว่างกันของประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้คิดเป็นร้อยละ 20 ของการค้าทั้งหมดในภูมิภาค และการค้าในหมู่สมาชิกอาเซียนด้วยกันเองมีมูลค่า สูงมากกว่าการค้าระหว่างอาเซียนกับสหรัฐฯ ญี่ปุ่น หรือยุโรป

รัฐบาลยังได้ส่งเสริมเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอื่นๆ อาทิ ในเวทีการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ ของเวทีหารือ ระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและละตินอเมริกา (Forum for East Asia and Latin America Cooperation - FEALAC) ระหว่างวันที่ 29-30 เม.ย. 2544 ณ ประเทศชิลี รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เสนอและผลักดันแนวคิดเรื่องเขตการค้าเสรี โดยเห็นว่า ชิลีมีศักยภาพที่จะเป็นประตูสำหรับเศรษฐกิจให้ไทยในภูมิภาคละตินอเมริกา และไทยพร้อมเป็นประตูเศรษฐกิจสู่ภูมิภาคเอเชีย ให้กับชิลีด้วย นอกจากนี้ ในโอกาสการเยือนออสเตรเลียระหว่างวันที่ 4-5 กรกฎาคม 2544 รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เสนอ ต่อฝ่ายออสเตรเลียซึ่งได้เห็นพ้องในหลักการที่จะให้มีการศึกษากรอบการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีร่วมกัน (Joint scoping study on Free Trade Agreement) เพื่อเป็นการกระชับความร่วมมือด้านการค้าระหว่างกัน

กรอบเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue - ACD) เป็นคำริของ นายกรัฐมนตรี ที่จะให้มีการเชื่อมโยงเอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ ให้มีความเป็นปึกแผ่น สานประโยชน์ที่เป็นไปได้เข้าหากัน เนื่องจาก ไทย มีความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศ ทั้งทางเอเชียตะวันออก อาทิ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และในด้านตะวันตกมีอินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ ศรีลังกา เป็นต้น โดยที่หากสามารถนำจุดแข็งของแต่ละประเทศมารวมกันก็จะเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองและ แข่งขันของทวีปเอเชียโดยรวม ทั้งนี้ จะเริ่มเฉพาะในประเด็นที่ทั้งกลุ่มสามารถร่วมมือกันได้ โดยไม่มองเรื่องความขัดแย้ง (เช่น เรื่องการท่องเที่ยว การสร้างเส้นทางคมนาคม การส่งเสริมสังคมแห่งความรู้ในการบริหารจัดการการตลาด การมี brandnames ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจน ความร่วมมือในการผลิตอาหารสู่ตลาดโลก เป็นต้น) และเพื่อให้แนวคิดมีความคืบหน้า สามารถดำเนินไปก่อน ไทยพร้อมที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการหารือกลุ่มสมาชิกแกนหลัก (Core Group) ในโอกาสอันเหมาะสม

แนวความคิดดังกล่าวได้รับการตอบรับอย่างดีจากอินเดีย ซึ่งสนใจที่จะร่วมอยู่ในสมาชิกแกนหลัก จากการเยือนอินเดีย ของ รัฐมนตรีว่าการฯ (11-14 ก.ค.2544) และการเยือนของ นายกรัฐมนตรี 2 ครั้ง (26-29 พ.ย. 2544 และ 1 ก.พ. 2545) ทั้งนี้ อินเดียแสดงความพร้อมที่จะเข้าร่วมการประชุมหารือซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพภายในเดือนมีนาคม 2545 แนวคิดยังกล่าว ได้รับการสนับสนุนและทำที่ตอบรับ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นทั้งจากประเทศในภูมิภาคเอเชียและประเทศภายนอก อาทิ ญี่ปุ่น และจีนมีความสนใจแนวคิดดังกล่าวเช่นเดียวกับประเทศในตะวันออกกลาง นอกจากนี้ สหรัฐฯ ได้ให้ความสนใจด้วยเช่นกัน เพราะเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตลาดอีกทางหนึ่งด้วยภายหลังจากที่ได้มีการประชุมหารือ Core Group ในเดือนมีนาคม 2545 คาดว่าแนวคิดดังกล่าวจะเริ่มมีผลในทางปฏิบัติและอำนวยประโยชน์ต่อประเทศสมาชิก

➤ ความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจ

นอกเหนือไปจากการเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศอาเซียน และประเทศในภูมิภาคแล้ว รัฐบาลยังได้ให้ความสำคัญกับการกระชับความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และประเทศที่มีบทบาทสำคัญในด้านเศรษฐกิจ

สหรัฐฯ รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนสหรัฐฯ ระหว่างวันที่ 19-20 เม.ย. 2544 เพื่อชี้แจงถึงนโยบายและการดำเนินการของรัฐบาลในด้านต่างๆ อาทิ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค และระหว่างวันที่ 13-18 ธ.ค. 2544 นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางเยือนสหรัฐฯ ตามคำเชิญของประธานาธิบดีสหรัฐฯ โดยได้มีการออกแถลงการณ์ร่วมมีสาระที่จะเพิ่มพูนความร่วมมือและความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ระหว่างกัน อาทิ การต่อต้านการก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการบินและขนส่งสินค้าในภูมิภาค

การเยือนสหรัฐฯ ของ นายกรัฐมนตรี มีลักษณะพิเศษคือเป็นการเยือนเพื่อหารือถึงแนวทางการดำเนินยุทธศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และเป็นการเยือนในช่วงเวลาอันเหมาะสม เนื่องจากผู้นำทั้งสองเพิ่งเข้ารับหน้าที่ในต้นปีที่ผ่านมา และเป็นช่วงของความเปลี่ยนแปลงในโลกทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง โดยเฉพาะหลังจากเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 ก.ย. 2544 โดย นายกรัฐมนตรี สามารถชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง เพื่อให้สหรัฐฯ ตระหนักถึงความจำเป็นในการเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic partnership) กับไทย นอกจากนั้น ยังได้ใช้โอกาสดังกล่าวชี้แจงให้ภาคเอกชนและธุรกิจของสหรัฐฯ เข้าใจถึงแนวคิดในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบาย Dual Track Policy ซึ่งมุ่งเน้นการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งเสริมการส่งออก และท่องเที่ยวไปพร้อมๆ กับการสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจภายในเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในประเทศและแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน นอกจากนั้น ยังได้วางกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-สหรัฐฯ โดยให้มีการประชุมหารือระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บังเกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

ญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางเยือนญี่ปุ่นระหว่างวันที่ 18-21 พ.ย. 2544 โดยญี่ปุ่นได้แสดงความพร้อมในการสนับสนุน การหารือเพื่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่สอง การสร้างถนนหมายเลข 9 รวมทั้ง ทำเรื่อน้ำลึกที่ตานัง ตลอดจนแสดงความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเครือข่ายเส้นทางคมนาคมในระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ อาทิ จีน พม่า ลาว เวียดนาม การแลกเปลี่ยนทัศนะและการดำเนินการในเรื่อง “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” นอกจากนี้ ระหว่างวันที่ 11-12 ม.ค. 2545 นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เดินทางเยือนไทยและมีการหารือในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ อาทิ เขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น และความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างกัน

ยุโรป รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยมีโครงการที่จะให้ปี 2545 เป็นช่วงเวลาแห่งการขยายความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในยุโรป ภายหลังจากประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มอาเซียน และประเทศในเอเชียในปี 2544 โดย รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางเยือนสหราชอาณาจักรระหว่างวันที่ 28-30 ม.ค. 2545 เพื่อเป็นการปูทางสำหรับการเยือนของนายกรัฐมนตรี กอปรกับในปลายปีนี้ จะมีการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป (ASEM) ที่เดนมาร์ก ซึ่ง นายกรัฐมนตรีมีกำหนดเยือนประเทศต่างๆ ในยุโรปด้วยในการเยือนสหราชอาณาจักรดังกล่าว ฝ่ายอังกฤษแสดงความสนใจเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจของไทย โดยเฉพาะความร่วมมือด้านเขตการค้าเสรีที่ไทยได้ริเริ่มมีกับจีน อินเดีย และออสเตรเลีย ซึ่งจะมีผลต่อการส่งสินค้าออกและการขยายตลาดของสหราชอาณาจักรด้วย

➤ **ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อให้ นโยบายต่างประเทศเป็นสิ่งที่จับต้องได้ หรือการทูตเพื่อประชาชน**

โครงการบัวแก้วสัญจรพบประชาชนเกิดขึ้นจากดำริของ รัฐมนตรีว่าการฯ ที่ต้องการให้มีการพบหารือระหว่างประชาชน และข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศโดย รัฐมนตรีว่าการฯ นำข้าราชการระดับสูงเดินทางไปในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนตระหนักว่านโยบายต่างประเทศเป็นสิ่งที่จับต้องได้และเกี่ยวข้องกับปากท้องการดำรงชีวิต

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดโครงการบัวแก้วสัญจรพบประชาชนไปแล้ว 3 ครั้งคือ

1) เมื่อวันที่ 11 มี.ค. 2544 ณ วัดฮอ่งลี อ.เมือง จ.เชียงราย

2) วันที่ 8 เม.ย. 2544 ณ วัดโพธิ์ชัย อ.เมือง จ.หนองคาย และ

3) วันที่ 13 ม.ค. 2544 ณ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 80 อ.สะเดา จ.สงขลา ผลการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ประชาชนและข้าราชการในพื้นที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ทำให้กระทรวงการต่างประเทศได้รับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง ความต้องการและปัญหาจากประชาชนในพื้นที่ชายแดน แล้วนำมาเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินนโยบายกำหนดมาตรการ การแก้ไขปัญหา และหารือกับผู้นำประเทศเพื่อนบ้านต่อไป ทั้งนี้ ในการจัดโครงการบัวแก้วสัญจรครั้งที่ 3 ณ จังหวัดสงขลา นับว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากในวันรุ่งขึ้น (14 ม.ค. 2545) รัฐมนตรีว่าการฯ มีกำหนดพบหารือกับ รัฐมนตรีต่างประเทศ มาเลเซียซึ่ง รัฐมนตรีว่าการฯ ได้หยิบยกปัญหาต่างๆ ตามที่ได้รับทราบจากรายการในพื้นที่ขึ้นหารือกับฝ่ายมาเลเซียและได้รับการสนองตอบด้วยดี อาทิ การขยายเวลาเปิดด่านการสร้างสะพานคนเดิน โดยรายละเอียดต่างๆ อยู่ในความสัมพันธ์กับ มาเลเซียนอกเหนือไปจากการให้ประชาชนมีส่วนร่วมแล้ว กระทรวงการต่างประเทศยังให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิ และผลประโยชน์ รวมทั้ง ให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ โดยถือเป็นภารกิจสำคัญตามนโยบายของ รัฐบาล ทั้งนี้ ในรอบปี 2544 กระทรวงการต่างประเทศได้มีบทบาทช่วยเหลือคนไทยใน กรณีต่างๆ ดังนี้

- การช่วยเหลือกลุ่มคนงานไทยที่ถูกจับเป็นตัวประกัน ณ สาธารณรัฐคองโก จำนวน 24 คน ซึ่งถูกจับเป็นตัวประกันเมื่อเดือน พ.ค. 2544 กระทรวงการต่างประเทศได้มีบทบาท ในการเจรจา และให้ความช่วยเหลือจนมีการปล่อยตัวคนงานไทยทั้งหมด ซึ่งคนงานไทย กลุ่มสุดท้ายได้เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อวันที่ 29 ก.ค. 2544

- การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) จำนวน 7 คนที่หายไประหว่างเดินทางเข้าไปในพม่า เมื่อวันที่ 27 ก.ค. 2544 รัฐมนตรีว่าการฯ ได้ประสานความร่วมมือไปยังรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศพม่าโดยตรงซึ่งในที่สุดสามารถ ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่กลับมายังฝั่งไทยได้อย่างปลอดภัย

- การช่วยเหลือคนไทย 16 คน ที่ถูกจับกุมข้อหาลักลอบตัดไม้ในกัมพูชา เมื่อปลายเดือน ธ.ค. 2543 และการดำเนินคดี เป็นไปอย่างล่าช้านั้น รัฐมนตรีว่าการฯ ได้ยกเรื่องขึ้นหารือกับสมเด็จจุน เช่น นายกรัฐมนตรีกัมพูชา และนายฮอร์ นัมของ รัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชา ระหว่างการเยือนกัมพูชาเมื่อวันที่ 4-5 มิ.ย. 2544 ต่อมา ในวันที่ 9 มิ.ย. 2544 สมเด็จจุน เช่น ได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการปล่อยตัวคนไทยทั้ง 16 คนอย่างไม่มีเงื่อนไขเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความสัมพันธ์ อันดีระหว่างกัน

- การติดตามและให้ความช่วยเหลือคนไทยจากเหตุการณ์การก่อการร้ายในต่างประเทศ จากเหตุการณ์การก่อ วินาศกรรมในนครนิวยอร์ก สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 ก.ย. 2544 ซึ่งได้ส่งผลให้คนไทยที่อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าวบาดเจ็บและ สูญหาย กระทรวงการต่างประเทศได้จัดตั้งศูนย์ประสานงาน 24 ชั่วโมงขึ้นทันทีหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว รวมทั้ง ได้ ประสานงานเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลืออพยพแรงงานไทย และคนไทยซึ่งทำงานหรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง กรณีที่มีเหตุการณ์สู้รบซึ่งอาจจะกระทบต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัย จนกระทั่งในที่สุดสามารถติดตามค้นหาคนไทยได้ครบ และสามารถตรวจสอบได้ว่ามีผู้เสียชีวิตจากกรณีดังกล่าวจำนวน 2 คน ศูนย์ประสานงานจึงได้ยุติภารกิจเมื่อวันที่ 27 ธ.ค. 2544

➤ ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในสังคมโลก

กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตยทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ โดยตระหนักถึงการดำรงไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชน ว่าจะเป็นหลักประกันที่นำไปสู่การพัฒนาทั้งในระดับ ประเทศและระหว่างประเทศอย่างเป็นธรรม โดยนอกจากการที่ไทยได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ โดยมีวาระ 3 ปี (2544 - 2546) แล้ว เมื่อวันที่ 28 ก.พ. 2544 ไทยได้เป็นเจ้าภาพการจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยมีผู้เข้าร่วมจากประเทศ สมาชิกประเทศต่างๆ กว่า 150 คน และในวันที่ 2 เม.ย. 2544 รัฐมนตรีว่าการฯ ได้เดินทางไปร่วมการประชุมและกล่าวถ้อยแถลง เกี่ยวกับจุดยืนของประเทศไทยต่อที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา โดยเรียกร้องให้ นานาประเทศตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิของประชาชนในแต่ละประเทศ และเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง สิทธิทางการเมือง สิทธิพลเมือง และสิทธิในการพัฒนาของประเทศต่างๆ

➤ การแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการประชุมสี่ฝ่ายว่าด้วยยาเสพติด (ไทย พม่า จีนและลาว)

รัฐมนตรีว่าการฯ ได้ริเริ่มให้มีความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว ซึ่งในระหว่างการประชุมเอเชีย-ละตินอเมริกา ณ ประเทศชิลี (28-30 มี.ค. 2544) รัฐมนตรีว่าการฯ ได้หารือกับฝ่ายพม่าและ จีน โดยเห็นพ้องที่จะมีการขอความร่วมมือด้านยาเสพติด 3 ฝ่าย ต่อมา ได้มีการขยายกรอบความร่วมมือโดยฝ่ายลาว ซึ่งประสบปัญหาเสพติดด้วยเช่นกันได้เข้าร่วมด้วย

นายกรัฐมนตรี ได้มีการหารือกรอบความร่วมมือดังกล่าวกับผู้นำทั้งสามประเทศ โดยได้หารือต่อนายกรัฐมนตรีจีน (20 พ.ค. 2544) ผู้นำลาว (15-16 มิ.ย. 2544) และผู้นำพม่า (19-20 มิ.ย. 2544) ต่อมา ฝ่ายพม่าได้รับเป็นเจ้าภาพการประชุม ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส 4 ฝ่าย ณ กรุงย่างกุ้ง (10-11 ส.ค. 2544) เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรี ซึ่ง ได้มีการจัดขึ้น ณ กรุงปักกิ่ง (27-28 ส.ค. 2544) ผลที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมในการประชุมที่กรุงปักกิ่งได้แก่ ปฏิญญาปักกิ่ง (Beijing Declaration) ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยแนวทางที่ครอบคลุมทุกด้าน การเพิ่มพูน การปรึกษาหารือระหว่างกัน รวมทั้งข้อเสนอของไทยในความร่วมมือสกัดกั้นยาเสพติดและสารตั้งต้นตามเส้นทางแม่น้ำโขง ซึ่ง เป็นความก้าวหน้าในความร่วมมือปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญ

ความคืบหน้าล่าสุดในเรื่องดังกล่าว ได้แก่การที่รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศทั้งสี่ได้พบหารืออย่างไม่เป็นทางการ ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนที่บรูไน (6 พ.ย. 2544) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวกรองระหว่างกัน และเห็นควรให้ ขยายกรอบกลุ่มประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย อาทิ อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ฯลฯ นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เห็นพ้องกับข้อเสนอของไทยให้มีการจัดประชุมระดับผู้นำประเทศของ 4 ฝ่าย ในเวลาอันเหมาะสมต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Ministry of Agriculture and Cooperatives

การประชุมที่แจ้ง
และแนวทางการดำเนินการตาม
ให้แก่เกษตรกรรายย่อย

17 ตุลาคม 2544

คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายโดยยึดเอาแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมญาเป็นหลักและได้แถลงนโยบายดังกล่าวต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในส่วนของด้านการเกษตรกรรม เน้นการสนับสนุนและผลักดันการ สร้างรายได้ให้กับประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับรากหญ้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ให้มีรายได้สูงขึ้น มีความ เข้มแข็ง โดยจะส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชนในระดับฐานรากของประเทศ และเชื่อมโยงไปสู่ ธุรกิจระดับต่างๆ เพื่อเสริมสร้างรายได้และความเข้มแข็งให้ประเทศในที่สุด ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ปรากฏผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

นโยบายเร่งด่วน

➤ การพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี

1.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำ โครงการเพื่อการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ เพื่อให้ เกษตรกรผู้พักหนี้มีรายได้เพียงพอสำหรับการชำระหนี้ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงตัวเกษตรกร ความพอเพียงและความเหมาะสมของพื้นที่

1.2 ปี 2544 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 370 ล้านบาท สำหรับฟื้นฟูอาชีพให้แก่เกษตรกร และได้ดำเนินการ ฟื้นฟูอาชีพแล้ว 111,558 ราย

1.3 ในปี 2545 มีแผนดำเนินโครงการฯ โดยใช้งบประมาณ 4,257 ล้านบาท เกษตรกรเป้าหมาย 815,711 ราย แยกเป็น

- งบประมาณปกติ 1,534 ล้านบาท เกษตรกรเป้าหมาย 245,787 ราย
- งบกระตุ้นเศรษฐกิจ 2,723 ล้านบาท เกษตรกรเป้าหมาย 569,924 ราย

ผลจากการดำเนินการจะทำให้เกษตรกรได้รับการฟื้นฟูอาชีพหลังการพักชำระหนี้

➤ การจัดทำโครงการลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ผ่านระบบสถาบันเกษตรกร

คณะรัฐมนตรี (12 พ.ย. 44) เห็นชอบโครงการลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยฯ ผ่านระบบสถาบันเกษตรกรภาค เกษตร โดยรัฐบาลรับภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย แก่สมาชิกที่เป็นหนี้สถาบันไม่เกิน 100,000 บาท โดยขณะนี้ตรวจสอบ คุณสมบัติของสมาชิกที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว 1.09 ล้านคน วงเงินกู้ 39,687 ล้านบาท สมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระ และมี ปัญหาในการหารายได้ส่งชำระหนี้ จำนวน 537,869 คน วงเงิน 19,844 ล้านบาท ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับการฟื้นฟู ผลที่คาดว่าจะได้รับ เกษตรกรรายย่อยฯ ที่ได้รับการลดภาระหนี้ผ่านระบบสถาบันเกษตรกรได้รับการฟื้นฟูอาชีพ

➤ โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

กระทรวงเกษตรฯ ได้ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ให้มีการรับรองคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้บริโภคและตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ โดยมีผลความก้าวหน้าในการดำเนินการคือ

- ปี 2544 คัดเลือกผลิตภัณฑ์หลักได้ 225 ผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินการนำร่อง 30 ผลิตภัณฑ์
- ปี 2545 ได้รับความสรรงบประมาณ 417 ล้านบาท และให้จังหวัดคัดเลือกกลุ่ม โดยให้เน้นผลิตภัณฑ์ที่มีผู้ทางการตลาดสูง ประมาณ 30-50 ผลิตภัณฑ์

ผลที่ได้รับ ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งทางรายได้ สามารถพึ่งตนเองได้

นโยบายการสร้างรายได้ ด้านการเกษตรกรรม

➤ พื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร

1. การปรับโครงสร้างสินเชื่อและเงินทุนภาคเกษตรเพื่อเร่งรัดการแก้ไขหนี้สินของเกษตรกร นอกจากการดำเนินโครงการพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปีแล้ว รัฐบาลยังมีนโยบายฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร โดยปรับโครงสร้างสินเชื่อและเงินทุนภาคเกษตรให้สอดคล้องกับวงจรการผลิตและเร่งรัดการแก้ไขหนี้สินของเกษตรกร โดยมีการดำเนินการในเรื่องต่างๆดังนี้

1) พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกร จึงได้ให้มีการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรให้มั่นคงต่อไป

2) การแก้ไขปัญหาประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยดำเนินมาตรการรองรับเพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยได้รับอนุมัติเงิน (คชก.) จำนวน 958 ล้านบาท เพื่อชดเชยราคาน้ำมันดีเซล ช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยและเรือประมงขนาดเล็ก

3) จัดสรรเงินยืมปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 2,750 ล้านบาท ให้กระทรวงเกษตรฯ ดำเนินการ

- โครงการสนับสนุนสินเชื่อในการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ปี 2544 จำนวน 1,604 ล้านบาท

- โครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2544/45 จำนวน 100 ล้านบาท

- โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2544/45 จำนวน 1,000 ล้านบาท

4) การกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขและจัดการปัญหาความยากจนของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เร่งรัดการพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยกระจายการถือครองที่ดินและการปฏิรูปที่ดินให้แก่เกษตรกรรายย่อยและยากจน ปรับบทบาทของบุคลากรในภาครัฐ รวมทั้งเร่งรัดการปรับโครงสร้างองค์กร ทั้งในระดับ

ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้มีการทำงานในลักษณะบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม โดยใช้ “ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน” เป็นกลไกหลักของการดำเนินงานพัฒนาชุมชน และให้จัดตั้ง “สถาบันพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน” เพื่อให้เป็นองค์กรหลักในการประสานนโยบายและปรับเปลี่ยนระบบการจัดทำแผนและงบประมาณ โดยเน้นการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนให้แก่ชุมชน

5) การแก้ไขปัญหาอาหารราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ

5.1 การรับจำนำข้าวเปลือกและข้าวสารแทรกแซงตลาด ปีการผลิต 2543/44

- รับจำนำข้าวเปลือกปี 2543/44 (ถึง 30 ก.ย. 44) จากเกษตรกร/สถาบัน ณ ฉางหรือโรงสีที่เป็นที่เก็บข้าวเปลือกของอ.ต.ก. ปริมาณ 528,037 ตัน มูลค่า 2,492 ล้านบาท แยกเป็น
- ข้าวเปลือกนาปี 378,286 ตัน มูลค่า 1,938 ล้านบาท
- ข้าวเปลือกนาปรัง 149,751 ตัน มูลค่า 626 ล้านบาท
- อ.ต.ก. รับซื้อข้าวเปลือกหอมมะลิ ปี 2543 (ถึง 30 พ.ย. 44) จากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้ 41,544 ตัน
- อ.ต.ก. รับจำนำข้าวสารในโกดังกลาง ปี 2543/44 (ถึง ก.ย. 44) ได้ปริมาณข้าวสาร 516,124 ตันมูลค่า 4,188 ล้านบาท
- สนับสนุนเงินทุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 1,560.6 ล้านบาท เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิก และนำไปแปรรูปเป็นข้าวสารจำหน่าย (ถึง ก.ย. 44) ได้ 502,100 ตัน

5.2 การรับจำนำข้าวเปลือกใหม่ในปี ปีการผลิต 2544/45

- อ.ต.ก. รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 2544/45 (ณ 21 ธ.ค. 44) 254,544 ตัน มูลค่า 402 ล้านบาท แยกเป็น

- ข้าวเปลือกหอมมะลิ 14,047 ตัน
- ข้าวเปลือกเจ้า 240,497 ตัน

5.3 การแทรกแซงตลาดยางพารา

- การรับซื้อยางผ่านตลาดกลางยางพารา ด้วยวิธีประมูล(ถึง ม.ค.45)ได้ 376,522 ตัน แยกเป็น ยางแผ่นดิบ 262,245 ตัน ยางแผ่นผึ่งแห้ง 599 ตัน และยางแผ่นรมควัน 113,678 ตัน

- การแทรกแซงตลาดยาง ผ่านจุดแทรกแซง ขององค์การสวนยาง (ม.ค.45) รับซื้อยางได้รวม 283,712 ตัน

- ค.ร.ม. (25 ธ.ค.44) อนุมัติเงินเพิ่มเติม 4,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการแทรกแซงตลาดยาง

5.4 การดำเนินการแทรกแซงสับปะรด ปี 2544

กระทรวงเกษตรฯ ดำเนินโครงการแทรกแซงสับปะรด ปี 2544 โดยใช้เงินคชก. 50 ล้านบาท ในการชดเชยช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่จดทะเบียนในพื้นที่ 13 จังหวัด ในช่วงเดือน เม.ย. - ก.ค. 44 โดยจ่ายชดเชยแก่เกษตรกรไร่ละ 300 บาท และไม่เกินครัวเรือนละ 10 ไร่ มีผลการจ่ายชดเชยให้กับเกษตรกรแล้ว (ณ 23 ม.ค. 44) 14,560 ราย เป็นเงิน 40 ล้านบาท

6) การส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทางเลือก และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร ส่งเสริมการปลูกพืชและทำไร่นาสวนผสม การเลี้ยงโคเนื้อ ไก่ชน และการปลูกไม้โตเร็ว การเกษตรกรรมยั่งยืนของ

เกษตรรายย่อย ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในการใช้วิธีตัดวงจรศัตรูพืช การใช้เทคโนโลยีชีวภาพควบคุมศัตรูพืชในพืชเศรษฐกิจ การลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติควบคุมศัตรูพืชแทน นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ อาทิ การใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน ให้บริการทางวิชาการด้านดินและปุ๋ย ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดนำร่องในการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ และขยายผลไปจังหวัดต่าง ๆ ต่อไป

7) การจัดหาที่ดินทำกินและการแก้ไขปัญหาดิน

7.1 จัดหาที่ดินทำกินแก่เกษตรกร โดยการใช้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

- มอบหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.4-01) 2,525,332 ไร่ 200,338 ฉบับ จำนวนเกษตรกร 169,209 ราย
- จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรโดยวิธีสหกรณ์ (กสน.) ตามขั้นตอนของกฎหมาย จำนวน 18,885 แปลง 15,408 ราย พื้นที่ 186,337 ไร่
- จัดรูปที่ดินเพื่อให้เกิดการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจัดเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินเป็นโฉนดแล้ว 1,981 แปลง พื้นที่ประมาณ 19,810 ไร่ รวมทั้งก่อสร้างงานจัดรูปที่ดินเพิ่มขึ้น 34,540 ไร่

7.2 การแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูสมรรถนะของที่ดินเพื่อการเกษตร

- พัฒนาและแก้ไขปัญหาดินเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เป็นรากฐานของการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยการ
- ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่ดินเสื่อมโทรม ในพื้นที่ต่างๆ รวม 408,180 ไร่ ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยจัดทำแปลงสาธิตและปลูกหญ้าแฝกรวมพื้นที่ 564,329 ไร่
 - บริการตรวจวิเคราะห์ดินในพื้นที่เกษตรกร พร้อมให้คำแนะนำการปลูกพืชที่เหมาะสมกับดิน พื้นที่ 75,273 ตัวอย่าง
 - ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ โดยสาธิตการทำปุ๋ยหมัก 229,965 ไร่ ผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยพืชสดเพื่อสาธิตและส่งเสริม 29,738 ไร่
 - จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปรับปรุงดิน 7,153 ตัน เพื่อปรับปรุงพื้นที่ในเขตปลูกข้าวหอมมะลิ 1.43 ล้านไร่
 - ผลิตและจัดหาพันธุ์พืชปรับปรุงดินเค็ม 149 ตัน เพื่อส่งเสริมและขยายผลการปรับปรุงพื้นที่ดินเค็ม 32,712 ไร่
 - ส่งเสริมและแก้ไขพื้นที่ดินเปรี้ยว 40,055 ไร่ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวและดินเค็มภาคใต้ 12,130 ไร่

8) การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์จากโครงการชลประทานขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงชุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร และการอุปโภคบริโภค สามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน 2.39 ล้านไร่ รวมเป็น 45.34 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.8 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งประเทศ

การพัฒนาตลาดในประเทศ และการปฏิรูปชนบท

➤ พัฒนาระบบการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเกษตรและ
ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศด้านการตลาดสินค้าเกษตร เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ

1) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเกษตร

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงฯ (WWW.MOAC.go.th) ซึ่งมีข้อมูลทั้งในรูปแบบข่าว/ความเคลื่อนไหวของการดำเนินการโครงการที่สำคัญข่าวสารวิชาการรวมทั้งเชื่อมโยงกับเว็บไซต์และแหล่งข้อมูลการเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ทั้งหน่วยงานด้านนโยบาย/วิชาการ ด้านการผลิตด้านทรัพยากร เป็นต้น
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรทั้งการผลิต การตลาด และ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าวและวารสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง
- จัดทำโครงการอาสาสมัครผู้สื่อข่าวเกษตรชุมชน (อสกช.) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้รับข้อมูลข่าวสารจากเกษตรกรครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยคัดเลือก อสกช. ในระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน เพื่อทำหน้าที่รายงานข้อมูลข่าวสารการเกษตรและปัญหาด้านการผลิตการตลาดในพื้นที่ รวมทั้งรับข้อมูลจากภาครัฐและนำไปเผยแพร่ต่อเกษตรกรในหมู่บ้าน

2) การเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตร

เพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตร ด้วยการให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการผลิต/การลงทุน ของตนเอง และชุมชน ผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน ภาครัฐจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีและสนับสนุนการเรียนรู้ตามแผนที่เกษตรกรเสนอ โดยในปี 2544 สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์ฯ เพื่อใช้อบรมและศึกษาดูงานของเกษตรกร จำนวน 5,633 ตำบล/ศูนย์ เพื่อเป็นศูนย์ประสานเชื่อมโยงของหน่วยงาน ในการบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาล

➤ ส่งเสริมการสหกรณ์ ธุรกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร และองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งและให้มีส่วนร่วมในการกำหนดและเสนอนโยบายและมาตรการด้านการเกษตร และการวิจัยพัฒนาด้านการเกษตร

1) การสนับสนุนองค์กรเกษตรกร

ส่งเสริมการรวมกลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง รายได้ยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น และสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร

ส่งเสริมการรวมกลุ่มองค์กรเกษตรกร

1.1 ปี 2544 จัดตั้งสหกรณ์ทุกประเภทได้แล้ว 436 สหกรณ์ สมาชิกใหม่ 54,033 คน/ครอบครัว ในจำนวนนี้เป็นสหกรณ์ภาคเกษตร 286 สหกรณ์ สมาชิก 23,595 คน/ครอบครัว

1.2 กำกับดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่จัดตั้งไว้แล้ว 5,863 สหกรณ์ (เป็นสหกรณ์ภาคเกษตร 3,634 สหกรณ์ สมาชิก 8.09 ครอบครัว)

1.3 สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพิ่มปี 2544 จำนวน 100 กลุ่ม

1.4 อบรมพัฒนาบุคคลในด้านสหกรณ์/วิชาการด้านอื่นๆ 29,740 ราย

1.5 ตรวจสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้ 5,419/4,042 สหกรณ์/กลุ่ม

1.6 แนะนำการเงินการบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร และกลุ่มเกษตรกรได้ 2,964/609 สหกรณ์/กลุ่ม รวมทั้งแนะนำและแจกเอกสารคู่มือการทำบัญชีแก่เกษตรกรผู้พักชำระหนี้

1.7 วางรูปแบบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สามารถจัดทำ บัญชีเบื้องต้นได้อย่างมีระบบที่ดี 239/75 สหกรณ์/กลุ่มรวมทั้งวางรูปแบบและอบรมการจัดทำบัญชีชาวบ้านอย่างง่าย

1.8 สนับสนุนการดำเนินงานตลาดกลางผลิตผลเกษตรประจำตำบลฯ 780 แห่ง ที่เปิดและให้บริการแก่สมาชิกให้ดำเนินธุรกิจได้เต็มประสิทธิภาพ

3) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยการส่งเสริมการวิจัยและการเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทยและวิทยาการสมัยใหม่ เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ดีและพันธุ์ดีที่มีคุณภาพใช้ในการผลิตอย่างทั่วถึงเพิ่มขึ้น

3.1 การวิจัยพันธุ์พืชเศรษฐกิจ

- ข้าวพันธุ์รับรอง 4 พันธุ์ คือ ข้าวเจ้าพันธุ์ปทุมธานี 1 ข้าวพันธุ์สุรินทร์ 1 ข้าวเจ้าพันธุ์พิษณุโลก 2 ข้าวเหนียวพันธุ์สันป่าตอง 1
- ยางพาราพันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 (RRIT25)
- ถั่วลิสงพันธุ์แนะนำ 2 พันธุ์ คือ พันธุ์กาฬสินธุ์ 1 และพันธุ์กาฬสินธุ์ 2
- วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์

3.2 การวิจัยด้านปศุสัตว์

วิจัยด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ได้แก่

- สัตว์ปีก อาทิ เบ็ดพันธุ์กบินทรบุรี พันธุ์กากีแคมเบลล์ และพันธุ์พื้นเมืองปากน้ำ ไก่พันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์ลูกผสมพื้นเมือง
- โคนม วิจัยพันธุ์โคนมพันธุ์ขาว-ดำ และพันธุ์ TMZ ให้ผลผลิตน้ำนมสูงทัดเทียมพันธุ์ต่างประเทศ
- โคเนื้อ 4 พันธุ์ ได้แก่ โคบราห์มัน โคพันธุ์ตาก โคพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ซิมบราห์ ให้ผลผลิตสูงทัดเทียมพันธุ์ต่างประเทศ เหมาะที่จะนำไปขุนเป็นโคเนื้อทดแทนการนำเข้า
- กระบือ พันธุ์ชั้นเยี่ยมมีอัตราการเจริญเติบโตสูง
- สุกร วิจัยพันธุ์สุกร 3 สายพันธุ์ คือ Large White, Landrace และ Duroc เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสามารถทดแทนการนำเข้าพันธุ์จากต่างประเทศได้ส่วนหนึ่ง

3.3 การผลิตพันธุ์หลัก/พันธุ์ดี

การผลิตพันธุ์ดี

- ข้าว ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ผ่านศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน โดยสนับสนุนชุมชนในด้านการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไปสู่เกษตรกรในชุมชน รวมทั้งเป็นจุดสาธิต เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว ในปี 2544 ดำเนินการ 3,023 ศูนย์ ศูนย์ละ 4,000 ไร่ รวมเป็น 12.09 ล้านไร่ (ศูนย์ต่อเนื่องปี 2543 จำนวน 2,023 ศูนย์ จัดตั้งใหม่ปี 2544 จำนวน 1,000 ศูนย์) โดยศูนย์ฯ ดังกล่าวจัดทำแปลงสาธิต 604,600 ไร่ กระจายเมล็ดพันธุ์ 3,023,000 ไร่
- ถั่วเหลือง จัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชุมชนในพื้นที่ 22 จังหวัด พื้นที่ 11,000 ไร่ เกษตรกรสมาชิก 1,100 ราย โดยเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแก่เกษตรกร
- มันสำปะหลัง จัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 10 แปลง พื้นที่ 250 ไร่
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จัดตั้งศูนย์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ชุมชน เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวม 287 ศูนย์ พื้นที่ 232,844 ไร่
- อ้อย ปรับปรุงพันธุ์อ้อย โดยจัดทำโครงการส่งเสริมและผลิตพันธุ์อ้อยชุมชน เพื่อส่งเสริมการผลิตพันธุ์อ้อยพันธุ์ดี ในพื้นที่ปลูกอ้อย 35 จังหวัด

การพัฒนาและขยายพันธุ์พืช

1) การผลิตและขยายพันธุ์พืช

1.1 ผลิตพันธุ์หลัก พันธุ์คัด และพันธุ์ดี ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลิตและขยายส่งเสริมแก่เกษตรกรต่อไป ดังนี้

- ข้าวพันธุ์หลัก/พันธุ์คัด 4,411 ตัน
- เมล็ดพันธุ์พืชไร่ 1,532.5 ตัน ท่อนพันธุ์หลักพืชไร่ 115 ล้านท่อน
- พันธุ์พืชสวนพันธุ์ดี 7.9 ล้านตัน
- เมล็ดพันธุ์หลักและพันธุ์ดีพืชผัก พืชสมุนไพร 14,690 กก

1.2 ผลิตและกระจายพันธุ์ดีมีคุณภาพสูง 10 ชนิด 35 สายพันธุ์ จำนวน 23,171 ตัน ใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่เกษตรกร

1.3 สนับสนุนให้สหกรณ์ 132 สหกรณ์ (สมาชิก 9,082 ราย) พื้นที่ 67,605 ไร่ เป็นแหล่งผลิตและกระจายพันธุ์ข้าวและถั่วเหลืองที่มีคุณภาพสู่สมาชิกและเกษตรกรทั่วไป

1.4 ผลิตพันธุ์พืชเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ สนับสนุนความต้องการของเกษตรกร 11.25 ล้านต้น

2) การผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืด/ชายฝั่ง ได้รวม 2,051 ล้านตัว แยกเป็น

- ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืด 1,520 ล้านตัว
- ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่ง 531 ล้านตัว

3) การผลิตพันธุ์ปศุสัตว์พันธุ์ดี

- ผลิตพันธุ์โค - กระบือ สุกร สัตว์ปีก และสัตว์อื่น โดยวิธีผสมเทียมได้ลูกสัตว์ 196,230 ตัว รวมทั้งให้บริการผสมเทียมแก่สัตว์ของเกษตรกร 351,533 ตัว
- ผลิตสัตว์พันธุ์ดีขยายสู่เกษตรกรได้ 2.05 ล้านตัว โดยกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกรแล้ว 429,110 ตัว
- สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยผลิตพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีจำหน่ายให้แก่เกษตรกรทั่วไปโดยมอบพ่อแม่พันธุ์สัตว์ 28,826 ตัว แก่เกษตรกร 2,271 ราย

4) การจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

สนับสนุนสินเชื่อในการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร วงเงิน 3,204.58 ล้านบาท ให้องค์กรเกษตรกรยื่นไปให้เกษตรกรกู้เพื่อไปจัดซื้อปุ๋ย ทั้งปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยอื่น ๆ ที่กำหนดตามความต้องการของตนเอง (จากเดิมองค์กรเกษตรกรเป็นผู้จัดหาปุ๋ย) ทั้งนี้ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรสอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ จึงได้ปรับเปลี่ยนเงื่อนไขในการชำระเงินค่าปุ๋ยเงินสด โดยหากเป็นการชำระคืนภายในระยะ 9 เดือน ไม่คิดดอกเบี้ย (เดิมให้ 6 เดือน) และปรับลดอัตราการคิดดอกเบี้ยส่วนชำระเกิน 9 เดือน เป็นร้อยละ 6-9 (เดิมคิดร้อยละ 9-12.5)

➤ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสอดคล้องความต้องการของตลาดและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่

1) การส่งเสริมการผลิตสินค้าใหม่

จัดเตรียมโครงการเพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าใหม่ ทั้งพืชและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการผลิตทางการเกษตร อาทิ ใก่เนื้อ กวาง แพะ เนื้อและแพะนม ปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ ไม้ดอกไม้ประดับเมืองร้อน

2) การกำหนดเขตการผลิตสินค้าเกษตร

กำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ โดยได้จัดทำแผนที่ความเหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจแล้ว 12 สินค้า รวมทั้งหารูปแบบความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรในตลาดโลก

► การพัฒนาการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อยกระดับผลผลิตเกษตรให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในตลาดต่างประเทศ

1) การปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

1.1 การกำหนดสินค้ามาตรฐานสหกรณ์ อาทิ ข้าวหอมมะลิ สินค้าปลุสตีวสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าพืชผักผลไม้และผลิตภัณฑ์ สินค้าหัตถกรรม

2) การปรับปรุงการผลิตและตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก

2.1 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าส่งออกและออกใบรับรอง 104,129 ฉบับ

2.2 ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพสินค้าเกษตรทั่วไป 37,722 รายการ

2.3 ตรวจวิเคราะห์สินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชคงรูปและออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด เพื่อรองรับ Non-GMOs จำนวน 159 พืช

3) การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพสินค้าปลุสตีว

3.1 กำหนดมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์โดยออกเป็นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3 ชนิด คือ มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อ ฟาร์มเลี้ยงสุกร และฟาร์มเลี้ยงโคนม ได้มีการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์แล้ว 650 ฟาร์ม แยกเป็น ฟาร์มไก่เนื้อ 602 ฟาร์ม สุกร 44 ฟาร์ม โคนม 4 ฟาร์ม

3.2 ป้องกันกำจัดโรคปากและเท้าเปื่อยในเขตผลิตเพื่อการส่งออกของ โค กระบือ สุกร รวม 270,098 ตัว ควบคุมโรคนิวคาสเซิลในไก่จำนวน 12.3 ล้านตัวในพื้นที่ 31 จังหวัด

3.3 ตรวจวิเคราะห์เนื้อสัตว์/ผลิตภัณฑ์สัตว์เพื่อการส่งออก 67,376 ตัวอย่าง

3.4 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์ 12,750 ตัวอย่าง

3.5 รับรองระบบประกันคุณภาพ (GMP,HACCP) ตามมาตรฐานสากลเพื่อพัฒนาโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์และโรงงานผลิตอาหารสัตว์

4) การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตสัตว์น้ำ

4.1 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์สินค้าสัตว์น้ำ 80,793 ตัวอย่าง

4.2 ออกใบรับรองและใบปลอดโรคสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก 59,684 ฉบับ

► ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

กระทรวงเกษตรฯ ได้จัดทำยุทธศาสตร์การเกษตร ในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการเกษตรใหม่ 12 ข้อ 26 มาตรการ โดยยึดวิสัยทัศน์ ดังนี้

1) นำประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารและแหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและมีความสามารถในการแข่งขัน

2) จัดระบบการผลิตการเกษตร บนพื้นฐานการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3) ทำให้เกษตรกรไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้ มีรายได้มั่นคง เป็นธรรม และก้าวหน้าในอาชีพ องค์การเกษตรกรเข้มแข็ง มีเอกภาพ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเกษตร

4) องค์การภาครัฐมีโครงสร้างและระบบงานที่มีประสิทธิภาพ

► การเร่งรัดการดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและได้พัฒนาการเกษตรตามแนวพระราชดำริมาโดยตลอด ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่การเกษตรกรรมและเกษตรกรทั่วประเทศ อาทิ การพัฒนาแหล่งน้ำ ดำเนินการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำปากพนัง เชื้อนคลองท่าด่าน การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรผ่านศูนย์การ

พัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 6 ศูนย์ รวมทั้งได้ส่งเสริมและดูแลเกษตรกรที่ทำการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ ที่ได้รับการส่งเสริมไว้แล้วประมาณ 15,000 ราย

► การเร่งรัดเกี่ยวกับร่างกฎหมายใหม่ที่สำคัญ

เร่งรัดและผลักดันร่างกฎหมายที่สำคัญ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและการพัฒนาการเกษตร ทั้งเรื่อง การผลิตการตลาด มาตรฐานสินค้า องค์การชุมชน/เกษตรกร และการจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง สามารถแก้ปัญหาให้บรรลุผลสำเร็จและก่อประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม โดยมีร่างพระราชบัญญัติใหม่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ

ร่างพระราชบัญญัติใหม่

- 1) ร่าง พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. อยู่ระหว่างรอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- 2) ร่าง พ.ร.บ. วิสาหกิจชุมชน พ.ศ.... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา
- 3) ร่าง พ.ร.บ. คู่ครองพันธุ์สัตว์ พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาร่าง
- 4) ร่าง พ.ร.บ. เลื่อยยนต์ พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการสภาผู้แทนฯ
- 5) ร่าง พ.ร.บ. สภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ระหว่างรอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- 6) ร่าง พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

- 1) ร่าง พ.ร.บ. สหกรณ์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. อยู่ระหว่างรอเข้าวาระเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- 2) ร่าง พ.ร.บ. แก้ไข พ.ร.บ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

นอกจากนี้ยังมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย ศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล พ.ศ. อยู่ระหว่างรอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- 2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย สินค้าเกษตรชั้นปฐม พ.ศ. อยู่ระหว่างรอเข้าวาระเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- 3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การส่งเสริม พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร อยู่ระหว่างการพิจารณาร่าง

นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีค่าอันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ การฟื้นฟูสภาพและคุณภาพ การป้องกันการเสื่อมโทรมและการนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง จึงได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1 การบริหารและจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพแบบบูรณาการ ดำเนินงานที่สำคัญ คือ

1) การปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่ป่า

ปี 2544 ปลูกป่าเพิ่ม 251,114 ไร่ ทำให้มีพื้นที่ป่าทั้งประเทศเพิ่มเป็น 107.78 ล้านไร่ คิดเป็น 33.68 ของพื้นที่ทั้งประเทศ (320 ล้านไร่)

2) การป้องกันและอนุรักษ์พื้นที่ป่า

2.1 ป้องกันไฟป่า รมรงค์ป้องกันไฟป่าในพื้นที่ทั่วประเทศ ผ่านสื่อต่าง ๆ รวม 8,976 ครั้ง

2.2 ควบคุมไฟป่า โดยสำรวจพื้นที่ล่อแหลม และจัดการเชื้อเพลิง 942,954 ไร่

3) การจัดการป่าชายเลน โดย

3.1 สำรวจเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน 2.3 ล้านไร่ ปลูกป่าชายเลน 12,000 ไร่ บำรุงป่าชายเลน 24,460 ไร่ บำรุงแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ไม้ป่าชายเลน 4,000 ไร่ ก่อสร้างแนวเขตป่าชายเลนชุดคู่/แพรง 76 กม.

3.2 การแก้ไขปัญหาป่าชายเลนเสื่อมโทรม โดยป้องกันและอนุรักษ์ป่าชายเลน และรักษาพื้นที่ป่าชายเลน ให้สามารถอำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน และรัฐบาลมีนโยบายไม่ต่อสัมปทานเมื่อสิ้นสัมปทานแล้ว (ซึ่งปัจจุบันเหลือสัมปทาน ไร่ทำไม้ทั้งหมด 83 สัมปทาน พื้นที่ 3.4 แสนไร่ โดยสัมปทานแปลงสุดท้ายจะหมดอายุในปี 2546)

4) การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อย่างยั่งยืน

4.1 ดำเนินการป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน 1,400 หมู่บ้าน

4.2 จัดตั้งกลุ่มองค์กรชุมชนรอบป่าอนุรักษ์ 138 หมู่บ้าน ในเขตสปก. 200 แห่ง

4.3 การนำเสนอร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ต่อเนื่อง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา

4.4 สำรวจการถือครองพื้นที่ของเกษตรกร 12,130 ราย พื้นที่ 163,000 ไร่ ตรวจสอบรองสิทธิการอยู่อาศัย/ทำกินของราษฎร 489 ราย พื้นที่ 2,688 ไร่

5) การจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล

5.1 ฟื้นฟูทะเลไทย โดย ก่อสร้างท่าเทียบเรือและเขื่อนกันตลิ่งเพิ่ม 5 แห่ง ก่อสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลขนาดใหญ่เพิ่ม 1 แห่ง ขนาดเล็ก 15 แห่ง

5.2 จัดการทรัพยากรประมง โดยอบรมและประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ 51,236 ราย รวมทั้งตรวจปราบปรามผู้ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ประมง 1,755 ครั้ง ดำเนินคดีตามกฎหมาย 1,392 คดี

กระทรวงคมนาคม

Ministry of Transport and Communications

กระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี โดยได้ปรับลดค่าใช้จ่ายในโครงการต่างๆ เพื่อประหยัดงบประมาณแผ่นดิน และดำเนินโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างรายได้ พร้อมทั้งแก้ไขกฎหมาย ให้ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1) โครงการตามนโยบายด้านการคมนาคม

1.1 ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายคมนาคม ขนส่ง และสื่อสาร บนพื้นฐานของการเกื้อหนุนการผลิต การสร้างงาน และการสร้างรายได้ ได้แก่

(1) ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิแห่งความภาคภูมิใจ ได้ประกาศนโยบายชัดเจนให้การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2547 และเปิดให้บริการในปี 2548 เพื่อให้ประเทศไทยมีท่าอากาศยานที่ใหญ่และทันสมัยที่สุด โดยในระยะแรกรองรับผู้โดยสารได้ 30 ล้านคนต่อปี และจะพัฒนาได้สูงสุด 100 ล้านคนต่อปี เพื่อเป็นเกียรติยศศักดิ์ศรีและความภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ ได้มีการแก้ไขปัญหาการก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร และอาคารเทียบเครื่องบิน บนหลักการและพื้นฐานที่โปร่งใสเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ตลอดจนให้การก่อสร้างดำเนินการต่อไปได้อย่างถูกต้องเป็นประโยชน์สูงสุด โดยได้ปรับปรุงแบบการก่อสร้างให้ใช้ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศถึงร้อยละ 81 ลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ต่างประเทศเหลือเพียงร้อยละ 9 และดำเนินการประกวดราคา และได้ลงนามในสัญญาจ้าง เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2544

ทั้งนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารผู้โดยสาร เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่โครงการ ณ สถานที่ก่อสร้าง เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2545

(2) โครงการก่อสร้างทางหลวงเชื่อมโยงทั่วไทย เดินทางถึงกันอย่างสะดวกสบาย

★ ก่อสร้างทางสายหลักเป็น 4 ช่องจราจร (ระยะที่ 1) เชื่อมโยงกรุงเทพมหานครกับภูมิภาค ภาคละ 1 เส้นทาง โดยมีจุดสิ้นสุดบริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้านระยะทาง 1,889 กม. ขณะนี้การก่อสร้างได้ระยะทาง 1,886 กม. เหลืออีกเพียง 23 กม. ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2545

★ ก่อสร้างทางสายหลักเป็น 4 ช่องจราจร (ระยะที่ 2) ในแนวตะวันออก-ตะวันตกและแนวเหนือ-ใต้ ระยะทาง 5,137 กม. ขณะนี้การก่อสร้างแล้วเสร็จ 612 กม. อยู่ระหว่างดำเนินการ 562 กม. กำลังเตรียมการ 801 กม. และจะดำเนินการ ระหว่างปี 2545-2551 ระยะทาง 3,162 กม.

★ โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายวงแหวนรอบนอกด้านใต้ ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเป็นบางส่วนซึ่งเปิดให้บริการแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้างในช่วงพระประแดง-บางขุนเทียน ได้เร่งรัดให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 5 ธันวาคม 2547 เพื่อให้ทันต่อการรองรับการเปิดใช้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และทำให้ถนนวงแหวนรอบนอกมีความสมบูรณ์ของเส้นทางทั้งหมด

(3) โครงการก่อสร้างทางรถไฟ

- ทางคู่ในเส้นทางรถไฟชานเมือง รวมระยะทาง 234 กม. ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จช่วงบางซื่อ-ตลิ่งชัน และรังสิต-ชุมทางบ้านภาชี ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างการก่อสร้าง สำหรับงานติดตั้งระบบอาณัติสัญญาณของเส้นทางช่วงรังสิต-ชุมทางบ้านภาชี และบางซื่อ-ตลิ่งชัน นั้น ขณะนี้งานสำรวจอุปกรณ์ต่างๆ ในภาคสนามแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างเตรียมงานติดตั้งระบบฯ ต่อไปแล้ว

- ทางรถไฟเชื่อมโยงเข้าสู่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสมของโครงการ โดยใช้เงินช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งการศึกษาจะครอบคลุมการเชื่อมโยงกับท่าอากาศยานกรุงเทพ และการจัดตั้งศูนย์เช็คอินที่มักกะสันด้วย โดยผลการศึกษาเบื้องต้นเสนอให้แยกการก่อสร้างออกเป็น 2 ระยะ คือ ระหว่างพญาไท-ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ระยะทางประมาณ 29 กม.) และระหว่างพญาไท-บางซื่อ (ระยะทางประมาณ 8 กม.)

(4) การขนส่งทางน้ำ

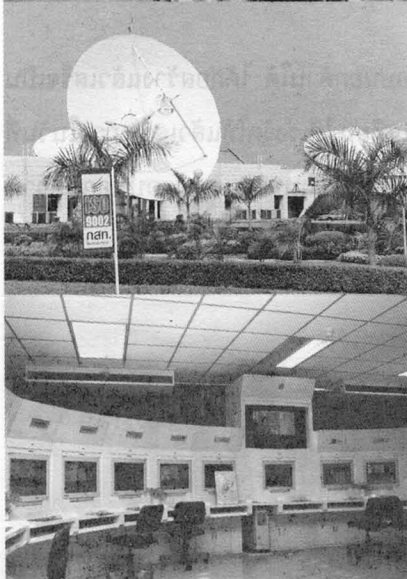
- โครงการก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ 2 ระยะที่ 1 ในแอ่งจอดเรือที่ 2 ท่าเทียบเรือ C3
- โครงการพัฒนาท่าเทียบเรือชายฝั่งที่ทำเรือกรุงเทพ บริเวณโรงพักสินค้า 1 และ 2 และท่าเทียบเรือชายฝั่งที่ทำเรือแหลมฉบัง เพื่อส่งเสริมการขนส่งทางน้ำที่ทำเรือกรุงเทพและท่าเรือแหลมฉบังให้บริการเรือเฟอร์รี่แบบโร-โร เรือชายฝั่งอื่นๆ และเรือลำเลียงประเภทต่าง ๆ
- โครงการศึกษาการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังเป็นประตูการค้าในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

(5) การพัฒนาเครือข่ายสื่อสารโทรคมนาคม

- ระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติเป็นการจัดตั้งและพัฒนาระบบโปรแกรมเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ เพื่อเปิดให้บริการในรูปแบบ One Stop Service ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ ขณะนี้ได้ติดตั้งแล้วเสร็จและเปิดให้บริการครบทุกแห่งตามเป้าหมาย จำนวน 1,150 ที่ทำการ
- การพัฒนาข่ายโทรคมนาคมผ่านดาวเทียม ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ซึ่งทำให้สามารถรองรับความต้องการด้านสื่อสารโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และระบบโทรคมนาคมอื่นๆ ได้เพิ่มขึ้น

(6) โครงการด้านอุดมศึกษา

- โครงการพยากรณ์อากาศด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการพัฒนาประเทศ ขณะนี้กรมอุตุนิยมวิทยาได้รับมอบระบบฯไว้ใช้ในราชการแล้ว เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2544

- โครงการอุดมศึกษาอาสา (อศุหมู่บ้าน) โดยกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกรมการปกครองและกรมป่าไม้ ในการจัดหาเครื่องวัดน้ำฝนและติดตั้งในพื้นที่เสี่ยงภัย สร้างเครือข่ายสถานีฝน จัดฝึกอบรมความรู้เบื้องต้นด้านอุตุนิยมวิทยาให้แก่อาสาสมัครและประชาชน ในหมู่บ้าน และจัดตั้งหน่วยอุตุนิยมวิทยาอาสา ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ขณะนี้ได้เปิดโครงการนำร่องที่จังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2545

1.2 พัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคมให้ทันสมัยและทั่วถึง เพื่อประโยชน์

ในการรับและส่งสารสนเทศ และความรู้สู่ประชาชน เชื่อมโยงกับต่างประเทศและรองรับการเปิดเสรีในธุรกิจโทรคมนาคม ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

(1) กองทุนพัฒนาอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา ให้เยาวชนได้ก้าวทันวิทยาการทันสมัย และเรียนรู้ข้อมูลจากทั่วโลก กระทรวงคมนาคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนพัฒนาอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา สนับสนุนให้โรงเรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง และมอบให้ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) พิจารณาสับสนุนติดตั้งโทรศัพท์แก่โรงเรียนทั่วประเทศให้แล้วเสร็จ พร้อมทั้งจะเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตได้ภายในปี 2545 ซึ่งมีโรงเรียนที่จะต้องติดตั้งให้ จำนวน 26,611 แห่ง สามารถติดตั้งแล้ว

3,300 แห่ง คงเหลืออีก 23,268 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่นอกชายฝั่ง ห่างไกล โดยโรงเรียนที่อยู่นอกชายฝั่งโทรศัพท์ที่จะใช้ระบบ TDMA ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีไฟฟ้าจะติดตั้งโทรศัพท์ที่ใช้พลังงานอื่น ทั้งนี้การติดตั้งโทรศัพท์ให้แก่โรงเรียนจะยกเว้นค่าประกัน ค่าติดตั้ง ค่าทางสายเกิน เป็นต้น (ไม่รวมค่าใช้บริการ) นอกจากนี้จะมีการสนับสนุนการเชื่อมต่อเครือข่ายในส่วนภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งกำหนดให้มีการพัฒนาเนื้อหาของโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (School Net) และโครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ (Education Network:Ed Net)

(2) แผนงานโครงข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการใช้เทคโนโลยี ATM/IP เพื่อรองรับการให้บริการในปี 2544 ซึ่งได้ดำเนินการให้บริการอินเทอร์เน็ต สามารถใช้ได้พร้อมกัน 41,760 วงจร และบริการ Y-tel 1234 สามารถบริการเทียบเท่าวงจรทางไกล 18,060 วงจร และระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน 2544 ได้ลดค่าบริการ Y-tel 1234 ลงเหลือนาทีละ 50 สตางค์ ในช่วงวันที่หยุดราชการ และวันธรรมดา (ระหว่างเวลา 22.00-06.59 น.) และนาทีละ 1 บาท ในวันธรรมดา (ระหว่างเวลา 07.00-21.59 น.) และในเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ 2545 ได้ลดค่าบริการ Y-tel 1234 ลงเหลือนาทีละ 2 บาท (สำหรับอัตราค่าบริการที่น้อยกว่า 2 บาท คิดตามปกติ)

(3) แผนงานติดตั้งโทรศัพท์ ได้ดำเนินการติดตั้งโทรศัพท์ประจำที่ 288,657 เลขหมายและโทรศัพท์สาธารณะ 22,841 เลขหมาย

(4) โครงการเพิ่มเลขหมายโทรศัพท์ทั่วประเทศโดยประหยัดงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนหมายเลขโทรศัพท์ที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการโดยปรับเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ใหม่ โดยการกด 0 แล้วตามด้วยหมายเลข 8 หลัก ซึ่งวิธีการนี้สามารถดำเนินการได้รวดเร็ว และ ทำให้รองรับเลขหมายที่จะขยายเพิ่มขึ้นในอนาคตได้ถึง 90 ล้านเลขหมาย รองรับการใช้งานได้ 15-20 ปี ซึ่งประหยัดงบประมาณได้ 500 ล้านบาท เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายลงทุนด้านซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการปรับเปลี่ยน โดยได้เปิดใช้อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2544

1.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบขนส่งมวลชน และเครือข่ายการคมนาคมภายในประเทศให้เชื่อมต่ออย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย

(1) จัดให้มีบริการเดินรถโดยสารในเส้นทางต่างๆ เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน

- จัดหารถโดยสารประจำทางใหม่ (ของ ขสมก.) โดยการเช่ารถโดยสารปรับอากาศใหม่ จำนวน 500 คัน และบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) ได้ดำเนินการจัดหารถโดยสารใหม่ จำนวน 56 คัน

- โครงการจัดระเบียบการเดินรถตู้โดยสารปรับอากาศผิดกฎหมายในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ให้เข้าร่วมกับ ขสมก. โดยกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน และโปร่งใส ขณะนี้มีผู้มายื่นคำขอเข้าร่วมจำนวน 5,566 คัน และมีรถที่ถูกต้องตามระเบียบซึ่งอนุมัติให้เดินรถได้จำนวน 5,306 คัน

(2) ปรับปรุงและก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และปลอดภัย แก่ประชาชนผู้ให้บริการ

- ก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารเฉลิมพระเกียรติ
- พัฒนาสถานีขนส่งต่างๆ ให้มีความสะอาดสวยงาม แสดงออกถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นและของประเทศไทย ไม่เป็นแหล่งมั่วสุมของอาชญากรรม ยาเสพติด โดยได้มีการติดตั้งสัญญาณโทรทัศน์วงจรปิดตามสถานีขนส่งผู้โดยสาร สถานีรถไฟ และท่าอากาศยานแล้วหลายแห่ง

-พัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์สถานีรถไฟ

(3) จัดระบบการขนส่งรถประจำทางให้เชื่อมต่อกับระบบอื่นๆ

อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ โดยทำการศึกษา พัฒนาระบบตัวต่อ ตัวร่วม สำหรับในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และมีแผนการเดินทางเชื่อมต่อกับรถไฟกับรถประจำทางในพื้นที่ กทม.ชั้นใน โดยกำหนดจุดรับ-ส่ง ผู้โดยสารที่จะเชื่อมต่อการเดินทางที่สถานีสามเสน รัชสิต และป้ายหยุดรถยมราช

1.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับ

ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นศูนย์กลางคมนาคมทางบกในภูมิภาค พัฒนาเศรษฐกิจ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนี้

(1) การพัฒนาเส้นทางช่วงปอยเปต-ศรีโสภณ ระยะทาง 48 กม.

(2) โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสุโขงโกลกที่บ้านบุญเกะตา จ.นราธิวาส กับบ้านบุญเกะหงา รัฐกลันตัน

ประเทศมาเลเซีย

(3) โครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - มาเลเซีย ข้ามแม่น้ำสุโขงโกลก

(4) การเปิดเดินขบวนรถไฟโดยสาร ระหว่างชุมทางหาดใหญ่-สุโขงโกลก กับ Wakaf Bharu (Kota Bharu)

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมของไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของมาเลเซียได้ร่วม เป็นประธานในพิธีปล่อยขบวนรถไฟวิ่งทดลองเส้นทาง สุโขงโกลก-วากัฟบารู เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2544

(5) โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 2

(6) โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือเชียงแสน และปรับปรุงท่าเรือเชียงของ จ.เชียงราย

(7) โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือ จ.นครพนม

1.5 ส่งเสริมการพัฒนาการพาณิชย์นาวีให้เป็นระบบอย่างจริงจัง เพื่อสนับสนุนภาคการส่งออกของประเทศ โดย

ส่งเสริมการพัฒนากองเรือไทย และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้เข้มแข็ง การก่อสร้าง และบริหารจัดการท่าเรือน้ำลึกให้เพียงพอ และได้มาตรฐาน ดังนี้

(1) การแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บพด.)

(2) ความร่วมมือด้านพาณิชย์นาวีไทย-จีน โดยได้ตกลงที่จะเปิดสายการเดินทางเรือจากไทยไปยังสหรัฐอเมริกา โดยตรง โดยนำเรือขนาด 5,700 TEUs เข้าเทียบท่าแหลมฉะเชิงเทรา เพื่อเดินทางไปยังเมืองท่า Los Angeles และ Oakland ใช้ เวลาประมาณ 15 วัน ซึ่งจะเริ่มนำเรือเข้าเทียบท่าตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2545 เป็นต้นไป ทั้งนี้ เมื่อมีการเปิดสาย การเดินทางเรือจีนโดยตรง (Direct Call) จะทำให้ผู้ส่งออกไทยประหยัดค่าขนส่งได้มาก และเป็นการกระตุ้นให้บริษัทเรือของ ประเทศอื่นๆ ให้นำเรือขนาดใหญ่เข้ามาให้บริการที่ท่าเรือแหลมฉะเชิงเทรา ยังเป็นการส่งเสริมให้สินค้าไทยมีศักยภาพการแข่งขัน ในตลาดอเมริกาเพิ่มขึ้น

(3) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาพาณิชย์นาวี

1.6 พัฒนาคุณภาพ และปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการขนส่งทางอากาศ เพื่อรองรับความต้องการของผู้ใช้

บริการ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตลอดจนผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทาง อากาศในภูมิภาค ซึ่งได้ดำเนินการที่สำคัญ คือ

(1) การเปิดเสรีการบิน นับเป็นบันทึกสำคัญของประวัติศาสตร์การบิน โดยคณะกรรมการการบินพลเรือนได้ อนุมัติให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

- สายการบินเอกชน สามารถบินทับเส้นทางบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ บริษัท

การบินไทย จำกัด (มหาชน) สามารถถอนการบริการ เส้นทางที่เอกชนเข้าบริหารแทนได้ โดยต้องมีจำนวนเที่ยวบินไม่น้อย

กว่าที่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้บริการ

- กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเส้นทางบินภายในประเทศ โดยกำหนดให้สายการบินที่ขอทำการบินในเส้นทางสายหลักและ/หรือสายรอง จะต้องจัดสรรการให้บริการในเส้นทางบินสายย่อยด้วย
- รัฐให้ความคุ้มครองเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยจะติดตามและวิเคราะห์การให้บริการทุกๆ 1 ปี และเป้าหมายใน 5 ปี ให้มีการใช้สนามบินแต่ละแห่งอย่างน้อย 2 เที่ยวบิน/วัน
- กำหนดอัตราค่าโดยสารในประเทศตามระยะทาง เส้นทางบิน และการแข่งขันกับการขนส่งภาคพื้นอย่างเหมาะสม

สำหรับการบินระหว่างประเทศได้ทำความเข้าใจว่าด้วยบริหารเดินอากาศระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ ในลักษณะต่างตอบแทนและให้มีความยืดหยุ่น ทั้งในเรื่องจำนวนสายการบิน เส้นทางบิน จำนวนเที่ยวบิน แบบเครื่องบิน สิทธิขนส่งการจราจร และเที่ยวบินพิเศษ

(2) พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพท่าอากาศยานกรุงเทพ

(3) ให้บริการด้านโทรคมนาคมและสารสนเทศ (IT) สำหรับผู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยาน ที่ท่าอากาศยานกรุงเทพและท่าอากาศยานภูเก็ต และจะขยายบริการเพิ่มเติมให้มีจุดที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์พกพาได้ สำหรับอาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ท่าอากาศยานกรุงเทพ และท่าอากาศยานภูมิภาค จะพิจารณาขยายการให้บริการต่อไป

(4) เพิ่มศักยภาพการขนส่งและบริการควบคุมจราจรทางอากาศ โดย บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

(5) เพิ่มศักยภาพการให้บริการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

- โครงการจัดหาเครื่องบินตามแผนวิสาหกิจ ปี 2543/44-2547/44 จำนวน 5 ลำ ปัจจุบันได้รับมอบเครื่องบินพิลันท์ (โบอิง 747-400) จำนวน 2 ลำ แล้ว

- พัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการ โดยดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายในเครื่องบินควบคู่ไปกับการจัดหาเครื่องบินที่ทันสมัยเข้ามาในฝูงบิน โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุง เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ผู้โดยสารในการปรับปรุงเก้าอี้และการจัดที่นั่ง รวมทั้งระบบสารบบบันเทิงของเครื่องบิน

- แผนรองรับการให้บริการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำข้อเสนอการลงทุน สำหรับ 6 กิจกรรมที่การบินไทยจะลงทุน ซึ่งประกอบด้วย การพาณิชย์สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ ครุภัณฑ์ การบริการลานจอดและบริการภาคพื้น ศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน การบริการลูกค้า และ ศูนย์ปฏิบัติการ

(6) ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบินพลเรือน โดยสถาบันการบินพลเรือน

2) โครงการเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ

2.1 สนับสนุนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้แต่ละชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการเสริมสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง

(1) โครงการจัดสร้างสถานีบริการทางหลวง (Service Area) ทั่วประเทศ เพื่อให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ โดยจัดให้เป็นทั้งบริการพักรถ ซึ่งพร้อมด้วยสาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีที่พักผ่อนรมรื่น

ร้านอาหารรสเลิศ ห้องสุขาสะอาด สถานีบริการน้ำมันขนาดใหญ่ สถานีบริการอนามัย ที่ประกอบพิธีทางศาสนา มีบริการโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งเป็นสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยกรมทางหลวงได้พิจารณาโครงการนำร่อง 4 ภาค (ภาคละ 1 แห่ง) ได้แก่ ที่ขุนตาล ที่ลำตะคอง ที่ชัยนาท และที่ประจวบคีรีขันธ์ ขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งจะให้แล้วเสร็จพร้อมให้บริการได้ในวันที่ 1 เมษายน 2545

(2) โครงการขยายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศดังนี้

1) เร่งรัดโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทระดับหมู่บ้าน โดยมีเป้าหมายครอบคลุมหมู่บ้านที่ยังไม่มีการให้บริการ จำนวน 43,000 หมู่บ้าน และสถานที่ราชการ แหล่งท่องเที่ยว และในทางหลวงสายหลักประมาณ 2,000 แห่ง รวมทั้งสิ้น 45,000 แห่ง ขณะนี้ (ณ 31 มกราคม 2545) ทศท. ได้ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้ว 46,459 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 103.24 ของเป้าหมายของโครงการ นอกจากนี้ได้แก้ไขปัญหายุ่งยากเพิ่มเติมและตู้โทรศัพท์ถูกทำลาย โดยใช้ตู้โทรศัพท์แบบใช้บัตร

2) ร่วมมือกับกรมการปกครองดำเนินการติดตั้งอินเทอร์เน็ต ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 6,746 แห่ง

3) ดำเนินโครงการอินเทอร์เน็ตสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ โดย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ติดตั้งเครื่องขยายและเปิดให้บริการที่สำนักงานบริการโทรศัพท์จังหวัดครบแล้ว สำหรับการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ติดตั้งเครื่องขยายและเปิดให้บริการ ณ สำนักงานบริการโทรคมนาคมสาขาหรือ ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศครบทั้งหมดแล้วเช่นกัน

2.2 การพัฒนารัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เป็นองค์กรหลักในการกอบกู้เศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับประเทศซึ่งกระทรวงคมนาคมได้เร่งรัดดำเนินการตามนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล โดยการดำเนินงานมีความคืบหน้าไปมากในการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม

3) สนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายอื่นๆ

3.1 นโยบายด้านความปลอดภัยด้านการขนส่ง เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจึงได้มีการดำเนินการโดยมีการจัดตั้งศูนย์ปลอดภัยคมนาคม ศูนย์ปลอดภัยทางน้ำ การจัดหาเครื่องตรวจอาวุธ และวัตถุระเบิด รวมทั้งการติดตั้งโทรศัพท์ทวงจรปิดในบริเวณสถานีรถไฟ สถานีขนส่งผู้โดยสาร และท่าอากาศยาน การจัดกิจกรรมโครงการ “ทำบุญให้เป็นศูนย์ (การลดอุบัติเหตุทางถนน) การแก้ไขปัญหาจุดตัดทางรถไฟกับถนน และการแก้ไขจุดอันตรายบนทางหลวง เป็นต้น

3.2 นโยบายการท่องเที่ยว

(1) พัฒนาท่าเทียบเรือเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยจะปรับปรุงพื้นที่บริเวณท่าเรือกรุงเทพบางส่วนให้เป็นที่ท่าเทียบเรือท่องเที่ยว สำหรับที่ท่าเรือแหลมฉบังมีเอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้าง และเช่าบริหารประกอบการท่าเทียบเรือโดยสาร (A 1) ระยะเวลาเช่า 30 ปี ขณะนี้ ได้เปิดดำเนินการแล้วตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2545 นอกจากนี้ยังมีท่าเทียบเรือโดยสาร CO ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ และจะให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกบนท่า และเช่าบริหารประกอบการต่อไป

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างท่าเรือสำราญ (เรือยอร์ช)

(3) การปรับปรุงพัฒนาท่าเทียบเรือริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

(4) พิจารณาค่าความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทางบก และทางอากาศระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

(5) ส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการบินไปยังจีนตอนใต้และตะวันตก ซึ่งได้เริ่มเปิดเส้นทางบินเชียงใหม่-เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2544

(6) ปรับปรุง แก้ไข ป้ายจราจรให้เป็นป้ายมาตรฐานสากล

3.3 นโยบายด้านการต่างประเทศ โดยให้ความร่วมมือ ผลักดัน และเร่งรัดการเจรจา เพื่อทำความตกลงหรือดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อประเทศไทย ในการส่งเสริมการค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว ได้แก่ การสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และความปลอดภัยของการเดินเรือทั้งทางน้ำและทางทะเลในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพพม่า สปป.ลาว ได้จัดทำความตกลงร่วมกันว่าด้วยการเดินเรือในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง เป็นต้น

3.4 นโยบายด้านการกระจายอำนาจ

(1) เร่งรัดกระจายภารกิจและงบประมาณในส่วนที่ต้องโอนให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรวมทั้งเพื่อเป็นการกระจายงบประมาณทำให้เกิดการสร้างงาน กระจายรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น ซึ่งในปี 2544 กรมทางหลวงกำหนดสายทางที่ทำการถ่ายโอนการลาดยางทางหลวง จำนวน 85 สายทาง งบประมาณ 1,710 ล้านบาท ขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(2) พิจารณามอบอำนาจบางส่วนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ 5 จังหวัด ทดลอง

3.5 นโยบายการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อยกร่างกฎหมายที่จำเป็นต้องนำไปปฏิบัติ และกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคและล้าสมัย ได้แก่ กฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ.2544) ออกตามความในพ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 ยกเลิกกฎกระทรวงเกี่ยวกับฟิล์มกรองแสงสำหรับรถยนต์รับจ้าง รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล และพ.ร.บ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม เป็นต้น

กระทรวงพาณิชย์

Ministry of Commerce

กระทรวงพาณิชย์

1) การรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร

กระทรวงพาณิชย์ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้สินค้าเกษตรมีราคาสูงขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงกว่าต้นทุนที่ลงไป ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรปลดภาระหนี้สินได้ มีรายได้เหลือจับจ่ายใช้สอย ซึ่งเป็นพื้นฐานในการกระตุ้นเศรษฐกิจที่สำคัญ กระทรวงพาณิชย์จึงได้ดำเนินกลยุทธ์และมาตรการใหม่ กล่าวคือ ให้เกิดการแข่งขันในทุกระดับ ระบายสินค้าอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการเก็บสต็อกนาน บริหารปริมาณความต้องการขาย/ซื้อ เพื่อมิให้ถูกบีบหรือกดราคาจากพ่อค้าทั้งในและต่างประเทศ จัดระบบวิธีการใหม่ๆ ไม่ให้เกิดการรั่วไหลและให้เกษตรกรได้รับราคาตอบแทนเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ข้าว : เมื่อรัฐบาลนี้ได้เข้ามาบริหารประเทศในเดือนกุมภาพันธ์ 2544 มีข้าวค้างอยู่ในสต็อกของรัฐบาล เป็นข้าวเปลือกและข้าวสารรวมกัน 2.85 ล้านตัน ข้าวสารอันเป็นผลจากการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกและราคาข้าวสารปี 2542/43 และปี 2543/44 ในขณะเดียวกันประเทศผู้ส่งออกอื่นๆ เช่น เวียดนาม ปากีสถาน อินเดีย และจีน ต่างก็ประสบปัญหาข้าวค้างสต็อกเช่นกัน ทุกประเทศต่างเร่งระบายส่งออกโดยการตัดราคาขายข้าวในตลาดต่างประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวลดต่ำลงเป็นประวัติการณ์ และส่งผลต่อเนื่องให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดต่ำลงด้วย สร้างปัญหาให้ผู้เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร โรงสี และผู้ส่งออก กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นตามลำดับ จนทำให้ปริมาณการส่งออกข้าวของไทยในปี 2544 สูงมากที่สุดเท่าที่เคยส่งออกมา และราคาข้าวเปลือกและข้าวสารมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ

กลยุทธ์ต่างๆ ที่กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการได้แก่ การทำความตกลงกับเวียดนามให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการตลาดกันอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ เพื่อมิให้ถูกเอาเปรียบจากประเทศผู้ซื้อข้าวหรือนายหน้าและไม่ให้มีการตัดราคากัน มาตรการนี้ได้ผลดีมาก ดังจะเห็นได้ว่า ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2544 เป็นต้นมา เวียดนามและไทยมิได้ตัดราคากันขายข้าวอีกเลย ส่งผลให้ราคาข้าวส่งออก โดยเฉพาะข้าวคุณภาพต่ำเริ่มขยับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ

นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ขายข้าวให้แก่รัฐบาลต่างประเทศในรูปแบบ รัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) ได้แก่ บรูไน ฟิลิปปินส์ อิหร่าน และเกาหลีเหนือ ในปริมาณที่มากและราคาสูงพอสมควร สำหรับการระบายข้าวเปลือกและข้าวสารที่อยู่ในสต็อกของรัฐบาลนั้น ได้ระบายออกเป็นระยะๆ ในจำนวนที่ไม่มากนักในแต่ละครั้ง โดยพยายามดึงราคาให้สูงขึ้นในแต่ละครั้ง ส่งผลให้ราคาข้าวเริ่มขยับสูงขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้การรับจำนำข้าวเปลือก นาปี 2544 และข้าวเปลือกนาปี 2544/45 ซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ยังได้ปรับปรุงให้มีความแตกต่างจากที่เคยทำมาในอดีต กล่าวคือ เมื่อมีการรับจำนำข้าวเปลือกเข้ามา จะให้มีการแปรสภาพเป็นข้าวสารส่วนหนึ่ง และระบายออกสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในปริมาณและจังหวะที่เหมาะสม เพื่อมิให้มีข้าวค้างในสต็อกมากเกินไป นอกจากนี้ ยังได้กำกับดูแลอย่างเข้มงวดเพื่อให้รายได้จากการรับจำนำตกถึงมือเกษตรกรที่แท้จริงอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ผลจากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ปริมาณการส่งออกข้าวในปี 2544 มากที่สุดในประวัติศาสตร์การส่งออกข้าวของไทย โดยส่งออกสูงถึง 7.5 ล้านตัน สต็อกข้าวที่ค้างมาได้ถูกระบายออกจนไม่เป็นภาระของรัฐบาลอีกต่อไป นอกจากนี้ ราคาข้าวส่งออกยังสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น ข้าว 25% เลิศ เพิ่มสูงขึ้นจาก 140 เหรียญสหรัฐ / ตัน ในเดือนพฤษภาคม 2544 เป็น 175 เหรียญ / ตัน ในเดือนมกราคม 2545 และราคาข้าวเปลือกที่จำหน่ายในตลาดสูงขึ้น โดยเฉลี่ย 300-500 บาท/ตัน สำหรับโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2544 ซึ่งกำหนดปริมาณรับจำนำไว้ทั้งสิ้น 1 ล้านตัน ปรากฏว่ามีเกษตรกรนำข้าว

มาจำนำกับรัฐบาลเพียง 480,000 ตัน เท่านั้น ทั้งนี้ เป็นเพราะมีการแข่งขันซื้อข้าวจากโรงสี ทำให้ราคาในตลาดสูงขึ้นและเกษตรกรนำข้าวไปจำหน่ายกับโรงสีโดยตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรับจำนำ ดังกล่าวมีผลทำให้กลไกตลาดเดินไปด้วยดี

สำหรับข้าวในปี 2544/45 นั้น โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการ แต่มีผลให้เห็นในด้านราคาแล้ว กล่าวคือ ราคาข้าวเปลือกในเดือนมกราคม 2545 สูงกว่าราคาปีก่อนเริ่มโครงการรับจำนำ ประมาณตันละ 500-850 บาท ขึ้นอยู่กับชนิดข้าว

ในปี 2544 มีปัญหาาราคาข้าวหอมมะลิตกต่ำ อันเป็นผลเนื่องมาจากปริมาณผลผลิตเพิ่มสูงมากกว่าปกติ และข้าวหอมมะลิไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจน จึงทำให้มีการปลอมปนกันมาก ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตลาด รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยให้ชัดเจนและมีมาตรฐานเดียว ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นมา ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จะได้ติดตามตรวจสอบและดูแลข้าวหอมมะลิไทยทั้งที่จำหน่ายภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด หากมีการปลอมปนจะมีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรุนแรงที่สุดตามกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์เชื่อว่า จะสร้างความเชื่อถือในข้าวหอมมะลิไทยและราคาจำหน่ายสูงขึ้นตามลำดับ

มันสำปะหลัง : จากปัญหาสต็อกที่ค้างจากโครงการรับจำนำเดิม ซึ่งมีมันเส้นอยู่ 1.4 ล้านตัน และแบ่งมันสำปะหลังอีก 29,000 ตัน ซึ่งทำให้มีการเก็งกำไรในตลาดว่าราคาจะต้องตกต่ำลงอย่างแน่นอน เพราะรัฐบาลจะต้องระบายออกในราคาต่ำพอค่าไทยและผู้นำเข้าจากต่างประเทศจึงได้ชะลอการสั่งซื้อนั้น ปรากฏว่ากระทรวงพาณิชย์ได้เจรจาขายให้จีนและประเทศอื่นๆ ตลอดจนพ่อค้าภายในประเทศ โดยมีเงื่อนไขให้ส่งออก และในแต่ละครั้งที่ขายจะตั้งราคาให้สูงขึ้น จะเห็นได้ว่าราคาส่งออกเอฟโอบีของมันเส้นสูงขึ้นจากประมาณ 51 เหรียญฯ / ตัน ในเดือนมีนาคม 2544 เป็น 60 เหรียญฯ / ตัน ในเดือนกรกฎาคม 2544 และสามารถระบายมันสำปะหลังออกไปตลาดต่างประเทศได้หมด เป็นผลให้รัฐบาลมีรายได้จากการขายสูงกว่าต้นทุนหัวมันที่รับซื้อถึง 269 ล้านบาท ซึ่งนับว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การแทรกแซงมันสำปะหลังของไทย และทำให้ราคาหัวมันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจาก 0.65 บาท / กก. เมื่อกลางปี 2544 เป็น 1.20-1.30 บาท / กก. ในปัจจุบัน

สำหรับปี 2545 ราคาหัวมันสำปะหลังอยู่ในระดับสูง รัฐบาลยังไม่จำเป็นต้องเข้าไปแทรกแซงตลาด กระทรวงพาณิชย์จะใช้โอกาสนี้ดำเนินการมาตรการเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตมันสำปะหลังที่สะอาดขึ้น (โครงการมันเส้นสะอาด) ลดสิ่งเจือปนลง ซึ่งจะช่วยให้จำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้นเป็นอันมากและจะสนับสนุนให้มีการนำเอาหัวมันสดไปใช้ในอุตสาหกรรมแป้งมันดิบ และแป้งมันแปรรูปมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลตอบแทนสูงกว่าการส่งออกในรูปแบบมันเส้นและมันอัดเม็ดมาก

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ : เป็นผลิตผลที่มีความสำคัญต่อเกษตรกรของประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดแนวทางใหม่ๆ ในการรับจำนำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เช่น ให้เกษตรกรนำข้าวโพดฝักสดมาจำนำได้ จากเดิมที่รับจำนำเฉพาะเมล็ดข้าวโพด

และให้ระบายโดยการส่งออกก่อนครบกำหนดได้ก่อน เพื่อผลักดันให้มีการแข่งขันในตลาดมากขึ้น และทำให้ราคาสูงขึ้นไปพร้อมๆ กัน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาขายได้สูงกว่าต้นทุน และมีกำไรพอสมควร ผลจากการดำเนินงาน ราคาข้าวโพดสูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 3.59 บาท ในเดือน สิงหาคม 2544 เป็น 4.40 บาท ในปัจจุบัน

สำหรับผลิตผลการเกษตรอื่นๆ เช่น ผลปาล์มสด กระทรวงพาณิชย์ได้เข้าไปแทรกแซงตลาดโดยการเข้าไปซื้อน้ำมันปาล์มดิบแล้วส่งออก โดยมีเงื่อนไขให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกร ผลจากการดำเนินการทำให้ผลปาล์มสดมีราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 1 บาท / กก. ในเดือนมีนาคม 2544 เป็น 2.50 บาท / กก. ในปัจจุบัน ส่วนกาแฟ ได้ดำเนินโครงการรับจำนำเมล็ดกาแฟจากเกษตรกรรายย่อย และกำหนดราคารับจำนำเป็น 3 เกรดคือ

เกรดดี กก.ละ 28 บาท เกรด 1 กก.ละ 25 บาท และเกรด 2 กก.ละ 21 บาท เมื่อเริ่มดำเนินโครงการในเดือนธันวาคม 2544 ราคาเมล็ดกาแฟในท้องตลาดได้ขยับตัวสูงขึ้นโดยลำดับ ปัจจุบันราคาเมล็ดกาแฟเกรดดีที่เกษตรกรขายให้แก่โรงงานราคา กก.ละ 35 บาท ส่วนเกรด 1 ราคาอยู่ระหว่าง 27-30 บาท ซึ่งสูงกว่าราคาที่รัฐบาลเข้าไปรับจำนำแล้ว ลับประด ราคาสูงขึ้นจาก 1.30-1.40 บาท ในเดือนมีนาคม 2544 เป็น 3.80-4.00 บาท/กก. ในปัจจุบัน และมะพร้าว ราคาสูงขึ้นจาก 5.70 บาทในเดือน กุมภาพันธ์ 2544 เป็น 8.50 บาท/ผล ในปัจจุบัน

2) การส่งออก

ปัจจุบันโลกต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ซึ่งเป็นตลาดสำคัญของการส่งออก เมื่อประสบปัญหาเศรษฐกิจย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศคู่ค้า รวมทั้งอาเซียนและประเทศไทย ไทยส่งออกสินค้าไปยังตลาดหลักดังกล่าว รวมทั้งอาเซียนเป็นสัดส่วนรวมกันประมาณร้อยละ 70 ของการส่งออกทั้งหมด เมื่อตลาดเหล่านี้มีปัญหาเศรษฐกิจมีการนำเข้าน้อยลงทำให้ไทยต้องประสบกับภาวะการส่งออกที่ลดลง กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ๆ เพื่อเผชิญหน้ากับภาวะดังกล่าว โดยให้ความสำคัญต่อการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป เพราะเป็นสินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศเกือบทั้งหมด และเม็ดเงินที่ได้จะตกถึงมือประชาชนส่วนใหญ่มากที่สุด และยังทำให้มีการหมุนเวียนเงินภายในระบบเศรษฐกิจของไทยมาก กระทรวงพาณิชย์ได้ตั้งเป้าหมายการส่งออกสินค้าอาหารจากสัดส่วนร้อยละ 8 ในปี 2543 เป็นร้อยละ 12 ในปี 2547 และลดการพึ่งพาทลาดหลักโดยผลักดันการส่งออกไปยังตลาดใหม่ ให้เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันที่มีสัดส่วนเพียง ร้อยละ 30 ให้เป็นร้อยละ 40 ในปี 2547 เป็นต้น

กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินมาตรการใหม่ๆ เช่น ริเริ่มการค้าแบบหักบัญชี (Account Trade) ซึ่งเป็นการค้าที่ลดการใช้เงินตราสกุลหลักของต่างประเทศ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ โดยชำระกันครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด ทำให้การค้ามีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกมาก ผู้ประกอบการไม่ต้องเสี่ยงกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สามารถวางแผนการซื้อขายได้สะดวกขึ้นและช่วยลดต้นทุนประกอบการด้วย ซึ่งขณะนี้มีความคืบหน้าแล้วกับประเทศคู่ค้า 11 ประเทศ นอกจากนี้ได้มีการตั้งผู้แทนการค้ากิตติมศักดิ์ (Honorary Trade Representative-HTR) เพื่อช่วยส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยไปตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดใหม่ๆ ใช้กลยุทธ์การขยายการค้ากับประเทศที่เป็นประตูการค้า (Gateway) สู่ประเทศอื่นๆ เช่น บาห์เรน ซิลิ อียิปต์ ส่งเสริมและพัฒนาการค้าในระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และที่สำคัญได้ผลักดันมาตรการเร่งรัดและติดตามแก้ปัญหาการส่งออก 4 เรื่อง ที่สำคัญ คือ การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก การคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้เร็วขึ้น การปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบ และการบริการด้านการส่งออกให้รวดเร็วขึ้น ซึ่งล้วนเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ส่งออกไทยทั้งสิ้น

ผลจากการดำเนินมาตรการต่างๆ ดังกล่าว สินค้าที่รัฐบาลมุ่งสนับสนุนส่งออก ได้แก่ สินค้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากยิ่งขึ้นส่งออกได้ดี เช่น ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง กุ้งกุลาดำ น้ำตาลทราย อาหารทะเลแปรรูป เครื่องดื่ม อัญมณี เครื่องประดับ เครื่องสำอาง รถยนต์และส่วนประกอบ แผงควบคุม-กระแสไฟฟ้า เลื่อยทรง เครื่องซักผ้า พัดลม และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น สินค้ากว่า 59 ชนิด มียอดส่งออกสูงขึ้น บางชนิดมีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น แม้ราคาส่งออกจะลดลงก็ยังคงแสดงว่าสินค้านั้นมีความต้องการซื้อในตลาดต่างประเทศอีกมาก สะท้อนให้เห็นศักยภาพการส่งออกในอนาคตว่ายังดี ทำให้ภาวะการส่งออกของไทยลดลงไม่รุนแรงมากอย่างที่คาดการณ์ไว้ กล่าวคือการค้าส่งออกปี 2544 มีมูลค่า 65,376 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ลดลงร้อยละ 6.4 (เดิมคาดการณ์ไว้ว่าจะลดลงร้อยละ 8.1) และเมื่อคิดเป็นเงินบาท มีมูลค่า 2.89 ล้านล้านบาท ยังคงเพิ่มขึ้น จากปี 2543 ร้อยละ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งใน เอเชียแล้ว พบว่าแทบทุกประเทศมีอัตราการขยายตัวของการส่งออกที่ติดลบมากกว่าไทยแทบทั้งสิ้น เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และฟิลิปปินส์ เป็นต้น ในปี 2545 กระทรวงพาณิชย์ได้ตั้งเป้าหมายการส่งออกเป็นมูลค่า 69,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.67 โดยจะเร่งดำเนินการตามมาตรการที่ได้ดำเนินการในปี 2544 ให้ได้ผลดีในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

3) การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โดยที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศต่างๆทั่วโลก ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อการเจรจาการค้ากับต่างประเทศ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี เช่น องค์การการค้าโลก เอเปค อาเซียน เป็นต้น กระทรวงพาณิชย์ได้ยึดแนวคิดให้ไทยเจรจาเปิดตลาดการส่งออกสินค้าและบริการของไทยในต่างประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น และตอรองเพื่อรักษาสภาพและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไม่ให้เกิดการเสียเปรียบ ขับเคลื่อนแนวคิดให้เปิดการค้าเสรีและลดข้อกีดกันทางการค้าในสินค้าเกษตร เพื่อให้สินค้าเกษตรไทยส่งออกได้เพิ่มขึ้น ในราคาที่สูงขึ้น รวมทั้งเจรจาสองฝ่ายกับประเทศที่สำคัญเพื่อผลักดันให้มีการเพิ่มมูลค่าการค้า และเปิดตลาดสินค้าไทย พยายามสร้างความเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้การค้ามีความคล่องตัว และเข้าสู่ระบบที่ถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสการค้าการลงทุนและเพิ่มศักยภาพการใช้ทรัพยากรร่วมกันของผู้ผลิตและผู้ส่งออกทุกประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการเจรจาการค้ากับประเทศต่างๆ เพื่อเปิดตลาดสินค้าเกษตรให้กว้างขวางขึ้น ให้มีการลดการอุดหนุนภายในและการอุดหนุนส่งออกให้ลดน้อยลง ให้ประเทศกำลังพัฒนามีเวลามากขึ้นในการปรับตัวในการปฏิบัติตามพันธกรณี นอกจากนี้ ได้เร่งการดำเนินการตามกรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน ให้มีผลตามกำหนด และริเริ่มเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย และญี่ปุ่น โดยเร่งด่วน

ผลงานที่สำคัญด้านเจรจาการค้า ได้แก่ ร่วมผลักดันให้องค์การการค้าโลกเปิดการเจรจาการค้ารอบใหม่ขึ้นโดยรวมถึงการเจรจาสินค้าเกษตรตามเป้าหมายที่ไทยต้องการ คือให้มีการลด/เลิกการอุดหนุนสินค้าเกษตร และเปิดตลาดสินค้าเกษตรให้กว้างขึ้น นอกจากนี้ ยังขยายความคุ้มครองของข้อตกลงสิ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้รวมถึงสินค้าข้าวหอมมะลิไทย และไหมไทยด้วย รวมทั้งให้มีการแก้ไขกฎเกณฑ์ทางการค้าต่างๆ เช่น กฎเกณฑ์ในการเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (Anti Dumping) เพื่อมิให้ประเทศที่พัฒนาแล้วเอารัดเอาเปรียบประเทศกำลังพัฒนา ตลอดจนให้ประเทศกำลังพัฒนามีแต้มต่อในการเจรจาทุกๆเรื่องด้วย สำหรับเรื่องของการใช้ยาที่จำเป็นต่อชีวิต (essential drug) ไทยได้ผลักดันให้มีการตีความ ข้อตกลงสิทธิบัตรในทางที่เอื้ออำนวยให้ประเทศที่กำลังพัฒนาสามารถนำยาที่จำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ เช่น ยารักษาโรคเอดส์ และยารักษาโรคมะเร็งมาใช้ได้อย่างแพร่หลายได้โดยสะดวก ยิ่งขึ้น

ในระดับทวิภาคี ไทยได้ริเริ่มกระบวนการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ หลายประเทศ เช่น อินเดีย ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และจีน เป็นต้น ซึ่งในการเจรจากับแต่ละประเทศ ไทยจะยึดหลักการที่สำคัญคือ สินค้าใด ที่ไม่มีปัญหา ก็ให้เริ่มเปิดการค้าเสรีได้โดยเร็ว ส่วนสินค้าใดที่มีปัญหาอยู่บ้างก็ให้เปิดเสรี ในระยะปานกลางสำหรับสินค้าที่มีปัญหาหากเป็นพิเศษ ก็อาจให้มีการขยายเวลาการเปิดการค้าเสรีให้เนิ่นนานออกไปเพื่อให้มีระยะเวลาในการปรับตัว

นอกจากนี้ ในอนาคตไทยจะดำเนินการให้เขตการค้าเสรีทวิภาคีต่างๆ เหล่านี้ขยายไปรวมประเทศสมาชิกอื่นๆ ของอาเซียนด้วย ในกรณีของอินเดียซึ่งเป็นเป้าหมายเร่งด่วนนั้น ไทยกำลังยกกรอการศึกษาขอบเขตการเปิดเสรีการค้าซึ่งจะส่งให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาในเดือนมกราคม และคาดว่าจะเริ่มประชุมหารือได้ในเดือนมีนาคมศกนี้ สำหรับความร่วมมือเรื่องการค้าข้าวนั้น กระทรวงพาณิชย์ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับเวียดนามและปากีสถานแล้ว และได้เริ่มหารือกับอินเดีย

พม่า และสหรัฐอเมริกา เพื่อมิให้ตัดราคาขายข้าวกัน ซึ่งทั้งสามประเทศนี้ก็เห็นด้วยในหลักการ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์จะเชิญประชุมระดับรัฐมนตรีของเวียดนามและปากีสถานก่อนเป็นอันดับแรก ในเดือนมีนาคมศกนี้

นอกจากนี้ มีผลงานในการเจรจาวิชาที่สำคัญ เช่น สหรัฐฯรับจะดูแลปัญหาการละเมิดสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาข้าวหอมมะลิไทยจากนักวิจัยสหรัฐฯ โดยจะไม่ให้มีการจดทะเบียนเพื่อขยายผลในเชิงพาณิชย์ จีนได้ตกลงในหลักการที่จะให้ไทยได้รับสิทธิพิเศษสำหรับการค้าขายแดนเช่นเดียวกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ของจีน เป็นต้น

สำหรับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน (ลาว กัมพูชา พม่า และ มาเลเซีย) ได้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นมาก มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ส่งผลให้มีการค้าขายได้สะดวกและดีขึ้น โดยประเทศไทยยึดหลักการของการมีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีความเป็นธรรมต่อกัน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อทั้งไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ในช่วง มค.-พย. 2544 มูลค่าการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ประมาณ 3.3 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2543 ร้อยละ 5.8 ประเทศที่มีอัตราการขยายตัวการค้ามากที่สุด คือ พม่า (มีการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากพม่า) รองลงไปคือ กัมพูชา ลาว และมาเลเซีย ตามลำดับ

4) การส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศ

กระทรวงพาณิชย์มีแนวนโยบายให้คนไทยรู้จักประกอบธุรกิจมากขึ้น มีการประกอบกิจการค้าขายแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจค้าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก เพื่อให้ประชาชนตกรุ่นประชาชนผู้บริโภค โดยฝึกอบรมคนไทยให้รู้จักการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ เป็นผู้ประกอบธุรกิจอย่างมืออาชีพ รวมทั้งการพิจารณากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบธุรกิจค้าปลีกทั้งระบบ นอกจากนี้ได้พัฒนาผู้ประกอบการและระบบการค้าระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขันในเชิงพาณิชย์ได้ดีขึ้น โดยกระทรวงพาณิชย์ให้การสนับสนุนการจัดตั้งร้านค้าชุมชนที่มีชุมชนเป็นเจ้าของอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนในเขตห่างไกลมีร้านค้าเป็นของตนเอง เป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชนและยังทำให้ประชาชนได้ซื้อสินค้าที่จำเป็นในราคาที่เป็นธรรม นอกจากนี้ได้ยังพัฒนาการค้าปลีกขนาดกลางและขนาดเล็กในภูมิภาค โดยจะจัดทำร้านค้าต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่าง ให้ร้านค้าปลีกรายอื่นนำไปปรับปรุงระบบการค้าในร้านของตนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีกำไรและอยู่รอดได้ ช่วยเหลือผู้ค้าปลีกที่มีทุนน้อย ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคงในอนาคต โดยกระทรวงพาณิชย์จะเข้าร่วมดำเนินการในช่วง 1-3 ปีแรก นอกจากนี้ยังดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ในการสั่งซื้อและส่งสินค้า ทำให้ต้นทุนราคาสินค้า ต่ำลงสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการค้าปลีกรายใหญ่ได้ดีขึ้น

ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ได้จัดจ้างที่ปรึกษาพัฒนาธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กใน ชุมชน จะจัดให้มีร้านค้าต้นแบบใน 4 จังหวัด คือ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา ภายในเดือนมีนาคม 2545 มีการฝึกอบรมความรู้แก่ผู้ประกอบการค้าปลีกในกลยุทธ์และวิธีการใหม่ๆทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

5) การดูแลผู้บริโภคและรักษาระดับค่าครองชีพไม่ให้สูงเกินไป

กระทรวงพาณิชย์ได้ดูแลราคาสินค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าอุปโภคบริโภค ที่จำเป็นไม่ให้สูงจนสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ไม่ให้มีการผูกขาดในระบบการค้า เกิดการเอาเปรียบทั้งคุณภาพมาตรฐานและปริมาณ ได้ดำเนินการมาตรการต่างๆ ที่สำคัญ เช่น การกำหนดราคาขายปลีกสินค้า การปิดป้ายแสดงราคา เพื่อให้ผู้บริโภคทราบก่อนตัดสินใจซื้อ การออกตรวจสอบราคา น้ำหนัก และคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เมื่อพบการกระทำความผิดก็ได้ดำเนินการอย่างเฉียบขาด นอกจากนี้ยังได้มีการจัดจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพอย่างยุติธรรม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

จากการดำเนินมาตรการดังกล่าว ทำให้ราคาสินค้าที่จำเป็น เช่น อาหารและเครื่องดื่มมีราคาสูงขึ้นเพียงร้อยละ 0.7 อัตราเงินเฟ้อในปี 2544 สูงขึ้นเพียงร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปี 2543 แสดงว่าราคาสินค้าและบริการที่จำเป็นโดยเฉลี่ยมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ไม่สร้างภาระในด้านราคาสินค้าแก่ประชาชนในปีที่ผ่านมา

6) การสนับสนุนการคิดค้นใหม่ๆ และป้องกันปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

กระทรวงพาณิชย์เห็นความสำคัญเพื่อส่งเสริมให้คนไทยได้คิดค้นประดิษฐ์สินค้าและบริการใหม่ๆ ออกมาเสนอขายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับตัวสินค้าที่ได้มีการพัฒนาให้ดีขึ้นจากเดิม มีการใช้ภูมิปัญญาของคนไทย รวมทั้งใช้มาตรการต่างๆ เพื่อปกป้องสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้มีการคิดค้นขึ้นมาก่อนหน้า ไม่ให้ผู้อื่นนำไปลอกเลียนแบบและหาผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ โดยกระทรวงพาณิชย์ได้จัดให้มีการประกวดการออกแบบผลิตภัณฑ์ของคนไทย ฝึกอบรมให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ ให้คนไทยตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา การรักษาสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน โดยการจดทะเบียนไว้เพื่อจะได้รับการคุ้มครอง ตามกฎหมาย ทั้งในและต่างประเทศ ได้ออกตรวจจับกุมผู้กระทำผิด ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องดังกล่าว โดยร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจค้น จับกุมและดำเนินคดีอย่างจริงจัง ที่สำคัญคือได้จับกุมโรงงานผลิตซีดี โรงงานผลิตและแหล่งเก็บสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ โรงงานผลิตสินค้าและแหล่งเก็บสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า นอกจากนี้ได้ปกป้องพันธุ์ข้าวหอมมะลิของไทย ซึ่งมีนักวิจัยชาวอเมริกันได้นำไปวิจัยพัฒนา หากนำไปปลูกในเชิงพาณิชย์จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ส่งออกข้าวไทยไปยังสหรัฐฯ และในตลาดประเทศอื่นๆ อีกด้วย กระทรวงพาณิชย์จึงเร่งเจรจากับรัฐบาลสหรัฐฯ จนทำให้สหรัฐฯ รับที่จะดูแลให้การวิจัยนั้นให้เป็นเพียงการทดลองทางวิชาการเท่านั้น ไม่ให้มีการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อขยายผลในเชิงพาณิชย์ และจะให้ความช่วยเหลือในการยื่นจดทะเบียนปกป้องชื่อข้าวหอมมะลิไทยอีกด้วย

7) การสร้างความมั่นคงแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยใช้ระบบประกันภัย

กระทรวงพาณิชย์ได้ดูแลผู้เอาประกันภัย ซึ่งได้รับความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากวินาศภัยต่างๆ โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ผลักดันให้มีการทำการประกันชีวิต ประกันภัยรถ ให้มีการครอบคลุมความเสียหายอย่างยุติธรรมแก่ผู้เอาประกันภัย และลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจประกันภัยซึ่งได้ดำเนินการที่สำคัญๆ ได้แก่ เพิ่มช่องทางการซื้อ/ขายกรมธรรม์ประกันชีวิตผ่านอินเทอร์เน็ต หรือซื้อตรงกับบริษัท โดยไม่ผ่านตัวแทน/นายหน้าประกันชีวิตลดเบี้ยประกันภัย ลดภาระที่ไม่จำเป็นของบริษัทประกันภัย เช่น การจัดเก็บเอกสารการอนุญาตให้บริษัทประกันวินาศภัย ไม่ต้องออกกรมธรรม์ใหม่ให้ผู้เอาประกันภัยต่ออายุสัญญา เร่งรัดการชดเชยค่าสินไหมทดแทน/การใช้เงินผลประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยรูด กำกับดูแลความมั่นคง และสภาพคล่องของบริษัทประกันภัย โดยการปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงพาณิชย์ 2 ฉบับ คือ การลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย และเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเบี้ยประกันภัยไว้เป็นเงินสำรองประกันภัย

ผลจากการดำเนินมาตรการดังกล่าว ทำให้ประชาชนให้ความไว้วางใจบริษัทประกันภัยมากขึ้น โดยมีการทำประกันชีวิตเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั่วประเทศมีจำนวนร้อยละ 13 สูงขึ้นจาก ปี 2543 ประมาณร้อยละ 1 สำหรับการเอาประกันภัยตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ในปี 2543 มีการทำประกันภัยร้อยละ 52 ของจำนวนรถทั่วประเทศ ในปี 2544 มีการทำประกันเพิ่มขึ้นจากปี 2543 ร้อยละ 7 ประชาชนได้รับเงินจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันชีวิต เช่น ค่ามรณกรรม ค่าอุบัติเหตุ/ทุพพลภาพ จำนวน 22,196 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2543 ประมาณร้อยละ 11.8 ทำให้ธุรกิจประกันภัยมีฐานะมั่นคงเป็นที่เชื่อถือของประชาชน เบี้ยประกันภัยรับตรงของธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัย จำนวน 15,606 ล้านบาท และ 39,119 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2543 คิดเป็นร้อยละ 24.5 และ 8.4 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการระดมทุนเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

8) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กระทรวงพาณิชย์ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานและบริการประชาชนให้ดีขึ้นหลายโครงการ เช่น ให้บริการออกใบรับรองการส่งออกสิ่งทอแก่ผู้ส่งออกในระบบ EDI ตั้งแต่ต้นปี 2544 สนับสนุนให้ผู้ส่งออกที่ใช้บริการส่งเสริมการส่งออกของกระทรวงพาณิชย์อยู่เป็นประจำประมาณ 8,200 ราย เพิ่มการใช้อีเมลจากร้อยละ 43 ในเดือนมีนาคม 2544 เป็นร้อยละ 70 ในเดือนธันวาคม 2544 และสนับสนุนให้ผู้ส่งออกมีเว็บไซต์ของตนเองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12 ในเดือนมีนาคม 2544 เป็นร้อยละ 45 ในเดือนธันวาคม 2544 รวมทั้งให้บริการจดทะเบียนธุรกิจทางอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่กลางเดือนมกราคม 2545 เป็นต้นมา และได้ให้บริการข้อมูลระบบออนไลน์ไปยังภูมิภาคด้วย นอกจากนี้ยังให้บริการตอบและแก้ไขปัญหาทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย เป็นต้น

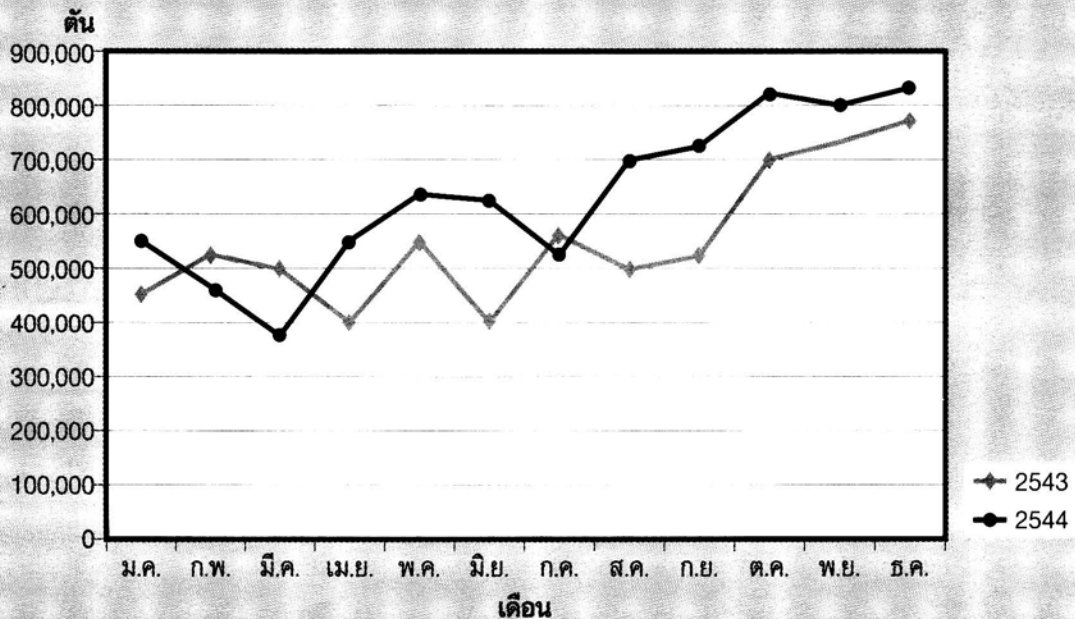
ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ปี 2544 (บาท/ตัน)

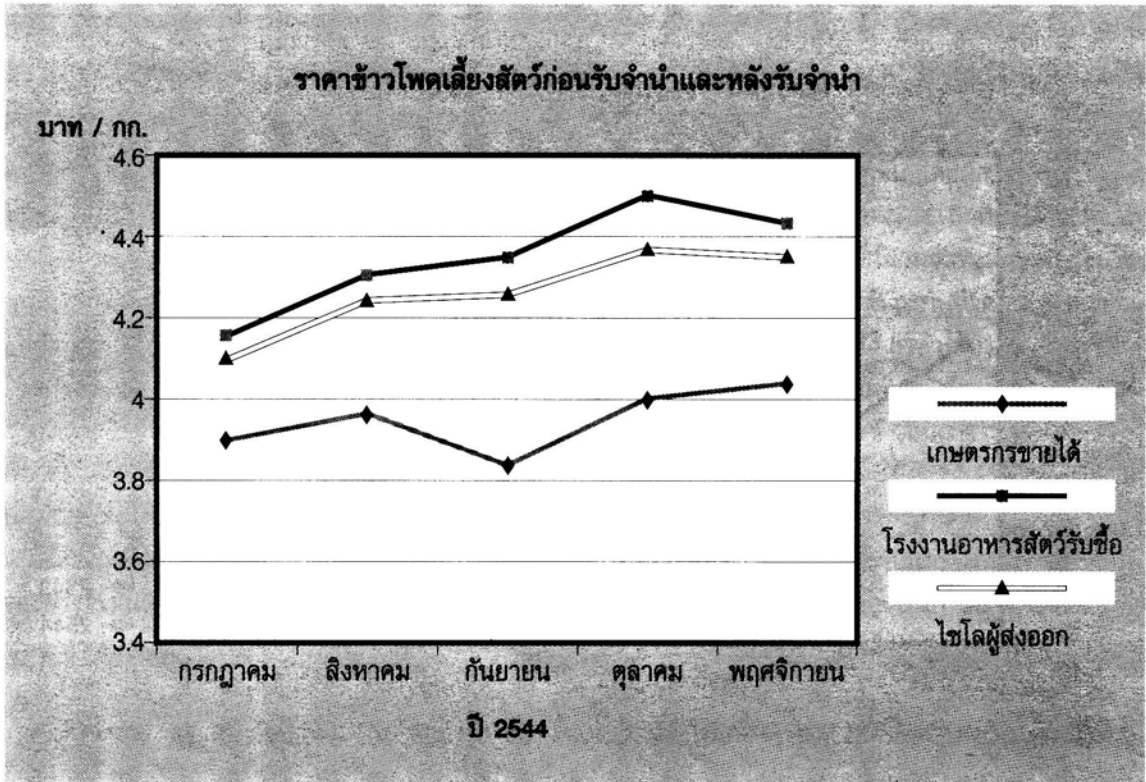
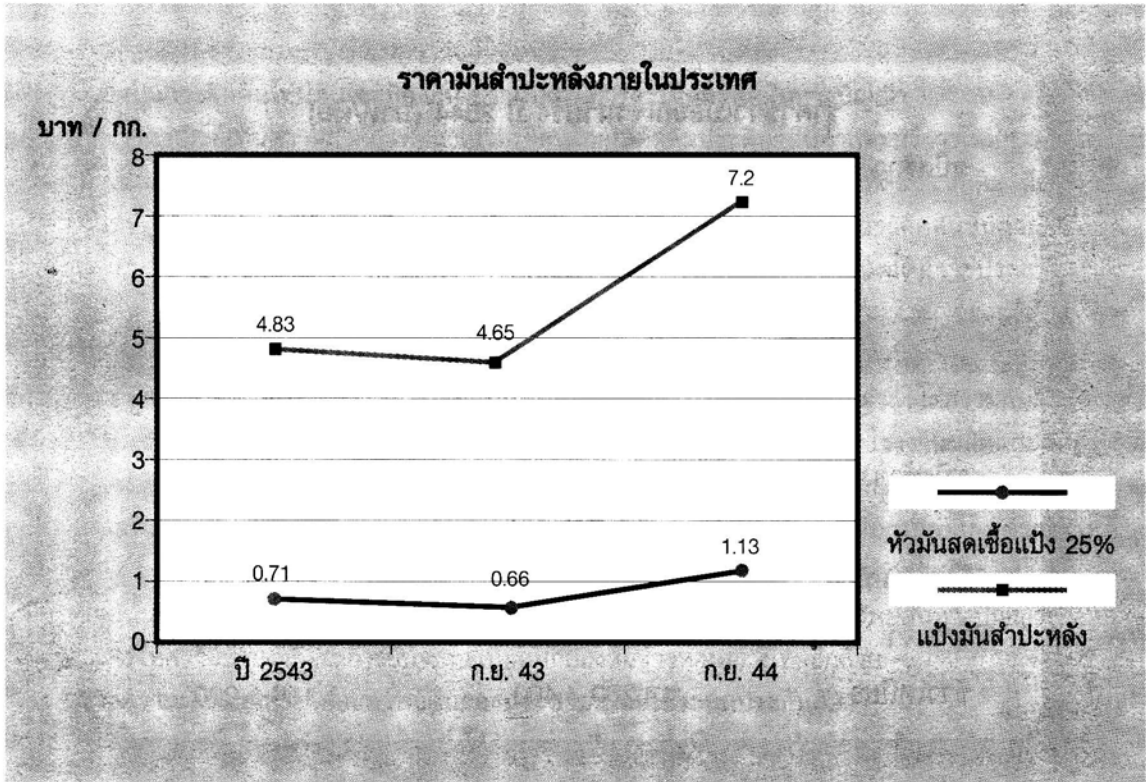
ชนิดข้าว	ก่อนแทรกแซง (เม.ย. 44)	หลังแทรกแซง (ก.ค. 44)
ข้าวเจ้า	3,900-4,200	4,400-4,500

ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปี ปี 2544/45 (บาท/ตัน)

ชนิดข้าว	ก่อนแทรกแซง (12 พ.ย. 44)	หลังแทรกแซง (11 ม.ค. 45)
ข้าวหอมมะลิ	4,800-5,000	5,600-5,700
ข้าวเจ้า	4,200-4,300	4,800-4,900
ข้าวเหนียว	4,300-4,400	5,100-5,200

สถิติการส่งออกข้าวของไทย ปี 2544 เปรียบเทียบกับปี 2543

สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทยในรูปเงินเหรียญสหรัฐ

ปี	มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2537	99,776.5	45,430.0	54,346.5	-8,916.5	19.5	21.7	17.7	0.9
2538	127,443.3	56,725.3	70,718.0	-13,992.7	27.7	24.9	30.1	56.9
2539	128,189.1	55,941.4	72,247.7	-16,306.3	0.6	-1.4	2.2	16.5
2540	121,509.3	58,328.6	63,180.7	-4,852.1	-5.2	4.3	-12.5	-70.2
2541	96,924.6	54,490.1	42,434.5	12,055.6	-20.2	-6.6	-32.8	-348.7
2542	108,378.0	58,463.4	49,914.6	8,548.8	11.8	7.3	17.6	-29.1
2543	132,053.3	69,872.3	62,181.0	7,691.3	21.85	19.51	24.57	-10.03
2544	127,200.7	65,376.0	61,824.7	3,551.3	-3.67	-6.44	-0.57	-53.83

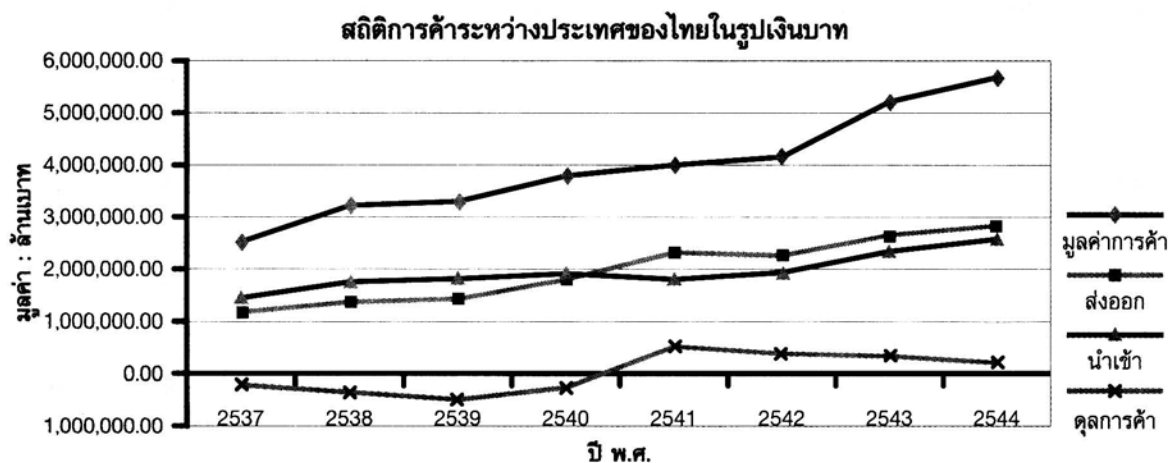
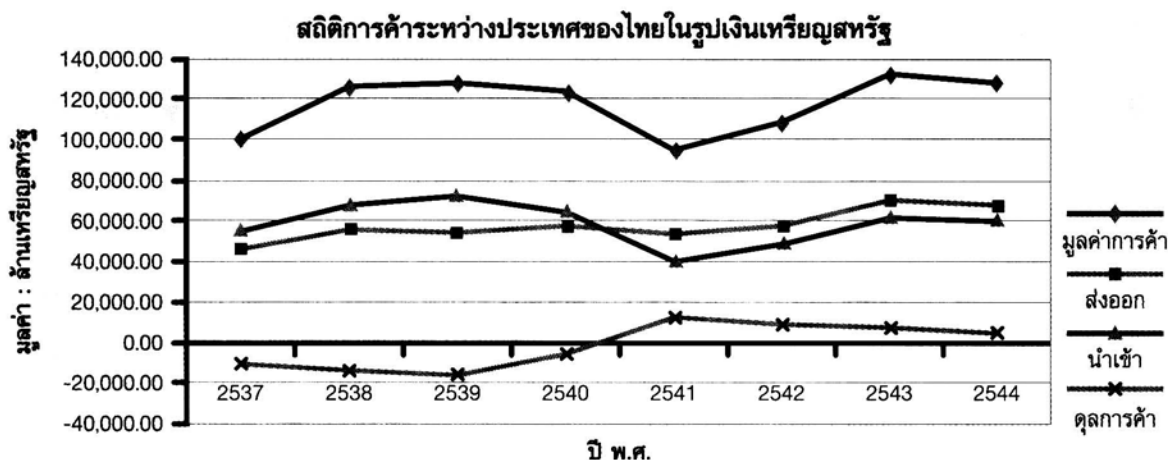
ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : ปี 2544 เป็นตัวเลขเบื้องต้น

สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทยในรูปเงินบาท

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2537	2,506,862.0	1,137,601.6	1,369,260.4	-231,658.8	18.7	20.9	16.9	0.7
2538	3,169,901.4	1,406,310.1	1,763,591.3	-357,281.2	26.4	23.6	28.8	54.2
2539	3,243,864.5	1,411,039.3	1,832,825.2	-421,785.9	2.3	0.3	3.9	18.1
2540	3,730,945.1	1,806,682.0	1,924,263.1	-117,581.1	15.0	28.0	5.0	-72.1
2541	4,022,155.8	2,248,089.4	1,774,066.4	474,023.0	7.8	24.4	-7.8	-503.15
2542	4,121,639.3	2,214,248.7	1,907,390.6	306,858.1	2.5	-1.5	7.5	-35.3
2543	5,271,892.0	2,777,734.0	2,494,158.0	283,575.0	27.91	25.45	30.76	-7.59
2544	5,649,832.2	2,893,176.6	2,756,655.5	136,521.1	7.17	4.16	10.52	-51.86

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

กระแสเงินทุนเวียนในประเทศที่ได้รับจากการส่งออกสินค้า 22 กลุ่ม ในปี 2544

กลุ่มสินค้า	การใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศ (ร้อยละ)	การจ้างงาน (ล้านคน)	มูลค่าการส่งออก		กระแสเงินทุนเวียนในประเทศ (แสนล้านบาท)
			(ล้านล้านบาท)	สัดส่วนต่อมูลค่าส่งออกรวม	
สินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศสูง (19 กลุ่ม)	57.70	23.79	1.15	39.83	6.6
สินค้าอุตสาหกรรมชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า (3 กลุ่ม)	25.30	0.36	1.00	34.57	2.6
รวมสินค้า 22 กลุ่ม		24.15	2.15	74.40	9.2

หมายเหตุ : กระแสเงินทุนเวียนในประเทศ = รายได้ในประเทศที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิต อาทิ วัตถุดิบและชิ้นส่วนในประเทศ ค่าแรงงาน ค่าหีบห่อ และงานพิมพ์ต่าง ๆ

กระทรวงมหาดไทย

Ministry of Interior

กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และภารกิจในการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วนที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหาของประเทศชาติและประชาชนที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติดและปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้หมดสิ้นไป

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลบรรลุผล กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงมหาดไทย รวม 3 ประการ ประกอบด้วย นโยบายด้านการเร่งรัดจัดปัญหาความยากจนของประชาชนทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง นโยบายด้านการเร่งรัดการดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินงานปรากฏผลโดยสรุป ดังนี้

1) นโยบายด้านการเร่งรัดจัดปัญหาความยากจนของประชาชนทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง ผลการดำเนินงาน ได้แก่

1.1 การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (การสร้างอาชีพ และรายได้ให้แก่ชุมชน) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนของประชาชน ในการประกอบอาชีพ โดยการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเงินทุนกู้ยืม หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ภายใต้การบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) ขณะนี้มีหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายรวม 74,881 หมู่บ้าน/ชุมชน ขึ้นทะเบียนกองทุนแล้ว 72,626 หมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านการพิจารณาความพร้อมระดับอำเภอ 72,057 หมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านการพิจารณาความพร้อมระดับจังหวัด 70,984 หมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านการพิจารณาของ กทบ. 66,097 หมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้เบิกจ่ายเพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิกแล้ว เป็นจำนวนเงิน 48,319 ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งธนาคารหมู่บ้าน เป็นจำนวน 1,137 แห่ง มีสมาชิก 70,907 ราย มีเงินทุน 174,457,477 บาท ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ จำนวน 97 คน

1.2 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (การสร้างงานให้แก่ชุมชน) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ สร้างรายได้ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ และบริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำบัญชีผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม และมีศักยภาพ จาก 75 จังหวัด จำนวน 6,340 รายการ บัญชีผลิตภัณฑ์ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ดีเด่น 1-10 ชนิดแรกของ 75 จังหวัด มีจำนวน 629 รายการ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าจาก อย. จำนวน 84 ผลิตภัณฑ์ มอก. จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ ฮาลาล จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ บาร์โค้ด จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ทางเว็บไซต์ “ไทยตำบลดอทคอม” (thaitambon.com) เชื่อมโยง 2,251 ตำบล 7,202 ผลิตภัณฑ์

สถานที่ท่องเที่ยว 3,235 แห่ง โดยมีเป้าหมายดำเนินการให้ครบ 7,255 ตำบล ในปี 2545 นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งกลุ่มแปรรูปจำนวน 100 กลุ่ม มีสมาชิก 3,553 สาย ผลการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน จากงานแสดงและจำหน่ายสินค้าระหว่างเดือนมีนาคม-ธันวาคม 2544 มีรายได้รวม 364,754,239 บาท ซึ่งจะมีโครงการมหกรรมแสดงสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ณ ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพ็ค เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 25-31 มีนาคม 2545

1.3 โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล เพื่อสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยร่วมกับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลของตำบลต่างๆ ในพื้นที่ 75 จังหวัด 7,255 ตำบล ขณะนี้ดำเนินการแล้ว 967 ตำบล สามารถเชื่อมโยงข้อมูล ทางเว็บไซต์ “คนไทยดอทคอม” (khonthai.com)

1.4 การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ได้จัดโครงการอบรมวิทยากรไปกระตุ้นผู้นำหมู่บ้าน/ตำบล จัดทำสรุปสาระสำคัญการบริหารกองทุนหมู่บ้านส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาคม มุ่งเน้นให้ชาวบ้านได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ขณะนี้ดำเนินการใน 75 จังหวัด 876 อำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อเตรียมรับงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2545 จำนวน 8,500 ล้านบาท

1.5 โครงการตลาดชนบทริมทาง รพช. ใช้เป็นสถานที่จำหน่ายผลผลิต ซึ่งได้จัดแล้ว จำนวน 29 แห่ง และบูรณาการกับองค์การตลาดนำร่อง จำนวน 1 แห่ง ที่สาขางค์การตลาดจังหวัดลำพูน

1.6 การสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ใต้ทางด่วน เพื่อใช้เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าจากโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” บริเวณชุมชนวัดมะกอก หลังโรงพยาบาลพระมงกุฎฯ ตั้งแต่สวนสมุนไพรงถึงซอยลือชา ในเนื้อที่ 15 ไร่ งบประมาณจากการทางพิเศษฯ จำนวน 50 ล้านบาท ได้ดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 เมื่อเสร็จแล้วจะส่งมอบให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการโครงการต่อไป

1.7 สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนด้านการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (ในหมู่บ้านยากจน) คณะทำงานได้จัดทำบัญชีหมู่บ้านยากจนเป้าหมายเร่งด่วน จำนวน 151 หมู่บ้าน ที่มีเกณฑ์ชี้วัดความยากจน เกี่ยวกับรายได้ ที่อยู่อาศัย หลักสุขภาพน้ำสะอาดบริโภค ซึ่งได้รับข้อมูลจาก 66 จังหวัด และอยู่ระหว่างสำรวจอีก 9 จังหวัด และได้จัดทำโปรแกรมระบบการติดตาม รายงานผลทางเครือข่าย <http://moinet> โดยให้จังหวัดดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2545 เป็นต้นไป

2) นโยบายด้านการเร่งรัดดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

2.1 การจัดระเบียบสังคม ได้สั่งการให้จังหวัดร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หมั่นออกตรวจตราสถานบริการเป็นประจำ หากพบการกระทำผิดกฎหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามกฎหมายสั่งพักใบอนุญาตหรือสั่งหยุดกิจการสถานบริการ ปรากฏว่ามีสถานบริการถูกสั่งให้หยุดกิจการชั่วคราว (30 วัน) จำนวน 97 แห่ง ถูกสั่งให้ปิดกิจการจำนวน 5 แห่งใน 31 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

1) มาตรการทางกฎหมาย

(1) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกระบวนการดำเนินคดีอาชญากรรม ที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509 พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พ.ร.บ. วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เป็นต้น

(2) การยกร่างกฎหมายพิเศษและกระบวนการดำเนินคดี โดยวิธีพิเศษ เช่น กฎหมายคุ้มครองพยาน กฎหมายการเลือกรับสารภาพ กฎหมายต่อต้านองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น

(3) การกำหนดเขตพื้นที่ (Zoning) สถานบริการ รวม 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

(3.1) พื้นที่ดำเนินการครั้งแรก (นำร่อง) ได้แก่ พื้นที่ข้อกำหนดเขตพื้นที่เพืองตอนุญาตตั้งสถานบริการทั้งจังหวัด จำนวน 5 จังหวัด คือ นครนายก สุโขทัย สตูล พิจิตร และอ่างทอง พื้นที่ที่ข้อกำหนดเขตพื้นที่เพืองตอนุญาตตั้งสถานบริการ (Zoning) 8 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

(3.2) พื้นที่ที่กำลังดำเนินการต่อไปในปัจจุบัน ได้แก่ จังหวัดที่ข้อกำหนดเขตพื้นที่เพืองตอนุญาตตั้งสถานบริการจังหวัดมีจำนวน 21 จังหวัด และจังหวัดที่กำหนดเขตพื้นที่เพืองตอนุญาตตั้งสถานบริการ มีจำนวน 41 จังหวัด

2) มาตรการทางสังคม ได้เน้นย้ำ ให้ข้าราชการไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเฉียบขาด ส่งเสริมให้เด็ก ข้าราชการและประชาชนทั่วไปได้เล่นกีฬา ออกกำลังกาย จัดหาให้มีสถานที่ออกกำลังกายร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาของโรงเรียน และสถานศึกษา เน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กนักเรียนปลอดยาเสพติด ทั้งในอาหาร และเครื่องดื่ม การดูแลรักษาความปลอดภัยเด็ก การตรวจปัสสาวะหาสารเสพติดในเด็กนักเรียนโดยความยินยอมของผู้ปกครอง

2.2 การใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด ได้กำหนดแนวทางเอาชนะยาเสพติด ด้วยการตัดวงจรปัญหา 3 วงจร ได้แก่ การควบคุมตัวยาหรือสารเคมี สารตั้งต้น ตัดวงจรผู้เสพออกจากวงจรการค้า และการป้องกันไม่ให้มีสารเสพติด โดยใช้หลักการป้องกันนำหน้าการปราบปราม ทั้งด้านการป้องกัน โดยปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2544 - 2545 ด้านการปราบปราม โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย เป็น 3 ระดับ ตามสภาพปัญหาในพื้นที่โดยใช้มาตรการต่างๆ ประกอบกัน ด้านการบำบัดรักษา ได้จัดโครงการเตรียมความพร้อมและดำเนินการในการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด สำหรับโครงการที่สำคัญมีดังนี้

- 1) โครงการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด ภายใต้ยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” ในปี 2544 มีหมู่บ้าน/ชุมชน แสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมโครงการ 5,586 หมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านการตรวจสอบรับรอง และได้รับประกาศจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติดแล้ว 18,019 หมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้มาตรการ 3 มาตรการดำเนินงาน
- 2) โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ได้จัดวิทยากรไปกระตุ้นผู้นำหมู่บ้านในการรักษาสภาพหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน 11,182 หมู่บ้าน/ชุมชน และจัดทำแผนป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชายแดน จำนวน 109 หมู่บ้าน ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 10 จังหวัด ใช้งบประมาณ 37,440,700 บาท
- 3) โครงการอำเภอนำร่องในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน 250 อำเภอ ใช้งบประมาณ 31,250,000 บาท เพื่อให้วิทยากรระดับอำเภอปฏิบัติงานในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีสถานการณ์ปัญหายาเสพติดรุนแรง/ปานกลาง
- 4) โครงการชุมชนสีขาว จัดอบรมผู้นำชุมชน/เยาวชน 20 รุ่น จำนวน 19,570 คน จัดกิจกรรมต่างๆต่อต้านยาเสพติด รวม 9,000 คน และจัดแข่งขันกีฬาในลานกีฬาต้านยาเสพติด 62 แห่ง
- 5) โครงการปรับปรุงกองร้อย อส. เป็นศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยปรับปรุงซ่อมแซมกองร้อย อส. 48 กองร้อย ใน 43 จังหวัด ใช้งบประมาณ 27,556,900 บาท เพื่อบริการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
- 6) โครงการจัดตั้งค่ายเยาวชน อส. ต่อด้านยาเสพติด ดำเนินการจัดทำค่ายเยาวชนฯ จำนวน 47 รุ่นๆ ละ 80 คน รวม 3,760 คน ในกองร้อย อส. 43 จังหวัด ใช้งบประมาณ 7,665,320 บาท
- 7) โครงการนักเรียนเยี่ยมคุก โดยเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 116 แห่ง มีหน่วยงานเข้าเยี่ยมชม 1,538 คณะ จำนวน 143,171 คน
- 8) โครงการจัดตั้งค่ายบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังในค่ายทหาร รวม 5,000 คน ดำเนินการ 2 รุ่น รุ่นที่ 1 จำนวน 2,591 คน รุ่นที่ 2 จำนวน 2,409 คน โดยมีกรมราชทัณฑ์ร่วมกับกระทรวงกลาโหม กรมการปกครอง และกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการใน 25 ค่าย ใช้หลักสูตรการบำบัดฟื้นฟูทางสายใหม่ (Fast Model)
- 9) การอำนวยความสะดวกและการประสานงาน ได้จัดตั้งสำนักงานประสานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย (สปส.มท.) เพื่อทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยความสะดวกและประสานงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย ปรับปรุงบทบาทและภารกิจ ของศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศ.ปส.จ.) และระดับอำเภอ (ศ.ปส.อ.) ให้มีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการใช้พลังความเข้มแข็งของชุมชน บทบาท กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

3) นโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ

มุ่งขจัดเหตุแห่งการทุจริตประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง ในงบประมาณของทางราชการ โดยใช้มาตรการ 3 ประการ คือ

3.1 มาตรการด้านการป้องกัน โดย

- (1) การกำหนดแนวทางปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
- (2) การปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ
- (3) การแก้ไขปัญหาการเรียกร้องผลประโยชน์หรือผู้มาติดต่อขอรับบริการ (การฉ้อราษฎร์)
- (4) การแก้ไขปัญหาการหาผลประโยชน์จากงบประมาณของทางราชการ (การบังหลวง) ได้ดำเนินงานตาม

โครงการ “ประเทศไทยใสสะอาด” ซึ่งในปีงบประมาณ 2544 สามารถประหยัดงบประมาณของหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง และจังหวัดในส่วนภูมิภาคได้เป็น จำนวน 7,037 ล้านบาท และปีงบประมาณ 2545 ไตรมาสแรก (ต.ค.-ธ.ค. 2544) สามารถประหยัดงบประมาณได้ จำนวน 1,083 ล้านบาท

3.2 มาตรการด้านการปราบปราม ดำเนินการในบทบาทของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในการป้องกัน ปราบปราม และบังคับใช้ในทางกฎหมาย

3.3 มาตรการด้านการประสานงาน เพื่อการประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกัน ปราบปราม และรักษาความสงบเรียบร้อยทั่วไป

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทย ยังได้ดำเนินงานตามนโยบายในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย เพื่อการช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน สรุปได้ดังนี้

(1) การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในรอบปี 2544 จังหวัดต่างๆ ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เป็นจำนวน 67 จังหวัด คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย 1,082.06 ล้านบาท มีผู้เสียชีวิตถึง 143 ราย โดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ร่วมให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดเตรียมมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติในภาพรวมแล้ว

(2) การแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของราษฎร แจ้งให้จังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรผู้เรียกร้องโดยเร็ว ในรอบปีปรากฏมีการชุมนุมเรียกร้อง จำนวน 749 ครั้ง

(3) การบริหารการเลือกตั้งของกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย

- * สนับสนุนการเลือกตั้ง สว. และ สส. โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานการเลือกตั้งรวม 5 ครั้ง
- * จัดตั้งศูนย์ประสานการเลือกตั้งระดับจังหวัด รวม 13 จังหวัด
- * การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในพื้นที่เลือกตั้งใหม่
- * การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ปี 2544 ได้แก่ อบจ. 32 แห่ง สท. 317 แห่ง อบต. 3,633 แห่ง

4) การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการดูแลรักษาความสงบและ ปลอดภัยในคดีอาชญากรรม การร้องเรียกขอความเป็นธรรม การแก้ไขปัญหาการทุจริต คดีอาญาคดีแพ่ง และคดีปกครอง

5) การพัฒนางานบริการประชาชนและการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการ

(5.1) การพัฒนาระบบมาตรฐานการให้บริการของหน่วยงานในสังกัด

(5.2) การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริการแก่ประชาชน

6) การสนับสนุนการปฏิรูประบบราชการ การจัดโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา (คบพ.)

มีจังหวัดทดลอง 5 จังหวัด คือ ลำปาง ศรีสะเกษ ชัยนาท ภูเก็ต และนราธิวาส โดยกำหนดให้มีจังหวัดเปรียบเทียบ 5 จังหวัด คือ พิษณุโลก สุรินทร์ อ่างทอง พังงา และปัตตานี ระยะเวลาทดลอง 1 ปี (1 ตุลาคม 2544 - 30 กันยายน 2545) ขณะนี้ได้จัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการและจัดวางระบบการบริหารงานแล้ว และมีระบบโปรแกรมรายงานผลการดำเนินงานทาง <http://moinet>

7) การป้องกันและปราบปรามการค้าอาวุธสงครามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ได้กำชับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กำหนดยุทธศาสตร์ และวางมาตรการในการกวาดล้างผู้ลักลอบค้าอาวุธสงคราม และผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ให้หมดสิ้นไป

กระทรวงยุติธรรม

Ministry of Justice

กระทรวงยุติธรรม

ภายหลังจากที่ศาลยุติธรรมแยกออกจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว มีหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมจำนวน 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (รวมสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจำนวน 34 จังหวัด) กรมคุมประพฤติและกรมบังคับคดี ซึ่งตลอดระยะเวลา 1 ปี ที่รัฐบาล พลตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีโดยมี นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

► การอำนวยความสะดวกยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ให้การคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและถูกจับกุมในสถานพินิจ 34 แห่ง ทั่วประเทศ จำนวน 22,989 คน และทำการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั้งในสายสามัญและสายอาชีพในคดีใหม่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2544-31 ตุลาคม 2544 จำนวนทั้งสิ้น 7,629 คน ดำเนินการสืบเสาะและพินิจเด็กและเยาวชนจำนวน 20,728 ราย และดำเนินการควบคุมและสอดส่องเด็กและเยาวชน จำนวน 17,291 ราย

กรมคุมประพฤติ

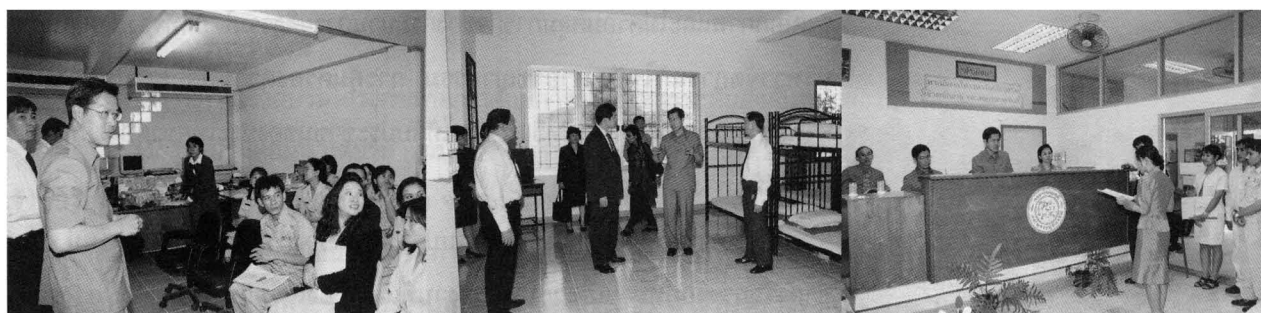
กรมคุมประพฤติ ดำเนินการสืบเสาะและพินิจจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ จำนวน 30,602 ราย ควบคุมและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นผู้ใหญ่ในคดีรับใหม่ 66,623 ราย

งานพัฒนาการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดย อบรมผู้ถูกคุมความประพฤติ จำนวน 12,956 ราย อบรมธรรมะ จำนวน 15,274 ราย ค่าใช้จ่ายธรรม จำนวน 2,005 ราย ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาจำนวน 244 ราย ให้การบรรพชาและอุปสมบท จำนวน 7 ราย

งานสงเคราะห์ผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ โดยให้การศึกษา 12 ราย การจัดหางาน 334 ราย การอบรมอาชีพ 904 ราย การฝึกวิชาชีพ 98 ราย การให้ยืมทุนประกอบอาชีพ 43 ราย สงเคราะห์ค่าอาหาร 23,146 ราย การรักษาพยาบาล 183 ราย การประกันตัวจำเลย 40 ราย อื่นๆ 11 ราย รวม 24,711 ราย

กรมบังคับคดี

ดำเนินการยึดทรัพย์ตามคำพิพากษา จำนวน 48,717 เรื่อง ทุนทรัพย์ 64,685,302,703 บาท ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินในคดีที่ยึดมาได้ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ขายได้จำนวน 14,361 เรื่อง ทุนทรัพย์ 13,117,732,652.19 บาท ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดมาได้ โดยจัดมทกรรมขายทอดตลาดทรัพย์ ขายได้จำนวน 766 เรื่อง ทุนทรัพย์ 2,167,383,000 บาท ดำเนินการบังคับคดีล้มละลายในสำนวนขอรับชำระหนี้ จำนวน 9,244 เรื่อง ทุนทรัพย์ 102,443,513,022.49 บาท ดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จากจำนวนคดีที่แผนได้รับความเห็นชอบจากศาล 125 คดี ทุนทรัพย์ 2,198,522,625,550.04 บาท จากสำนวนคำขอรับชำระหนี้ จำนวน 10,948 เรื่อง ทุนทรัพย์ 1,675,822,023,093.55 บาท

➤ การเปิดทำการสำนักงานในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

การเปิดทำการสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในด้านความเสมอภาคที่จะมีโอกาสได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ในการนี้กระทรวงยุติธรรมได้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาปฏิบัติอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมเพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสจากการให้บริการของกระบวนการยุติธรรมโดยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาซึ่งได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ.2544 โดยมีที่ทำการ ณ อาคารกระทรวงยุติธรรม ชั้น 25 ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยระหว่างวันที่ 12 พฤศจิกายน - 25 ธันวาคม 2544 มีผู้เสียหายและจำเลยมายื่นขอค่าตอบแทนและค่าชดเชย ฯลฯ จำนวน 19 ราย และ 23 ราย ตามลำดับ โดยเข้าหลักเกณฑ์ จำนวน 17 ราย และ 6 ราย ตามลำดับ

การเปิดทำการสำนักงานคุมประพฤติ เพื่อให้บริการงานด้านคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ในส่วนภูมิภาคเป็นไปอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน จึงดำเนินการเปิดทำการสำนักงานคุมประพฤติ โดยระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์-31 ตุลาคม 2544 จำนวน 2 แห่ง คือ

- สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดสตูล
- สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดนครพนม

การเปิดทำการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดและสำนักงานบังคับคดีสาขา เพื่อให้การบริการด้านการบังคับคดีแก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคได้รับความสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง โดยในปี 2544 ได้กำหนดเป้าหมายในการจัดตั้งสำนักงานบังคับคดีจังหวัดและสาขา จำนวน 3 แห่ง คือ สระแก้ว หนองบัวลำภู แม่ฮ่องสอน ซึ่งกรมบังคับคดี สามารถดำเนินการจัดตั้งสำนักงานบังคับคดีได้ 6 แห่ง คือ สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานบังคับคดีจังหวัดสระแก้ว สำนักงานบังคับคดีจังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานบังคับคดีจังหวัดยะลา สาขาเบตง สำนักงานบังคับคดีจังหวัดชุมพร สาขาหลังสวน สำนักงานบังคับคดีจังหวัดปราจีนบุรี สาขาการบินบุรี

➤ การปรับปรุงโครงสร้างและจัดทำแผนแม่บทกระทรวงยุติธรรม

1) การปรับปรุงโครงสร้าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 275 บัญญัติให้แยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม เพื่อความเป็นอิสระและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และมาตรา 75 ที่บัญญัติให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในขณะที่กระบวนการยุติธรรมของไทย ซึ่งประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ บังคับคดี คุมประพฤติ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กระจัดกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของต่างกระทรวงและกรม ตลอดจนเกิดช่องว่างในกระบวนการ ทำให้การบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมขาดเอกภาพและไม่ครอบคลุมภารกิจของกระบวนการยุติธรรมโดยแท้จริง ส่งผลให้การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนของประเทศขาดประสิทธิภาพและไร้ทิศทาง

กระทรวงยุติธรรมจึงได้ปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงยุติธรรมใหม่ โดยทำการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว และโครงสร้าง

การบริหารอยู่ระหว่างการดำเนินการร่วมกับสำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงการจัดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับระบบงาน ซึ่งคาดว่าจะมีผลในการปฏิบัติได้ปลายปี พ.ศ. 2545

2) การจัดทำแผนแม่บทกระทรวงยุติธรรม

ด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2539-2544 และแผนแม่บทศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ 1 พ.ศ.2538-2544 สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนในปียงประมาณ พ.ศ. 2544 ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้แยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม

ฉะนั้น กระทรวงยุติธรรมในอนาคตตามแนวคิดและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมเสียใหม่ด้วยการรวบรวมหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่กระจัดกระจายอยู่ตามกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ เข้ามารวมกันเพื่ออำนวยความสะดวกการบริหารจัดการนโยบายกระบวนการยุติธรรมของชาติ การควบคุมสังคม การแก้ปัญหาอาชญากรรมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงยุติธรรมจึงจัดทำแผนแม่บทกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545-2549 โดยยึดกรอบและแนวทางตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 แผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การจัดองค์กรในการบริหารงานยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ของคณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรมวุฒิสภา ผลการศึกษาของคณะกรรมการพิจารณาโครงสร้างกระทรวงยุติธรรม (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 59/2541 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541) คณะอนุกรรมการกำหนดโครงสร้างและกรอบอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาการจัดระเบียบราชการกระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการเตรียมความพร้อมของกระทรวงยุติธรรมก่อนและหลังแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม และรายงานการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามโครงการเวทีความคิดเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยเป็นสำคัญ ด้วยการดำเนินการตามหลักวิชาการของกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจหลัก (Mission) กลุ่มงานหลัก แผนด้าน (Key Result Areas-KRAs) วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนด้าน กลยุทธ์ในการดำเนินการของแต่ละแผนด้าน (Strategies) แผนงานโครงการหลัก (Major Outputs/Projects) และตัวชี้วัดของแต่ละแผนด้าน (Performance Indicators) โดยมีนักวิชาการ บุคคลและหน่วยงานภายในและภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมตลอดเวลาของการจัดทำ และจัดให้มีโครงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2544 ณ โรงแรมเดอะแกรนด์ ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ และบัดนี้กระทรวงยุติธรรมได้ให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ 5 ปี ตามกรอบทิศทางของแผนแม่บทฯ ดังกล่าวแล้ว

➤ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและให้บริการแก่ประชาชน

1) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ได้รับงบประมาณ ปี 2544 สำหรับการอบรมสัมมนา จำนวน 1,670,700 บาท โดยได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมข้าราชการอย่างต่อเนื่อง จำนวน 10 หลักสูตร 10 ครั้ง มีผู้ได้รับการพัฒนา จำนวน 702 คน

พัฒนากลุ่มผู้บริหาร ดังนี้

- จัดส่งข้าราชการเข้าอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพนักบริหารระดับสูงกับหน่วยงานภายนอก จำนวน 3 คน
- จัดโครงการอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหารรุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 21-26 พฤษภาคม 2544 ณ ห้องประชุมกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน 20 คน
- จัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาสมรรถภาพทางการบริหารของผู้บริหารในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ระหว่างวันที่ 21-25 กันยายน 2544 ค่ายพระราม 6 อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 65 คน

พัฒนาความรู้สู่ความเป็นอาชีพ ดังนี้

- จัดส่งข้าราชการไปฝึกอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภายนอกจำนวน 38 คน
- จัดโครงการอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ปฏิบัติงานรุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม 2544-1 มิถุนายน 2544 จำนวน 20 คน
- จัดโครงการอบรมภาษาอังกฤษ ระหว่างวันที่ 23 เมษายน - 28 พฤษภาคม 2544 ณ ห้องประชุมกองวิชาการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน 30 คน
- จัดโครงการสัมมนาผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ระหว่างวันที่ 14-17 สิงหาคม ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ จำนวน 51 คน
- จัดโครงการสัมมนาด้านผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุ ระหว่างวันที่ 10-13 กันยายน 2544 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ จำนวน 57 คน

กลุ่มพัฒนาการบริหารการจัดการเพื่อประสิทธิผล

- จัดโครงการประชุมเพื่อประสานนโยบายประจำปี สำหรับผู้บริหารในสังกัดกระทรวงยุติธรรมประจำปี 2544 เรื่อง การจัดทำแผนกลยุทธ์ และเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2544 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพฯ จำนวน 398 คน

กลุ่มส่งเสริมการบริหารงานบุคคลด้วยระบบคุณธรรม

- จัดโครงการอบรมความรู้พื้นฐานสำหรับข้าราชการบรรจุใหม่

2) กรมคุมประพฤติ

การปรับปรุงระบบการให้บริการแก่ประชาชนของกรมคุมประพฤติระหว่างวันที่ 1 มีนาคม-31 ตุลาคม 2544 สำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศ จำนวน 87 แห่ง ได้มีการปรับปรุงระบบการให้บริการ ให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ด้วยการดำเนินการ ดังนี้ โครงการจัดระบบการให้บริการประชาชน สำนักงานคุมประพฤติ จำนวน 87 แห่ง ได้ดำเนินการจัดพื้นที่ให้บริการประชาชน จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนในเวลาพักกลางวัน จัดทำแผนผังขั้นตอนการทำงาน จัดทำคำแนะนำการเตรียมตัวและการเตรียมเอกสาร จัดทำประกาศสิทธิพยาน จัดทำคำแนะนำบริการต่างๆ ของสำนักงาน และให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อ

3) กรมบังคับคดี

การปรับปรุงระบบการให้บริการแก่ประชาชนของกรมบังคับคดี โดยจัดทำโครงการ สำนักงานบังคับคดีต้นแบบในส่วนภูมิภาค จำนวน 9 แห่ง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และทันสมัย สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาประสิทธิภาพของข้าราชการและลูกจ้างกรมบังคับคดี โดยดำเนินการดังนี้

- จัดประชุมเชิงสัมมนา “แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับคดี ซึ่งผู้จัดสรรที่ดินทำการค้า” จำนวน 152 คน
- จัดประชุมสัมมนา “แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณของหน่วยงาน” จำนวน 144 คน
- จัดฝึกอบรมหลักสูตร “ภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ” จำนวน 20 คน
- จัดอบรม “ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร” จำนวน 32 คน
- จัดอบรม “ความรู้พื้นฐานสำหรับข้าราชการใหม่” จำนวน 22 คน
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนการใช้ระบบให้แก่เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลในส่วนภูมิภาค 4 รุ่น จำนวน 175 คน

การปรับปรุงระบบการบังคับคดี

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎระเบียบ คำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดี รวมทั้งวิธีดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานคล่องตัว สะดวกรวดเร็ว ยิ่งขึ้น โดยในปี 2544 ได้ดำเนินการกำหนดให้มีนโยบายการยึดทรัพย์ ณ ที่ทำการ การแจ้งเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยตรง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินราคาทรัพย์ ประกอบการขายทอดตลาด คำสั่งเร่งรัดการปฏิบัติ

หน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ คำสั่งเกี่ยวกับการวางทรัพย์และวางเงินประกันค่าฤชาธรรมเนียม และระเบียบการเก็บรักษา และทำลายสมุดบัญชี ดวงตรา เอกสาร และสำนวนในการบังคับคดี

➤ การดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กระทรวงยุติธรรมมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอยู่ 2 หน่วยงานคือ กรมคุมประพฤติ และสถานพินิจฯ ซึ่งภารกิจหลักมีในด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่

1) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

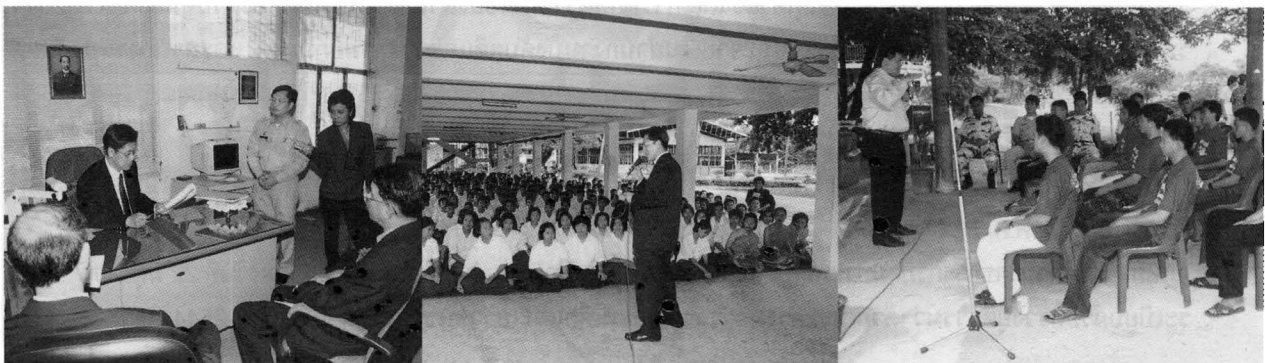
พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2534 ยังไม่มีผลในทางปฏิบัติเนื่องจากขาดหน่วยงานที่ดำเนินการและความขัดข้องทางด้านกฎหมายกรมคุมประพฤติซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบตามกฎหมายได้เสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎร ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภา โดยพ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีเจตนารมณ์เพื่อลดปริมาณผู้ติดยาเสพติดให้โทษ โดยการดำเนินงานศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2534 ให้เป็นสถานควบคุมและบำบัดรักษาและผู้ติดยาเสพติดที่ไม่สมควรใจจะเข้ารับการรักษาบำบัดรักษายาเสพติดและผู้ที่ไม่อาจเลิกยาเสพติดให้โทษได้ในสภาพไร้การบังคับ

2) การดำเนินการด้านอื่น ๆ กรมคุมประพฤติได้ประสานงานพหุภาคี ดังนี้

- การสัมมนาผู้บริหารงานคุมประพฤติเรื่องมิติใหม่ด้านการประสานความร่วมมือเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมสัมมนา
- การจัดประชุมเพื่อการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ในวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ณ ดิกลันดิโมเตริ ทำเนียบรัฐบาล โดยมี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน
- การประชุมร่วมกับหน่วยงานสังกัดกองทัพ เพื่อร่างข้อตกลงในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2545 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ได้เดินทางไปเยี่ยมศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และในวันดังกล่าวมีการเสวนาเรื่อง “บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด”

3) ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์

- ผลิตสติ๊กเกอร์ จำนวน 40,000 ชิ้น เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ
- ผลิตสปอตโฆษณาเพื่อเผยแพร่ทางโทรทัศน์ 300 วินาที จำนวน 2 ชุด ออกอากาศตั้งแต่ 10 กันยายน 2544 - 30 เมษายน 2544
- ผลิตสารคดี จำนวน 10 ตอน เผยแพร่ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2544 เป็นต้นไป จนครบ 10 ตอน ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 18.26 -18.30 น.

➤ การวิจัยและพัฒนาระบบกฎหมายและระบบงานยุติธรรม

1) การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังต่อศาลและกระทรวงยุติธรรมภายหลังแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาความคาดหวังต่อศาลและกระทรวงยุติธรรม ของผู้ใช้บริการศาลและผู้เกี่ยวข้องในคดี ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม และประชาชนทั่วไปภายหลังการแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังต่อศาลและกระทรวงยุติธรรม โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 10 จังหวัด และวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และดำเนินการจัดทำเล่มรายงานการทำวิจัยต่อไป

2) การวิจัยเรื่อง การประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคน

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ของกรมคุมประพฤติว่าประสานสอดคล้องกันหรือไม่ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของการประสานแผนทั้งสามของกรมคุมประพฤติ ว่ามีสาเหตุจากปัจจัยใด ซึ่งดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการวางแผนในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำแผนของกรม ทั้ง 3 ประการ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

3) การวิจัยเรื่อง การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในงานคุมประพฤติ

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี แนวทางและวิธีดำเนินการคุ้มครองสิทธิของ ผู้เสียหายในระบบงานคุมประพฤติของประเทศไทยและสากลจากเอกสารตำราทั้งในและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในงานคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ในประเทศไทย และพัฒนาระบบงานคุมประพฤติในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในงานคุมประพฤติ โดยดำเนินการอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร้อยละ 70 และวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ 50 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดแนวทาง หรือมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายต่อไป

4) การวิจัยเรื่อง การแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาเฉพาะจังหวัดศรีสะเกษ

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติในคดีอาชญากรรม และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติในคดีอาชญากรรม ซึ่งอยู่ระหว่างตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ลงรหัส วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ และแปลผลร้อยละ 80

การพัฒนาระบบกฎหมาย

- พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เลขที่ 118 ตอนที่ 1047 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544
- ประชุมคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาตามที่กฎหมายบัญญัติ 1 ครั้ง ขณะนี้อยู่ระหว่างการร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา พ.ศ. ยังไม่ได้ดำเนินการเนื่องจาก ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. อยู่ระหว่างรอเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่ 1

การปรับปรุงแก้ไขระเบียบในการปฏิบัติงาน

ได้ยกร่างปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและได้มีผลบังคับใช้แล้วดังนี้

- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2544
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลายและการชำระบัญชี (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2544
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการปกครอง และการปฏิบัติราชการของสำนักงานบังคับคดีในส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2544
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการรับและจ่ายเงินสำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาค และสำนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการวางทรัพย์กลางกรมบังคับคดี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและทำลายสมุดบัญชีดวงตราเอกสาร และสำนวนในการบังคับคดี ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2544
- กฎหมายแบ่งส่วนราชการกรมคุมประพฤติ พ.ศ. 2544 (ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ก 8 ตอนพิเศษ 45 ก ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2544)
- ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนของสถานพินิจ พ.ศ. 2544

กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม

**Ministry of Labour
and Social Welfare**

(2) พัฒนาและยกระดับฝีมือแรงงานให้มีทักษะฝีมือสูงขึ้นเท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ จำนวน 169,115 คน จากผลสำรวจการมีงานทำของผู้จบหลักสูตร (รวบรวมข้อมูล ณ วันที่ 11 ม.ค. 2545) จำนวน 100,221 คน พบว่า ผู้มีงานทำ 46,478 คน (คิดเป็นร้อยละ 77.61 ของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ 59,884 คน) มีรายได้เดือนละ 1,000-7,800 บาท

(3) พัฒนาทักษะฝีมือให้กลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวม 54,210 คน ได้แก่ ทหารกองประจำการ แรงงานสตรี คนพิการ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือมัธยมปลาย ผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูการติดยาเสพติด

(4) พัฒนาหลักสูตรการฝึกเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน และกลุ่มผู้รับการฝึก อาทิ หลักสูตรคอมพิวเตอร์ ผู้รับบาลเด็ก และผู้สูงอายุ ธุรกิจ การโรงแรม ฯลฯ รวมทั้ง หลักสูตรที่เอื้อต่อคนพิการ เช่น คอมพิวเตอร์กราฟฟิก E-commerce

(5) ได้รับรางวัลจากการแข่งขันฝีมือแรงงานนานาชาติ ระดับอาเซียน (8 เหรียญทอง 5 เหรียญเงิน และ 3 เหรียญทองแดง) และระดับโอลิมปิก (เหรียญทองสาขาช่างเชื่อม เหรียญทองแดง สาขาช่างเครื่องประดับ และ 6 รางวัลชมเชย)

(6) ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ จ.เชียงราย เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาฝีมือฯ ระดับนานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะนี้ ได้ทำการก่อสร้างแล้วประมาณ 31.75%

จัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ จ.สงขลา เพื่อพัฒนาการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมทั้งในอนุภูมิภาคสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ อยู่ระหว่างศึกษารายละเอียดด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติจัดตั้งสถาบันฯ ต่อไป

จัดตั้งศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกัมพูชา-ไทย ณ ปูนพนม กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาช่างอุตสาหกรรมและงานบริการต่างๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผู้เชี่ยวชาญไปช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ

(7) การพัฒนาฝีมือแรงงานตามความต้องการของสภาอุตสาหกรรม โดยความร่วมมือกันในลักษณะเครือข่ายระหว่างกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ได้มีการลงนามความร่วมมือระหว่างประธานสภาอุตสาหกรรมและกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รวมทั้งกลุ่มอุตสาหกรรมรองเท้า และกรมพัฒนาฝีมือแรงงานแล้ว เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2545

2.2 มาตรการด้านการประกันสังคม

(1) ส่งเสริมมาตรการด้านการประกันสังคม

(1.1) ณ เดือน ธันวาคม 2544 มีสถานประกอบการอยู่ในระบบประกันสังคม 110,814 แห่ง ผู้ประกันตน 5.86 ล้านคน

รับเงินสมทบกองทุนประกันสังคม 34,224 ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทน 11,560.32 ล้านบาท มีผู้ใช้บริการ 15.03 ล้านราย

รับเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน 1,720 ล้านบาท จ่ายเงินทดแทน 1,265 ล้านบาท มีผู้ใช้บริการ 0.18 ล้านราย

(1.2) ขยายการคุ้มครองประกันสังคมให้กับลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่าสิบคน มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 คาดว่าจะมีสถานประกอบการประมาณ 1.24 ล้านแห่ง และลูกจ้างประมาณ 3.59 ล้านคน เข้าสู่ระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น ทำให้ระบบประกันสังคม ครอบคลุมกำลังแรงงานที่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 30 จากเดิม ซึ่งครอบคลุมเพียงร้อยละ 18

(1.3) การขยายสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน โดยมีรูปแบบ เงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดเก็บเงินสมทบ ประโยชน์ทดแทน เงื่อนไขการเกิดสิทธิ ตามที่คณะกรรมการเตรียมการประกันสังคมกรณีว่างงานเสนอ

(1.4) การเพิ่มสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม กรณีเจ็บป่วยให้แก่ผู้ประกันตนโดยปรับลดโรค ยกเว้น 15 โรค ให้ครอบคลุมมากขึ้น ขยายระยะเวลาให้กับผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยเป็นโรคเดียวกันที่ต้องใช้เวลารักษาตัวในโรงพยาบาลประเภทคนไข้ในจากเดิม 180 วัน ใน 1 ปี เป็นมากกว่า 180 วัน ใน 1 ปี และให้ผู้ประกันตนที่เจ็บป่วยด้วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายสามารถรักษาโดยวิธีปลูกถ่ายไตได้

(1.5) ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมระบบงานประกันสังคม โดยใช้เลขประจำตัวประชาชนแทนเลขบัตรประกันสังคม ตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม 2544 เป็นต้นไป

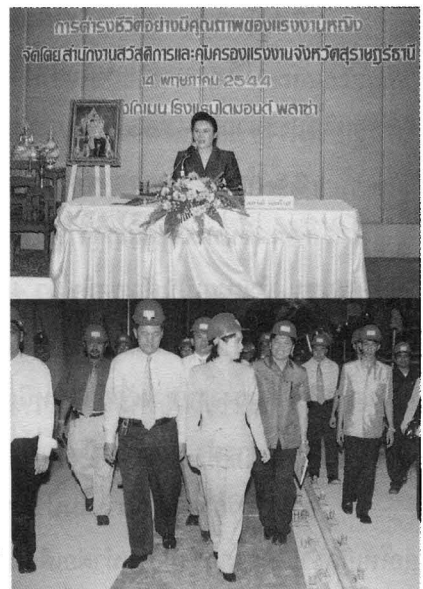
(1.6) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย อันเป็นเหตุให้สูญเสียสมรรถภาพ พิการหรือทุพพลภาพ จะเปิดให้บริการแห่งที่ 2 ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดระยอง ภายในปี 2545 โดยแห่งแรกอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี คาดว่าจะสามารถให้บริการได้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 200 คน

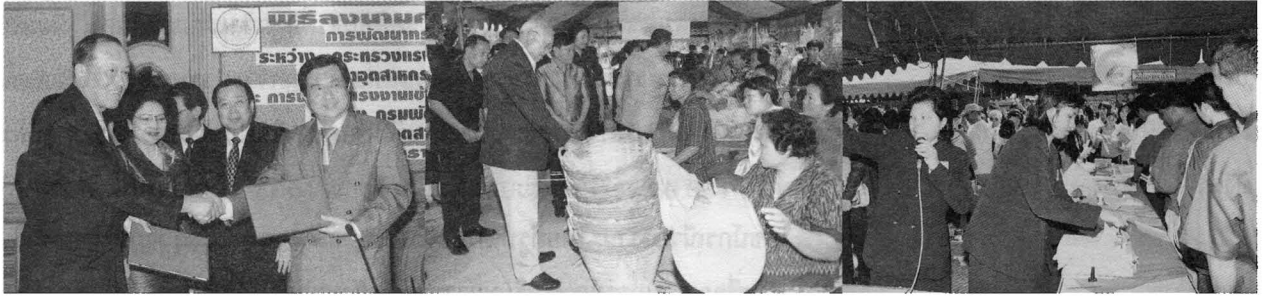
(2) ขยายขอบข่ายการให้สวัสดิการแรงงาน ส่งเสริมให้สถานประกอบการ เพิ่ม / จัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง มีลูกจ้างได้รับประโยชน์ 156,192 คน (จัดที่พักอาศัยหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ 80 แห่ง จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 60 แห่ง ตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนในสถานที่ทำงาน 35 แห่ง ในรัฐวิสาหกิจ 5 แห่ง จัดบริการรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน โครงการโรงเรียนเพื่อผู้ใช้แรงงาน ในสถานประกอบการ 7 แห่ง กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงานเพื่อช่วยเหลือบรรเทาดอกเบี้ยจากหนี้ในระบบ โดยอนุมัติคำขอกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการกิจการรวม 10 ราย เป็นเงิน 148.05 ล้านบาท และจัดสวัสดิการผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ 2,208 คน เป็นเงิน 9,843,550 บาท)

(3) ให้การคุ้มครองแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ดังนี้ ตรวจแรงงานในสถานประกอบการ 31,769 แห่ง ลูกจ้างได้รับการดูแลคุ้มครอง 1,706,538 คน ปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงาน 23,437 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 73.84 ของสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจ เพิ่มจากการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 11.27) รับข้อร้องทุกข์ 5,483 ราย ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 23,687 คน ลดลงร้อยละ 8.40 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา อนุมัติให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างช่วยเหลือลูกจ้าง 3,076 คน เป็นเงิน 14.61 ล้านบาท

(4) กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่เหมาะสม กระทรวงแรงงานฯ ให้ความเห็นชอบมติคณะกรรมการค่าจ้าง กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 8 อัตรา มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545

(5) การคุ้มครองสุขภาพความปลอดภัย โดยตรวจความปลอดภัยในการทำงานในสถานประกอบการ 28,557 แห่ง ลูกจ้างได้รับการดูแล 1,778,992 คน ลูกจ้างปฏิบัติได้ตามกฎหมายความปลอดภัย 22,908 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 80.22 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.31 นอกจากนี้ ได้จัด โครงการพิเศษ ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน 6 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาความปลอดภัยในการทำงานอย่างยั่งยืน โครงการรณรงค์ลดอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์

โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยในการทำงาน โครงการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการประเภทโรงแรม โครงการความปลอดภัยสู่สถานศึกษา โครงการสัมมนาการควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยฯ ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสีทาฯ มีสถานประกอบการได้รับประโยชน์ 13,729 แห่ง ผลการปฏิบัติงาน จำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ลดลงร้อยละ 8.28 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในช่วงเวลาเดียวกันกับปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้การจ่ายเงินจากกองทุนเงินทดแทนในส่วนนี้ลดลงตามไปด้วย เร่งรัดจัดตั้งองค์กรอิสระด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน ขณะนี้ ร่างพ.ร.บ.สถาบันส่งเสริมความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

(6) คุ้มครอง ป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กและสตรี จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือแรงงาน (สายด่วน 1546) ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อรับเรื่องร้องทุกข์ พร้อมทั้งจัดตั้ง ป.ณ. 47 ป.ณ.ฟ. ดินแดง กทม. 10407 ตั้งแต่วันที่ 9 เม.ย. 2544 มีผู้ใช้บริการแล้ว 2,017 ราย จัดตั้งชุดเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือแรงงานหญิงและเด็ก จัดโครงการพิเศษ ได้แก่ โครงการที่ปรึกษาแรงงานหญิงในสถานประกอบการโครงการอาสาสมัครเบาะแสสายด่วนแรงงานหญิงและเด็ก โครงการจัดตั้งคลินิกการทำงาน เป็นต้น มีผู้ร่วมโครงการ 969 คน

2.3 ส่งเสริมระบบแรงงานสัมพันธ์

ส่งเสริมแรงงานระบบแรงงานสัมพันธ์ระบบทวิภาคี ในสถานประกอบการเอกชน และรัฐวิสาหกิจ รวม 11,903 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 865,333 คน ผลการดำเนินงาน สามารถลดปัญหาการเกิดข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในสถานประกอบการได้ ร้อยละ 7.35 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกับปี 2543 (มี.ค.-ธ.ค.2543) ในรอบ 10 เดือนที่ผ่านมาสามารถเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแรงงานในสถานประกอบการได้ 65 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 21,982 คน (ร้อยละ 61.32 ของข้อพิพาทแรงงาน 106 แห่ง) สามารถคำนวณเงินที่ลูกจ้างไม่สูญเสียจากการหยุดงานได้ประมาณไม่ต่ำกว่า 3.63 ล้านบาท

2.4 คุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ

ให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยที่ไม่ได้รับเงินสิทธิประโยชน์ และไม่เกี่ยวกับเงินสิทธิประโยชน์ 39,272 คน คิดเป็นเงินประมาณ 343.66 ล้านบาท และได้ออกพบบปะเยียมเยียนเพื่อช่วยเหลือแรงงานไทย 89,300 คน

2.5 กำหนดมาตรการที่เหมาะสมสำหรับแรงงานต่างด้าว

ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2544 จำนวน 568,249 คน จำแนกเป็นสัญชาติพม่า 451,335 คน ลาว 59,538 คน และกัมพูชา 53,556 คน มีเงินรายได้ที่เก็บจากแรงงานต่างด้าว จำนวน 1,846,809,250 บาท มีคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง จัดหาแรงงานไทยทดแทนแรงงานต่างด้าว 15,021 คน

2.6 การส่งเสริมการมีงานทำ

บริการจัดหางานในประเทศ บรรจุนาน 158,230 คน ส่งผลให้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่ต่ำกว่า 4,290 บาท / คน ก่อให้เกิดรายได้จากการมีงานทำต่อเดือนไม่ต่ำกว่า 678.81 ล้านบาท

การจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ จัดส่งคนหางานไปทำงาน / ฝึกงานต่างประเทศ 120,785 คน โดยรัฐ 353 คน มียอดรวมการส่งเงินตรากลับประเทศประมาณปีละ 81,600 ล้านบาท

แนะแนวและส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในสถาบันการศึกษา หมู่บ้าน ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ มีผู้ได้รับประโยชน์ 816,299 คน

การคุ้มครองคนหางานไม่ให้ถูกหลอกลวง ช่วยคนหางานได้รับเงินคืนจากการถูกหลอกลวง 2,880 คน เป็นเงิน 63.34 ล้านบาท พักใช้ใบอนุญาตบริษัทจัดหางานในประเทศ 1 ราย ต่างประเทศ 32 ราย และเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทจัดหางานต่างประเทศ 4 ราย ส่งผลให้คนหางานที่ไปทำงานต่างประเทศ ร้อยละ 97.62 ได้ไปทำงาน โดยมีระบบในการให้ความคุ้มครองทุกขั้นตอนอย่างมั่นคงและปลอดภัย

เสนอแก้ไข พ.ร.บ. จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 ส่งผลให้สามารถขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยในต่างประเทศ ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนงานฯ ต่อไป เป็นระยะเวลา 5 ปี รวมทั้งให้การช่วยเหลือแรงงานไทยในต่างประเทศ 41,788 คน ได้รับสิทธิประโยชน์เป็นเงิน 343.66 ล้านบาท

สนับสนุนและร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดนัดพบแรงงาน โดยใช้งบประมาณของภาคเอกชน จำนวน 42 ครั้ง บรรลุงานได้ 2,835 คน แต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายประมาณ 500,000 บาท เป็นการประหยัดงบประมาณรวมทั้งปีเป็นเงิน 21,000,000 บาท นอกจากนี้ ภาคเอกชนยังได้จัดทำทะเบียนผู้ว่างงาน ตำแหน่งงานว่าง ผ่าน Website เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายทั้งภาครัฐและผู้หางานทำได้อีกส่วนหนึ่ง

3) นโยบายหลักด้านเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง (ส่งเสริมสวัสดิการสังคม)

3.1 สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส

ให้การสงเคราะห์และจัดสวัสดิการสตรี โดยสร้างโอกาสการมีงานทำ พัฒนาอาชีพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่สตรีและเยาวชนสตรีด้อยโอกาส 68,906 คน

สงเคราะห์และจัดสวัสดิการคนชรา สงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนละ 300 บาท/เดือน ให้บริการในศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ สงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแล เป็นต้น จำนวนรวม 753,438 คน

สงเคราะห์และจัดสวัสดิการคนพิการ โดยจดทะเบียนคนพิการ จัดหางาน ให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพรายละไม่เกิน 20,000 บาท ปลอดภัยเบี้ย เป็นต้น จำนวนรวม 340,590 คน

สงเคราะห์และจัดสวัสดิการแก่คนไร้ที่พึ่ง อาทิ สงเคราะห์ในสถานแรกรับ / สถานสงเคราะห์รวมทั้งจัดชุดปฏิบัติการช่วยเหลือคนเร่ร่อนขอทาน เป็นต้น จำนวนรวม 13,893 คน

สงเคราะห์และจัดสวัสดิการเด็กและเยาวชน อาทิ ให้การสงเคราะห์ พัฒนา คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในครอบครัวและชุมชน และในสถานสงเคราะห์ / สถานแรกรับ และบ้านพักฉุกเฉิน จัดหาครอบครัวทดแทน ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวนรวม 364,954 คน จัดหาครอบครัวอุปการะในนิคมสร้างตนเอง จำนวน 118 ราย สามารถประหยัดงบประมาณภาครัฐในการดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์ได้ประมาณปีละ 6,700 บาท ต่อเด็ก 1 คน หรือ 790,600 บาทต่อปี

สงเคราะห์และจัดสวัสดิการครอบครัวและชุมชน โดยให้การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพแบบให้เปล่าและกู้ยืมจำนวนรวม 418,566 คน

จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ อาทิ ให้การสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ สงเคราะห์ครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์ สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ คนละ 500 บาท / เดือน สงเคราะห์เงินทุนประกอบอาชีพแก่สตรีและชาวเขาที่ติดเชื้อเอดส์ จำนวนรวม 11,555 คน

พัฒนานิคมและส่งเสริมอาชีพในนิคมสร้างตนเอง 44 แห่ง โดยได้จัดสรรให้ราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ บรรจุสมาชิกนิคม ออกเอกสารสิทธิ์ (นค.3) แก่สมาชิกนิคม ผลการดำเนินงาน พัฒนาและส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรให้กับสมาชิกนิคม จำนวน 234,994 ราย สามารถสร้างมูลค่าผลผลิตได้ 5,155.34 ล้านบาท และส่งผลให้สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 89,966 ราย ที่ดินมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 229,261 ล้านบาท

พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ให้การพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านสังคม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำนวนรวม 1,758 หมู่บ้าน 88,953 ครอบครัว ประชากร 21,842 คน

ส่งเสริมการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยโอกาส 80 แห่ง และส่งเสริมการจัดตั้งและดูแลการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กและสถานสงเคราะห์เด็กเอกชน 2,685 แห่ง สามารถให้การดูแลเด็กได้ทั้งสิ้น 82,121 คน ทำให้ประหยัดงบประมาณในการเลี้ยงดูเด็กในรูปแบบสถานรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กสิทธิของกรมประชาสงเคราะห์ได้ประมาณเดือนละ 3,621 บาทต่อเด็ก 1 คน จากการดำเนินการดังกล่าวทำให้สามารถประหยัดงบประมาณภาครัฐได้ไม่ต่ำกว่าปีละ 2,977.05 ล้านบาท

3.2 การบรรเทาสาธารณภัย

ให้การสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัย 3,441,519 คน ดำเนินโครงการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำชุมชนในเขตเมือง โดยส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งองค์กรกลางช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปัจจุบันมี 43 แห่ง พบข้อมูลผู้ประสบปัญหาเบื้องต้นในชุมชน มีผู้ประสบปัญหาด้านต่างๆ 8,675 ราย ให้การช่วยเหลือได้ 3,431 ราย

ส่งเสริมงานอาสาสมัครประชาสงเคราะห์ เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาทุกข์ยากเดือดร้อน ให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนได้ 69,994 คน

ส่งเสริมสนับสนุนองค์การภาคเอกชนด้านสวัสดิการสังคม 6,365 องค์การ ส่งเสริมการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การเอกชนประจำจังหวัด 73 ศูนย์ และสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน 73 องค์การ เป็นเงิน 35.77 ล้านบาท ซึ่งองค์การภาคเอกชนได้จ่ายเงินสมทบอีกจำนวนหนึ่ง ทำให้สามารถนำเงินไปช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนได้ 242,944 คน สามารถประหยัดงบประมาณของรัฐได้ 255.12 ล้านบาท

3.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน

เสนอปรับปรุง ร่าง พ.ร.บ.การฉ้อโกงกิจการสงเคราะห์ พ.ศ.... เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความรัดกุมในการดำเนินการ สมาชิกได้รับการสงเคราะห์และเกิดสิทธิประโยชน์สูงสุด

โครงการจัดหาครอบครัวอุปการะในนิคมสร้างตนเอง สนับสนุนให้สมาชิกในนิคมสร้างตนเองมีส่วนร่วมในการดูแลเด็ก โดยจัดหาครอบครัวอุปการะได้ 118 ราย สามารถประหยัดงบประมาณภาครัฐในการดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์ได้ประมาณปีละ 6,700 บาท ต่อเด็ก 1 คน หรือ 790,600 บาทต่อปี

สนับสนุนพระธรรมจาริก จำนวน 300 รูป ปฏิบัติงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาและงานด้านการสงเคราะห์ชาวเขา ใน 12 จังหวัดภาคเหนือ ทำให้ชาวเขาในพื้นที่ 674 หมู่บ้าน 110,000 คนได้รับประโยชน์ เป็นการประหยัดงบประมาณภาครัฐในการจ้างบุคลากรไปปฏิบัติงานจากเดือนละ 5,740 บาทต่อคน เหลือเพียงเดือนละ 1,900 บาทต่อคน สามารถประหยัดงบประมาณได้เดือนละ 3,840 บาทต่อคน หรือปีละประมาณ 13.82 ล้านบาท

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน (ศสพ.) เพื่อให้ ศสพ. มีความเข้มแข็งและเป็นกลไกสำคัญ ในการจัดสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐาน ปัจจุบันมี 71,681 ศูนย์ ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนจากเงินกองทุน ศสพ. จำนวน 150,714 คน รวมเป็นเงิน 121,594,994 บาท

จัดโครงการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเพื่อประชาชนโดยนำกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัดให้บริการผู้ใช้แรงงาน สตรี เด็ก คนชรา คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ รวม 12 ครั้ง มีผู้รับบริการรวมทั้งสิ้น 32,036 ราย

โดยสรุป การดำเนินงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมที่ผ่านมา ได้อาศัยเครือข่ายการทำงานที่ได้รับการสนับสนุนจากเอกชน องค์กรประชาชน NGOs และหน่วยงานอื่น ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของกระทรวงฯ สามารถดำเนินการสำเร็จไปได้อย่างบรรลุเป้าหมายเป็นอย่างดี จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สามารถช่วยประหยัดงบประมาณภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรมได้มากกว่า 3,361.6 ล้านบาท ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงมากกว่า 1,717,672 คน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

**Ministry of Science,
Technology and Environment**

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ซึ่งมีภารกิจหลัก 3 ด้าน คือ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านพลังงาน รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการดำเนินงานในนโยบายต่างๆ สรุปได้ดังนี้

► นโยบายเร่งด่วน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินงานที่สนับสนุนนโยบายการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยเน้นการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ เพื่อให้สามารถยืนได้ด้วยตนเองโดยการนำเทคโนโลยีเข้าไปให้การสนับสนุนด้านการผลิตและช่วยให้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปรากฏผลเป็นรูปธรรม เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งดำเนินการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเบิงทุเรียน การผลิตเงาะแห้ง การผลิตลำไยแห้งสอดไส้ การผลิตลำไยเชื่อม ซึ่งทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูป และลดปัญหาเรื่องของขยะจากเปลือกเงาะ ลำไย

นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์ผลิตน้ำส้มสายชูหมักจากตาลโตนดตที่ถูกสุขอนามัย ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ต.รำแดง อ.สิงหนคร จ.สงขลา และผลักดันให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสงขลาได้ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อผลิตน้ำมะนาวพร้อมปรุงและพร้อมดื่ม โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการ จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้เกิดการผลิตน้ำมะนาวพร้อมปรุงและพร้อมดื่ม เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ และเกิดอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตผลการเกษตร สำหรับการพัฒนาธุรกิจวิสาหกิจ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีการผลักดันให้มีการแปรรูปบริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด จากเดิมที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดของกระทรวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว

► นโยบายการสร้างรายได้

1) ด้านการเกษตรกรรม

โครงการหลักที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการเพื่อให้ตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าวในสามโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งกระจายออกเป็นโครงการย่อยจำนวนมากและครอบคลุมพื้นที่เกษตรและพื้นที่ยากจนสำคัญทั่วประเทศ กล่าวคือ โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า มีสถานีสูบน้ำให้บริการแก่เกษตรกร ทั่วประเทศ 2,016 สถานี โครงการโขง-ชี-มูล ซึ่งก่อสร้างฝ่ายแล้วเสร็จ 12 ฝ่าย สามารถเก็บกักน้ำไว้ในลำน้ำ คิดเป็นปริมาณรวม 292.7 ล้านลูกบาศก์เมตร และโครงการฝายเพื่อกักเก็บน้ำ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จทั้งโครงการ 4 ฝ่าย รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรม 146,000 ไร่ รวมทั้งกระตุ้นรายได้ของเกษตรกรโดยการใช้และผลิตปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์เชิงเศรษฐกิจชุมชน เพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและลดการปนเปื้อนของสารเคมี กระตุ้นการพัฒนาชุมชนด้วยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงจากมูลสัตว์หรือวัสดุเหลือใช้ โดยจัดฝึกอบรมให้แก่เกษตรกร จำนวน 13 กลุ่ม เพื่อให้ใช้เวลาว่างผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง หรือจำหน่ายในชุมชน

2) ด้านอุตสาหกรรม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการภาคอุตสาหกรรมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการผลิตและการออกแบบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่วยให้บริษัทขนาดกลางและเล็ก (SMEs) สามารถดำเนินการวิจัยได้มากขึ้น รวมทั้งโครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (ITAP) โดยให้การปรึกษาทางด้านเทคนิค จำนวน 22 โครงการ และสนับสนุนการวิจัยพัฒนาในภาคเอกชน โดยให้การสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ จำนวน 28 โครงการ

3) ด้านการท่องเที่ยว

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ นั้น ดำเนินการในหลายรูปแบบแต่มุ่งเน้นความสัมฤทธิ์ผลเดียวคือความยั่งยืนของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากตระหนักว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่จะแก้วิกฤตของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการสำคัญของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ คือ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกและการตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระยะยาว และมีบทบาทสำคัญในการเป็นแกนนำบริหารจัดการอนุรักษ์พื้นที่ โดยเฉพาะโบราณสถานสำคัญๆ ของประเทศ ควบคู่ไปกับการปกป้องและฟื้นฟูแหล่งศิลปกรรมวัฒนธรรมและโบราณสถาน จึงได้จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณพระตำหนักจุฑาธุชราชฐาน เกาะสีชัง โครงการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ การยกเลิกโครงการก่อสร้างห้างสรรพสินค้าโลตัสห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ เพียง 1 กม. เป็นต้น และได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแผนและแนวทางในการดำเนินงาน โดยได้ร่างนโยบายอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม แม่น้ำ คู คลอง ในทิศทางที่เหมาะสม มีโครงการนำร่องในการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม 3

กลุ่มคลอง ได้แก่

1) คลองอ้อมนนท์-คลองบางกอกน้อย-คลองบางกรวย จ.นนทบุรี 2) คลองอัมพวา จ.สมุทรสงคราม และ 3) คลองด่าน-คลองบางขุนเทียน-คลองสนามชัย กทม. ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบให้วันที่ 20 กันยายนของทุกปีเป็นวันแห่งการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง แห่งชาติ และให้ปี พ.ศ. 2544-2546 เป็นปีแห่งการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง รวมทั้งดำเนินการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การจัดทำดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวใน 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ทางบก) และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเมือง โครงการพัฒนาระบบกักน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งมีการก่อสร้างระบบสุขาและระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล

และการจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แล้วเสร็จ 26 พื้นที่ ใน 15 จังหวัด การศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 7 โครงการ โครงการให้บริการธุรกิจท่องเที่ยวแบบออนไลน์ครบวงจร โครงการจัดทำแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวจากภาพถ่ายดาวเทียมของ 8 จังหวัดหลักคือ ภูเก็ต ชลบุรี เชียงใหม่ กทม. สงขลา นครราชสีมา กาญจนบุรี และสุราษฎร์ธานี

➤ นโยบายการพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ด้านการพาณิชย์

เพื่อเป็นการสนับสนุนและผลักดันให้ภาคเอกชน ยกกระดับความพร้อมในการเผชิญการแข่งขันเสรีในทุกระดับสู่การพัฒนาเครือข่ายการตลาดเข้าสู่ระดับโลกซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าส่งออกด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าลดต้นทุนการผลิต ด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ และการปรับปรุงอุปกรณ์เครื่องจักรให้ได้มาตรฐาน โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบมาตรฐานแห่งชาติและเปิดบริการสอบเทียบ 5 สาขา ได้แก่การสอบเทียบเครื่องมือวัด สาขาไฟฟ้า สาขามิติ สาขาเชิงกล สาขาอุณหภูมิ สาขาเสียงและการสั่นสะเทือนเพื่อถ่ายทอดคำวิสัยทัศน์ปฏิบัติ การสอบเทียบแก่ภาคอุตสาหกรรม โดยมีผู้มาขอรับการสอบเทียบจากสถาบันมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 1,474 ชิ้นงาน

และได้พัฒนาห้องปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารส่งออก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยให้บริการวิเคราะห์ทดสอบอาหารและภาชนะบรรจุอาหาร 2,122 ราย รวมทั้งมีการบริการวิเคราะห์ ทดสอบ และสอบเทียบอุปกรณ์เครื่องมือวัดต่างๆ ตามหลักมาตรฐานสากล แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 91,547 รายการ นอกจากนี้ มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อสร้างโอกาสแก่ผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดโลก

➤ นโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1) เร่งพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการโครงการสนับสนุนนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยระยะที่ 1 ได้จัดสรรทุนรัฐบาล จำนวน 789 ทุน ไปศึกษาต่อต่างประเทศระดับปริญญาตรี-โท-เอก สำเร็จการศึกษาแล้ว 516 คน กำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศ 263 คน และระยะ ที่ 2 ได้จัดสรรทุนเพิ่มขึ้น 1,299 ทุน เป็นทุนต่างประเทศ 1,199 ทุน อยู่ระหว่างการศึกษา 618 คน สำเร็จการศึกษาแล้ว 108 คน สำหรับทุนภายในประเทศ 100 คน อยู่ระหว่างการศึกษา 14 คน สำเร็จการศึกษาแล้ว 5 คน รวมผู้ที่สำเร็จการศึกษาทั้ง 2 ระยะ จำนวน 629 คน ทั้งนี้ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 96 คน และได้เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิจัย อาจารย์ ข้าราชการของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ รวมทั้งได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรอนุปริญญาเคมีปฏิบัติระยะเวลา 3 ปี จำนวน 151 คน เพื่อเป็นการผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยในปี 2544 มีผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 25 คน

นอกจากนี้ มีงานพิพิธภัณฑน์วิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้รับความรู้ และเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑน์ ณ องค์การพิพิธภัณฑน์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 414,000 คน และจัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์สำหรับครูและนักเรียน จำนวน 11 ค่าย จำนวน 640 คน

2) ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการวิจัยและพัฒนา

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีการดำเนินงานที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

2.1 การจัดงานเทิดพระเกียรติ “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” และ “วันเทคโนโลยีของไทย” คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2543 เห็นชอบการเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะที่ทรงเป็น “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” และกำหนดให้วันที่ 19 ตุลาคม ของทุกปี เป็น “วันเทคโนโลยีของไทย”

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2544 เห็นชอบให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการจัดงานเกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจัดขึ้นเป็นปีแรกระหว่างวันที่ 19-21 ตุลาคม 2544 ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ อิมแพคเมืองทองธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยทรงศึกษาค้นคว้าวิจัย และทรงนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ตลอดจนเป็นการแสดงเทคโนโลยีที่คิดค้นประดิษฐ์และพัฒนาโดยคนไทย และศักยภาพด้านเทคโนโลยีของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และเป็นการกระตุ้นให้ สาธารณชนเกิดความเชื่อมั่นและเข้าร่วมพัฒนาเทคโนโลยีของไทย การจัดงานเทิดพระเกียรติฯ ประกอบด้วยการจัดนิทรรศการ

และกิจกรรมพิเศษ ต่างๆ ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ
สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป เข้าชมงานเป็นจำนวนมาก

2.2 การสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และวิศวกรรม โดยเน้น 3 สาขาหลัก
คือ สาขาเทคโนโลยีชีวภาพและพันธุวิศวกรรม สาขาเทคโนโลยีโลหะและวัสดุ
สาขาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ มีโครงการที่นำไปสู่เชิงพาณิชย์
และสู่สาธารณประโยชน์ ดังนี้

- การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จำนวน 46 ผลงาน เช่น
เทคโนโลยีพัฒนาสูตรการผลิตแทนมจากเชื้อบริสุทธิ์เริ่มต้นผสม เครื่องดื่มที่ทำจากข้าว
ชุดตรวจไวรัสไข้เลือดออกแบบ IC, แบบ ELISA พัฒนาสายการผลิตฉีดพลาสติก-
ผลิตภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ การออกแบบและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม FEM ผลิตภัณฑ์
ใบพัดบำบัดน้ำในนาุ้ง

- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณประโยชน์ จำนวน 22 ผลงาน เช่น การผลิตดินกล่ามะละกอ ปลูกวัคซีน
เพื่อป้องกันโรคใบด่างวงแหวน การปลูกส้มเขียวหวานโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานทางด้านความอุดมสมบูรณ์ของดินและอาหารพืช การ
ผลิตลำไยนอกฤดู การผลิตผลิตภัณฑ์ใส่กรอกปลา การผลิตข้าวเม่าและผลิตอาหารสำเร็จรูปบางชนิดจากภูมิปัญญาชาว
บ้านอีสาน

2.3 โครงการจัดตั้งอุทยานวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science Park)

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้จัดตั้งอุทยานวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น เพื่อส่งเสริมและ
สนับสนุนให้ภาคเอกชนได้ใช้บริการที่รัฐจัดไว้ให้เพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต พร้อมทั้งส่งเสริมแรงจูงใจด้านภาษีและการเงิน
ทั้งนี้การก่อสร้างอาคารอุทยานวิจัยฯ และอาคารโรงงานต้นแบบ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในต้นปี 2545

2.4 โครงการไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มและน้ำมันพืชอื่นๆ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยคณะกรรมการโครงการไบโอ
ดีเซลจากน้ำมันปาล์มและน้ำมันพืชอื่นๆ ได้ดำเนินการเพื่อศึกษาวิจัย เรื่องการผลิตไบโอดีเซล เช่น การวิจัยการผลิตไบโอ
ดีเซลจากน้ำมันใช้แล้ว

2.5 การก่อตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาไมโครอิเล็กทรอนิกส์

เพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนาด้านซอฟต์แวร์
และฮาร์ดแวร์ ทำให้เกิดการผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ป้อนสู่ตลาดลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

2.6 โครงการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ประเทศไทย เป็นพื้นที่ให้เช่าสำหรับบริษัทที่สนใจและประกอบ
กิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาซอฟต์แวร์มีพื้นที่ให้เช่า ระยะที่ 1 มีบริษัทเอกชนเช่าพื้นที่ 22 ราย พื้นที่เช่าทั้งหมด
3,354.61 ตร.ม. มีรายได้รวม 949,843 บาท ระยะที่ 2 มีบริษัทเอกชนเช่าพื้นที่ 23 ราย พื้นที่เช่า 4,242.60 ตร.ม. มีรายได้รวม
1,064,163 บาท

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารและจัดการสมัยใหม่

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินงานสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สบทร.) : Government Information
Technology Services (GITS) ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายสารสนเทศเพื่อให้บริการเครือข่ายแก่
หน่วยงานของรัฐ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการระบบราชการ ซึ่งได้พัฒนาและ
ดำเนินการไปใช้แล้ว คือ โครงการนำร่องสำนักงานอัตโนมัติ (IT Model Office) ในภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง-
วิทยาศาสตร์ฯ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) รวมทั้งโครงการ
ด้านเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (GINet) ที่ให้หน่วยงานราชการใช้ติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานระหว่างส่วนกลางและภูมิภาค
หรือที่เรียกว่า Government Intranet

นอกจากนี้ ได้พัฒนาเครือข่ายการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศในประเทศไทย โดยมีบันทึกความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาค รวม 3 แห่ง คือ ม.เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลานครินทร์ และเผยแพร่เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เพื่อสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ประโยชน์ในระดับหนึ่ง โดยจัดอบรม จำนวน 3 หลักสูตร 113 คน

4) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เสนอร่างพระราชบัญญัติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ใช้เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน นำไปใช้เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ขณะนี้ อยู่ระหว่างการปรับปรุงร่างเพื่อนำเสนอ คร.ม. อีกครั้ง และร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. เพื่อส่งเสริมนักวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เจริญก้าวหน้า และมีความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และการบริการที่มีคุณภาพและปลอดภัย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งร่างกฎหมายเกี่ยวกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวม 5 ฉบับ คือ ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ได้ผ่านความเห็นชอบจากวุฒิสภาและรัฐสภาแล้ว เมื่อวันที่ 18 ต.ค. 2544 อยู่ระหว่างรอลงพระปรมาภิไธย ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน พ.ศ.... คร.ม.รับหลักการแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาและอยู่ระหว่างการเปลี่ยนชื่อเป็น “ร่าง พ.ร.บ. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ พ.ศ.” สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายเกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ระหว่างขั้นตอนการนำเสนอ คร.ม. พิจารณา

➤ นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) บริหารและจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพแบบบูรณาการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีการดำเนินการติดตามตรวจสอบสถานการณ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล จัดทำรายงานสถานการณ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลทั่วประเทศให้เป็นปัจจุบัน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ผลกระทบของการกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำรงชีวิตของชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อจัดทำเป็นแผนแม่บทและกำหนดแนวทางมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีการศึกษาแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลตั้งแต่ปากแม่น้ำเพชรบุรี จ.เพชรบุรี กับปากแม่น้ำปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ การจัดการป่าชายเลน

ของประเทศ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำ ติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาการใช้ทรัพยากรน้ำบาดาลและการทรุดตัวของแผ่นดินในเขต กทม. และปริมณฑล เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์น้ำบาดาลและควบคุมการใช้น้ำบาดาลให้เหมาะสมจากการติดตาม พบว่า การทรุดตัวของ กทม. มีแนวโน้มลดลง แต่การทรุดตัวของแผ่นดินบริเวณปริมณฑลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การจัดการสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูแหล่งทราย ศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงจังหวัดน่าน และเชียงใหม่ การจัดการเพื่อคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ 8 เขต รวมทั้งการติดตามแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียว โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่สีเขียวจังหวัดชลบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น เชียงใหม่ โครงการสวนกลางมหานคร ซึ่งมีสวนพฤกษชาติ และสวนสาธารณะ

ชื่อ “ศรีนครเขื่อนขันธ์” รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการส่งเสริมและเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พัฒนาระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองและเขตควบคุมมลพิษ ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในถิ่นทุรกันดาร และรณรงค์การจัดการครัวเรือนและโรงเรียนเพื่อลดขยะชุมชน

2) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการโดยการกระจายการบริหารและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมไปสู่ท้องถิ่น

โดยสนับสนุนงบประมาณให้ท้องถิ่นให้สามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเองภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งได้สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยในปี 2544 ได้ให้การสนับสนุน จำนวน 1,567.698 ล้านบาท เพื่อการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จ.สมุทรปราการ โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในปี 2544 จำนวน 1,870.2 ล้านบาท เป็นโครงการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม 736 โครงการ โครงการฟื้นฟูและบำบัดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 39 พื้นที่ รวมทั้งการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมอีก 20 โครงการ

นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหามลพิษทางน้ำ ระยะที่ 2 เพื่อเฝ้าระวังปัญหาหามลพิษทางน้ำ การจัดการน้ำเสีย โดยให้มีการจัดการน้ำเสียบริเวณลุ่มน้ำสายสำคัญ โดยจัดระบบบำบัดน้ำเสียรวมและการบริหารจัดการระบบ ตลอดจนการบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมของท้องถิ่น และได้จัดทำแผนการจัดการน้ำเสียเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งการให้การศึกษาเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการจัดการน้ำเสียแก่สาธารณชน

3) การป้องกันและแก้ไขปัญหาหามลพิษ

มุ่งเน้นการป้องกัน การลดและแก้ไขปัญหาแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยดำเนินการตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ทั้งการติดตามการตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาหามลพิษทางน้ำ อากาศ และเสียง กากของเสียอันตรายทั่วประเทศอย่าง

ต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันการก่อกมลพิษในระยะยาว และการจัดทำข้อมูลรายละเอียดแหล่งกำเนิดมลพิษ ทำให้ได้ข้อมูลรายละเอียดแหล่งกำเนิดมลพิษ จำนวน 2 พื้นที่ ได้แก่ จ.นนทบุรี และ จ.ปทุมธานี การจัดการมูลฝอยชุมชนและศูนย์กำจัดขยะรวม โดยกำหนดหลักแนวทางของการจัดการและกำหนดเป็นนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อลดปัญหาของมูลฝอยในระยะยาว

4) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเป็นการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ได้สนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินการศึกษาวิจัยการผลิตกึ่งกัมมกรามสายพันธุ์ใหม่ การบูรณาการระบบการเลี้ยงร่วมกับเพาะปลูกลูกตแทน การเลี้ยงกึ่งกูดาคำในเขตน้ำจืด การทดสอบการเลี้ยงกึ่งกัมมกรามปรับปรุงพันธุ์เพื่อรองรับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 22 ธ.ค.2541 ในการระงับการเลี้ยงกึ่งกูดาคำในระบบความเค็มต่ำในพื้นที่น้ำจืดทุกจังหวัด ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกใหม่ในการนำไปเพาะเลี้ยงแทนกึ่งกูดาคำ การจัดการผักตบชวาและขยะมูลฝอยชุมชนในรูปแบบปุ๋ยอินทรีย์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาวิจัยการผลิตกระถางผักตบชวาตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้เทคโนโลยีกระถางผักตบชวาที่ปราศจากเชื้อรา และเป็นปุ๋ยในตนเอง รวมทั้งเทคโนโลยีกระถางหญ้าแฝกเผาและไม้เผาสามารถนำไปเพาะชำกล้าไม้แล้วนำไปปลูกลงดินจะสลายตัวเป็นปุ๋ยต้นไม้เจริญเติบโตได้ดี

► นโยบายด้านพลังงาน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานตามนโยบายการพลังงานของรัฐบาลในการอนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ สรุปได้ดังนี้

1) การอนุรักษ์พลังงาน

ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารธุรกิจทุกขนาดดำเนินการอนุรักษ์พลังงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ลดการใช้น้ำมัน และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2) และชะลอการลงทุนในการผลิตไฟฟ้าของภาครัฐได้ โดยการกำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งมีงานหลัก 3 โครงการ คือ โครงการโรงงานควบคุมและอาคารควบคุมที่กำลังใช้งาน ซึ่งมีโรงงานควบคุมและอาคารควบคุมตาม พ.ร.บ.การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 3,791 แห่ง โครงการอาคารของรัฐ จำนวน 4,700 แห่ง โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานและอาคารธุรกิจ (ที่ไม่ใช่โรงงานและอาคารควบคุม) โดยการให้เงินสนับสนุนให้เปล่าประมาณ ร้อยละ 30 ของเงินลงทุนที่พิสูจน์แล้วว่าประหยัดพลังงานและคุ้มค่าในการลงทุน นอกจากนี้ ยังมีโครงการสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงาน อีก 7 โครงการ

2) การพัฒนาพลังงานทดแทน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนมาโดยตลอด เช่น พลังงานน้ำ พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล เป็นต้น เพื่อหาพลังงานทดแทนที่มีศักยภาพทั้งด้านเทคนิคและการลงทุน คุ้มค่าในการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม จนในที่สุดก็สามารถผลิตเอทานอล (แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ร้อยละ 99.5 โดยปริมาตร) ได้เป็นผลสำเร็จ และนำไปผสมกับน้ำมันเบนซินในอัตราส่วน 1 ต่อ 9 เป็นแก๊สโซฮอล์ ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับน้ำมันเบนซินพิเศษออกเทน 95 และยังช่วยลดปริมาณมลพิษจากท่อไอเสีย ประหยัดการใช้น้ำมันและช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพไร้รอยและมันสำปะหลังอีกด้วยและที่สำคัญ คือ เป็นเชื้อเพลิงสะอาด การค้นคว้าวิจัยดังกล่าว เป็นที่มาของการผลิต “แก๊สโซฮอล์” ในเชิงพาณิชย์ ได้เป็นผลสำเร็จ ในวันที่ 11 มกราคม 2544 คือ วันที่เริ่มมีการจำหน่าย “แก๊สโซฮอล์” ผลิตกัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงเอทานอลยี่ห้อแรกให้กับประชาชนทั่วไป ที่สถานีบริการน้ำมัน ปตท.สำนักงานใหญ่ และต่อมามีการจำหน่ายที่สถานีบริการน้ำมันบางจาก อีก 4 แห่ง คือ ถนนติวานนท์ ไกลแยกแคราย ถนนพหลโยธิน ไกลสามแยกเกษตร ถนนเจริญกรุงตัดใหม่ และถนนนวมินทร์

นอกจากนี้ มีการดำเนินการโครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก โดยใช้พลังน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าทดแทนการใช้ น้ำมันดิบของประเทศ จำนวน 21 โครงการ กำลังผลิต 42,738 กิโลวัตต์ พลังงานไฟฟ้าที่ผลิต 93.78 ล้านหน่วย/ปี และมีโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง 2 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำคลองทุ่งเพล โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำลุ่มน้ำน่านตอนบน รวมทั้ง โครงการจัดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าประจุแบตเตอรี่ด้วยเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับหมู่บ้านชนบทที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยดำเนินการจัดตั้งระบบฯ ขนาด 3-6 กิโลวัตต์ต่อหมู่บ้านไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 184 หมู่บ้าน โดยในช่วงปีที่ผ่านมา ได้ติดตั้งระบบฯ ใหม่จำนวน 50 แห่ง ทำให้ราษฎรในหมู่บ้านห่างไกลได้มีไฟฟ้าใช้ ชาวชนบทสามารถรับรู้ข่าวสารของทางราชการได้

► นโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยทั้งในเมืองและชนบท ประกอบด้วย โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (School Net :Thai Social / Scientific Academic and Research Network)

มีโรงเรียนมัธยมที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ จำนวน 3,255 โรงเรียน โครงการวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน (Science in School - SIS) เพื่อให้มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ โดยใช้ระบบการสร้างเครือข่ายพี่เลี้ยง (Mentoring System) ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 15 สถาบัน (มหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ) มีโรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน จำนวน 25 โรงเรียน รวมทั้ง โครงการไทยสาร 3 : ทางด่วนสารสนเทศเพื่อสังคมการศึกษา และวิจัย ซึ่งทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษามีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศใช้ในราคาถูก มีสมาชิกทั้งสิ้น 6 สถาบัน

นโยบายพัฒนาภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้จัดทำแนวนโยบายและแผนหลักการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล เมืองหลัก และเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค ซึ่งมีผังแม่บทศูนย์ราชการแล้วเสร็จ จำนวน 21 เมือง

.....

กระทรวงศึกษาธิการ

Ministry of Education

สำนักงานวิทยลัยบูรพา
11-12 ถนนพหลโยธิน
กรุงเทพฯ 10310

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้ระดมทุกหน่วยงานในสังกัดเพื่อให้บรรลุภารกิจตามนโยบายของรัฐบาลและการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งครอบคลุมทุกด้านของระบบการศึกษา ตั้งแต่การจัดเตรียมโครงสร้างและการบริหารจัดการ การพัฒนากระบวนการเรียน การสอน การพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา การผลิตครูและการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู การส่งเสริม สนับสนุนด้านศาสนศึกษา การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม แก่เยาวชน และการสืบสาน อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจน ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น กระทรวงศึกษาธิการมีสถานศึกษาในสังกัดที่จัดการศึกษาในระบบ 37,140 แห่ง มีนักเรียน นักศึกษา ทั้งสิ้นกว่า 15 ล้านคน จำนวนนักเรียนก่อนประถมศึกษา 2.0 ล้านคน ประถมศึกษา 5.5 ล้าน คน มัธยมศึกษาตอนต้น 2.3 ล้านคน มัธยมศึกษาตอนปลาย 1.7 ล้านคน อุดมศึกษา 0.7 ล้านคน นักศึกษาการศึกษานอก โรงเรียน 2.4 ล้านคน และนักเรียน นักศึกษาสงฆ์ 693,358 รูป มีผลการดำเนินงานในรอบ 1 ปี สรุปได้ดังนี้

➤ ด้านการศึกษา

1) การปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาคือเป็นภารกิจสำคัญยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ได้มีการเร่งรัดดำเนินการในทุกๆ ด้านอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีงาน/กิจกรรมที่สำคัญคือ

1.1 การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดหลักการ 3 ประการ คือ ผู้เรียนสำคัญที่สุด การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในรูปแบบหลากหลาย เช่น พัฒนาครูและสถานศึกษาเพื่อเป็นครูแกนนำต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ (มีครูแกนนำแล้วจำนวน 43,000 คน) สร้างเครือข่าย การปฏิรูปการเรียนรู้ บูรณาการความรู้ตามหลักสูตร ศาสนา และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งส่งเคราะห์งานวิจัย เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ให้บริการห้องสมุดประชาชน จำนวน 888 แห่ง ที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน 35,442 แห่ง จัดกิจกรรมการศึกษานิตรรคการด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา สิ่งแวดล้อม และ ดาราศาสตร์ ผ่านศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาทั่วประเทศ รวม 15 แห่ง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) 6,680 แห่ง และปฏิรูปการออกอากาศของสถานีวิทยุเพื่อการศึกษาผ่านดาวเทียม (คลื่น FM 92.0) เพื่อให้สามารถรับฟังได้ทั่วประเทศ และปรับรายการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

1.2 การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น คือ ชั้น ป.1-3 ป.4-6 ม.1-3 และ ม.4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดเงื่อนไขของการใช้หลักสูตรฉบับนี้ให้ครอบคลุมทุกระดับชั้น ในปี 2548 ทั้งนี้ในช่วงแรกได้ดำเนินการในโรงเรียนนำร่อง ประมาณ 2,000 แห่ง ขณะ เดียวกันหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนได้มีการปรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย การศึกษานอกระบบด้วย

1.3 การประกันคุณภาพการศึกษา ได้จัดทำโครงการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในเขตการศึกษา 3, 5, 7, 9 และ 11 ในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักบริหาร การศึกษาท้องถิ่น (เทศบาล) รวม 21 โรงเรียน ผลการทดลองนำร่องระหว่างปีการศึกษา 2543 พบว่า สถานศึกษาทุกแห่งสามารถ นำระบบการประกันคุณภาพไปปฏิบัติได้ ผลการดำเนินโครงการนำไปสู่การยกร่างกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธี การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาอย่างช้าภายในปีการศึกษา 2545

กระทรวงศึกษาธิการยังมีมาตรการการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) ซึ่งกรมวิชาการจะ ประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกคนตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 4 ช่วงชั้น คือ ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6 โดยปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ ดังนี้ 1) พัฒนาเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับชั้นตัวประโยค และ จะประเมินพร้อมกันในเดือนกุมภาพันธ์ 2545 2) พัฒนาเครื่องมือประเมินด้านความถนัดทางการเรียน (SAT) สำหรับชั้น ม.6 หรือเทียบเท่า เพื่อประเมินผู้เรียนตามหลักสูตรเดิมพร้อมกันในเดือนพฤศจิกายน 2544 และ 3) พัฒนาเครื่องมือประเมิน คุณภาพการศึกษาทุกช่วงชั้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบการประเมินที่กำหนด เพื่อใช้ประเมินนักเรียนที่จบ การศึกษาตามช่วงชั้นเป็นปีแรกในปีการศึกษา 2547

1.4 การเทียบโอนผลการศึกษา เป็นการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 15 และมาตรา 16 เรื่อง การเทียบระดับการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน โดยจัดทำกรอบแนวคิด และประชาสัมพันธ์กับบุคคลกลุ่มต่างๆ ทั่วประเทศ ขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอร่างระเบียบว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษา และร่างระเบียบว่าด้วยการเทียบโอนผล การเรียนเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณา

1.5 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง การดำเนินการกิจเพื่อการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา มีผลสรุปดังนี้

(1) แผนปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ดำเนินการตามภารกิจ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการผลิตครูและ บุคลากรทางการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านการควบคุมวิชาชีพครูและบุคลากรทางการ ศึกษาและ 4) ด้านการบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยได้จัดทำแผนปฏิรูปในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

- แผนปฏิรูประบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา
- แผนปฏิรูประบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- แผนปฏิรูประบบควบคุมการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- แผนปฏิรูประบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(2) การจัดเตรียมบุคลากรตามโครงสร้างกระทรวงใหม่

จัดทำฐานข้อมูลด้านสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานทั้งใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และศึกษา วิจัย กำหนดขนาดของสถานศึกษา และจัดทำ สารปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ ได้กำหนดมาตรการระยะสั้น 11 มาตรการ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูของสถานศึกษา ดังนี้ 1) การคงอัตรา ข้าราชการครูเกษียณอายุ 2) การทดแทนอัตราเกษียณก่อนกำหนด 3) การจ้างลูกจ้าง ชั่วคราวในระยะจำเป็น 4) การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครู 5) การยกเลิกเกณฑ์

การประเมินตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา 6) การส่งข้าราชการครูที่ช่วยราชการกลับโรงเรียนเดิม 7) การตรวจสอบจำนวนนักเรียนและห้องเรียนให้ตรงกับความเป็นจริง 8) เร่งรัดสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรเป็นรายโรงเรียน 9) จัดนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการฝึกสอนในสถานศึกษา 10) นำพระสงฆ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เกษียณอายุราชการ บัณฑิตอาสา มาช่วยงานในสถานศึกษา และ 11) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้แก้ปัญหา การขาดแคลนข้าราชการครู

1.6 การปรับปรุงระบบการจัดทำงบประมาณ ดำเนินการนำร่องโครงการปรับปรุงระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยลงนามข้อตกลงร่วมระหว่างสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ได้เตรียมความพร้อมโดยจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบและประเมินความพร้อมตามมาตรฐานการเงินทั้ง 7 ด้าน มีโรงเรียนนำร่องจำนวน 37 โรงเรียน ใน 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กระบี่ นครนายก นครราชสีมา ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา นราธิวาส กาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปีงบประมาณ 2547 จะขยายผลให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนที่มีความพร้อมและทุกกรม ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมการจัดตั้งงบประมาณปี 2546 ภายใต้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

1.7 โครงการนำร่องการปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายนำร่องใน 5 จังหวัด คือ พิษณุโลก อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี เพชรบุรี ภูเก็ต และกำหนดภารกิจการนำร่องตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สี่ภารกิจ คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงบประมาณ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2544 ขณะนี้อยู่ในขั้นปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา (ธันวาคม 2544-กันยายน 2545) และจะมีการตรวจสอบ ประเมินผลทั้งจากหน่วยงานภายในและภายนอกด้วย

1.8 การปรับปรุงโครงสร้าง / กฎหมาย / กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง จากการประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำกรอบโครงสร้างอำนาจหน้าที่ ของกระทรวงศึกษาธิการ (ใหม่) ระหว่างวันที่ 2-3 กุมภาพันธ์ 2545 ได้ข้อสรุปว่า กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานระดับทบวง 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง ทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทบวงอุดมศึกษา และทบวงอาชีวศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล คณะกรรมการแต่ละทบวงทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา จัดทำทิศทางและแผนการศึกษาแต่ละระดับเพื่อนำสู่การปฏิบัติ ส่วนสภาการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผน มาตรฐาน กฎหมาย ติดตาม ประเมินผล ภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และแนวทางการบริหารตามโครงสร้างใหม่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดระบบบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่จัดระบบบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จัดกรอบอัตรากำลัง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหรือเตรียมบุคลากรลงตามกรอบอัตรากำลังตามโครงสร้าง ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารและจัดการทรัพย์สินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมโอนเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับความก้าวหน้าในการปรับปรุงร่างกฎหมาย / กฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ ขณะนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษายกร่างแล้ว โดยร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ (อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ร่าง พ.ร.บ.การศึกษาเอกชน และ ร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ 4

ส่วน พ.ร.บ.ที่เหลือ ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการระดับกระทรวงและผู้บริหารระดับสูงแล้ว อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อย และจะทยอยนำเข้าคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ 4 ต่อไป นอกจากนี้ ยังได้จัดทำร่าง พ.ร.บ.การศึกษาภาคบังคับเสนอไปแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเข้าวาระประชุมของสภาผู้แทนราษฎร อีกทั้งยังได้จัดทำร่างกฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ อีก 11 ฉบับด้วย

➤ คุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา

เป็นนโยบายเร่งด่วนในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ควบคู่ไปกับความเสมอภาคที่คนไทยทุกคนพึงได้รับ และมุ่งให้คนไทยทุกคนมีโอกาส ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค และเป็นไปตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) การประมาณการค่าใช้จ่ายดำเนินการสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

ได้หารือร่วมกับสำนักงานงบประมาณ กำหนดกรอบแนวทางกำหนดค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับนักเรียนการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยศึกษาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการศึกษาของกรมในสังกัดย้อนหลัง 3 ปี เพื่อเป็นฐาน กำหนดค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับการขอตั้งงบประมาณปี 2546

2) การจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ได้ดำเนินกิจกรรมหลากหลาย เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 41 โรงเรียน จัดโครงการพัฒนาการศึกษาสำหรับนักเรียนบนพื้นที่สูง 17 โรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาชนกลุ่มน้อยและความมั่นคงในบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า รวมทั้งให้บริการการศึกษาแก่บุตรผู้ป่วยเอดส์ในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จัดสรรทุนการศึกษาและฝึกวิชาชีพระยะสั้นแก่นักเรียนโครงการเสมาพัฒนาชีวิต เป็นต้น

สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ได้สนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษสำหรับผู้พิการเฉพาะทาง จำนวน 41 โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางและเขตการศึกษา 1-12 รวม 13 ศูนย์ และเปิดโอกาสให้เด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 14,585 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิ.ย. 44)

จัดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการไว้ 2 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐาน (ประกอบด้วย หลักสูตรการใช้ภาษามือ และหลักสูตรอักษรเบรลล์) 2) หลักสูตรการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการ (ประกอบด้วย หลักสูตรการใช้ภาษามือ หลักสูตรอักษรเบรลล์ หลักสูตรสำหรับบุคคลออทิสติก และ หลักสูตรสำหรับบุคคลสมองพิการ) รวมทั้งให้บริการแก่กลุ่มด้อยโอกาส เช่น ผู้ต้องขังเด็กในสถานพินิจฯ ชาวเขา เป็นต้น

3) การดำเนินการของวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้ผู้จบ ม.ปลาย มีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้นถึงระดับอนุปริญญา สามารถเทียบโอนหน่วยกิตกับสถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้ และเพื่อผลิตคนป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานตามความต้องการของชุมชน โดยดำเนินการนำร่องใน 10 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน พิจิตร ตาก อุทัยธานี สระแก้ว บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู ระนอง และ นราธิวาส และได้จัดทำหลักสูตรอนุปริญญา 65 โปรแกรม และหลักสูตรระยะสั้นกว่า 1,600 หลักสูตร

4) แผนทศวรรษแห่งคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา ได้จัดทำแผนทศวรรษแห่งคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยกระดับมาตรฐานวิชาการสู่ระดับสากลบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน 3) พัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) สร้างความเสมอภาคในโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาของทุกกลุ่มเป้าหมาย และการศึกษาต่อเนื่องและ 5) การอาชีวศึกษา และการมีงานทำ

5) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่าย กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยจัดระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาแห่งชาติ (Ednet) ขยายการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสู่สถานศึกษาทุกแห่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบจัดวางโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนกระทรวงศึกษาธิการจัดหาอุปกรณ์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายระดับจังหวัด 79 ศูนย์ และจัดหาอุปกรณ์ติดตั้งในระดับสถานีเครือข่ายย่อย ได้แก่ หน่วยงาน

2) การส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการงานการเชิดชูรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ทำนุ บำรุง และส่งเสริมศิลปวิทยาการอันเป็นสมบัติวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย ทั้งในและต่างประเทศ โดยดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ พัฒนาแหล่งสืบค้นทางวัฒนธรรม ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวมรดกศิลปวัฒนธรรมไทยและอนุรักษ์เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย จัดกิจกรรมหอไทยนิทัศน์ จัดทำคู่มือจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสืบค้นสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาแหล่งสืบค้นในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น นามานุกรมของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในระบบ HTML จัดทำ CD-ROM ทะเบียนโบราณสถาน ตลอดจนพัฒนางานโครงการเครือข่ายกาญจนาภิเษกเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และข้อมูลวัฒนธรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (URL: <http://kanchanapisek.or.th>) นอกจากนี้ ยังจัดอบรมพระสังฆาธิการ อาสาสมัครท้องถิ่นให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาทรัพย์สินทางศิลปวัฒนธรรม

สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น จัดถนน(ตลาด)ขายสินค้าทางวัฒนธรรม จัดทำโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

➤ นโยบายและโครงการอื่นๆ

1) การส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

ได้ดำเนินโครงการสำคัญ เช่น การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) โดยจัดทุนสนับสนุน จำนวน 937 ทุน ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานกับหน่วยงานการศึกษาวิจัยวิทยาศาสตร์แล้ว 263 ทุน ส่งเสริมให้เยาวชนเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ ในปีการศึกษา 2544 เยาวชนไทยได้รับเหรียญทองในสาขาวิชาเคมี ชีววิทยา เหรียญเงินในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เคมี และชีววิทยา นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นโรงเรียนต้นแบบนำร่องในการสรรหาเยาวชนและจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดโดยใช้มาตรการทางการศึกษาเป็นหลัก และเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดทำชุดฝึกอบรมบุคลากรแกนนำในสถานศึกษา เพื่อใช้กระบวนการทางจิตวิทยาการแนะแนวในการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด จำนวน 120 แห่ง ใน 15 จังหวัด จัดทำคู่มือการใช้กระบวนการแนะแนวสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา รวม 52,000 เล่ม ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ส. กองทัพบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนา มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3) การสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แจ้งให้สถานศึกษาทุกแห่งสนับสนุนมาตรการจัดระเบียบสังคม มีการสำรวจสถานศึกษาที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงและมีผลกระทบจากสถานเริงรมย์ และหามาตรการป้องกัน ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนและเยาวชนในการรักษาระเบียบวินัย ไม่ไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ให้มีครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยครู 1 คน ดูแลนักเรียน 20 คน นอกจากนี้ ยังร่วมมือกับห้างสรรพสินค้าที่จะดูแลนักเรียนอีกด้วย

4) การพิทักษ์และช่วยเหลือเด็กทางการศึกษา

“ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัว กระทรวงศึกษาธิการ” เน้นให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากหรือเด็กด้อยโอกาสทุกประเภท และเด็กที่ถูกทำร้ายทารุณหรือล่วงละเมิดทางร่างกายให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเด็กและร่วมกันดูแลคุ้มครองเด็กทุกคน ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานกลางของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน จัดหาที่เรียนให้ รวมทั้งบริการให้คำปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครองที่ประสบปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น

5) การสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สถานศึกษาในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนทุกแห่งได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเวทีชาวบ้านและกลุ่มสนใจ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน การทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีรายรับรายจ่าย การเขียนโครงการกู้เงินกองทุน การพัฒนาอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการจัดอบรมวิทยากร และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ให้มีทักษะในการจัดทำบัญชีและรายงานการวิเคราะห์สินเชื่อ และการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

กระทรวงสาธารณสุข

Ministry of Public Health

30 บาทของทำน
มาตรฐานคงเดิม

บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า
00003-1-31663
เลขที่บัตร 00208717 **สีชมพู**
จังหวัด 3618 หมู่ 06 ต.บางไทร อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี
ชื่อ นางสาวสมศรี นิลศรี นิสิต 12 น.ธ. 2502 จ.จ.ว.อ.อ.
เลขประจำตัวประชาชน 3-1301-00024-67-3
สถานพยาบาลรักษา รพ.บางไทร 1 อ.บางไทร จ.ปทุมธานี หมู่ 04
ครอบครัวร่วมผู้ถือบัตร 2 รพ.บางไทรปทุมธานี
วันออกบัตร 01 มิ.ย. 544
นางสุวิมล นิลศรี
ผู้อำนวยการ รพ.บางไทร

กระทรวงสาธารณสุข

สืบเนื่องจากรัฐบาลได้แถลงนโยบายเร่งรัดการพัฒนาสุขภาพต่อรัฐสภา มุ่งให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีหลักประกันด้านสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ซึ่งสอดคล้องตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิของบุคคลตลอดจนสอดคล้องตามแนวนโยบายแห่งรัฐ

แนวทางปฏิบัติเพื่อสนองนโยบายงานสาธารณสุข 3 ประการ คือประการแรก ให้คนมีสุขภาพดีก่อนที่จะมารักษากันหลังเจ็บป่วยประการที่สอง สร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเมื่อเกิดเจ็บป่วย ประการสุดท้าย ยกกระดับหรือพัฒนาคุณภาพในการบริการด้านสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานดียิ่งๆ ขึ้น จึงได้เร่งรัดให้นโยบายได้บังเกิดผลแก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) โครงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า “ 30 บาทรักษาทุกโรค ”

ผลการดำเนินงานการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของรัฐบาล **ในระยะที่ 1** เริ่มเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2544 นำร่องใน 6 จังหวัด เฉพาะสถานพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย ปทุมธานี สมุทรสาคร นครสวรรค์ พะเยา ยโสธร และยะลา ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2544 มีประชาชนขึ้นทะเบียนและออกบัตรทองจำนวน 1,271,306 ราย ใช้งบประมาณดำเนินการในช่วง 6 เดือน (1 เมษายน 2544-1 กันยายน 2544) เป็นเงิน 399.7 ล้านบาท **ระยะที่ 2** เริ่มเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2544 ขยายพื้นที่จังหวัดทดลองใน 15 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี สระบุรี สระแก้ว เพชรบุรี สุรินทร์ นครราชสีมาหนองบัวลำภู อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ สุโขทัย แพร่ เชียงใหม่ ภูเก็ต และนราธิวาสและมีสถานพยาบาลเข้าร่วมโครงการประกอบด้วยสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม และสถานพยาบาลเอกชนสามารถขึ้นทะเบียนและออกบัตรทองให้ประชาชนได้ จำนวน 4,306,912 คน งบประมาณดำเนินการรวม 1,510.2 ล้านบาท **ระยะที่ 3** เริ่มเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ขยายครอบคลุม 55 จังหวัดทั่วประเทศรวมทั้งเขตกรุงเทพฯ 3 โชน รวม 14 เขต เนื่องจากมีปัญหาความซับซ้อนในแง่พื้นที่ การดำเนินการครั้งนี้มีสถานพยาบาลเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 977 แห่ง ประกอบด้วยโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 835 แห่ง โรงพยาบาลรัฐนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 68 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 74 แห่ง สามารถให้สิทธิครอบคลุมประชาชน ทั้งสิ้น 32,313,713 คน โดยในเดือนพฤศจิกายน 2544 ได้เพิ่มความครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศจำนวน 34,646,678 คน รวมประชาชนที่ยังใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ 500 บาท เดิมที่ยังไม่หมดอายุอีกจำนวน 4,231,462 คน รวมทั้งสิ้น 38,878,140 คน

ใช้งบประมาณในรอบ 1 ปี (ธันวาคม 2544 รวมทั้งสิ้น 6,646 ล้านบาท) แบ่งเป็นงบรักษาพยาบาลและการส่งเสริมสุขภาพ 5,872 ล้านบาท ค่ารักษาอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน 608 ล้านบาท และจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคต่างๆเป็นเงิน 116 ล้านบาท

ในระยะต่อไปคือระยะที่ 4 เริ่มเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2545 ขยายพื้นที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานคร เพิ่มอีก 6 โชน

25 เขต รวมของเดิมอีก 9 โชน 13 เขต รวมทั้งสิ้น 38 เขต ครอบคลุมประชาชนประมาณ 3 ล้านคน มีโรงพยาบาลเอกชนเข้าร่วมอีก 47 แห่ง วันที่ 1 เมษายน 2545 โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จะเปิดให้บริการครอบคลุมเต็มพื้นที่กรุงเทพมหานคร 50 เขต ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และเป็นประเทศแรกในโลกที่สามารถสร้างหลักประกันสุขภาพประชาชนได้ 100% เป็นผลงานของรัฐบาลที่ประสบผลสำเร็จ

2) โครงการโมบายคลินิก (Mobile Clinic) “ ยกทีมบริการทางการแพทย์ ส่งเสริมสุขภาพ ไปให้ชาวบ้านไกลปืนเที่ยง ”

โมบายคลินิก หรือหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ จัดทำขึ้นเพื่อสนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยประชาชนที่อาศัยในถิ่นทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ การคมนาคมลำบากเพื่อให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึงเสมอภาคประชาชนทั่วไปในโครงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาท

รักษาทุกโรค ผลการดำเนินงานนำร่องครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2544 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 19 อำเภอ 150 หมู่บ้าน ครอบคลุมการบริการประชากรพื้นที่ดังกล่าว 75,785 คน 17,856 หลังคาเรือน การจัดโมบายคลินิกจะประยุกต์บริการให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และจัดบริการร่วมระหว่างโรงพยาบาลชุมชนกับสถานีนอามัยในพื้นที่

3) โครงการตั้งศูนย์สุขภาพชุมชน โฉมหน้า “สถานพยาบาลใกล้บ้านใกล้ใจ หมอวิ่งไปหาคน ไม่ใช่คนวิ่งไปหาหมอ”

ศูนย์สุขภาพชุมชนเป็นการจัดหน่วยบริการปฐมภูมิตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ซึ่งเป็นก้าวแรกที่จะกระจายแพทย์และบุคลากรสาธารณสุขสาขาหลัก อุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็นอื่นๆ ไปสู่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพอย่างครบถ้วนและเป็นสถานพยาบาลใกล้บ้าน ใกล้ใจ ลดจำนวนผู้ป่วยไปแออัดที่โรงพยาบาล

ในการดำเนินการตั้งศูนย์ดังกล่าวจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วได้แก่สถานีนอามัยทั่วประเทศกว่า 10,000 แห่ง และศูนย์แพทย์ชุมชนอีกกว่า 200 แห่ง เปลี่ยนชื่อเหมือนกันทั่วประเทศคือศูนย์สุขภาพชุมชน โดยเน้นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ทำหน้าที่หลักไม่เพียงรักษาคนป่วยเท่านั้น แต่ต้องวางแผนสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคในชุมชนที่ดูแลทั้งหมดรวมทั้งการส่งเสริมการออกกำลังกาย

ในปี 2544 หลายจังหวัดได้ตั้งศูนย์สุขภาพชุมชน ตามโครงการ 30 บาทแล้ว เช่นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุรินทร์ ในปี 2545 นี้ทั่วประเทศจะมีศูนย์นี้มากขึ้น

4) โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด “ประเทศไทยมีผู้เสพสารเสพติดทุกประเภทเกือบ 3 ล้านคน เด็กวัย 5-9 ขวบ เสี่ยงอันตรายต่อการเสพยาบ้า”

กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ “การใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด” ผลการสำรวจพบว่าทั่วประเทศมีผู้เสพติดทุกประเภททั้งหมด 2,654,355 คน จำแนกตามรายภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มากที่สุด 797,297 คน ภาคใต้ 477,270 คน ภาคกลาง 413,954 คน ภาคเหนือ 399,671 คน จำแนกตามชนิดสารเสพติด เสพยาบ้า 2,419,606 คน หรือร้อยละ 91 ซึ่งจัดว่ามากที่สุด รองลงมาคือเสพยาเสพติดอื่น

ผลการดำเนินการ (1) การบำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติดในปี 2544 พบว่า มีผู้ติดสารเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาแล้วประมาณ 45,000 คนหรือเพียงร้อยละ 0.82 ของผู้เสพยาเสพติดเท่านั้น (2) การใช้บริการฮอตไลน์สายด่วนยาเสพติด มีผู้ใช้บริการจากทั่วประเทศ โทรสอบถามเฉลี่ยวันละ 400-500 ราย ส่วนใหญ่สอบถามแหล่งบำบัดยาเสพติด และวิธีขั้นตอนการบำบัด ผู้สอบถามส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน (3) เปิดศูนย์รักษาผู้ติดยาบ้าด้วยวิธีจิตสังคัมบำบัด โดยใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจ ที่จังหวัดนครราชสีมาเป็นแห่งแรกของภูมิภาค ซึ่งรูปแบบการบำบัดนี้จะมียาเสพติดเข้าไปสังเกตการณ์เฝ้าระวังหลังบำบัดเพื่อป้องกันการกลับมาติดอีกและเร่งขยายการบำบัดผู้ติดสารเสพติดลงสู่ศูนย์สุขภาพชุมชนทุกแห่ง คาดว่าในอีก 5 ปีจะเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

5) โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน “เมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา”

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีข้อตกลงความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านประกอบด้วย เมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว กัมพูชา เพื่อกำหนดมาตรการแก้ปัญหาและพัฒนางานสาธารณสุขบริเวณชายแดนระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบจากโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค โดยเฉพาะการควบคุมป้องกันโรค เพื่อมิให้มาแพร่ระบาดในประเทศไทย และลดภาระในการดูแลชาวต่างชาติที่เจ็บป่วย ความร่วมมือประกอบด้วย การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่สำคัญได้แก่ โรคมาลาเรีย โรคอุจจาระร่วง โรคเอดส์ โรคคอตีบ โรคโปลิโอ โรคไข้เลือดออก เป็นต้น รวมทั้งความร่วมมือแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และยาเถื่อน ยาปลอม เครื่องสำอางที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งมักมีวางจำหน่ายตามบริเวณชายแดน โดยมีการกำหนดกลไกความร่วมมือใน 2 ระดับคือ ระดับกระทรวงหรือส่วนกลางและระดับพื้นที่จังหวัด อำเภอ

6) โครงการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคด้านความปลอดภัยด้านอาหาร (Safe Food Good Health)

ความปลอดภัยของอาหารเป็นหนึ่งในนโยบายเด่นที่รัฐบาลให้ความสนใจและตั้งใจที่จะมอบให้กับประชาชนผู้บริโภค เนื่องจากเป็นปัจจัยจำเป็นในการสร้างสุขภาพให้แข็งแรง ทุกวันนี้หน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทหน้าที่ ก็พยายามดำเนินการดูแลเรื่องนี้กันอยู่แล้วอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นยังมีอยู่มาก ตั้งแต่ช่องโหว่ของกฎหมาย กฎระเบียบ ไปจนถึงจำนวนเจ้าหน้าที่ ปัญหางานซ้ำซ้อน บางเรื่องขาดหน่วยงานดูแล ปัญหาเหล่านี้ต้องการแก้ไขในภาพรวมของประเทศ ต่อไปคุณภาพอาหารไทยจะต้องได้มาตรฐานเดียวกันกับอาหารที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

7) โครงการก่อสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประทับนั่งเคียงกัน

เนื่องจากสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งตลอดพระชนมชีพทั้ง 2 พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประชาชนชาวไทย ด้วยพระเมตตาอย่างหาที่สุดมิได้ เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยโดยเฉพาะในถิ่นทุรกันดารได้มีสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และได้รับพระราชทานสมัญญานามว่า “พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทยและการสาธารณสุขไทย” และ “พระมารดาแห่งการสาธารณสุขไทย”

ในการจัดสร้างพระราชานุสาวรีย์ครั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้ระดมทุนก่อสร้าง ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นอย่างสูง ได้รับเงินบริจาคทั้งสิ้นประมาณ 46 ล้านบาท และจัดเดิน-วิ่งเทิดพระเกียรติในวันที่ 2 ธันวาคม 2544 มีประชาชนสมัครเดิน-วิ่ง จำนวน 1 หมื่นคน ได้เงินทั้งสิ้น 3 ล้านบาท

8) โครงการความร่วมมือไทย-จีน ในการพัฒนายาสมุนไพรและยาด้านไวรัสเอดส์ที่ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรม

จากการเดินทางไปเชียงใหม่ ประเทศไทย ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะประธานบอร์ดองค์การเภสัชกรรมเพื่อเจรจาความร่วมมือในการพัฒนาสมุนไพรและตลาดส่งออกยาสมุนไพรร่วมกับประเทศจีน ผลเจรจาพบว่าประสบผลสำเร็จ ได้ตกลงกรอบความร่วมมือไทย-จีน 3 ประเด็น คือ ความร่วมมือวิจัยและพัฒนาการปลูกสมุนไพร การพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรและยารักษาโรค และจัดตั้งหน่วยการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย ควบคู่กับการแพทย์แผนไทย วิจัยพัฒนาสมุนไพร ร่วมกับประเทศไทย ซึ่งองค์การเภสัชกรรมจะพัฒนาแปลงปลูกสมุนไพรบนเนื้อที่ 1,500 ไร่ที่จังหวัดชลบุรี เน้นสมุนไพรที่ส่งออกไปจีนเป็นอันดับแรก เพื่อป้อนวัตถุดิบที่ได้มาตรฐานตามที่จีนกำหนด

ภายใน 5 ปีข้างหน้า มีเป้าหมายบรรจุยาสมุนไพรเข้าในบัญชียาหลักแห่งชาติไม่น้อยกว่า 30 รายการ ขณะนี้กำลังจัดทำตำรามาตรฐานสมุนไพรเพิ่มจากเดิม 21 ชนิด เป็นอย่างน้อย 50 ชนิด ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทางวิทยาศาสตร์ได้

9) โครงการสนับสนุนนโยบายรัฐบาล “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ส่งเสริมอาชีพอาสาสมัครสาธารณสุข

ได้ส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในพื้นที่ 8 จังหวัดนำร่อง ตามนโยบายรัฐบาล “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” โดยเน้นให้ปลูกพืชสมุนไพร และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นนำมาแปรรูปและจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์เริ่มนำร่องโครงการระยะที่ 1 ในปี 2543 โดยอาศัยแนวคิดในเรื่อง การส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียง ผลการดำเนินงานใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุทัยธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา และประจวบคีรีขันธ์ โดยให้เกษตรกรในกลุ่มของอาสาสมัครสาธารณสุข

หรือ ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข หันมาสนใจปลูกพืชสมุนไพร ผสมผสานกับพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ จำหน่ายเป็นวัตถุดิบ ในการแปรรูปเป็นยาสมุนไพรหรือทำเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรที่มีในธรรมชาติ เป็นรายได้เสริม

10) โครงการลดปัญหาสาธารณสุขแก่ประชาชน

10.1 โครงการรณรงค์ลดอุบัติเหตุอุบัติเหตุการจราจร โดยจัดบริการรองรับผู้บาดเจ็บ ได้เปิดหมายเลขโทรศัพท์ 1669 ให้ประชาชนสามารถโทรแจ้งเหตุที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปทุกจังหวัดฟรี โดยมีศูนย์สื่อสารเรนทรเป็น แกนประสานงาน และตั้งหน่วยกู้ชีพฉุกเฉินในโรงพยาบาลทุกแห่ง เพื่อให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุอย่างทันที่ทันที่ ภายในเวลา 10-15 นาที และการป้องกันได้จัดโครงการ “เมาไม่ขับ” รณรงค์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการบังคับใช้ หมวกนิรภัย เข็มขัดนิรภัย ในผู้ขับขี่ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงเทศกาลต่างๆเพื่อเตือนสติไม่ให้คนประมาทในการใช้รถใช้ถนน

ผลการดำเนินงานในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2545 พบว่า ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2544 - 2 มกราคม 2545 มีจำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทั้งสิ้น 34,231 ราย ในจำนวนนี้เป็นชาย 25,216 ราย เสียชีวิต 554 ราย แบ่งเป็นชาย 469 ราย หญิง 85 ราย

10.2 โครงการรณรงค์ต่อสู้ปัญหาโรคเอดส์ ได้ระดมพลังทุกหน่วยงาน ทุ่มงบประมาณในการป้องกัน การบริหารจัดการ การแพทย์และสังคมจิตวิทยา เพื่อยืดอายุผู้ติดเชื้อเอดส์ให้อยู่ในสังคมอย่างยาวนานที่สุด

ปัจจุบันองค์การเภสัชกรรมขยายกำลังการผลิตยาต้านไวรัสเอดส์ในระดับอุตสาหกรรมประเทศอย่างจริงจังเพื่อลดต้นทุน การผลิตให้ต่ำลงมากที่สุด จากยาด้านไวรัสเอดส์สูตรค็อกเทลราคา 5,400 บาทต่อคนต่อเดือน ลดลงมาเหลือเพียงครึ่งหนึ่ง เพียง 2,310 บาทต่อคนต่อเดือนเท่านั้น จึงสามารถนำเงินที่เหลือมาช่วยผู้ป่วยเอดส์ซึ่งมีจำนวนกว่า 6 แสนคนทั่วประเทศได้ มากขึ้น

10.3 โครงการรณรงค์การลดการสูบบุหรี่ ปัจจุบันธนาคารโลกได้ประมาณการว่ามีเด็กราว 700 ล้านคนหรือครึ่ง หนึ่งของเด็กทั่วโลก ในจำนวนนี้เป็นเด็กไทยประมาณ 7 ล้านคน ต้องได้รับผลกระทบจากควันบุหรี่ของบุคคลใกล้ชิด ทำให้เด็ก ซึ่งจะเติบโตเป็นอนาคตของชาติ ต้องป่วยเป็นโรคต่างๆได้ง่ายขึ้น ฉะนั้นจะต้องให้ความสำคัญกลุ่มเยาวชน

ผลจากการดำเนินการ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น จำนวนผู้สูบบุหรี่ลดลงจากเคยสูบบุหรี่ 1,076 มวนต่อปี ในปี 2538 ลดลงเหลือคนละ 810 มวนต่อปีในปี 2543 ส่วนภาษีบุหรี่เพิ่มขึ้นจาก 22,911 ล้านบาท เป็น 23,581 ล้านบาท ในปีเดียวกัน

11) โครงการรณรงค์คุ้มครองผู้บริโภคด้านความปลอดภัยอาหาร ตามโครงการนำร่องสุขภาพดีเริ่มที่อาหารปลอดภัย

โครงการสุขภาพดีเริ่มที่อาหารปลอดภัย (Safe Food Good Health) เช่น ร้านโกลด์คิทเช่น ห้องอาหารเฉลิมบุรี ร้านหูดลามโซน่าเท็กซ์ส ห้องอาหารฮั่วเซ่งเฮง ร้านบูรพารังนก ร้านเล่าฉี่หูดลามเขวราช ร้านหมุยเล้งหูดลาม ทั้งนี้หลังจากที่ เคยมีข่าวว่า ซุปหูดลามมีการปนเปื้อนของสารปรอทเกินมาตรฐาน ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทยและผู้ประกอบการ ซุปหูดลามอย่างมาก กระทรวงสาธารณสุขในฐานะเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพ ได้รับการร้องเรียนจากผู้ประกอบการ ชมรมต่างๆ มากมายว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ได้มอบหมายให้กรมวิทยาศาสตร์เก็บตัวอย่างหูดลามวัตถุดิบซุปหูดลามมา ตรวจหาสารปรอท ผลการตรวจสอบไม่พบว่าเป็นอันตรายแต่อย่างใด

12) โครงการส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนโดยการออกกำลังกาย

เพื่อสร้างสุขภาพที่ดีให้ประชาชน ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ ประกอบด้วย

12.1 โครงการ ชัยภักดิ์ สบายชีวี เป็นการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อการมีสุขภาพดี เพื่อลดความเสี่ยงจากโรคเรื้อรัง เช่นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ เป็นต้น โดยมีนโยบายให้ประชาชนไทยออกกำลังกาย

อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องร้อยละ 60 เป้าหมายดำเนินการในชุมชน ตั้งเป้าหมายตำบลละ 1 ชุมชน อำเภอละ 1 โรงเรียน

12.2 โครงการ “วิ่งพลัด 30 สู่อุษาภาพดี”

เพื่อกระตุ้นและจุดประกายให้เด็กนักเรียนได้ออกกำลังกายและเล่นกรีฑาเป็นทีมสร้างสีสันในการส่งเสริมการออกกำลังกาย มีกติกาทีมละ 30 คน วิ่งพลัดในระยะทาง 400 เมตร ทำเวลาไม่เกิน 1 นาที กลุ่มเป้าหมายคือ เด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มเปิดตัวในวันที่ 12 มกราคม 2545 ที่สนามศุภชลาศัย ซึ่งตรงกับวันเด็กแห่งชาติ

12.3 โครงการสวนสาธารณะริมน้ำ

เพื่อให้สวนสาธารณะเป็นสถานที่แพร่เชื้อโรคจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นโดยจะทำให้เป็นสวนสาธารณะที่มีความสะอาดปลอดภัย ไร้มลพิษ มีชีวิตชีวา เพื่อให้ประชาชนมีสถานที่ออกกำลังกาย ผ่อนคลายความตึงเครียด เสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง เป้าหมายดำเนินการ ยกกระดับสวนสาธารณะที่มีอยู่แล้วในจังหวัด จังหวัดละ 1 แห่ง และเริ่มในตำบล 1,031 แห่ง

12.4 โครงการศูนย์เด็กเล็กน่าน้อย

เด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 5 ปี นับเป็นวัยวิกฤติของชีวิตมนุษย์ การอบรมเลี้ยงดูมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะต่อสุขภาพอนามัย พัฒนาการทุกด้าน อันมีผลต่อเด็กไปตลอดชีวิต พ่อแม่คือบุคคลที่มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดู

12.5 โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

เพื่อปรับเปลี่ยนการดูแลสุขภาพของเด็กนักเรียนที่ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไปสู่การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและองค์กรท้องถิ่นเป้าหมายโดยจะดำเนินการให้ครบโรงเรียนทั่วประเทศภายในปี 2549

12.6 โครงการน้ำประปาดื่มได้

เพื่อกระจายน้ำสะอาดครอบคลุมประชาชนทั้งเขตเมืองและเขตชนบทในการสร้างสุขภาพ ลดโรคติดต่อที่เกิดจากการบริโภคน้ำที่ไม่สะอาด ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่พ.ศ. 2539 ซึ่งจนถึง ปี 2544 เขตเมืองดำเนินการได้แล้ว 23 จังหวัด 30 แห่ง ประปาหมู่บ้านดำเนินการแล้ว 63 จังหวัด 403 แห่ง น้ำประปาโรงพยาบาลดำเนินการแล้ว 3 จังหวัด 6 แห่ง น้ำประปาในหน่วยงานรัฐดำเนินการแล้ว 1 แห่งที่กระทรวงสาธารณสุข ปี 2545 มีเป้าหมายรับรองน้ำประปาดื่มได้ 700 แห่ง

13) โครงการเร่งรัดแก้ไขปัญหาทางจิต ให้บริการปรึกษาที่คลินิกคลายเครียด

เปิดบริการที่คลินิกคลายเครียดเพื่อช่วยกันหาทางออกในการดำเนินชีวิต พร้อมขยายบริการถึงตำบล ป้องกันปัญหาฆ่าตัวตาย มีคนโทรมาปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตในช่วงตี 4 ตี 5 ปีละประมาณ 10 ราย ส่วนใหญ่จะเป็นหญิง มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนที่กำลังมีปัญหาทางจิตใจหรือมีความเครียดให้ใช้บริการปรึกษากับจิตแพทย์ นักจิตวิทยา ผลการดำเนินงานบริการฮอตไลน์คลายเครียด หมายเลข 1667 มีผู้ใช้บริการทั้งหมด 3,765,014 ครั้ง เฉลี่ยวันละ 4,921 ครั้ง ส่วนคลินิกบริการคลายเครียดรวมทั้งปรึกษาปัญหาครอบครัวมีผู้มารับบริการทั้งหมด 14,032 ครั้ง

14) โครงการมุมเพื่อนใจวัยรุ่น “ Friend Corner ”

รูปแบบบริการของเฟรนด์คอร์เนอร์ไม่ใช่คลินิก เด็กที่เข้าไปใช้บริการไม่จำเป็นต้องมีปัญหาทุกคนก็ได้ ปีแรกนี้เปิดบริการใน 24 จังหวัด และเปิดอินเทอร์เน็ต คาเฟ่ ทางเว็บไซต์ www.friendcorner.net พร้อมเป็นที่ปรึกษาปัญหาและเป็นเพื่อนคู่ใจวัยรุ่นทั่วประเทศตลอด 24 ชั่วโมง คล้ายกับอินเทอร์เน็ต คาเฟ่ สามารถปรึกษาทั้งปัญหาสุขภาพกาย ความสวย ความงาม หรือปัญหาการคับข้องใจต่างๆ มีแพทย์นักวิชาการคอยตอบข้อซักถามและข้อข้องใจ

15) โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

ให้หมู่บ้านทั่วประเทศพัฒนาแปรรูปวัตถุดิบโดยเฉพาะสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย ให้เป็นสินค้าสร้าง
สุขภาพโดดเด่นของชุมชน ถึงขั้นส่งออกต่างประเทศ ชนากันนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
จัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคุณภาพสมุนไพรทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคทั่วประเทศ 13 แห่ง เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อถือคุณภาพสมุนไพรไทยยิ่งขึ้น

.....

กระทรวงอุตสาหกรรม

Ministry of Industry

กระทรวงอุตสาหกรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ได้มอบนโยบายให้ หน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมถือปฏิบัติ เพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม ตามนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ซึ่งมีผลงานที่สำคัญในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

1) นโยบายเร่งด่วน

1.1 จัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการปรับสถานะของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้เป็นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.2 แปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาธุรกิจให้เป็นองค์กรหลักในการกอบกู้เศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้ประเทศ โดยจะใช้ พ.ร.บ.ทุนรัฐวิสาหกิจเป็นแนวทางในการแปรรูป

1.3 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยทำการคัดเลือกพื้นที่ตำบลเข้าร่วมโครงการจำนวน 122 พื้นที่ตำบล ได้มีการพัฒนาบุคลากรภาครัฐและผู้ประกอบการในพื้นที่ ทั้งในสวนกลางและส่วนภูมิภาคไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน 1,793 คน ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการตลาดโดยการนำผู้นำ ผู้ประกอบการเข้าร่วมงานนิทรรศการเพื่อการจำหน่ายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

2) นโยบายเศรษฐกิจ

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการประหยัดเงินตราและเพิ่มค่านิยมไทย ได้ทบทวนแผนงาน/โครงการปีงบประมาณ 2544 ของบริษัทในเครือการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ทำให้สามารถลดการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ลง 580 ล้านบาท และลดค่าจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ 774 ล้านบาท

3) นโยบายการสร้างรายได้

3.1 ด้านเกษตรกรรม

3.1.1 อนุมัติงบประมาณกองทุนอ้อยและน้ำตาลให้ จำนวน 61,773,158 บาท เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของหนอนกออ้อยในพื้นที่กว่า 8 แสนไร่ และโรคใบขาวกว่า 2 แสนไร่ในปี 2544

3.1.2 แก้ไขปัญหาการค้าอ้อยตกต่ำ โดยนำเอารายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการแยกภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากราคาน้ำตาลทรายตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2543 เป็นต้นมา และนำรายได้ส่วนเพิ่มจากการจำหน่ายน้ำตาลทรายดิบโควตา ข. ฤดูกาลผลิตปี 2542/2543 ส่วนที่เหลือจากการประมูล ออกจากการคำนวณราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฤดูกาลผลิตปี 2542/2543 ในส่วนของชาวไร่ อ้อย (70%) มาชำระหนี้เงินกู้ และได้นำรายได้ที่ได้รับจากการแยกภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากราคาจำหน่าย น้ำตาลทรายระหว่างเดือนตุลาคม 2543 - กันยายน 2544 รวมทั้งรายได้บางส่วนจากราคาอ้อยขั้นต้นฤดูกาลผลิตปี 2543/2544 นำส่งกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อชำระหนี้ ธ.ก.ส. เป็นเงินทั้งสิ้น 2,294 ล้านบาท

3.1.3 จัดระบบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการผลิตอ้อยปี 2545-2549 และได้จัดตั้งสถาบันวิจัยอ้อยและน้ำตาลทราย

3.2 ด้านอุตสาหกรรม

3.2.1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย

1) จัดทำแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้ดำเนินการ ดังนี้

(1.1) การดำเนินงานตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 1 (พ.ศ.2542 - 2544) ได้ดำเนินการสำเร็จไปด้วยดี สามารถส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมทั้ง 13 สาขา โดยใช้เงินอุดหนุนดำเนินการรวม 666.67 ล้านบาท และเงินกู้ผ่านบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 3,768.43 ล้านบาท

(1.2) การดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ระยะที่ 2 (พ.ศ.2543 -2547) ได้รับอนุมัติโครงการจำนวน 59 โครงการ วงเงินรวม 2,999.41 ล้านบาท ปัจจุบันมีการเบิกจ่ายเงินแล้วประมาณ 519 ล้านบาท การดำเนินการจะเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการผลิตที่ทัดเทียมกับคู่แข่ง และช่วยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเหนือกว่าคู่แข่ง โดยมีแนวทางการดำเนินงานหลัก คือ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันแก่อุตสาหกรรมในเชิงลึก จัดระบบสาธารณูปโภค และแหล่งสินเชื่อเพื่อการดำเนินงาน รวมทั้งพัฒนาโครงการเพื่อรองรับแผนฯ ต่อเนื่องจากระยะที่ 1 เพื่อให้ครอบคลุมอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 13 สาขา

2) ปรับโครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรมรายสาขา ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เซรามิกส์และแก้ว เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และแร่โลหะ ให้มีความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

3) ยกระดับภาคเอกชนให้มีความพร้อมในการแข่งขันในเวทีการค้าเสรีระหว่างประเทศ เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการในการเข้าสู่ตลาดโลก ดังนี้

(3.1) ให้นำหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร บทความเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ทั้งที่เป็นรายเดือน รายปี ทางสื่อต่างๆ รวมทั้งอินเทอร์เน็ต เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย การผลิต การลงทุน และการจัดการบริหารธุรกิจของผู้ประกอบการ

(3.2) ให้สถาบันอิสระต่างๆ ให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการด้านต่างๆ ที่เป็นการกิจของสถาบันฯ โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เพื่อผู้ประกอบการ ผู้ปฏิบัติการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้ในด้านวิชาการมากขึ้น สามารถตัดสินใจในการลงทุน /หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสร้างความเชื่อถือให้ลูกค้า ซึ่งส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

3.2.2 การศึกษาเชิงนโยบายและการจัดทำฐานข้อมูล

1) จัดทำข้อมูลอุตสาหกรรมเชิงเปรียบเทียบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันใน 5 สาขา คือสาขาอาหาร สาขาสีทอและเครื่องนุ่งห่ม สาขาผลิตภัณฑ์ยาง สาขาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขายานยนต์และชิ้นส่วน

2) จัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขาจำนวน 13 สาขา คือ อาหาร สีทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าและเครื่องหนัง ไม้และเครื่องเรือน ผลิตภัณฑ์ยาง ยานยนต์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อัญมณีและเครื่องประดับ เซรามิกส์และแก้ว เหล็กและเหล็กกล้า ยา เคมีภัณฑ์ และปิโตรเคมี ขณะนี้ได้ ลงนามในสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว

3) สืบค้นและจัดเก็บข้อมูลอุตสาหกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลอุตสาหกรรมให้มีความถูกต้องครบถ้วนมีมาตรฐานและทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและติดตามสภาพอุตสาหกรรมของภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอุตสาหกรรมจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประมาณ 2,500 โรงงานในเขตกรุงเทพฯ

ปริมณฑล และต่างจังหวัด แล้วนำมาจัดทำรายงานดัชนีอุตสาหกรรม 10 กลุ่มอุตสาหกรรม เป็นรายเดือน 4 ชนิด ได้แก่ ดัชนีผลผลิต ดัชนีการส่งสินค้า ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลัง และดัชนีอัตราส่วนสินค้าสำเร็จรูปคงคลังต่อการส่งสินค้า

4) จัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่เหมาะสมในการประกอบการ อุตสาหกรรมในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนให้เกิดการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาค

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

พื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง จำนวน 595 กลุ่ม มารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะการผลิต การจัดการธุรกิจ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ราษฎร มีราษฎรเข้าร่วม การผลิต จำนวน 12,210 คน ราษฎรมีรายได้ต่อเนื่องประมาณ คนละ 2,000-3,000 บาทต่อเดือน

4) ทำการคัดเลือกหมู่บ้านอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการ ประกอบอาชีพหัตถกรรมเป็นส่วนใหญ่มีการผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่องเข้าร่วม

โครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม ระยะที่ 3 (พ.ศ.2543-2545) เพื่อยกระดับการพัฒนา รูปแบบและการขยายตลาดการค้า ซึ่ง สามารถคัดเลือกหมู่บ้านได้จำนวน 67 หมู่บ้าน และดำเนินการร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยคัดเลือกหมู่บ้าน อุตสาหกรรมเพื่อการท่องเที่ยวจำนวน 20 หมู่บ้าน ราษฎรมีรายได้ต่อเนื่องประมาณคนละ 2,000-2,500 บาทต่อเดือน

3.2.6 การสนับสนุนและการสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรม SMEs

1) มอบหมายให้สถาบันอิสระในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมทำการศึกษา วิจัยและพัฒนากระบวนการผลิต ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงอุตสาหกรรม และในทางปฏิบัติมากกว่าในเชิงวิชาการ เพื่อส่งผลให้เกิดการลงทุน การผลิต และสามารถรองรับการแข่งขันในระบบการค้าเสรีในตลาดโลก

2) จัดงานอุตสาหกรรมทั่วไทย เพื่อแสดงขีดความสามารถของอุตสาหกรรมไทย ทั้งกลุ่มอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่ กลุ่มธุรกิจ SMEs และกลุ่มธุรกิจชุมชน เพื่อสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งระบบ และเพื่อ เสริมสร้างค่านิยมในสินค้าไทยที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก และจากการสำรวจข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่พึง พอใจทั้งระยะเวลา สถานที่จัดงาน การอำนวยความสะดวก และรายได้ที่ได้จากการจำหน่ายสินค้า

3) จัดทำโครงการสำคัญที่สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ SMEs หลายโครงการ เช่น โครงการชุปชีวิตธุรกิจไทย การประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs เป็นต้น

4) การจัดหาวัตถุดิบป้อนอุตสาหกรรม ได้มีการสำรวจและประเมินผลแร่ที่สำคัญที่ใช้ป้อนในอุตสาหกรรม ได้แก่ แร่ทรายแก้ว สำหรับอุตสาหกรรมแก้ว แร่ดินขาวและดินเหนียว สำหรับ อุตสาหกรรมเซรามิกส์

4) นโยบายการพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

4.1 ผลักดันให้มีการหารือกับมาเลเซียในกรณีมาเลเซียชะลอการปรับลดภาษีรถยนต์ภายใต้ข้อตกลงอาฟต้า โดยการ หารือกับภาคเอกชนเพื่อกำหนดท่าทีในการเจรจา และดำเนินการพิจารณาค่าเสียโอกาสสำหรับสินค้ารถยนต์ และกำหนดท่าที ในการขอชดเชย พิจารณาสินค้าที่หิวยกชั้นตอนตอบโต้กรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้

4.2 กำหนดนโยบายและมาตรการในการจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ให้แก่ผู้ผลิตสินค้า เพื่อการส่งออก ขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วย การจำหน่ายน้ำตาลทรายให้แก่ ผู้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ก่อนนำออกประกาศบังคับใช้ตามกฎหมายต่อไป

4.3 บริหารจัดการแรียปซัม เพื่อพยุงราคาส่งออกให้สูงขึ้นและแก้ไขปัญหาการตัดราคาการส่งออกกระหว่างผู้ประกอบการ ส่งออกแรียปซัมไทยด้วยกันเอง

5) นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

5.1.1 พัฒนาแหล่งแร่ทองคำ รัฐบาลชุดปัจจุบันได้สนับสนุนการพัฒนาแหล่งทองคำ เช่น แหล่งแร่ทองคำชาติรี จังหวัดพิจิตร ของบริษัทอัครา ไมนิ่ง จำกัด แหล่งแร่ทองคำเขาพนมพาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร และแหล่งแร่ทองคำ

ภูทับฟ้า จังหวัดเลย ของบริษัททุ่งคำ จำกัด

5.1.2 โครงการเร่งรัดสำรวจและประเมินศักยภาพทรัพยากรแร่
ในปีงบประมาณ 2544 ได้ดำเนินการจัดจ้างบริษัทเอกชนสำรวจและประเมิน
ศักยภาพแร่ใน 5 พื้นที่ รวมเนื้อที่ 3,000 ตารางกิโลเมตรในเขตจังหวัดตาก
นครสวรรค์ กำแพงเพชร กาญจนบุรี ราชบุรี ชลบุรี ระนอง และชุมพร

5.1.3 การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบแร่ที่ใช้ปิอนอุตสาหกรรม เช่น
พัฒนาคุณภาพแร่รัตนชาติโดยใช้กรรมวิธีการใช้ความร้อน พัฒนาคุณภาพวัสดุสำหรับชิ้นส่วนยานยนต์ และศึกษาอุปสงค์ อุปทาน
และแนวโน้มในอนาคต จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมขนาดย่อม และโครงการ
พัฒนาสินค้าที่เพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็กเส้นและเหล็กกลวดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและ
เพื่อการส่งออก

5.1.4 การพัฒนาแร่โปแตช (โพแทช) และการทำเหมืองใต้ดิน ได้แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2510 ที่เกี่ยว
กับการทำเหมืองใต้ดิน ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ขณะนี้
อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจัดทำโครงการทำเหมือง
แร่โปแตชของอาเซียน คาดว่าจะสามารถผลิตนุ้ยโปแตชออกจำหน่ายได้ในปี 2548 ซึ่งจะช่วยลดการนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ

5.1.5 การพัฒนาบ่อน้ำบาดาล และระบบประปาชนบท โดยพัฒนาบ่อน้ำบาดาลเก่าอายุเกิน 5 ปี ให้สามารถใ
ใช้งานได้ จำนวน 4,849 บ่อ และซ่อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำให้ใช้งานได้ตามปกติ 3,682 เครื่อง และถ่ายโอนประปาชนบทให้
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ 700 แห่ง

5.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

5.2.1 ทำโครงการเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ลดต้นทุนการผลิตและปัญหาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน มีการดำเนินการ ดังนี้

1) จัดตั้งคณะกรรมการอุตสาหกรรมรายสาขา 6 ชุด เพื่อจัดทำหลักปฏิบัติการการป้องกันมลพิษของ
อุตสาหกรรมรายสาขา คือ สาขาอาหาร (นมและผลิตภัณฑ์) สาขาอาหารและผลิตภัณฑ์อาหาร สาขาอาหาร (ผัก/ผลไม้
กระป๋อง) สาขาอาหาร (เส้นก๋วยเตี๋ยว) สาขาสีทอ (ฟอกย้อม) และสาขาอาหาร (อาหารทะเลแช่แข็ง)

2) สนับสนุนด้านการเงิน เพื่อสร้างแรงจูงใจภาครัฐและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยจะดำเนินการ
ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมประกอบกิจการให้แก่โรงงานที่มีโครงการป้องกันมลพิษซึ่งจะเป็นสัดส่วนตามการลงทุนของ
โครงการ และการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปัจจุบันอยู่ระหว่างการร่างแก้ไขกฎกระทรวง เรื่องการ
ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมฯ

3) ขึ้นทะเบียนเพื่อสร้างระบบประกันคุณภาพบุคลากรโดยจะมีการขึ้นทะเบียน 2 ระดับ คือ ผู้ควบคุม
การผลิตและป้องกันมลพิษประจำโรงงาน และผู้ตรวจประเมินด้านการป้องกันมลพิษ

4) ฝึกอบรมบุคลากรด้านการป้องกันมลพิษ เพื่อสร้างบุคลากรที่สามารถดูแล “ระบบงาน” การป้องกัน
มลพิษสำหรับภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปอย่างยั่งยืน และมีจำนวนพอเพียง โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้อง
เอกชนที่สามารถทำการฝึกอบรมบุคลากรด้านการป้องกันมลพิษ ปัจจุบันได้จัดฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว มีผู้เข้าร่วมการ
อบรมจำนวน 410 คน

5) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านการป้องกันมลพิษ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านเทคโนโลยีการผลิตและการ
ป้องกันมลพิษของอุตสาหกรรมรายสาขา และสร้างข่ายงานร่วมกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และ

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปัจจุบันได้นำรายละเอียด ข้อมูลด้านนโยบาย วิธีการเริ่มต้นกับเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด หลักปฏิบัติเพื่อการป้องกันมลพิษและการสัมมนาของรายสาขาและผลิตภัณฑ์เข้าสู่เว็บไซต์ ส่วนข้อมูลอื่นๆ อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

5.2.2 แก้ไขปัญหาการทำเกลือสินเธาว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทำการสำรวจลักษณะทางฟิสิกส์และลักษณะการเกิดโพรงใต้ดิน ตรวจสอบคุณภาพน้ำและวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำในลำน้ำสาธารณะ ขุดลอกลำน้ำ จัดทำคันทำนบ และขุดเจาะบ่อน้ำเสียพร้อมบ่อเก็บกักตะกอนก่อนระบายน้ำเสียลงสู่ใต้ดิน

5.2.3 จัดทำแผนแม่บทด้านสิ่งแวดล้อม โดยจ้างเหมาบริษัทที่ปรึกษาให้ดำเนินการศึกษาในแหล่งแร่ 2 บริเวณ คือ แหล่งแร่ทองคำ จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก และเพชรบุรี มีพื้นที่ศึกษา 1,650 ตารางกิโลเมตร และแหล่งแร่ยิปซัม จังหวัดนครสวรรค์ และพิจิตร มีพื้นที่ศึกษา 180 ตารางกิโลเมตร

5.2.4 แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการทำเหมืองแร่และโรงแต่งแร่ตะกั่ว เช่น ยกเลิกใบอนุญาตโรงแต่งแร่คลิตี้ ของบริษัทตะกั่วคอนเซนเตรทส์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้วสร้างเขื่อนตักตะกอนกึ่งถาวรและใช้พื้นที่จัดการตะกอนที่ปนเปื้อน

5.2.5 โครงการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาลเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้จ้างเอกชนเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาลในพื้นที่ อ.ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เขตมินบุรี หนองจอก ลาดกระบัง มีการดำเนินการที่สำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล และด้านการลดปริมาณการใช้น้ำบาดาล ในขั้นแรกจะมุ่งเน้นการลดการใช้น้ำบาดาลก่อน เพราะการเติมน้ำลงชั้นน้ำ

บาดาลต้องใช้งบลงทุนสูง

5.2.6 ดำเนินโครงการการจัดวางหลักเกณฑ์สำหรับการประยุกต์ใช้เครื่องมือทาง เศรษฐศาสตร์ในการจัดการมลพิษโรงงาน เพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีความเป็นธรรมในสังคมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการโรงงานดำเนินการลดมลพิษจากการประกอบกิจการ โดยใช้วิธีป้องกันทั้งต้นทางและปลายทางซึ่งจะทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการบำบัด

มลพิษได้ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 โดยใช้หลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย”

5.2.7 สร้างมาตรการในการควบคุมการนำเข้าสารเคมี สารพิษ และวัตถุอันตราย โดยยึดถือมาตรฐานสากลของประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อมิให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ทดลอง หรือจำหน่ายสารและวัตถุอันตรายที่ต่ำกว่ามาตรฐานของประเทศผู้จำหน่าย เช่น ตรวจสอบและควบคุมสถานประกอบการ เกี่ยวกับวัตถุอันตรายและสารระเหย ขึ้นทะเบียน/อนุญาตเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ควบคุมการให้ ดำเนินการยกเลิกใช้สาร CFC, Annex A Group I โดยใช้เงินช่วยเหลือจากกองทุนพหุภาคีตามพิธีสารมอนทรีออล ช่วยเหลือโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก รวมถึงภาคการบริหาร ตลอดจนทำโครงการฝึกอบรม เพื่อ ส่งเสริมการเลิกใช้สารทำลายโอโซนในกระบวนการชะล้างทำความสะอาด ชิ้นส่วนให้กับผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

6) นโยบายการพลังงาน

6.1 พัฒนาทางเลือกในการใช้พลังงานทดแทน แก๊สโซฮอล์/ดีโซฮอล์ และไบโอดีเซล เพื่อบรรเทาปัญหาความผันผวนของราคาน้ำมัน และสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง

6.2 เร่งรัดการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศ ประเทศไทยสามารถผลิตปิโตรเลียมจาก 26 แหล่ง ซึ่งมีปริมาณการผลิตเฉลี่ยต่อวัน ดังนี้ ผลิตก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยวันละ 1,825 ล้านลูกบาศก์ฟุต ก๊าซธรรมชาติเหลวเฉลี่ยวันละ 52,000 บาร์เรล น้ำมันดิบเฉลี่ยวันละ 62,000 บาร์เรล คิดเป็นร้อยละ 38 ของการใช้พลังงานรวมในประเทศ

6.3 เร่งรัดให้มีการเจรจาเรื่องราคาซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับบริษัทผู้รับสัมปทาน บีโตรเลียม เพื่อแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าที่ปรับตัวสูงขึ้น จึงมีนโยบายให้ ปตท. ดำเนินการเจรจากับผู้ผลิตก๊าซฯ จากแหล่งต่างๆ ในอ่าวไทยเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าที่ปรับตัวสูงขึ้น ได้มีพิธีลงนาม “ข้อตกลงความร่วมมือการซื้อขายก๊าซธรรมชาติแหล่งบงกช” ระหว่าง ปตท. กับกลุ่มผู้ขายก๊าซฯ แหล่งบงกช บริษัท ปตท. มหาชน จำกัด ได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือการซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับกลุ่มผู้ขายก๊าซธรรมชาติตามสัญญาโนแคล 1 กลุ่มผู้ขายก๊าซธรรมชาติตามสัญญาโนแคล 2 และ 3 และกลุ่มผู้ขายก๊าซธรรมชาติจากแหล่งทานตะวัน/เบญจมาศ

6.4 ตรึงราคาขายก๊าซธรรมชาติภาคอุตสาหกรรม

6.5 ช่วยเหลือประชาชนเพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาน้ำมันสูง โดยตรึงราคาขายปลีกทั่วประเทศ ชยายการลดราคาน้ำมันเบนซินและดีเซล 0.25 บาทต่อลิตร ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชยายการจำหน่ายน้ำมันราคาถูกให้กลุ่มประมง และจำหน่ายน้ำมันราคาถูกให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนขอรับส่วนลดจาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

6.6 การพัฒนาแหล่งถ่านหินในประเทศ แหล่งถ่านหินในประเทศส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ ที่ประกาศเป็นเขตศึกษาทดลองวิจัยเกี่ยวกับแร่ตามมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 โดยมีปริมาณสำรองชนิดที่สามารถทำเหมืองได้ประมาณ 11 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าแร่ประมาณ 55,000 ล้านบาท จึงมีนโยบายนำแหล่งถ่านหินบริเวณดังกล่าวเปิดประมูล ขณะนี้อยู่ระหว่างคัดเลือกพื้นที่และจัดทำร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

6.7 โครงการผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดซิลิคอนจากแร่ควอตซ์ ประเทศไทย มีแร่ควอตซ์ที่มีคุณภาพสูงเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำไปสกัดเป็นธาตุซิลิคอนและใช้เป็นวัตถุดิบต้นน้ำในอุตสาหกรรมเหล็กและโลหะผสม อุตสาหกรรมเคมีและซิลิคอน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และเซลล์แสงอาทิตย์ โดยร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7) นโยบายเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงอุตสาหกรรมได้ควบคุมการนำเข้าสารเคมีที่อาจนำไปสู่การผลิตยาเสพติดอย่างเข้มงวด และเสริมสร้างกลไกของภาครัฐ และมาตรการทางกฎหมายให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการผลิตยาเสพติด

8) นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ส่งเสริมและสนับสนุนธรรมศึกษาและธรรมทายาท เพื่อเผยแพร่ธรรมวินัยให้แก่ข้าราชการ พนักงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยการจัดให้มีการปฏิบัติธรรมเจริญจิตภาวนาตั้งแต่เวลา 12.00 - 13.00 น. ทุกวันทำการราชการ เพื่อเทอดบุญญาธิการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช โดยชมรมศึกษาและปฏิบัติธรรมจะอาราธนาพระภิกษุสงฆ์จากวัดต่างๆ ทั่วประเทศมาเทศนาพระธรรมวินัยตามพระไตรปิฎก

9) นโยบายด้านการต่างประเทศ

9.1 ร่วมมือกับกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมแห่งญี่ปุ่น(Ministry of Economy, Industry and Trade 3 METI) เพื่อเป็นการสานต่อความร่วมมือด้านเทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงานและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยมาตั้งแต่ปี 2534

9.2 ส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรม และสนับสนุนนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลในการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ดำเนินการจัดรายการศึกษาดูงานด้านการจัดทำแผนแม่บทด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมให้แก่คณะเจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมของเวียดนาม จัดการบรรยาย

เรื่อง Industrial Policy and Strategy of Thailand ให้แก่คณะเจ้าหน้าที่อาวุโสจากกระทรวงการค้าและภาคเอกชนของเวียดนามและพบปะหารือกับผู้บริหารระดับสูงของประเทศเพื่อนบ้าน

9.3 โครงการความร่วมมือเพื่อศึกษาระณีวิทยาระหว่างประเทศ ได้จัดทำแผนความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือภาคเอกชนในการศึกษาระณีวิทยาในต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นต้น

10) นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน

10.1 เร่งรัดการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้มีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

10.2 เร่งดำเนินการปฏิรูปกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่ล้าสมัยให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในปัจจุบัน และยึดหยุ่นต่อสถานการณ์ในอนาคต

ทบวงมหาวิทยาลัย

**Ministry of
University Affairs**

ทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยมีหน้าที่เกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริมและประสานการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทั้งของรัฐและเอกชน ให้สามารถดำเนินการกิจการตามหน้าที่คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริการทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นเลิศทางวิชาการทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ

ผลการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวในปี 2544 นอกจากจะเป็นไปตามหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยแล้วยังสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับนโยบายของรัฐบาล และความต้องการในการแก้ไขปัญหาให้แก่สังคม ชุมชน และประเทศชาติในโลกยุคโลกาภิวัตน์อีกด้วย ดังนี้

➤ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1) กำหนดมาตรฐานและส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา

คุณภาพและมาตรฐานของอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่บัณฑิต/นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปว่าบัณฑิตที่จบออกไปจะมีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพ และพัฒนาประเทศชาติเพื่อให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ปรับปรุงการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษาและร่างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเน้นการจัดระบบ หลักเกณฑ์ และกลไกเพื่อการตรวจสอบติดตามและประเมินผล นอกจากนี้ได้เสนอร่างกฎทบวงมหาวิทยาลัยว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน การจัดทำคู่มือเผยแพร่ การฝึกอบรมผู้ตรวจสอบคุณภาพ การจัดประชุมสัมมนาด้านประกันคุณภาพทั้งระดับชาติและนานาชาติ การศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงระบบ

2) พัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้มี โครงการนำร่องในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรใน 6 สาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีความทันสมัยเป็นสากลและทัดเทียมกับนานาชาติพร้อมทั้งเป็นตัวอย่างให้สถาบันอุดมศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

* ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรนานาชาติจำนวน 425 หลักสูตร ทำให้นักศึกษาไทยในต่างประเทศกลับมาศึกษาในประเทศ และมีชาวต่างชาติส่งบุตรหลานเข้าเรียนในประเทศไทยมากขึ้น สอดคล้องกับนโยบายที่จะพัฒนาให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค

* จัดตลาดนัดหลักสูตรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนได้รับทราบเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

* พัฒนามาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันต่างๆ ใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของประชาชนตลอดชีวิต

* เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับต่างประเทศ ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนการจัดหาครุภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ การจัดการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ 22 แห่ง โดยใช้เงินกู้จากธนาคารโลกจำนวน 143.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐและเงินบาทสมทบอีกประมาณ 5,000 ล้านบาท ขณะนี้มหาวิทยาลัย/สถาบันต่างๆ ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนบางส่วนแล้ว และเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์อย่างคุ้มค่า ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดการฝึกอบรมใช้เครื่องมืออุปกรณ์รวมทั้งสร้างระบบการติดตามและประเมินผลการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ดังกล่าว

* ในระดับบัณฑิตศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยได้คัดเลือกหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาระดับจนถึงปริญญาเอก โดยการสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ ปัจจุบันได้คัดเลือกหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆได้ 75 หลักสูตร และจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนเป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะทำให้หลักสูตรดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ร่วมมือกันในลักษณะเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการในลักษณะ Excellence Center ในสาขาวิชาที่ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และได้กู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) จำนวน 59.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินบาทสมทบอีกประมาณ 1,119 ล้านบาท ปัจจุบันสามารถสร้างศูนย์เครือข่ายแห่งความเป็นเลิศได้ 7 ศูนย์ สามารถเพิ่มการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท-เอกกว่า 900 คน สามารถผลิตผลงานวิชาการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศกว่า 151 เรื่อง

3) พัฒนาอาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากร

* จัดสรรทุนพัฒนาอาจารย์ศึกษาต่อในระดับโท-เอก/เอก จำนวน 2,766 ทุน เป็นทุนศึกษาต่อต่างประเทศ 1,207 ทุน และในประเทศ 1,559 ทุน ซึ่งทุนดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของบัณฑิตที่ออกมาใช้สังคมและประเทศชาติ ปัจจุบันคณาจารย์ ได้สำเร็จการศึกษาและกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว

* จัดการฝึกอบรมผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนทั้งในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 7 รุ่น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 306 คน ช่วยให้เกิดคณาจารย์และผู้บริหารต่ำกว่ามีความใกล้ชิดรวมตัวเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

* นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้พิจารณาตำแหน่งทางวิชาการอนุมัติศาสตราจารย์ จำนวน 40 ราย และศาสตราจารย์ระดับ 11 จำนวน 10 ราย

4) พัฒนานิสิต/นักศึกษาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ คุณธรรมและจริยธรรม

* รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งสิ้น 144 โครงการ มินิสิต/นักศึกษาเข้าร่วม 32,615 คน ข้าราชการและอาจารย์ 1,498 คน ใช้งบประมาณ 4 ล้านบาทได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล “พลังนักศึกษา พลังแผ่นดิน...ร่วมต้านสารและยาเสพติด” ทั้งสิ้น 417 โครงการ มินิสิต/นักศึกษาเข้าร่วม 187,446 คน อาจารย์และเจ้าหน้าที่เข้าร่วม 8,592 คน มีเยาวชนและประชาชนเข้าร่วม 92,387 คน ใช้งบประมาณ 50 ล้านบาท ผลการดำเนินงานก่อให้เกิดการตระหนักรู้ในปัญหาภัยร้ายแรงของยาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจ ทำให้ห่างไกลจากปัญหายาเสพติด นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่

* เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงภัยที่ร้ายแรงจากปัญหาโรคเอดส์ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีมหาวิทยาลัยร่วมเสนอโครงการจำนวน 231 โครงการ มินิสิต/นักศึกษาเข้าร่วม 109,314 คน และอาจารย์/บุคลากรเข้าร่วม 2,826 คน จัดเป็นโครงการที่ช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงวิธีการในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากการติดเชื้อโรคเอดส์

* ส่งเสริมกีฬาและพลานามัยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เยาวชน บุคลากรของชาติมีสุขภาพแข็งแรง มีจิตใจที่เข้มแข็ง โดยจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยระดับประเทศ 3 ครั้ง มีผู้ร่วมกิจกรรมรวม 15,500 คน การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก (ฤดูร้อน) ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพและได้ส่งเสริมการออกกำลังกายในสถาบันอุดมศึกษา 120 โครงการในวงเงินประมาณ 2 ล้านบาท มีผู้เข้าร่วม 15,000 คน จาก 69 สถาบัน

* ให้บริการและสวัสดิการแก่นิสิต/นักศึกษาโดยส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยจัดระบบหอพักในลักษณะ “ศูนย์การศึกษา อาศัย และเอื้ออาทร” (Living Learning and Caring) จัดสรรทุนการศึกษาจำนวน 475 ทุน เป็นเงิน 7,691,000 บาท ให้แก่นิสิต/นักศึกษา

* ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมไทย โดยการพัฒนานวัตกรรมอุดมคติไทย เป็นโครงการนำร่อง 7 แห่ง ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างการสร้างบัณฑิตอุดมคติไทย ที่อุปถัมภ์ด้วยความเก่ง ความดี สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันกัน มีจิตสำนึกรักท้องถิ่นและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ซึ่งสถาบันอื่น ๆ สามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

* พัฒนาศักยภาพนิสิต/นักศึกษา โดยสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยจัดการฝึกอบรม ฝึกงานและปฏิบัติจริงหลักสูตรละ 3-5 วัน ให้แก่นักศึกษา 25,562 คน (เป้าหมาย 20,000 คน) เพื่อให้บัณฑิตรับรู้สภาพปัญหาเศรษฐกิจ/สังคมของประเทศเพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการฝึกอบรมฟื้นฟูความรู้และทักษะให้แก่บัณฑิต 20,000 คน ในวงเงิน 84 ล้านบาท โดยจัดให้แก่บัณฑิตทั่วประเทศ

* การส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ด้านอาสาพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมไทย คุณธรรมจริยธรรม จำนวน 871 โครงการนักศึกษาเข้าร่วม 143,541 คน อาจารย์และเจ้าหน้าที่

5) พัฒนาทบาทางการเป็นผู้นำทางการอุดมศึกษาในระดับภูมิภาค

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนคณาจารย์และนักศึกษาไทยไปพัฒนาการเรียนการสอน ทักษะ ฝึกอบรมและศึกษาในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง จำนวน 44 คน และสนับสนุนให้คณาจารย์และนักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านมาประเทศไทยจำนวน 114 คน เป็นการสร้างความสัมพันธ์และกระชับความร่วมมือทางวิชาการและขยายไปสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนาคต I SEAMEO RIHED และทบวงมหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายให้เป็นสำนักงานประสานงานโครงการ Greater Mekong Sub-region Higher Education Coordinating Task Force ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาการอุดมศึกษาในสาขาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN) ภายใต้การสนับสนุนของทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินงานประสบความสำเร็จ มีกิจกรรมต่างๆ มหาวิทยาลัยอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษา การแลกเปลี่ยนนักศึกษา คณาจารย์ การร่วมมือดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

➤ การสนับสนุนส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและเปิดดำเนินการสาขาวิชาต่างๆ

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปแล้ว 52 สถาบัน โดยมีเงินลงทุนจำนวน 3,600 ล้านบาทในปี 2544 การเปิดดำเนินการสาขาวิชาต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น การสื่อสารและโทรคมนาคม วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ การจัดการภาษาเพื่อการสื่อสาร การโรงแรมและการท่องเที่ยว และการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในปี 2544 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเปิดดำเนินการสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มเติมรวม 104 สาขาวิชา

* ในการรับรองมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ทบวงฯ จะพิจารณารับรองมาตรฐานสาขาวิชาต่างๆ เมื่อสถาบันได้เปิดดำเนินการสาขาวิชาต่างๆ ไปแล้วอย่างน้อย 2 ปี โดยในปี 2544 จำนวนสาขาวิชาที่ได้รับรองมาตรฐานการศึกษารวม 107 สาขาวิชา แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 86 สาขาวิชา ปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิต 21 สาขาวิชา นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังติดตามการดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานตลอดไป โดยจัดให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษาใหม่ทุกๆ 5 ปี ในปี 2544 จำนวน สาขาวิชาที่ได้รับรองการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาสาขาวิชา รวม 70 สาขาวิชา แบ่งออกเป็นระดับปริญญาตรี 61 สาขาวิชา ระดับปริญญาโท 9 สาขาวิชา ในปี 2544 จำนวนสาขาวิชาที่ได้รับรองมาตรฐานการศึกษาสาขาวิชา รวม 107 สาขาวิชาแบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 86 สาขาวิชา ปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิต 21 สาขาวิชา

2) สนับสนุนทรัพยากรให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการพัฒนาทางวิชาการ

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมพัฒนาทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยเน้น การวิจัย การแต่ง แปล และเรียบเรียงตำราของอาจารย์ การประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารและคณาจารย์ในปี พ.ศ. 2544 ทบวงได้ส่งเสริมสนับสนุนโครงการพัฒนาวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การวิจัย 11 โครงการ การแต่งตำรา 27 โครงการ การสัมมนาทางวิชาการ 8 โครงการ เป็นเงินรวม 3 ล้านบาทซึ่งช่วยสร้างเสริมและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการของผู้บริหารและคณาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้อย่างน่าพอใจ

3) ส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

* จัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ รวม 2 เงินทุน คือ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เอื้อกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดเล็ก และอยู่ในส่วนภูมิภาคสามารถกู้ยืม เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษา ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้กู้ยืมไปแล้ว เป็นเงินรวม 478.32 ล้านบาท อีกทุนหนึ่งได้แก่ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาคณะกรรมการเงินทูลฯพิจารณาอนุมัติจัดสรรวงเงินกู้ยืมเป็นเงินรวม 83.2 ล้านบาท

4) สนับสนุนสิทธิประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

* ขอยกเว้นอากรนำเข้าวัสดุการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในปี พ.ศ.2544 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับการยกเว้นฯ จำนวน 5 สถาบัน 10 คำขอ มีมูลค่าวัสดุฯ ที่ได้รับการยกเว้นฯ เป็นเงินจำนวน 11.37 ล้านบาท

* รับรองนักศึกษา/อาจารย์ประจำชาวต่างชาติ ที่เข้ามาศึกษาและสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการพำนักในประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้การรับรองนักศึกษา/อาจารย์ชาวต่างชาติ จำนวน 30 สถาบัน เป็นอาจารย์จำนวน 654 คน นักศึกษาจำนวน 2,228 คน

* ออกหนังสือรับรองสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพในต่างประเทศ จำนวน 16 สถาบัน 180 ราย

* ส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ในปี พ.ศ.2544 บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ จำนวน 54 คน คือ ศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 5 คน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ 48 คน

* ประสพการณ์ดำเนินงานเพื่อรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ปี พ.ศ. 2544 บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้รับพระราชทานเครื่องราชย์ฯ จำนวน 17 สถาบัน 463 ราย

5) การผ่อนคลาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติเพื่อลดภาระและต้นทุนในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบและแนวปฏิบัติเพื่อให้ผ่อนคลาย ทันท่วงทีต่อสภากรรมการและเอื้อประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ รวม 8 เรื่อง และในปี 2544 ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีความคล่องตัว รวม 3 เรื่อง นอกจากนี้ ยังได้อนุโลมใช้หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติให้ยืดหยุ่นเหมาะสมโดยยังคงมาตรฐานไว้ รวม 7 เรื่อง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอิสระเกิดความคล่องตัวรวดเร็ว มีเสรีภาพทางวิชาการ เพื่อให้การบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเป็นอิสระและคล่องตัว สามารถผลิตบัณฑิตและบริการทางวิชาการแก่สังคมได้กว้างขวางยิ่งขึ้นตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่ส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานในระดับที่ทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.... ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการและสง่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

* ในปี พ.ศ.2544 ทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอความเห็นไปยัง สปศ. ขอให้ปรับ แก้ไขร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.... ฉบับร่างของ สปศ. ซึ่งส่วนใหญ่ สปศ. มีความเห็นสอดคล้องกับทบวงมหาวิทยาลัย และมีบางเรื่องที่ สปศ. มีความเห็นแตกต่าง ในที่สุดคณะกรรมการกลั่นกรองเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีคณะที่ 4 ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษาเสนอเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2544 และจะได้เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในเดือน กุมภาพันธ์ 2545

6) การดูแลการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่างๆ

* เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความมั่นคง มีการจัดการทางการเงินที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ในปี พ.ศ. 2544 ทบวงมหาวิทยาลัยได้วิเคราะห์งบการเงินเพื่อดูแลฐานะการเงินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวม 50 สถาบัน กรณีพบว่าสถาบันมีปัญหาจะดำเนินการให้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของสถาบันฯนั้นโดยในรอบปีที่ผ่านมาได้ ให้จัดทำแผนฟื้นฟู รวม 2 สถาบัน อนุมัติการขอจัดเก็บและปรับอัตราค่าเล่าเรียนฯของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวม 17 สถาบัน และอนุมัติการซื้อ เช่าซื้อ การจำหน่ายทรัพย์สิน การกู้ยืม และการก่อให้เกิดการผูกพัน รวม 7 สถาบัน

* สำหรับการดูแลบังคับใช้ตามกฎหมายในการกำกับ ในการติดตามการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้มีการจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติ กฎทรวง ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยได้การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบเรื่องการแต่งตั้งกรรมการสภาสถาบัน แต่งตั้งผู้บริหารและคณาจารย์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การตรวจสอบการแต่งตั้งคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในกฎทรวง การกำกับ ติดตาม การเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา การกำกับ ติดตามสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวน 5 แห่ง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้มีส่วนได้เสีย และติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ได้ไปศึกษาข้อมูลและตรวจเยี่ยมการดำเนินงาน ณ สถานที่ตั้งของสถาบันดังกล่าว จำนวน 4 สถาบัน

* ในการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เลิกกิจการทบวงมหาวิทยาลัยได้บริหารจัดการเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่เลิกกิจการ โดยได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เลิกกิจการแล้วจำนวน 1 แห่ง จัดทดสอบความรู้รายวิชาต่างๆ แก่ผู้สำเร็จการศึกษา รวม 60 คน บริหารจัดการในฐานะนายทะเบียนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เลิกกิจการโดยจัดทำบัญชีรายชื่อนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร/สาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เลิกกิจการแล้ว จำนวน 5 แห่ง เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา และการโอนนักศึกษาไปศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่น เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค อันจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปรับวุฒิการศึกษา และมีศักดิ์และสิทธิ์ตามวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่ได้รับ รวม 85 ราย

➤ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุดมศึกษา ประกอบด้วย

1) การควบคุมกฎ ระเบียบ ขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

* ในปีงบประมาณ 2544 สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรงบประมาณ 3,938.1 ล้านบาทได้รับอนุมัติเงินประจำงวด คิดเป็นร้อยละ 99 ของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และได้ดำเนินการเบิกจ่ายไปทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 92 ของเงินประจำงวด การจัดซื้อ/จัดจ้างของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ในหมวดค่าที่ดินสิ่งก่อสร้างดำเนินการได้ร้อยละ 99 ของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และในส่วนของโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการจัดการ

* การบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยในรอบปีงบประมาณ 2544 พบว่า ข้าราชการจำนวนทั้งสิ้น 325 คน ได้มีการเลื่อนระดับคิดเป็นร้อยละ 61.84 โยกย้ายคิดเป็นร้อยละ 13.81 บรรจุแต่งตั้งใหม่คิดเป็นร้อยละ 8.55 เกษียณอายุและเกษียณก่อนกำหนดคิดเป็นร้อยละ 9.21 อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 6.57 ข้าราชการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จำนวน 72 คนคิดเป็นร้อยละ 47.36 ของจำนวนข้าราชการ 325 คน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้กำกับควบคุมดู

2) การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม/จริยธรรม ปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส น่าเชื่อถือ

ดำเนินการได้โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมให้กับข้าราชการของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ร้อยละ 90 ของจำนวนข้าราชการทั้งสิ้น 325 คน ได้รับการฝึกอบรมด้านการพัฒนาศักยภาพ 5 หลักสูตร หลักสูตรละ 5-8 รุ่น และในแต่ละหลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาให้บุคลากรในองค์กรมีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดเชิงระบบ พัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน เป็นสังคมแห่งการร่วมคิดร่วมทำ มีน้ำใจไมตรี โดยสอดแทรกมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมจรรยาบรรณของข้าราชการในการปฏิบัติงานไว้ในหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 77 และมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 เห็นชอบให้ส่วนราชการรณรงค์และส่งเสริมค่านิยมสร้างสรรค์และจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3) การจัดระบบบัญชี และงบประมาณ ของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

* ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยราชการแรกก่อนที่กระทรวงการคลังจะกำหนดนโยบายการเงินการบัญชี ภาครัฐแบบใหม่ที่ได้สร้างต้นแบบระบบงบประมาณการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ในลักษณะ 3 มิติด้วยเกณฑ์พึงรับ-พึงจ่าย ประกอบด้วย มิติแผนงาน (กิจกรรม) มิติหน่วยงาน และมิติกองทุน ทำให้รายงานทางการเงินสามารถแสดงต้นทุนการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา แสดงสถานภาพการเงิน และทรัพย์สิน ทบวงมหาวิทยาลัยได้พัฒนาต้นแบบวิธีการจัดสรรงบประมาณไปสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วยเกณฑ์ผลผลิตของสถาบันซึ่งเมื่อนำไปใช้จะเกิดความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณมากยิ่งขึ้น

4) การพัฒนามหาวิทยาลัยในกำกับและโครงสร้างใหม่ของอุดมศึกษา

* ในการปรับสถานภาพมหาวิทยาลัยสถาบันที่เป็นส่วนราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐได้ดำเนินการเสนอร่างกฎหมายจำนวน 8 ฉบับ ดังนี้

4.1 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จแล้ว 1 ฉบับ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คณะรัฐมนตรีให้จุฬาฯ นำกลับไปปรับปรุงความคิดเห็น)

4.2 อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา 4 ฉบับ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี 2 ฉบับ ได้แก่ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.4 อยู่ในระหว่างที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา 1 ฉบับ คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

* เสนอร่างพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ซึ่งเป็นการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการจัดประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด ก.ม. เดิม และสถาบันอุดมศึกษาที่จะเข้ามาสังกัด ก.ม. ใหม่ ได้แก่ สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันพัฒนศิลป์ และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน และได้จัดตั้งคณะทำงานร่วมกันยกร่างหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะต้องบังคับให้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว

* ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยได้พิจารณาสนับสนุนการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักแล้ว 6 สำนัก ซึ่งจะต้องพิจารณาก้าวหน้ากรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมต่อไป

5) **ปรับปรุงระบบการวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา** โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการบริหารมากยิ่งขึ้น

➤ การกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

1) ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาคอย่างมีคุณภาพ

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการติดต่อกันมาตั้งแต่ปี 2539 โดยการจัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศจนสามารถรับนักศึกษาได้แล้ว 19 แห่ง จำนวน 4,777 คน ในเดือนกันยายน 2544 ได้จัดตั้งเพิ่มอีก 4 แห่ง ซึ่งจะช่วยให้ขยายการรับนักศึกษาในต่างจังหวัดได้เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 1,000 คน เพื่อให้การขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาคเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้สร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยและวิทยาเขตสารสนเทศทุกแห่ง โดยที่มหาวิทยาลัยสามารถใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลแบบ 2 ทาง ผ่านระบบ VCS และระบบ internet ช่วยให้การเรียนการสอนในต่างจังหวัดมีคุณภาพทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยแม่ข่าย

* คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติโครงการเครือข่ายการศึกษาแห่งชาติ (National Education Network หรือ Ed-net) ซึ่งเป็นการขยายเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยให้ครอบคลุมวิทยาลัย สถาบัน และโรงเรียน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจึงเป็นการขยายโอกาสในการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารและฐานองค์ความรู้ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยให้กระจายต่อไปยังโรงเรียนและชุมชนทั่วประเทศ เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต

2) พัฒนาระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

* จัดสอบวัดความรู้เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีละ 2 ครั้ง ในเดือนมีนาคมและเดือนตุลาคม จำนวน 36 รายวิชา จำแนกเป็นสอบวัดความรู้พื้นฐานวิชาการ (วิชาหลัก) 15 วิชาและสอบ วัดความถนัดทางวิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) 21 วิชา มีผู้สมัครสอบในเดือนมีนาคมประมาณ 180,000 คน และสมัครสอบในเดือนตุลาคม ประมาณ 245,000 คน การดำเนินงานมีลักษณะเป็นเครือข่าย โดยมีคณะอนุกรรมการประสานงานการคัดเลือกฯ ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และมีมหาวิทยาลัย/สถาบัน ร่วมเป็นศูนย์รับสมัครและจัดสอบพร้อมกันทั่วประเทศ 18 แห่ง จำแนกเป็น กรุงเทพมหานคร 7 แห่ง และส่วนภูมิภาค 11 แห่ง ทั้งนี้การรับสมัครและการจัดสอบได้ดำเนินการกระจายออกไปภายใต้ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ที่เป็นศูนย์สอบ (ในปี 2544 มีหน่วยรับสมัคร 67 หน่วย และหน่วยสอบ 83 หน่วย) โดยที่การปฏิบัติงานของแต่ละศูนย์มีมาตรฐานเดียวกัน ผลการสอบที่วัดโดยข้อสอบที่มีคุณภาพและมาตรฐานจึงเป็นที่ยอมรับและนำไปใช้คัดเลือกโดยระบบต่างๆ

* กระจายหน่วยรับสมัครและสนามสอบไปทั่วทุกภูมิภาคดังกล่าวทำให้นักเรียนมีโอกาสสมัครเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษา

สะดวกขึ้น นับว่าเป็นการเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชากรทั่วทั้งประเทศ ทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับผู้สอบอย่างมาก

* อำนวยความสะดวกให้กับผู้สมัครสอบที่มีความบกพร่องทางสายตา โดยจัดทำข้อสอบทุกวิชาเป็นอักษรเบรลล์ จัดสถานที่สอบและเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้โดยเฉพาะด้วย รวมทั้งความอำนวยความสะดวกให้กับผู้สมัครสอบที่มีความบกพร่องทางร่างกายประเภทอื่นด้วย

* ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมรับนักศึกษากับทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 67,370 คน จากจำนวนผู้สมัคร 124,735 คน แยกเป็น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดและกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย 21 แห่ง จำนวน 29,486 ราย

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 40 แห่ง จำนวน 34,535 ราย

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดหน่วยงานอื่น 7 แห่ง จำนวน 3,349 ราย

* สนับสนุนข้อมูลการสอบวัดความรู้แก่สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ เอกชนและหน่วยงานอื่นในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาโดยระบบโควตาและวิธีพิเศษปีละประมาณ 50,000 ราย เป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยเหตุที่ระบบการคัดเลือกฯ ได้รับความเชื่อมั่นจากสังคมว่ามีความยุติธรรม เสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และมีกระบวนการที่รักษาความเป็นมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวนนักศึกษาที่ผ่านการดำเนินการของทบวงมหาวิทยาลัยจึงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

* จัดให้มีการศึกษาและพัฒนาแบบทดสอบ การจัดสอบ การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนาสารสนเทศข้อมูลการสอบและการคัดเลือกให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ยังยึดหลักการดำเนินการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งฝ่ายรับนักศึกษาและฝ่ายผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาและผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินการร่วมกัน

➤ การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี/องค์ความรู้สู่การพัฒนาชุมชน

* ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อนำผลการวิจัยและองค์ความรู้ไปถ่ายทอดให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและเกษตรกร จำนวน 222 โครงการ เป็นเงิน 250 ล้านบาท สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาวิจัยร่วมกับโรงงานอุตสาหกรรม 7 โครงการ เป็นเงิน 25 ล้านบาท และทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีในระยะยาว

* อุดหนุนทุนวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาให้กับมหาวิทยาลัย/สถาบันปิลละ 40 ล้านบาทซึ่งสามารถยกระดับคุณภาพการวิจัยได้ปีละ 1,600 โครงการ

* โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันในการพัฒนาหลักสูตร จัดฝึกอบรมจัดระบบการพัฒนากิจการกรมการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางด้านการศึกษาทางอุตสาหกรรม บริการท่องเที่ยวในภูมิภาค

* โครงการความร่วมมือระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเสริมทักษะด้านภาษาประเทศเพื่อนบ้าน และด้านการตลาดของจังหวัดชายแดน จากการลงนามในบันทึกความร่วมมือกันก่อให้เกิดการประสานงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในการเรียนรู้และความเข้าใจด้านวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการค้าขายเพิ่มมากขึ้นและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคนี้ต่อไป

* โครงการเชิดชูครูแผ่นดินศิลาแห่งชาติ จากการสัมมนาและวิพากษ์ศานาก่อให้เกิดการรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาไทยอย่างเป็นระบบของศิลาแห่งชาติ และเชื่อมโยง ถ่ายทอดสู่การเรียนการสอน การวิจัยในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ได้สั่งสมในตัวของศิลาแก่นิสิต/นักศึกษา และประชาชนโดยทั่วไป

* โครงการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นโครงการที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ให้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2536 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดผลงานวิจัยที่เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาวัคซีน ตัวยา วิธีบำบัดรักษา ตลอดจนพฤติกรรม ของเยาวชน และประชาชน ให้รู้เท่าทัน และตระหนักถึงความจำเป็นในการป้องกันแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ผลการดำเนินงานจากการได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย 20 ล้านบาทในปีนี้มีโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน 16 โครงการอยู่ระหว่างปรับแก้ 7 โครงการ มีการพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 10 เรื่อง มีฐานข้อมูลโครงการวิจัยโรคเอดส์ โดยผู้สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยจากทั้งในและต่างประเทศมากกว่า 2,000 เรื่อง ได้ที่ www.aidsthaidata.org

